

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI KADENCJA**

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2007 r.

Druk nr 425

**PREZES RADY MINISTRÓW
Jarosław KACZYŃSKI**

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Przekazuję przyjęty przez Radę Ministrów dokument:

Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w 2006 r.

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Transportu do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-) Jarosław Kaczyński

**STAN BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO
ORAZ DZIAŁANIA REALIZOWANE W TYM ZAKRESIE
W 2006 R.**

SPRAWOZDANIE

*Dokument zaakceptowany na
posiedzeniu Rady Ministrów
w dniu 3 kwietnia 2007 r.*

Warszawa, marzec 2007 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce w 2006 r.	4
3. Synteza działań podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	15
4. Podsumowanie i wnioski	18

Załącznik nr 1 - *Szczegółowe działania podejmowane na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce w 2006 r.*

Załącznik nr 2 - *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działania realizowane w tym zakresie w województwach w 2006 r.*

1. Wprowadzenie

W 2006 r. w Polsce miało miejsce prawie 47 tys. wypadków drogowych, w których zginęły 5 243 osoby, 59 123 zostało rannych, czyli w sumie ofiarami stały się 64 364 osoby. Te liczby – oraz ogromne społeczne, ekonomiczne i ludzkie konsekwencje, jakie reprezentują – wymagają nadania temu problemowi odpowiedniego priorytetu politycznego i podejmowania intensywnych działań w obszarze poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Płacimy zbyt dużą cenę za korzystanie z naszych dróg.

W Polsce, mimo pewnej poprawy zanotowanej w ostatnich latach, zagrożenie zdrowia i życia użytkowników transportu drogowego jest nadal wysokie. Głównymi przyczynami tej sytuacji są: niska kultura jazdy i powszechne lekceważenie przepisów ruchu drogowego (zwłaszcza tych dotyczących prędkości jazdy, zakazu jazdy po użyciu alkoholu i obowiązku stosowania urządzeń ochronnych podczas jazdy samochodem), ale także niska jakość infrastruktury drogowej (nieprzystające do obecnych standardów bezpieczeństwa ruchu drogowego i poziomu wiedzy rozwiązania projektowe, przejścia dróg tranzytowych przez miasta i miejscowości, niebezpieczne skrzyżowania i przejścia dla pieszych, niepodatne otoczenie drogi) oraz mało skuteczny nadzór nad ruchem.

Czasy kiedy uznawano, że wypadki są nieuniknionym skutkiem ubocznym transportu dawno już minęły, a postęp jakiego dokonały takie kraje, jak Szwecja, Wielka Brytania, czy Holandia – państwa, które ciężko pracowały przez wiele lat na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego (brd) – ukazał nam kierunki, które należało przyjąć. Unia Europejska mocno zaangażowała się w walkę z zagrożeniami, jakie niesie ze sobą ruch drogowy i w opublikowanej w 2001 r. Białej Księdze zatytułowanej „Europejska polityka transportowa do roku 2010: czas na decyzje” znaczną uwagę zwróciła na brd. Wspólnota postawiła sobie ambitny cel zmniejszenia o połowę liczby zabitych w wypadkach drogowych do 2010 r.

W 2003 r. Komisja Europejska zatwierdziła Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Unii Europejskiej, w którym zwraca uwagę, że odosobnione inicjatywy na rzecz poprawy brd nie sprawdzają się, a bezpieczeństwo ruchu drogowego potrzebuje skoordynowanego podejścia na wszystkich szczeblach. Należy więc ustanowić szczegółowe cele, które będą podlegać okresowej ocenie oraz zidentyfikować środki, które pozwolą na osiągnięcie sukcesu. W tym samym dokumencie Komisja zaleca opracowanie planów strategicznych oraz podaje wskazówki, które powinny umożliwić ich stworzenie.

Wychodząc naprzeciw dążeniom społeczeństwa do zwiększenia nacisku na ochronę życia, zdrowia i mienia w ruchu drogowym oraz realizując zalecenia Komisji Europejskiej opracowano *Krajowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005*. W dniu 19 kwietnia 2005 r. Rada Ministrów przyjęła *Program „GAMBIT 2005”*, jako program działań prewencyjnych w Polsce na rzecz poprawy brd w latach 2005 – 2007 – 2013. W Programie tym przyjęto, że w 2013 r. liczba śmiertelnych ofiar w transporcie drogowym nie może przekroczyć poziomu 2 800 osób, a w 2020 roku – 1 500. Następnie w dniu 14 września 2006 r. Rada Ministrów przyjęła *„Program Realizacyjny BRD na lata 2006 - 2007”*, który jest częścią realizacyjną *Programu GAMBIT 2005* i stanowi pierwszy etap realizacji Strategii BRD do 2013 r. Realizację części zadań rozpoczęto w 2005 i 2006 r.

Polskie dążenia są zasadniczo zbieżne z unijnymi pod kątem podejścia do zagadnienia bezpieczeństwa ruchu, kierunków działań i priorytetów realizacji, które zawarte są w *Krajowym Programie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005*. Powyższe programy stanowią kierunki polskiej polityki brd na kilka najbliższych lat i pozwalają na integralne oraz konsekwentne podejście do tego obszaru. Jest to znaczący krok do przodu w walce administracji publicznej z wypadkami drogowymi.

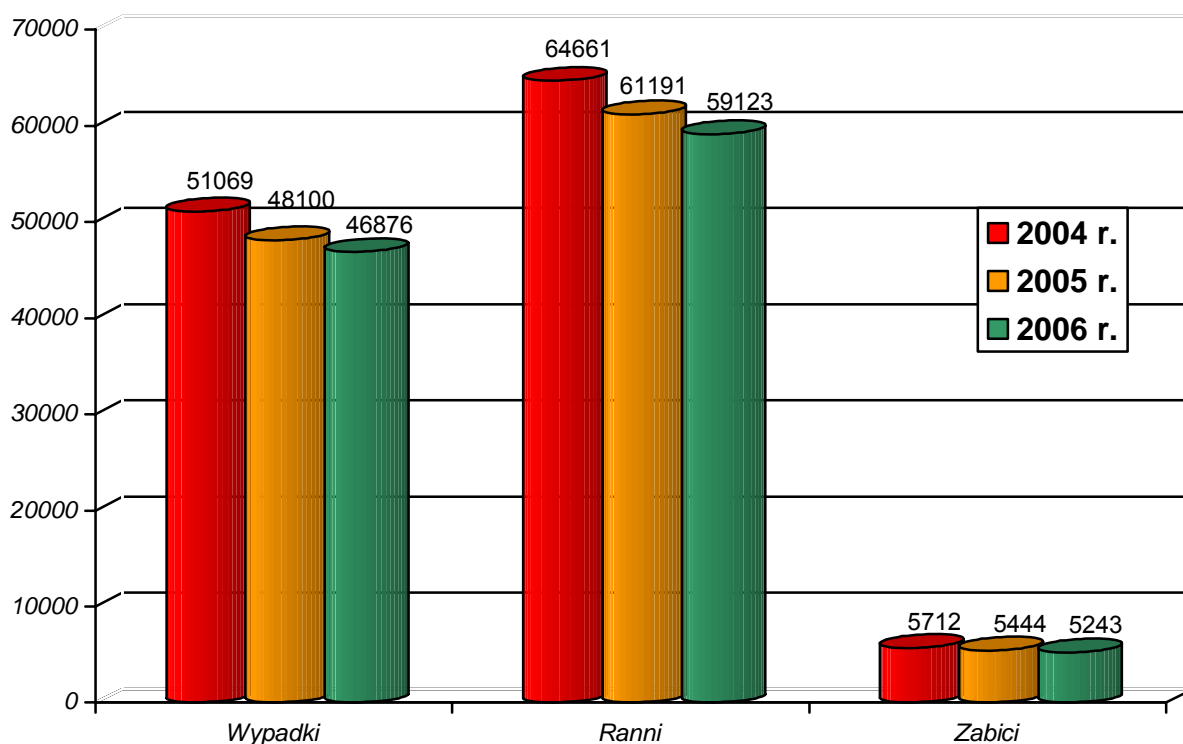
Za zmagania z wypadkami drogowymi i ich konsekwencjami są wspólnie odpowiedzialni wszyscy obywatele, a cała administracja ma swój udział w procesie poprawy brd. Teraz mamy wyjątkową okazję, aby zademonstrować swój potencjał i zmobilizować wszystkie siły do prac na rzecz polepszenia sytuacji na polskich drogach. Sukces lub niepowodzenie będą wpływać na nas wszystkich ponieważ jest to obszar, który dotyczy każdego obywatela naszego społeczeństwa.

2. Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce w 2006 r. ¹

2.1. Liczba wypadków w 2006 r.

W 2006 r. zaistniało **46 876** wypadków drogowych, w których zginęło **5 243** osób, a **59 123** zostało rannych. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2005 jest to:

- mniej wypadków o **1 224**, tj. o **-2,6%**,
- mniej zabitych o **201**, tj. o **-3,7%**,
- mniej rannych o **2 068**, tj. o **-3,4%**.

¹ Opracowano na podstawie materiału nadesłanego przez Komendę Główną Policji

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

Poniższa tabela przedstawia liczby wypadków drogowych oraz ich skutki w poszczególnych województwach w 2006 r. w porównaniu z 2005 r.

Województwo	Wypadki			Zabici			Ranni		
	2005	2006	Wzrost/ spadek	2005	2006	Wzrost/ spadek	2005	2006	Wzrost/ spadek
Dolnośląskie	3 149	3 030	-119	364	344	-20	4 089	3 958	-131
Kujawsko-pomorskie	2 157	2 051	-106	325	347	22	2 757	2 560	-197
Lubelskie	2 446	2 211	-235	322	341	19	3 160	2 757	-403
Lubuskie	860	835	-25	174	147	-27	1 169	1 125	-44
Łódzkie	4 753	4 554	-199	444	415	-29	5 753	5 623	-130
Małopolskie	4 437	4 440	3	334	308	-26	5 596	5 692	96
Mazowieckie	6 452	6 617	165	885	849	-36	7 985	8 177	192
Opolskie	1 013	1 048	35	148	128	-20	1 294	1 325	31
Podkarpackie	2 244	2 223	-21	287	260	-27	2 858	2 873	15
Podlaskie	1 185	1 135	-50	211	208	-3	1 490	1 425	-65
Pomorskie	3 064	2 751	-313	266	256	-10	4 044	3 533	-511
Śląskie	6 355	6 179	-176	439	427	-12	7 894	7 742	-152
Świętokrzyskie	1 906	1 886	-20	227	221	-6	2 580	2 340	-240
Warmińsko-mazurskie	1 936	1 645	-291	279	248	-31	2 598	2 108	-490
Wielkopolskie	4 268	4 500	232	503	511	8	5 567	5 712	145
Zachodnio-pomorskie	1 875	1 771	-104	236	233	-3	2 357	2 173	-184
Ogółem	48 100	46 876	- 1 224	5 444	5 243	-201	61 191	59 123	- 2 068

2.2. Wskaźniki bezpieczeństwa ruchu drogowego w poszczególnych województwach

Mając na uwadze różnice pomiędzy poszczególnymi województwami zarówno w liczbie mieszkańców, powierzchni itp. należy określić wskaźnik zabitych i rannych na 100 wypadków drogowych. To pozwoli dokonać oceny i porównania stanu bezpieczeństwa w poszczególnych województwach.

Wskaźniki te przedstawiały się następująco:

Województwo	Wypadki	Zabici	Ranni	Wskaźnik zabitych na 100 wypadków	Wskaźnik rannych na 100 wypadków
Dolnośląskie	3 030	344	3 958	11,4	130,6
Kujawsko - pomorskie	2 051	347	2 560	16,9	124,8
Lubelskie	2 211	341	2 757	15,4	124,7
Lubuskie	835	147	1 125	17,6	134,7
Łódzkie	4 554	415	5 623	9,1	123,5
Małopolskie	4 440	308	5 692	6,9	128,2
Mazowieckie	6 617	849	8 177	12,8	123,6
Opolskie	1 048	128	1 325	12,2	126,4
Podkarpackie	2 223	260	2 873	11,7	129,2
Podlaskie	1 135	208	1 425	18,3	125,6
Pomorskie	2 751	256	3 533	9,3	128,4
Śląskie	6 179	427	7 742	6,9	125,3
Świętokrzyskie	1 886	221	2 340	11,7	124,1
Warmińsko-mazurskie	1 645	248	2 108	15,1	128,1
Wielkopolskie	4 500	511	5 712	11,4	126,9
Zachodniopomorskie	1 771	233	2 173	13,2	122,7
Ogółem	46 876	5 243	59 123	11,2	126,1

Najwyższy wskaźnik zabitych na 100 wypadków drogowych odnotowano w województwie podlaskim, wyniósł on 18,3. Najniższy wskaźnik zabitych stwierdzono w województwie śląskim i małopolskim, na 100 wypadków drogowych wyniósł on 6,9.

Wskaźniki stanu bezpieczeństwa w zależności od liczby mieszkańców w 2006 r.:

Województwo	Ludność	Wskaźnik wypadków na 100 000 mieszkańców	Wskaźnik zabitych na 100 000 mieszkańców	Wskaźnik rannych na 100 000 mieszkańców
Dolnośląskie	2 884 248	105,1	11,9	137,2
Kujawsko - pomorskie	2 066 425	99,3	16,8	123,9
Lubelskie	2 175 251	101,6	15,7	126,7
Lubuskie	1 008 424	82,8	14,6	111,6
Łódzkie	2 571 534	177,1	16,1	218,7
Małopolskie	3 267 731	135,9	9,4	174,2
Mazowieckie	5 164 612	128,1	16,4	158,3
Opolskie	1 044 346	100,3	12,3	126,9
Podkarpackie	2 096 971	106,0	12,4	137,0
Podlaskie	1 197 610	94,8	17,4	119,0
Pomorskie	2 201 069	125,0	11,6	160,5
Śląskie	4 676 983	132,1	9,1	165,5
Świętokrzyskie	1 281 796	147,1	17,2	182,6
Warmińsko-mazurskie	1 427 091	115,3	17,4	147,7
Wielkopolskie	3 374 653	133,3	15,1	169,3
Zachodniopomorskie	1 693 533	104,6	13,8	128,3
Ogółem	38 132 277	122,9	13,7	155,0

2.3. Rytm wypadków drogowych w 2006 r.

W 2006 r. najwięcej, bo **4 802** wypadków zaistniało w grudniu (10,2% ogólnej liczby), najmniej odnotowano w styczniu **2 528** (5,4% ogólnej liczby). W 2005 r. najwięcej wypadków miało miejsce w lipcu 4 763 (tj. 9,9% ogólnej liczby).

Analizując występowanie wypadków drogowych w zależności od dnia tygodnia stwierdzono, że ich nasilenie następuje w piątki. W 2006 roku w piątki w **7 635** wypadkach zginęło **856** osób, a rannych zostało **9 426** osób.

W ciągu dnia najniebezpieczniejsze są godziny pomiędzy 14.00 a 19.00 szczególnie 16.00 – 18.00, czyli w okresie szczytu komunikacyjnego związanego z powrotami do domu po pracy. W godzinach tych miały miejsce **6 857** wypadki (tj. 14,6 % ogólnej liczby). Najmniej wypadków odnotowano w godzinach nocnych pomiędzy północą, a godziną piątą rano.

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

Poniższa tabela przedstawia wypadki drogowe i ich skutki w rozbiciu na poszczególne miesiące 2006 r. w porównaniu z rokiem 2005.

Miesiące	Wypadki		Zabici		Ranni	
	2005r.	2006r.	2005r.	2006r.	2005r.	2006r.
Styczeń	3 895	2 528	480	252	4 779	3 150
Luty	2 804	2 599	307	237	3 668	3 346
Marzec	2 919	2 940	297	318	3 688	3 729
Kwiecień	3 325	3 522	325	366	4 156	4 564
Maj	4 274	4 049	410	417	5 555	5 167
Czerwiec	4 585	4 361	461	394	5 998	5 547
Lipiec	4 763	4 576	547	514	6 336	6 070
Sierpień	4 592	4 233	569	512	5 964	5 566
Wrzesień	4 573	4 527	538	538	5 731	5 631
Październik	4 386	4 588	567	568	5 444	5 656
Listopad	3 847	4 151	483	512	4 826	4 919
Grudzień	4 137	4 802	460	615	5 046	5 778
Ogółem	48 100	46 876	5 444	5 243	61 191	59 123

2.4. Sprawcy wypadków drogowych

2.4.1. Kierujący pojazdami

Większość wypadków spowodowali kierujący pojazdami. W 2006 r. byli oni sprawcami **37 129** wypadków (co daje 79,2% ogółu), w wyniku tych zdarzeń śmierć poniosło **3 729** osób, a **49 784** zostały ranne. Głównymi przyczynami wypadków było: niedostosowanie prędkości do warunków ruchu **10 987** wypadków, nieprzestrzeganie pierwszeństwa przejazdu **9 094** wypadki, nieprawidłowe wyprzedzanie **2 662** wypadki.

Przyczyny wypadków spowodowanych przez kierujących

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		11 419	10 987	1 687	1 574	16 728	16 164
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu		9 511	9 094	576	526	13 188	12 466
Nieprawidłowe	wyprzedzanie	2 839	2 662	471	348	4 134	3 804
	omijanie	935	834	99	81	1 036	940
	wymijanie	713	661	86	96	952	909
	przejeżdżanie przejść dla pieszych	3 422	1 989	165	120	3 538	2 020
	skręcanie	1 624	1 274	122	82	1 987	1 499
	zatrzymanie, postój pojazdu	30	46	0	1	44	63
	cofanie	818	770	33	31	831	775
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		1 150	1 079	221	243	1 780	1 521
Wjazd przy czerwonym świetle		580	602	39	23	825	896
Nieprzestrzeganie innych znaków i sygnałów		119	98	6	8	168	120
Niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami		1 797	1 968	57	67	2 446	2 701
Gwałtowne hamowanie		118	132	8	4	168	185
Jazda bez wymaganego oświetlenia		118	92	26	27	110	77
Zmęczenie, zaśnięcie		508	643	115	116	756	1 015
Ograniczenie sprawności motorycznej		507	226	55	19	654	304

2.4.2. *Piesi*

Kolejną grupą sprawców byli piesi. Spowodowali oni **6 719** wypadków, w wyniku których śmierć poniosły **1 007** osób, a rannych zostało **5 828** uczestników ruchu. Najczęstsze przyczyny to: nieostrożne wejście na jezdnię **4 240** wypadków tj. 63% wszystkich spowodowanych przez pieszych, następnie przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym - **665** wypadków oraz wejście na jezdnię przy czerwonym świetle **511** wypadków. Zaznaczyć należy, że ofiarami śmiertelnymi w tego typu zdarzeniach są w przeważającej większości właśnie piesi.

Przyczyny wypadków spowodowanych przez pieszych

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.
Stanie na jezdni, leżenie		342	416	189	201	162	224
Chodzenie nieprawidłową stroną jezdni		275	306	78	80	204	241
Wejście na jezdnię przy czerwonym świetle		517	511	37	48	497	480
Nieostrożne wejście na jezdnię	przed jadącym pojazdem	3136	3 475	420	500	2 824	3 059
	zza pojazdu, przeszkody	474	765	49	54	719	725
Nieprawidłowe przekraczanie jezdni	zatrzymywanie, cofanie	58	48	4	3	55	46
	przebieganie	842	343	70	13	794	336
Przekraczanie jezdni w miejscu niedozwolonym		627	665	88	91	559	588
Chodzenie po torowisku		30	15	8	4	23	11
Wskakiwanie do pojazdu w ruchu		12	3	1	1	11	2
Dzieci do lat 7	zabawa na jezdni	5	3	0	0	5	3
	wtargnięcie na jezdnię	293	128	3	3	301	127

2.5. Nietrzeźwi sprawcy wypadków drogowych

Elementem, który w dalszym ciągu ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo na drogach jest alkohol. Nietrzeźwi uczestniczyli w **6 392** wypadkach drogowych, a spowodowali **5 151** wypadków, w których śmierć poniosły **582** osoby, a ranne zostały **6 497** osób.

Najliczniejszą grupę nietrzeźwych sprawców wypadków stanowią kierujący pojazdami. Byli oni sprawcami **3 643** wypadków, w których zginęły **404** osoby, a rannych zostało **5 148** osób. W odniesieniu do ogólnej liczby wypadków spowodowanych przez kierujących pojazdami, nietrzeźwi stanowili 9,8%.

Główne przyczyny wypadków spowodowanych przez nietrzeźwych kierujących

Przyczyny wypadków		Wypadki		Zabici		Ranni	
		2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.
Niedostosowanie prędkości do warunków ruchu		1 723	1 787	233	221	2 565	2 713
Nie udzielenie pierwszeństwa przejazdu		440	421	38	28	627	596
Nieprawidłowe	Wyprzedzanie	161	136	32	28	224	187
	Omijanie	117	84	17	4	136	109
	Wymijanie	123	104	13	18	164	144
Nieprawidłowe przejeżdżanie przejść dla pieszych		73	47	3	8	82	46
Jazda po niewłaściwej stronie drogi		243	221	36	28	390	316
Inne		1 125	843	118	69	1 421	1 037

W porównaniu z 2005 rokiem stwierdzono wzrost liczby ujawnionych kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu (w stanie po użyciu oraz w stanie nietrzeźwości) o **8 982** osoby.

Naruszony przepis	2005 r.	2006 r.
Art. 87 § 1 KW	15 450	16 495
Art. 87 § 2 KW	6 976	9 869
Art. 178a § 1 KK	82 949	82 183
Art. 178a § 2 KK	86 835	92 645
Ogółem	192 210	201 192

Liczby ujawnionych przez Policję osób kierujących pojazdami pod wpływem alkoholu w układzie województw

Województwa	Art. 87 KW		Art. 178a KK		Razem	
	2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.	2005 r.	2006 r.
Dolnośląskie	1 669	3 065	15 261	15 368	16 930	18 433
Kujawsko – pomorskie	657	812	7 489	8 441	8 146	9 253
Lubelskie	1 250	1 281	12 969	11 521	14 219	12 802
Lubuskie	858	934	7 045	6 916	7 903	7 850
Łódzkie	1 264	1 298	10 825	11 656	12 089	12 954
Małopolskie	1 644	2 370	8 948	10 417	10 592	12 787
Mazowieckie	1 608	1 726	13 689	13 514	15 297	15 240
Opolskie	809	1 060	5 908	5 861	6 717	6 921
Podkarpackie	1 610	1 026	8 801	8 816	10 411	9 842
Podlaskie	1 090	1 019	6 875	5 971	7 965	6 990
Pomorskie	1 743	1 635	9 745	9 558	11 488	11 193
Śląskie	2 363	2 551	16 409	15 944	18 772	18 495
Świętokrzyskie	676	813	6 028	6 987	6 704	7 800
Warmińsko-mazurskie	808	981	8 203	8 241	9 011	9 222
Wielkopolskie	2 102	2 296	15 129	15 634	17 231	17 930
Zachodniopomorskie	860	1 497	6 374	9 162	7 234	10 659
Komenda Stołeczna Policji	1 415	2 000	10 086	10 821	11 501	12 821
Ogółem	22 426	26 364	169 784	174 828	192 210	201 192

2.6. Koszty wypadków drogowych

Według danych Instytutu Badawczego Dróg i Mostów koszty wypadków drogowych wynoszą:

2.6.1. Średnio w obszarze zabudowanym

Rok	Jednostkowy koszt [PLN]			
	ofiary śmiertelnej	rannego	strat materialnych	wypadku
2000	584 390	97 180	33 700	196 650
2001	731 230	105 610	33 700	218 560
2002	748 886	128 875	37 215	245 394
2003	800 175	134 520	38 090	253 084
2004	878 328	142 762	41 175	275 445
2005	929 990	150 698	42 070	294 072

2.6.2. Średnio w obszarze niezabudowanym

Rok	Jednostkowy koszt [PLN]			
	ofiary śmiertelnej	rannego	strat materialnych	wypadku
2000	718 400	118 920	38 110	365 170
2001	895 330	130 440	38 110	421 300
2002	930 622	158 871	42 595	458 933
2003	992 761	166 083	43 510	466 777
2004	1 090 177	176 971	46 695	520 327
2005	1 158 910	187 671	47 710	560 463

2.7. Dane o wypadkach, motoryzacji i zaludnieniu w Polsce w latach 1990 - 2006

Rok	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji * (zgłoszonych policji)	Liczba pojazdów w tys.	Liczba sam. os. w tys.	Liczba mieszkańców w tys.	Zagrożenie mieszkańców (zabici na 100 000 mk)	Ciężkość wypadków (zabici na 100 wypadków)	Wskaźnik motoryzacji (liczba s.os. na 1000 mk)
1990	50 532	7 333	59 611	106 693	9 041	5 261	38 183	19,2	15	138
1991	54 038	7 901	65 242	130 951	9 860	6 112	38 309	20,6	15	160
1992	50 989	6 946	61 046	139 637	10 207	6 505	38 418	18,1	14	169
1993	48 901	6 341	58 812	146 650	10 438	6 771	38 505	16,5	13	176
1994	53 647	6 744	64 573	162 816	10 858	7 153	38 581	17,5	13	185
1995	56 904	6 900	70 226	197 159	11 186	7 517	38 609	17,9	12	195
1996	57 911	6 359	71 419	214 006	11 766	8 054	38 639	16,5	11	208
1997	66 586	7 310	83 169	253 356	12 284	8 533	38 650	18,9	11	221
1998	61 855	7 080	77 560	291 381	12 709	8 891	38 661	18,3	11	230
1999	55 106	6 730	68 449	313 073	13 169	9 283	38 654	17,4	12	240
2000	57 331	6 294	71 638	335 717	14 106	9 991	38 644	16,3	11	250
2001	53 799	5 534	68 194	342 408	14 724	10 503	38 641	14,2	10	260
2002	53 559	5 827	67 498	358 807	15 526	11 029	38 632	15,1	11	289
2003	51 078	5 640	63 900	367 700	15 899	11 244	38 230	14,8	11	294
2004	51 069	5 712	64 661	424 938	16 700	11 987	38 175	15,0	11	314
2005	48 100	5 444	61 191	401 440	16 816	12 339	38 161	14,3	11	323
2006	46 876	5 243	59 123	411 727	b.d.	b.d.	38 150**	13,7**	11	b.d.
06/05 %	-2,6	-3,7	-3,4	+2,6	-	-	-	-	-	-

Źródło: Komenda Główna Policji

Uwaga:

* - liczba kolizji zgłoszonych Policji; ocenia się wspólnie z towarzystwami i firmami ubezpieczeniowymi, że rzeczywista liczba kolizji przekracza 1,0 mln rocznie

** - dane szacowane

3. Synteza działań podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego

W 2006 r. Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (KRBRD) realizowała, poprzez umiejscowiony w Ministerstwie Transportu Sekretariat KRBRD, następujące zadania:

- opracowała *Program Realizacyjny Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2006 – 2007* będący opisem realizacji pierwszego etapu działań w ramach *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego „GAMBIT 2005”*;
- wdrażała oraz koordynowała projekty brd finansowane ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) i Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (MBOiR), a w tym:
 - szkolenia z zakresu brd, których celem jest podniesienie zawodowych kwalifikacji osób bezpośrednio zaangażowanych w działania wojewódzkich rad bezpieczeństwa ruchu drogowego (WRBRD) oraz członków KRBRD poprzez pogłębienie ich wiedzy o systemie brd i jego elementach oraz unaocznienie roli poszczególnych organizacji i służb w procesie poprawy brd;
 - *Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach*, którego celem jest zmniejszenie liczby wypadków i ich ofiar oraz liczby kolizji na drogach wojewódzkich, powiatowych, gminnych i miejskich poprzez przebudowę miejsc najbardziej niebezpiecznych, w których dochodzi do największej liczby wypadków i kolizji;
 - zakup wyposażenia dla służb kontroli ruchu drogowego i służb ratowniczych (fotoradary i samochody ratownictwa technicznego);
 - negocjowała zapewnienie dalszych środków z EBI oraz MBOiR przeznaczonych na finansowanie infrastrukturalnych zadań poprawy bezpieczeństwa ruchu na drogach samorządowych, a także na realizację krajowych kampanii brd oraz pomoc techniczną i wzmocnienie instytucjonalne Sekretariatu;
- prowadziła współpracę z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi w zakresie promowania brd (m.in.: Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego (WORD), *Koalicja na rzecz jazdy z włączonymi światłami przez cały rok*, PKP, Polski Komitet Global Road Safety Partnership, Renault, MediaTak, Episkopat Polski, Fundacja MIVA Polska, Duszpasterstwo Trzeźwości Archidiecezji Katowickiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Auto Klub Dziennikarzy Polskich, Stowarzyszenie Droga i Bezpieczeństwo);
- prowadziła działania informacyjno-edukacyjne oraz współpracowała w tym zakresie poprzez:
 - kampanie bezpieczeństwa ruchu drogowego *Włącz myślenie*, a w tym:
 - ▶ przygotowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej *Pileś – Nie Prowadź!* przeciwko prowadzeniu samochodu po spożyciu alkoholu;
 - ▶ przeprowadzenie kolejnej edycji kampanii *Ostatni wyskok*;
 - wydanie 600 tys. egz. nowej wersji broszury *Witamy w Polsce* w czterech wersjach językowych;
 - wydanie 1,0 mln egz. poradnika dla kierowców *Bezpieczeństwo na drodze*;
 - przygotowanie we współpracy z Komendą Główną Policji oraz wydanie ulotki zawierającej informacje nt. kar przewidzianych przepisami za jazdę po spożyciu alkoholu, zalet wyboru alternatywnych środków transportu w przypadku spożycia alkoholu przez kierowcę, wpływu alkoholu na zdolność postrzegania rzeczywistości i prowadzenia samochodu;
 - współorganizację *IV Międzynarodowych Targów Infrastruktura 2006*;
 - współfinansowanie edukacyjno – informacyjnych programów radiowych i telewizyjnych podejmujących tematykę bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym;

- współpraca z WORD-ami w zakresie tworzenia Gminnych Centrów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego oraz realizacji *Regionalnych Programów Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*;
 - wydanie dwóch prezentacji multimedialnych *Pamiętaj - masz jedno życie!*, przygotowanych we współpracy z Komendą Stołeczną Policji;
 - prowadziła współpracę międzynarodową w zakresie:
 - udziału w posiedzeniach grup roboczych organizacji europejskich (m.in.: *High Level Group on Road Safety, grupa robocza Grupy Wyszehradzkiej (V4) ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego*);
 - udziału w międzynarodowych konferencjach, sympozjach, warsztatach i przedsięwzięciach, a w tym:
 - ▶ udział w międzynarodowych warsztatach dot. komunikacji społecznej w dziedzinie brd w Holandii;
 - ▶ rozpoczęcie i realizacja pilotażowego projektu *Holenderskie Miasteczko* w Puławach;
 - ▶ projekt wymiany informacji o finansowaniu bezpieczeństwa ruchu drogowego;
 - udziału w pracach nad europejskimi projektami badawczymi (m.in.: *PEPPER, SUPREME, CAST*);
 - organizacji międzynarodowych warsztatów nt. zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej;
 - wdrażała oraz koordynowała wdrażanie programów w zakresie brd finansowanych ze środków funduszy strukturalnych Sektorowego Programu Operacyjnego – Transport poprzez:
 - badania prędkości i stosowania pasów bezpieczeństwa (*Ogólnokrajowe studium pomiaru prędkości pojazdów i wykorzystania pasów bezpieczeństwa*);
 - kurs szkoleniowy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego (*Ogólnokrajowy program szkolenia kadr bezpieczeństwa ruchu drogowego*);
 - prowadziła systematyczne pomiary wykorzystania pasów bezpieczeństwa w połączeniu z pomiarem prędkości oraz stosowania pasów przez kierowców i pasażerów; dane te są wskaźnikiem efektywności działań prewencyjnych Policji ukierunkowanych na egzekwowanie ograniczeń prędkości i jazdy w zapiętych pasach;
 - opracowywała, uzgadniała, koordynowała, monitorowała i kontrolowała umowy na realizację działań finansowanych ze środków będących w dyspozycji Sekretariatu KRBRD, w tym:
 - zlecenia dla Instytutu Transportu Samochodowego m.in. w zakresie współpracy w obrębie międzynarodowych baz danych *IRTAD* oraz *CARE*, opracowania koncepcji Polskiego Obserwatorium BRD;
 - zleceń związanych z ogłoszeniem projektu *Dutch Town – Pilotażowy projekt uspokojenia ruchu w dzielnicy Włostowice w Puławach*;
 - zlecenie w ramach przetargu nieograniczonego wykonania kamizelek odblaskowych i opasek samozaciskowych do wykorzystania w ramach kampanii społecznych KRBRD oraz zakup zestawów edukacyjnych dla nauczycieli;
 - opracowywała i publikowała dane dotyczące stanu brd w Polsce oraz działań podejmowanych w tym zakresie w postaci informacji, sprawozdań, a także strony internetowej;
 - prowadziła prace Komisji Roboczej ds. usprawnienia procedury ujawniania wykroczeń (naruszeń prawa) oraz wymierzania i egzekwowania kar, która przygotowała projekt ustawy *o odpowiedzialności za niektóre naruszenia w ruchu drogowym*;
 - organizowała posiedzenia plenarne KRBRD .
 - uczestniczyła w kilkudziesięciu naradach, konferencjach, seminariach i spotkaniach roboczych związanych z poprawą brd;
 - uczestniczyła w kilkudziesięciu audycjach radiowych, telewizyjnych, szkoleniach (m.in.: poprzez udzielanie wywiadów i opracowywanie materiałów informacyjnych);
- Więcej szczegółów nt. pracy Sekretariatu KR BRD zawartych jest w Załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Wojewódzkie Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego kontynuowały w 2006 r. działania wynikające z *Programu GAMBIT 2005* oraz programów lokalnych (m.in.: *GAMBIT Lubelski, GAMBIT Warmińsko – Mazurski, GAMBIT Pomorski, GAMBIT Podlaski, GAMBIT Świętokrzyski*). WRBRD przeprowadziły wiele inicjatyw, które można pogrupować w następujące bloki tematyczne:

- stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd, w tym:
 - usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych,
 - organizacja systemu współdziałania i koordynacji,
 - organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd,
 - usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych,
 - stworzenie systemu informacji o brd,
 - wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań,
 - doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd,
 - rozwój systemu ratownictwa na drogach,
- kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego, w tym:
 - udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością,
 - powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości,
 - udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa,
 - udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych,
- ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów, w tym:
 - udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych, dzieci i rowerzystów,
 - zintensyfikowanie ochrony pieszych, dzieci i rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym,
 - powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych, dzieci i rowerzystów,
- zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych, w tym:
 - zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni,
 - kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego,
 - skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym,
 - skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego,
 - rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych.

Szczegółowe dane na temat działalności wojewódzkich rad brd są zawarte w Załączniku nr 2 do niniejszego sprawozdania.

4. Podsumowanie i wnioski

Działania podjęte w 2006 r. przez podmioty reprezentowane w Krajowej Radzie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego zmniejszyły liczbę wypadków drogowych (o ponad 1 200), co można uznać za istotny postęp w porównaniu z rokiem 2005. Udało się również zmniejszyć liczbę śmiertelnych ofiar wypadków drogowych. Mimo tego nie zostały zrealizowane w pełni założenia *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005*, w którym przewidywano, że w wyniku podjęcia wskazanych działań liczba zabitych w wyniku zdarzeń drogowych wyniesie w 2006 r. 4 550 osób.

W 2006 r. nastąpił niestety dalszy, znaczny wzrost liczby ujawnionych przypadków kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu (w stanie po użyciu oraz w stanie nietrzeźwości). Wzrost tej liczby jest szczególnie niepokojący, gdyż od kilku lat utrzymuje się taka tendencja, a wypadki powodowane pod wpływem alkoholu charakteryzują się z reguły dużą ciężkością (liczba zabitych na 100 wypadków). Z jednej strony ta wzrostowa tendencja może wprawdzie świadczyć o wzroście wykrywalności tego naruszenia dzięki wzmożonym działaniom Policji, ale z drugiej strony wskazuje, że określone prawem sankcje i oddziaływanie na świadomość kierowców poprzez kampanie społeczne nie spełniają jeszcze w sposób wystarczający swojej roli. Prowadzone działania, mimo ich intensywności oraz podjęcia bardziej zdecydowanych kroków przez resort sprawiedliwości, nie odstrasza dostatecznie kierowców i nie motywują ich do zaniechania prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu.

Nadal wzrasta znacząco liczba materiałów informacyjnych i imprez promujących bezpieczne zachowania w ruchu drogowym. Część z nich powstała z inicjatywy Sekretariatu KRBRD, ale należy przyznać, że coraz częściej spotykamy się z działaniami ze strony fundacji i organizacji pozarządowych, które zwracają się do nas o merytoryczne wsparcie swoich prac. Wzmocniono znacznie kontakty z różnymi mediami współpracując przy opracowywaniu cyklicznych artykułów i audycji dotyczących szeroko rozumianego bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działań KRBRD.

Na arenie międzynarodowej, zwłaszcza w Unii Europejskiej, pojawiają się obok dotychczas funkcjonujących nowe, formalne i nieformalne, organizacje podejmujące tematykę poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Niestety ich działania są w dużej mierze nieskoordynowane i w pewnym momencie mogą zaburzyć proces wspólnego dążenia do ograniczenia liczby śmiertelnych ofiar wypadków drogowych, gdyż nie będzie wykorzystywany efekt synergii.

Aby nadal poprawiać stan bezpieczeństwa ruchu drogowego należy konsekwentnie realizować działania wskazane w Programie GAMBIT 2005 oraz Programie Realizacyjnym na lata 2006 – 2007, czyli:

1. nieustannie edukować społeczeństwo w kierunku zmiany zachowań w ruchu drogowym przy wykorzystaniu kampanii medialnych i przy współpracy z instytucjami pozarządowymi, fundacjami, firmami ubezpieczeniowymi itp.;
2. wzmocnić społeczną świadomość nieuchronności kar za nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego poprzez przyspieszenie działań penalizacyjnych oraz wykorzystanie w większym stopniu określonych prawem sankcji;
3. kontynuować szkolenia specjalistów i pracowników różnych szczebli zajmujących się zagadnieniami bezpieczeństwa ruchu drogowego;

a ponadto:

- wpływać na zwiększanie woli politycznej w obszarze poprawy stanu brd oraz na przekonanie społeczeństwa o konieczności podjęcia działań dla ochrony zdrowia i życia obywateli;
- kontynuować działania nad opracowaniem systemowej podstawy finansowania zadań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- kontynuować dynamiczne kontrole Policji, szczególnie z wykorzystaniem urządzeń do automatycznego pomiaru prędkości pojazdów;

- poświęcić większą uwagę działaniom na rzecz niechronionych użytkowników dróg;
- kontynuować działania związane z uspokojeniem ruchu, likwidacją miejsc niebezpiecznych oraz monitoringiem ruchu;
- propagować korzystanie z alternatywnych środków transportu, w tym z transportu zbiorowego;
- nadal dążyć do rozbudowywania przy drogach krajowych sieci bezpiecznych parkingów dla samochodów ciężarowych umożliwiających m.in. przeprowadzanie kontroli przez Inspektorów Transportu Drogowego;
- kontynuować realizację Regionalnych Programów Poprawy BRD i zachęcać do ich tworzenia aż do szczebla powiatu i gminy;
- w dalszym ciągu promować działania na rzecz poprawy brd wykorzystując osoby o wysokim autorytecie politycznym, medialnym i społecznym;
- wykorzystywać w większym zakresie opracowania, projekty i zalecenia polskich oraz zagranicznych jednostek naukowo-badawczych i instytucji (ITS, IBDiM, CEMT, OECD) z uwzględnieniem możliwości ich formalnego i technicznego wdrożenia w Polsce.

Sprawozdanie oraz załączniki opracowano w Sekretariacie Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na podstawie materiałów zainteresowanych resortów i instytucji

Andrzej Grzegorzczak

*Sekretarz Krajowej Rady
Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*

Akceptuję:

Bogusław Kowalski

*Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Transportu
Zastępca Przewodniczącego Krajowej Rady
Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*

ZATWIERDZAM:

Jerzy Polaczek

*Minister Transportu
Przewodniczący Krajowej Rady
Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*

Warszawa, marzec 2007 r.

**SZCZEGÓŁOWE DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ
POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO
W POLSCE W 2006 R.**

**ZAŁĄCZNIK NR 1 DO SPRAWOZDANIA PT.:
STAN BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO
ORAZ DZIAŁANIA REALIZOWANE W TYM ZAKRESIE
W 2006 R.**

Warszawa, marzec 2007 r.

Spis treści

1. Działania podejmowane przez administrację rządową szczebla centralnego	3
1.1. Ministerstwo Transportu	3
1.1.1. Sekretariat Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	3
1.1.2. Departament Dróg i Transportu Drogowego	16
1.1.3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	20
1.1.4. Główny Inspektorat Transportu Drogowego	25
1.2. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	36
1.2.1. Komenda Główna Policji	38
1.2.2. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	40
1.3. Ministerstwo Edukacji Narodowej	44
1.4. Ministerstwo Finansów	46
1.5. Ministerstwo Obrony Narodowej	46
1.6. Ministerstwo Zdrowia	48
1.7. Ministerstwo Sprawiedliwości	49
1.8. Ministerstwo Środowiska	50
1.9. Ministerstwo Gospodarki	52
2. Działania podejmowane na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego przez inne podmioty oraz organizacje społeczne	54
2.1. Instytut Badawczy Dróg i Mostów	54
2.2. Instytut Transportu Samochodowego	56
2.3. Polski Związek Motorowy	58
2.4. Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej	63
3. Działania podejmowane przez Wojewódzkie Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	66

1. Działania podejmowane przez administrację rządową szczebla centralnego

Podstawowym celem wszystkich działań podejmowanych przez Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (KRBRD) jest poprawa bezpieczeństwa na drogach. Działania te stanowią jednocześnie realizację *Krajowego Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005*.

1.1. Ministerstwo Transportu

1.1.1. Sekretariat Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

1.1.1.1. Krajowy Program Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego 2005-2007-2013 – GAMBIT 2005

Na podstawie *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego „GAMBIT 2005”* opracowano *Program Realizacyjny Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2006 – 2007* będący opisem realizacji pierwszego etapu działań. Projekt Programu był przedmiotem wielokrotnych uzgodnień międzyresortowych, uzgodniono go także z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 27 marca 2006 r. Komitet Rady Ministrów rekomendował ten dokument Radzie Ministrów, która rozpatrywała go na posiedzeniu w dniu 5 maja 2006 r. Ze względu na ponowne zgłoszenie uwag przez Ministrów Edukacji Narodowej, Finansów, Pracy i Polityki Społecznej oraz Rządowe Centrum Legislacji, w Sekretariacie KRBRD wprowadzono niezbędne poprawki i projekt *Programu Realizacyjnego* ponownie przekazano Sekretarzowi Rady Ministrów. W dniu 14 września 2006 r. Rada Ministrów przyjęła w trybie obiegowym *Program Realizacyjny Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego na lata 2006 - 2007*.

1.1.1.2. Wdrażanie oraz koordynacja projektów bezpieczeństwa ruchu drogowego finansowanych ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju

a) Kurs szkoleniowy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego

W marcu 2006 r. zakończyło się, trwające od września 2005 r., szkolenie regionalnych i centralnych kadr bezpieczeństwa ruchu drogowego z wojewódzkich rad bezpieczeństwa ruchu drogowego (WRBRD), KRBRD oraz instytucji i organizacji współpracujących. Ogółem zostało przeszkolonych i otrzymało certyfikaty ukończenia szkolenia 586 osób.

Celem szkolenia było podniesienie zawodowych kwalifikacji osób bezpośrednio zaangażowanych w działania WRBRD oraz członków KRBRD poprzez pogłębienie ich wiedzy o systemie brd i jego elementach oraz unaocznienie roli poszczególnych organizacji i służb w procesie poprawy brd. Zorganizowano również jedną sesję szkoleniową dla zagranicznych gości, pracowników administracji zajmujących się brd.

b) Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach

Opis Programu

Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach został podjęty w odpowiedzi na dużą liczbę wypadków, rannych i zabitych oraz kolizji na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego, jako element *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005*. Program został zaplanowany na lata 2005-2009 i jest realizowany w formule partnerstwa pomiędzy centralną administracją rządową (Ministerstwem Transportu), terenową administracją rządową (województwami) i samorządami. Celem Programu jest zmniejszenie liczby wypadków i ich ofiar oraz liczby kolizji na drogach wojewódzkich, powiatowych, gminnych i miejskich poprzez przebudowę miejsc najbardziej niebezpiecznych, w których dochodzi do największej liczby wypadków i kolizji.

W ramach Programu jednostki samorządu terytorialnego realizują zadania poprawy bezpieczeństwa zatwierdzone przez Ministerstwo Transportu, a po zakończeniu otrzymują częściowy zwrot kosztów. Zadania są wybierane w drodze konkursu - spośród zgłoszonych projektów Ministerstwo wybiera do dofinansowania najbardziej skuteczne rozwiązania.

Na terenie każdego zadania znajdują się dwie tablice informujące, że zadanie zostało realizowane w ramach programu bezpieczeństwa ruchu drogowego prowadzonego przez Ministerstwo Transportu.

Pierwsza edycja Programu

W pierwszej, pilotażowej edycji Programu w latach 2005-2006 na terenie czternastu województw zrealizowano 49 zadań poprawy brd o łącznej wartości ponad przeszło 9,2 miliona złotych. Ministerstwo Transportu dofinansowało zadania kwotą ponad 4 milionów złotych z pożyczki Banku Światowego. Zastosowane środki poprawy bezpieczeństwa w zauważalny sposób zredukowały liczbę wypadków, rannych, zabitych oraz kolizji. W pierwszej połowie 2007 r. zostanie opublikowany raport podsumowujący.

Druga edycja Programu

W drugiej edycji Programu finansowanej ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego w latach 2006-2007 do realizacji we wszystkich szesnastu województwach przewidziano 147 zadań o łącznej wartości szacowanej na 110 milionów złotych. Do końca 2006 r. zostały podpisane umowy z wykonawcami 77 zadań o łącznej wartości ponad 35,6 miliona złotych. Zostały zakończone 64 zadania o łącznej wartości przeszło 26,6 miliona złotych. Wartość dofinansowania z pożyczki Europejskiego Banku Inwestycyjnego wyniosła ponad 12,9 miliona złotych, które za pośrednictwem budżetów wojewodów zostały przekazane jednostkom samorządu terytorialnego jako refundacje zakończonych zadań.

Tabela 1. II edycja Programu Zestawienie zakończonych zadań i podpisanych umów w PLN.

Województwo	Zadania zakończone do 31.12.2006	Wartość podpisanych umów	Wartość zakończonych zadań
Dolnośląskie	3	710 152,35	710 152,35
Kujawsko – Pomorskie	4	1 060 248,41	1 060 248,41
Podlaskie	2	693 907,87	693 907,87
Łódzkie	1	750 738,17	750 738,17
Lubelskie	7	2 175 740,81	2 175 740,81
Małopolskie	3	623 441,81	623 441,81
Mazowieckie	3	3 177 147,96	1 469 317,66
Opolskie	3	4 033 688,82	4 033 688,82
Podkarpackie	9	3 809 824,77	2 621 342,41
Pomorskie	2	7 552 013,59	3 906 508,20
Śląskie	2	958 831,13	276 198,97
Świętokrzyskie	2	2 366 113,38	2 366 113,38
Lubuskie	9	3 025 862,19	2 308 056,66
Warmińsko – Mazurskie	1	229 596,78	131 386,78
Wielkopolskie	10	2 720 631,27	2 720 631,27
Zachodniopomorskie	3	1 720 066,56	784 410,53
RAZEM	64	35 608 005,87	26 631 884,10

Zakończone zadania zostały zrealizowane prawidłowo i w terminie. W nielicznych przypadkach wystąpiły odstępstwa od kosztorysu ofertowego lub zmiana zakresu robót. We wszystkich zadaniach zostały zastosowane zaplanowane środki poprawy bezpieczeństwa. Zestawienie zakończonych zadań i podpisanych umów według województw zawiera powyższa tabela.

Na żadnym zadaniu nie doszło do poważnych wypadków po zakończeniu robót, na terenie niektórych zadań odnotowano nieliczne kolizje. Zostały przeprowadzone wizje lokalne 53 zakończonych zadań. Jak wynika z obserwacji wizualnych, zastosowane środki poprawy bezpieczeństwa spełniają swoją rolę i zadania w zauważalny sposób wyeliminowały miejscowe zagrożenia dla ruchu. Jest jednak zbyt wcześnie na formułowanie jednoznacznych wniosków ze względu na zbyt krótki czas od zakończenia zadań.

Zadania są poddawane monitoringowi według metody opracowanej przez Jednostkę Zarządzającą. Metoda opisuje sposób monitoringu wybranych parametrów przed i po realizacji zadań celem dokonania kompleksowej oceny wpływu zadania na bezpieczeństwo ruchu drogowego i warunki życia mieszkańców. Pomiary obejmują okres trzech lat w następujących fazach: przed realizacją oraz 6, 12, 24 i 36 miesięcy po zakończeniu zadania.

Trzecia edycja Programu

Do trzeciej edycji *Programu* na lata 2007-2009 ze wszystkich 16 województw ogółem zgłoszono 269 zadań o łącznej wartości zadań szacowanej na ponad 315,6 mln złotych. Po rozpatrzeniu wniosków w pod koniec grudnia 2006 r. do realizacji zakwalifikowano 149 zadań o wartości szacunkowej 205,5 miliona złotych, z czego połowa zostanie sfinansowana ze środków pożyczki Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Zestawienie zadań w III edycji Programu według województw zawiera poniższa tabela.

Zadania, które nie zostały zakwalifikowane do III edycji *Programu*, znajdują się na liście rezerwowej i będą mogły być ponownie rozpatrzone w przypadku rezygnacji z któregoś z już przyjętych zadań lub zwiększenia środków na likwidację miejsc niebezpiecznych.

Tabela 2. III edycja. Zestawienie zgłoszonych i przyjętych zadań.

Województwo	Liczba zgłoszonych zadań	Liczba przyjętych zadań
Dolnośląskie	20	12
Kujawsko-Pomorskie	10	8
Podlaskie	6	3
Łódzkie	26	17
Lubelskie	11	8
Małopolskie	13	10
Mazowieckie	13	11
Opolskie	11	7
Podkarpackie	21	9
Pomorskie	20	7
Śląskie	26	10
Świętokrzyskie	6	5
Lubuskie	22	9
Warmińsko-Mazurskie	7	3
Wielkopolskie	41	19
Zachodniopomorskie	16	11
RAZEM	269	149

Podsumowanie

Trzy edycje *Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach* na lata 2005-2009 obejmują obecnie 345 zadań, których całkowita wartość szacowana jest na 324,7 miliona złotych. Na koniec 2006 roku zakończonych jest 113 zadań o wartości ponad 35,8 miliona złotych. Minister Transportu przekazał dotychczas jednostkom samorządu terytorialnego 16,9 miliona złotych z pożyczek Banku Światowego i Europejskiego Banku Inwestycyjnego tytułem refundacji kosztów zadań poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Program zauważalnie poprawia bezpieczeństwo i cieszy się z bardzo pozytywnym odbiorem ze strony samorządów oraz społeczności lokalnych i jest nagłaśniany w mediach o zasięgu lokalnym i regionalnym.

c) Zakup wyposażenia dla służb kontroli ruchu drogowego i służb ratowniczych

W lutym 2006 r. Komenda Główna Policji zakończyła przetarg na dostawę fotoradarów. 17 fotoradarów kupionych z pożyczki 7223 POL Banku Światowego zostało dostarczonych pod koniec 2006 r. i przekazanych do województw: lubuskiego, dolnośląskiego, opolskiego i śląskiego. W marcu 2006 r. została zrealizowana dostawa 2 samochodów ratownictwa technicznego dla Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

d) Nowa pożyczka Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju

23 czerwca 2006 r. podpisano umowę pożyczkową nr 7384-POL, III Projekt Utrzymania i Rehabilitacji Dróg. SKRBRD opracował plan inwestycyjny i pozyskał 5,5 miliona euro na wsparcie projektów z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Środki te będą przeznaczone na realizację krajowych kampanii brd oraz pomoc techniczną i wzmocnienie instytucjonalne Sekretariatu.

e) Nowa pożyczka Europejskiego Banku Inwestycyjnego

W drugiej połowie roku podpisana została kolejna umowa finansowa z EBI. Pozwoli ona na pozyskanie kolejnych 25 milionów euro na finansowanie infrastrukturalnych zadań poprawy bezpieczeństwa ruchu na drogach samorządowych i umożliwi kontynuację *Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach* w latach 2008-2009.

1.1.1.3. *Prowadzenie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i partnerami społecznymi w zakresie promowania bezpieczeństwa ruchu drogowego*

- współpraca z Wojewódzkimi Ośrodkami Ruchu Drogowego (WORD), Urzędem Miasta Stołecznego Warszawa, Zrzeszeniem Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego – Browary Polskie w ramach cyklu kampanii społecznych *Włącz myślenie*, mających na celu zmianę zachowań użytkowników dróg;
- współfinansowanie organizacji III Regionalnego Rodzinnego Rajdu Rowerowego;
- prowadzenie współpracy z partnerami społecznymi w ramach *Koalicji na rzecz jazdy z włączonymi światłami przez cały rok*;
- współpraca z PKP i partnerami społecznymi przy kampanii *Bezpieczny przejazd kolejowy zależy także od Ciebie*;
- współpraca z partnerami społecznymi i MediaTak przy tworzeniu Dodatku Specjalnego pt.: *Bezpieczna droga do prasy regionalnej*;
- współpraca z firmą Renault przy projekcie edukacyjnym *E-learning* dla dzieci;
- współpraca z firmą Renault przy 6 edycji programu *Bezpieczeństwo dla wszystkich*;
- współpraca ze Stowarzyszeniem Misie Ratują Dzieci przy akcji *Budujemy razem bezpieczny Dom Misia Ratownika*;
- współpraca z Polskim Komitetem Global Road Safety Partnership,

- współpraca z Komisją Europejską oraz sektorem prywatnym i pozarządowym związana z podpisywaniem *Europejskiej Karty Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*;
- współpraca z Episkopatem Polski i Fundacją MIVA Polska;
- współpraca i pomoc w organizacji *XIV Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy*;
- współpraca ze Stowarzyszeniem TARCZA, Związkiem Nauczycielstwa Polskiego oraz Wydawnictwem EDYTOR S.A. przy organizacji ogólnopolskiej Kampanii Społecznej *Bezpieczne Dzieci na Polskich Drogach*. Honorowymi Patronami Kampanii są KRBRD oraz szefowie resortów MSWiA oraz MEN;
- współpraca ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji organizującym III ogólnopolską Kampanię Parkingową pod hasłem *Czy naprawdę chciałbyś być na naszym miejscu?*. Jej celem było uświadomienie skutków zajmowania tzw. „kopert” – miejsc parkingowych zarezerwowanych dla niepełnosprawnych kierowców. W tegorocznej edycji - skierowanej przede wszystkim do młodych osób, które często ignorują prawa osób niepełnosprawnych - uczestniczyło ponad 50 miast z całej Polski. Honorowym patronem kampanii był Minister Transportu. Akcję aktywnie wspierała KRBRD;
- współpraca przy organizacji ogólnopolskiej akcji informacyjno-edukacyjnej *Świecę przykładem – jestem widoczny* przygotowanej przez firmę CPP Toruń-Pacific, producenta płatków śniadaniowych NESTLÉ;
- współpraca z Duszpasterstwem Trzeźwości Archidiecezji Katowickiej i agencją reklamową Business Consulting Sp. z o.o. w zakresie realizacji spotu w ramach kampanii społecznej *Prowadzę jestem trzeźwy*;
- współpraca z Auto Klubem Dziennikarzy Polskich w ramach organizacji *Samochodowego Sympozjum Sportowo – Turystycznego Dziennikarzy – IV rundy SMPD 2006*;
- współpraca z eSynergia przy realizacji szkolenia e-learningowego z tematyki brd dla kierowców.

Rośnie liczba i aktywność instytucji pozarządowych działających w różnych obszarach na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wymienione powyżej instytucje prowadziły działania promocyjne, współpracowały z Sekretariatem KRBRD oraz WRBRD w organizacji szeregu imprez, a także w znaczącym stopniu finansowały projekty mające na celu poprawę brd ponosząc wielomilionowe koszty (np. PZU, Renault).

1.1.1.4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych

- przygotowanie we współpracy z Komendą Główną Policji oraz sfinansowanie ulotki zawierającej informacje nt. kar przewidzianych przepisami za jazdę po spożyciu alkoholu, zalet wyboru alternatywnych środków transportu w przypadku spożycia alkoholu przez kierowcę, wpływu alkoholu na zdolność postrzegania rzeczywistości i prowadzenia samochodu oraz mity i fakty dotyczące spożycia alkoholu;
- współorganizacja *IV Międzynarodowych Targów Infrastruktura 2006*;
- sfinansowanie realizacji cyklu 10 odcinków programu telewizyjnego pt. *Czy musiało tak być?* przez POLAMER Studio TV na antenie Programu 3 TVP. Jest to cykliczny program publicystyczny, adresowany do wszystkich uczestników ruchu drogowego. Program *Czy musiało tak być?* jest poświęcony analizie wypadków drogowych pod kątem psychologicznym, społecznym, statystycznym i prawnym. Pokazuje konsekwencje niewłaściwych zachowań na drodze i przestrzega przed łamaniem przepisów ruchu drogowego;
- współfinansowanie produkcji programu *Auto – Kawa czy Herbata*, którego celem jest promowanie zasad bezpiecznego zachowania w ruchu drogowym, zarówno przez kierowców jak i pieszych.
- wsparcie finansowe produkcji trzech odcinków programu pt. *Z dwójką bezpieczniej* dla Programu 2 Telewizji Polskiej;

- współfinansowanie realizacji programu edukacyjno – informacyjnego dla kierowców *INFO-TRAFFIC* organizowanego przez Katolickie Radio Podlasie;
- współpraca z WORD w Białymstoku w zakresie tworzenia Gminnych Centrów Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, w gminie Poświętne, Czarna Białostocka, Boćki i Hajnówka – gmina wiejska;
- współpraca z WORD w Suwałkach w zakresie realizacji *Regionalnego Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego* w zakresie edukacji dzieci i młodzieży poprzez utworzenie Gminnych Centrów BRD w Sejnach, Puńsku i Płocicznie;
- współpraca z WORD w Łomży w zakresie realizacji *Regionalnego Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego* w zakresie edukacji dzieci i młodzieży poprzez utworzenie Trzech Gminnych Centrów BRD;
- współpraca z WORD w Elblągu w zakresie realizacji *Regionalnego Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego* w zakresie edukacji dzieci i młodzieży poprzez utworzenie trzech Szkolnych Centrów BRD w Gminach: Tolkmicko, Milejewo, Godkowo;
- współpraca z Zachodniopomorskim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Koszalinie w zakresie organizacji warsztatów doskonalących dla pracowników wydziałów komunikacji pn. *Nadzór starosty nad szkoleniem osób ubiegających się o wydanie uprawnień do kierowania pojazdami*;
- współpraca z WORD w Zielonej Górze przy organizacji szkolenia *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie lubuskim oraz metody jego poprawy*;
- współpraca z Automobilklubem Toruńskim w zakresie zorganizowania w dniach 12 – 13 maja br. w Toruniu Międzynarodowego Zlotu Policyjnych Klubów Motorowych oraz w organizacji XXXIX Toruńskiego Rajdu Samochodowego;
- uaktualnienie i wydanie dwóch prezentacji multimedialnych *Pamiętaj - masz jedno życie!*, przygotowanych we współpracy z Komendą Stołeczną Policji ;

Kampanie bezpieczeństwa ruchu drogowego *Włącz myślenie*

Mając na uwadze, że największą skuteczność przedsięwzięć w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego można uzyskać łącząc akcje o charakterze edukacyjnym z działaniami Policji, KRBRD opracowała wspólnie z Komendą Główną Policji kalendarz ogólnopolskich akcji informacyjno-prewencyjnych ukierunkowanych na najważniejsze zagadnienia, takie jak: prędkość, alkohol, pasy, foteliki dla dzieci, niechronieni użytkownicy dróg (piesi, rowerzyści, dzieci) oraz widoczność na drodze. Wszystkie planowane kampanie przebiegać będą pod wspólnym logotypem *Włącz myślenie*.

KALENDARZ KAMPANII MEDIALNYCH

PROBLEM	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ
PASY BEZPIECZEŃSTWA												
ALKOHOL												
PRĘDKOŚĆ												
NIECHRONIENI UŻYTKOWNICY DRÓG												

Maj 2006

Aktywna współpraca przy tworzeniu Koalicji na rzecz jazdy na światłach przez cały rok

16 lutego 2007 r., podczas 34 posiedzenia Sejmu RP, posłowie przyjęli poprawkę do ustawy *Prawo o ruchu drogowym*, która zakłada wprowadzenie w Polsce obowiązku jazdy na światłach mijania przez cały rok. Za przyjęciem poprawki głosowało 279 posłów, 137 było przeciw, wstrzymało się 5. Do tej pory kierowcy w Polsce mieli obowiązek jazdy z włączonymi światłami od 1 października do ostatniego dnia lutego, a także w deszczowe i mgliste dni.

W ostatnich miesiącach obowiązek jazdy na światłach przez cały rok wprowadzili Czesi i Słowacy, a Komisja Europejska rozważa wprowadzenie go we wszystkich krajach Unii.

Pomimo faktu, że w 2006 r. liczba wypadków drogowych w Polsce zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego, wciąż zatrważająco wyglądają statystyki dotyczące ofiar. Ponad 50% wypadków ma miejsce w okresie od marca do września, czyli w czasie dobrej widoczności, kiedy nie ma obowiązku jazdy na światłach w ciągu dnia. Według szacunków ekspertów z Instytutu Transportu Samochodowego, rozszerzenie w Polsce obowiązku używania światła w dzień także na miesiące od marca do września zmniejszy liczbę zabitych w wypadkach z udziałem co najmniej dwóch pojazdów o 20%!

Dzięki włączonym reflektorom nawet w słoneczny dzień samochód jest lepiej widoczny z większej odległości. Łatwiej przez to oszacować prędkość auta. To ważne także dla pieszych, motocyklistów i rowerzystów. Włączone światła to większe bezpieczeństwo dla wszystkich użytkowników dróg. Z badań przeprowadzonych przez Pentor wynika, że w tej chwili 82% kierowców uważa, że pozytywnym efektem jazdy przez całą dobę z włączonymi światłami jest poprawa widoczności

samochodu, a 27%, że to większe bezpieczeństwo dla prowadzącego. Z powyższych badań wynika, że Polacy zaakceptują nowy przepis Kodeksu Drogowego.

Według raportu opublikowanego przez Europejską Komisję ds. Energii i Transportu (DG TREN) w 2003r. ("Daytime Running Lights, Final Report" TNO Human Factor), stosowanie świateł w dzień:

- zmniejsza liczbę wypadków w dzień z udziałem co najmniej dwóch uczestników (wypadki podwójne) o 5-15%;
- zmniejsza liczbę wypadków z udziałem motocykli o 32%;
- zwiększa zużycie paliwa i emisję CO₂ o 0,5 - 1,5% (dla porównania klimatyzacja pobiera moc nawet kilku kW, co oznacza ponad 10% większe zużycie paliwa; nieekonomiczny sposób jazdy zwiększa zużycie paliwa nawet ponad 15%);
- dwukrotnie zwiększa częstotliwość wymiany żarówek, co powoduje wzrost wydatków o 6 euro na rok na samochód.

Koalicja na rzecz jazdy na światłach przez cały rok powstała w maju 2006 r. i za cel postawiła sobie propagowanie idei jazdy na światłach przez cały rok oraz budowania poparcia społecznego tej inicjatywy. Obecnie do Koalicji należy już blisko 41 instytucji. Więcej informacji na stronie internetowej <http://www.swiatlacalyrok.org.pl/aktualnosci.html>.

Lipiec – sierpień 2006

Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej „PIŁEŚ – NIE PROWADŹ!” przeciwko prowadzeniu samochodu po spożyciu alkoholu

Aby ograniczyć problem pijanych kierowców w Polsce, KRBRD wraz z partnerami, przygotowała ogólnopolską kampanię *Piłeś – nie prowadź!*, która rozpoczęła się 7 lipca 2006 r. i trwała dwa miesiące. Celem kampanii było wykształcenie nawyku nie prowadzenia samochodu po spożyciu alkoholu i wyboru alternatywnego środka transportu. Nie ma żadnej metody, która pozwalałaby określić ilość alkoholu, jaką można wypić, aby nie przekroczyć dozwolonej prawem zawartości alkoholu we krwi (0,2 promila) oraz nadal prowadzić bezpiecznie. Jedyne bezpieczne rozwiązanie to nie pić, jeżeli planuje się prowadzić; nie proponować alkoholu osobie, która zamierza prowadzić i nie dawać się namówić do jazdy samochodem z kierowcą, który pił alkohol.

W ramach kampanii *Piłeś – nie prowadź!* przygotowano spot reklamowy, outdoor oraz plakaty i ulotki o charakterze edukacyjnym. Spot był emitowany w sieci kin Cinema City (New Age Media), a także na antenie TVN Turbo. Na terenie wybranych miast Polski zawisło 755 billboardów (Stroer). Plakaty pojawiły się w punktach sprzedaży alkoholu (sklepy, puby i restauracje).

Bardzo ważnym elementem kampanii była wzmożona kontrola trzeźwości prowadzona przez Policję. Podczas kontroli Policjanci rozdawali ulotki edukacyjne.

Kampania *Pileś – nie prowadź!* przeciwko prowadzeniu samochodu po spożyciu alkoholu jest już drugą z cyklu *Włącz myślenie* (po kampanii *Ostatni wyskok*, poświęconej zapinaniu pasów bezpieczeństwa).

Realizacja kampanii była możliwa dzięki społecznemu zaangażowaniu partnerów: Agencji Euro RSCG Warsaw, MPG, Media Contacts, Agencji PR Sensors, sieci kin Cinema City (New Age Media), TVN Turbo, Stroer, ARBO Media. Realizacja kreacji: Michał Bulik – reżyseria filmu; studio filmowe Banana Split – realizacja filmu; zdjęcie do plakatu - Łukasz Murgrabia przy współpracy Yellow Studio. Partnerami projektu byli: Komenda Główna Policji, Komenda Stołeczna Policji, Urząd Miasta Stołecznego Warszawy oraz Związek Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego w Polsce – Browary Polskie.

Więcej informacji: http://www.krbrd.gov.pl/kampanie/piles_nie_prowadz.htm

Październik 2006

Dwa Effie 2006 dla kampanii „Ostatni wyskok”

Kampania *Ostatni wyskok* organizowana w 2005 roku przez KRBRD została podwójnie nagrodzona za efektywność: Srebrne EFFIE dla agencji reklamowej Euro RSCG Warsaw i Brązowe EFFIE dla domu mediowego MPG Media Planning. EFFIE to jeden z najważniejszych na świecie konkursów marketingowych. Polska jest jednym z 33 krajów, który go organizuje. To jedyny konkurs, który nagradza rynkowe efekty kampanii reklamowych, a nie wybitne pomysły kreatywne. Do konkursu zgłoszono ponad 160 prac.

Kampania *Ostatni wyskok* to pierwsza ogólnopolska kampania społeczna dotycząca zapinania pasów bezpieczeństwa. Zorganizowana została we wrześniu i październiku 2005 r. przez KRBRD. Celem inicjatywy było zwiększenie liczby osób regularnie zapinających pasy bezpieczeństwa podczas podróży samochodem. Była to pierwsza z cyklu kampanii społecznych pod wspólnym hasłem *Włącz myślenie*, poświęconych bezpieczeństwu ruchu drogowego, realizowanych przez KRBRD. Kampanii towarzyszyły intensywne kontrole Policji.

Więcej: <http://www.krbrd.gov.pl/kampanie/pasybezpieczenstwa.htm>

Grudzień 2006

Kolejna edycja kampanii *Ostatni wyskok*

1 grudnia 2006 r. ruszyła kolejna edycja ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej *Ostatni wyskok*, której celem jest zwiększenie liczby osób regularnie zapinających pasy bezpieczeństwa. Kampania była widoczna na billboardach w dużych miastach, a spot kampanii jest emitowany w TV, radiostacjach, kinach i na stacjach benzynowych.

Grudzień 2006

Nowa wersja broszury "Witamy w Polsce"

Sekretariat KRBRD wydał nową wersję broszury *Witamy w Polsce*, której cztery wersje językowe znajdują się na stronie głównej naszego serwisu internetowego www.krbrd.gov.pl

Poradnik dla kierowców Bezpieczeństwo na drodze

Broszura zawiera informacje o bezpieczeństwie ruchu drogowego w Polsce i obowiązujących przepisach, porady dla kierowców jak przygotować do podróży siebie oraz pasażerów, a także samochód i bagaż by podróżować bezpiecznie.

Z poradnika dowiemy się jak dbać o bezpieczeństwo swoje i dziecka jako pasażera, pieszego czy rowerzysty. Broszury zostaną przekazane Komendzie Głównej Policji i będą rozdawane kierowcom przez policjantów podczas Pierwszego Światowego Tygodnia Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Narodów Zjednoczonych (23-29 kwietnia 2007r.), a także można je pobrać z naszej strony <http://www.krbrd.gov.pl/aktualnosci/publikacje.htm>

1.1.1.5. Prowadzenie współpracy międzynarodowej

- udział w pracach Grupy Wysokiego Szczebla ds. BRD Komisji Europejskiej (*High Level Group on Road Safety*);
- udział w Europejskiej Konferencji Ministrów Transportu Verona 2006;
- udział w pracach grupy roboczej Grupy Wyszehradzkiej (V4) ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego – współtworzenie międzynarodowej strony internetowej www.besip.org ;
- W ramach Porozumienia o Współpracy (Memorandum of Understanding) z Ministerstwem Transportu Holandii: udział w międzynarodowych warsztatach dot. komunikacji społecznej w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu drogowego w Holandii, rozpoczęcie i realizacja pilotażowego projektu *Holenderskie Miasteczko* w Puławach (modelowa przebudowa układu komunikacyjnego z zastosowaniem środków uspokojenia ruchu celem stworzenia rozwiązania referencyjnego dla reszty kraju) oraz projekt wymiany informacji o finansowaniu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Od 2006 roku prowadzone są także prace nad europejskimi projektami badawczymi *PEPPER* – wymiana najlepszych praktyk w systemach kontroli i egzekwowania przepisów w celu poprawy brd, *SUPREME* – przygotowanie najlepszych praktyk ze wszystkich obszarów bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz *CAST* – porównanie środków informacyjnych i badanie socjo-kulturowych determinantów tematyki i strategii pan-europejskiej kampanii na rzecz brd. W projektach aktywnie uczestniczy Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie, a ze strony Ministerstwa Transportu Sekretariat KRBRD. Stronę zagraniczną reprezentowali przedstawiciele ośrodków badawczo-

rozwojowych ze Szwecji (Instytut VTI), Holandii (Policja i Instytut SWOV), Finlandii (Centrum Badań Technicznych VTT), Izraela (4Sight, Ergonomics & Safety), Belgii (IBSR i ETSC), Szwajcarii (Swiss Council for Accident Prevention), Grecji (Hellas Center for Research and Technology – Institute of Transport), Niemiec (BAST), Czech (CDV), Danii (DTRI), Francji (INRETS), Austrii (KfV), Norwegii (TOI), Wielkiej Brytanii (TRL) oraz Hiszpanii (Politechnika z Madrytu).

- zorganizowanie międzynarodowych warsztatów nt. zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej na poziomie regionalnym w związku ze współpracą z Ministerstwem Transportu Holandii w zakresie wymiany informacji z dziedziny drogownictwa i bezpieczeństwa ruchu drogowego w ramach Memorandum of Understanding;
- udział w Międzynarodowym Seminarium GAMBIT 2006;
- udział wraz z opracowaniem materiałów na międzynarodową konferencję *Edukacja i nadzór - najbardziej efektywne działania na rzecz poprawy BRD* zorganizowaną w Starych Jabłonkach przez Biuro Wymiany Informacji na temat Pomocy Technicznej TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange Office) działające przy Komisji Europejskiej.

1.1.1.6. *Wdrażanie oraz koordynacja wdrażania programów w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego finansowanych ze środków funduszy strukturalnych Sektorowego Programu Operacyjnego – Transport*

a) Badania prędkości i stosowania pasów bezpieczeństwa

W ramach prowadzonego od listopada 2005 r. projektu *Ogólnokrajowe studium pomiaru prędkości pojazdów i wykorzystania pasów bezpieczeństwa*, w 2006 r. przeprowadzono cztery sesje pomiarowe. Z przeprowadzonych w październiku pomiarów wynika, że w kierowcy stosują pasy bezpieczeństwa na poziomie 73,5%, pasażerowie na przednich siedzeniach na poziomie 77,6%, natomiast pasażerowie na tylnych siedzeniach na poziomie 45,5%. Dotychczasowe działania ukierunkowane na zmniejszenie prędkości jazdy nie przynoszą widocznych efektów w skali kraju. Na drogach poza obszarem zabudowanym dopuszczalną prędkość przekraczało średnio 51% kierowców, na przejściach przez miejscowości – 91%, a na ulicach miast z nadmierną prędkością poruszało się średnio 80% pojazdów.

b) Kurs szkoleniowy w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego

W czerwcu podpisano umowę na przeprowadzenie serii szkoleń w ramach realizacji projektu *Ogólnokrajowy program szkolenia kadr bezpieczeństwa ruchu drogowego*. Celem szkolenia jest poprawa stanu wiedzy oraz zawodowych umiejętności pracowników zaangażowanych w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na szczeblu powiatu. Szkolenia przeznaczone są dla pracowników instytucji szczebla powiatowego, tj. starostwa powiatowe, zarządy dróg powiatowych, jednostek zarządzających ruchem w miastach na prawach powiatu, powiatowych i miejskich komend policji, powiatowych i miejskich komend państwowej straży pożarnej oraz delegatur kuratorium oświaty. W sierpniu rozpoczęto prowadzenie szkoleń. Do końca 2006 r. przeprowadzono 25 szkoleń, w których udział wzięło 708 osób. Do końca trwania projektu, tj. do grudnia 2007 r., przeprowadzonych zostanie 50 szkoleń dla 1540 osób.

1.1.1.7. *Opracowywanie, uzgadnianie, koordynowanie, monitorowanie i kontrola umów na realizację działań finansowanych ze środków będących w dyspozycji Sekretariatu KRBRD*

- zlecenie Instytutowi Transportu Samochodowego opracowania pt.: *Stan bezpieczeństwa na polskich drogach w 2005-2007 r.*;
- określenie zasad współpracy pomiędzy MT, a Instytutem Transportu Samochodowego w zakresie reprezentowania Polski w międzynarodowych bazach danych IRTAD;
- kontynuowanie współpracy z Instytutem Transportu Samochodowego w zakresie:
 - opracowania europejskiej bazy danych o wypadkach drogowych CARE;
 - opracowania koncepcji baz danych o brd jako elementu Polskiego Obserwatorium BRD;
 - przeprowadzenia badań nad psychologicznymi uwarunkowaniami agresji w ruchu drogowym;
 - przeprowadzenia monitoringu zagrożeń na drogach w 25 krajach UE w ramach inicjatywy europejskiej pod nazwą *SafetyNet*.
- zlecenie firmie geodezyjnej GEODETA s.c. wykonanie map do celów projektowych w wersji elektronicznej dla rejonu dzielnicy Włostowice w Puławach w ramach projektu realizowanego przez KRBRD i Ministerstwo Transportu Holandii - Memorandum of Understanding;
- zlecenie w trybie negocjacji z ogłoszeniem projektu *Dutch Town – Pilotażowy projekt uspokojenia ruchu w dzielnicy Włostowice w Puławach i na drodze wojewódzkiej nr 824 od ul. Skowieszyńskiej do granicy miasta* wraz z zabezpieczeniem lub rozbudową urządzeń obcych kolidujących z projektowanymi rozwiązaniami geometrycznymi;
- zlecenie w ramach przetargu nieograniczonego wykonania kamizelek odblaskowych i opasek samozaciskowych, które będą wykorzystywane m. in. w ramach kampanii społecznych promujących bezpieczne zachowania na drodze;
- zakup zestawów edukacyjnych dla nauczycieli, które będą m.in. wykorzystane jako materiały dydaktyczne w trakcie lekcji wychowania komunikacyjnego;
- wsparcie finansowe wydania czwartego numeru kwartalnika *BRD* wydawanego przez Instytut Transportu Samochodowego.

1.1.1.8. *Opracowywanie i publikowanie danych dotyczących stanu brd w Polsce oraz działań podejmowanych w tym zakresie*

- opracowanie i publikacja *Sprawozdania ze stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działań podejmowanych w tym zakresie w 2005 r.*;
- opracowanie i publikacja *Informacji o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz działań podejmowanych w tym zakresie w I połowie 2006 r.*
- prowadzenie strony internetowej www.krbrd.gov.pl;

1.1.1.9. *Prace Komisji Roboczej ds. usprawnienia procedury ujawniania wykroczeń (naruszeń prawa) oraz wymierzania i egzekwowania kar*

W trakcie posiedzenia plenarnego w dniu 2 lutego 2005 r. KRBRD podjęła uchwałę o powołaniu Komisji Roboczej ds. usprawnienia procedury ujawniania wykroczeń (naruszeń prawa) oraz wymierzania i egzekwowania kar. Komisja ta przygotowała projekt ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie niektórych przepisów ruchu drogowego, popełnione pojazdem, ujawnione za pomocą urządzenia pomiarowego lub kontrolnego samoczynnie rejestrującego obraz, zasady działania jednostki właściwej do prowadzenia spraw o naruszenia, tryb postępowania w sprawach o naruszenia, zasady podziału*

kwot uzyskanych z tytułu nałożonych kar pieniężnych za naruszenia. Projekt został przedstawiony KRBRD na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2006 r.

1.1.1.10. Organizacja posiedzeń plenarnych KRBRD

W 2006 r. Sekretariat KRBRD zorganizował 2 posiedzenia plenarne KRBRD, których tematyka obejmowała m.in.:

- informacje Komendy Głównej Policji o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce;
- informacje członków KRBRD o działaniach na rzecz brd podejmowanych przez reprezentowane resorty i instytucje;
- omówienie sprawozdania pt.: *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce w 2005 r. oraz działania realizowane w tym zakresie*;
- informację o stanie zaawansowania prac komisji roboczej ds. usprawnienia procedury ujawniania wykroczeń (naruszeń prawa) oraz wymierzania i egzekwowania kar;
- informację Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad na temat planowanych działań w celu radykalnego zmniejszenia liczby osób zabitych na drogach krajowych;
- przedstawienie członkom KRBRD *Planu Realizacyjnego BRD na lata 2006 – 2007*;
- przedstawienie projektu ustawy *o odpowiedzialności za niektóre naruszenia w ruchu drogowym*.

1.1.2. Departament Dróg i Transportu Drogowego

1.1.2.1. Wdrożenie postanowień dyrektywy 2003/59 w sprawie wstępnej kwalifikacji oraz okresowego szkolenia kierowców niektórych pojazdów drogowych do przewozu rzeczy lub osób

Dyrektywa została wdrożona ustawą z dnia 17 listopada 2006 r. *o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym*. Ustawa przewiduje obowiązkowe szkolenia okresowe dla wszystkich kierowców wykonujących transport drogowy oraz jednorazowe szkolenia w ramach kwalifikacji wstępnej dla kierowców, którzy uzyskali prawo jazdy kategorii D1, D1+E, D, D+E do dnia 10 września 2008 r. i prawo jazdy kategorii C1, C1+E, C, C1+E do dnia 10 września 2009 r. Szkolenia okresowe będą odbywały się w formie kursu okresowego co pięć lat. Mają to być głównie zajęcia teoretyczne, które będą służyć przede wszystkim przeszkoleniu kierowców z zakresu zagrożeń w ruchu drogowym oraz wszelkich nowych rozwiązań w transporcie. Kwalifikacja wstępna będzie odbywała się w formie kursu kwalifikacyjnego zakończonego testem. Kursy kwalifikacyjne będą organizowane w ośrodkach szkolenia prowadzonych przez przedsiębiorcę posiadającego odpowiedni wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia. Główne tematy szkolenia w ramach kwalifikacji wstępnej to:

- racjonalne kierowanie pojazdem, znajomość właściwości technicznych i zasad działania elementów bezpieczeństwa pojazdu, w tym:
 - umiejętność optymalizacji zużycia paliwa,
 - umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa w związku z przewożonym towarem,
 - umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa pasażerom;
- umiejętności stosowania przepisów dotyczących wykonywania transportu drogowego;
- znajomość zagrożeń związanych z wykonywanym zawodem, w tym bezpieczeństwa na drodze i bezpieczeństwa środowiska;
- umiejętności udzielania pierwszej pomocy uczestnikom wypadków drogowych;

Na podstawie świadectwa potwierdzającego odbycie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego organy właściwe w sprawach wydawania praw jazdy będą dokonywały wpisu w prawach jazdy odpowiedniego kodu. Z kodu będzie wynikał rodzaj szkolenia oraz jego termin ważności.

Sama dyrektywa jak również przepisy wdrażające jej postanowienia mają na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz warunków socjalnych pracy kierowców jak również nadanie zawodowi kierowcy nowego charakteru i zwiększenie zainteresowania młodych ludzi tym zawodem.

1.1.2.2. System tachografów cyfrowych

Z dniem 1 maja 2006 r. na terytorium Unii Europejskiej stosuje się cyfrowe urządzenia rejestrujące czas prowadzenia pojazdu, przerwy w prowadzeniu i odpoczynek kierowców. Termin wdrożenia został określony w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i 2135/98 jak również uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85. Obowiązek posiadania tachografu cyfrowego dotyczy wyłącznie tych pojazdów, które zostały wprowadzone do użytkowania na obszarze UE – po raz pierwszy po dniu 1 maja 2006 r. i wykonywane są nimi przewozy podlegające rozporządzeniom Rady (EWG) nr 3820/85 oraz nr 3821/85. Kierowcy prowadzący takie pojazdy są zobowiązani do posiadania i używania imiennej karty kierowcy do tachografu cyfrowego.

Analogicznie, jak w większości Państw Członkowskich UE, w Polsce system tachografów cyfrowych był w pełni gotowy pod względem prawnym, organizacyjnym, technicznym i eksploatacyjnym od dnia 1.05.2006 r. System spełnia również szczegółowe wymagania w zakresie bezpieczeństwa, opierając się na zatwierdzonej przez Komisję Europejską *Polityce Organu Państwa Członkowskiego - Polska*. Karty do tachografów cyfrowych (kierowcy, przedsiębiorstwa, warsztatową i kontrolną) wydaje Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. Do końca 2006 r. wydano ok. 40 tys. kart, w tym 90% stanowiły karty kierowców. Za wcześnie jeszcze na ocenę, czy i jakie efekty przyniosło stosowanie w przewozach drogowych na terytorium RP, pojazdów z tachografami cyfrowymi.

Przewiduje się natomiast, że wdrożenie cyfrowych urządzeń rejestrujących spowoduje poprawę skuteczności organów kontrolnych w walce o przestrzeganie przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdów w transporcie drogowym. Tachografy cyfrowe działające w układzie z kartą kierowcy gwarantują bowiem bardziej precyzyjne zapisy zdarzeń w czasie prowadzenia pojazdu, są mniej podatne na manipulowanie czy dokonywanie fałszerstw przez kierowców, pozwalają na szybszą analizę większej liczby danych w trakcie kontroli na drodze.

W tej sytuacji, zarówno przewoźnicy – planując trasę oraz czas przejazdu, jak i kierowcy wykonujący przewóz na rzecz przewoźnika, będą zmuszeni bardziej respektować tzw. przepisy socjalne, a tym samym – nie dopuszczać do przekraczania norm czasu prowadzenia, przerw w czasie prowadzenia i odpoczynku kierowców. Jak dowodzą tego doświadczenia USA i Australii, gdzie tachografy cyfrowe są już dość dawno stosowane, w wyniku tych kompleksowych działań zmniejszone zostało zjawisko zasypiania przemęczonych kierowców za kierownicą, w czasie prowadzenia pojazdu i nastąpiło zmniejszenie liczby wypadków z udziałem dużych pojazdów ciężarowych..

1.1.2.3. Finansowanie inwestycji drogowych ze środków budżetowych

Na mocy art. 26 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o *dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. Nr 203, poz. 1966), w budżecie państwa tworzona jest rezerwa subwencji ogólnej, z której mogą być dofinansowywane zadania drogowe.

Zgodnie z art. 26 ust. 4 środki z powyższej rezerwy przeznacza się na dofinansowywanie:

- inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich, a także krajowych w granicach miast na prawach powiatu, rozpoczętych przed dniem

1 stycznia 1999 r.;

- utrzymania rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2 000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu oraz w kwocie nie mniejszej niż w roku bazowym;
- budowy, modernizacji, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi oraz wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

Zgodnie z art. 26 ust. 6 omawianą rezerwą dysponuje minister właściwy ds. finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym ds. transportu, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego. W ramach zadań inwestycyjnych, w zakresie rzeczowym występują elementy, które odnoszą się do poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego tj. budowa rond, poprawa szorstkości nawierzchni, odwodnienie, oświetlenie, bariery ochronne, ekrany akustyczne, budowa chodników i ścieżek rowerowych.

1.1.2.4. *Wprowadzenie w życie nowych przepisów w zakresie szkolenia i egzaminowania kandydatów na kierowców*

Nowy egzamin prowadzony jest w rzeczywistych warunkach ruchu drogowego, a liczba manewrów wykonywanych na placu została ograniczona do niezbędnego minimum. Egzamin w ruchu drogowym daje możliwość lepszej oceny przygotowania kandydata do bezpiecznej, samodzielnej jazdy. W trakcie tak przeprowadzanego egzaminu wyraźnie widać braki w przygotowaniu teoretycznym kandydatów na kierowców. Egzamin jest bardziej przyjazny dla zdających, a jego przejrzysta formuła i zmienione zasady nadzoru, skutecznie przeciwdziałają występującym dotychczas patologiom i zjawiskom korupcyjnym. W egzaminie może brać udział instruktor prowadzący szkolenie. Jego obecność pozwala, w przypadku wyniku negatywnego, na dokładne określenie jakie umiejętności kandydata trzeba jeszcze uzupełnić oraz wpływać na zmniejszenie stresu u osoby egzaminowanej. Jednak instruktorzy rzadko korzystają z tej możliwości. Ważną zmianą jest także możliwość kontynuowania egzaminu pomimo uzyskania częściowych wyników negatywnych. Popelnione błędy nie stanowią zagrożenia dla bezpieczeństwa ruchu drogowego lub życia i zdrowia jego uczestników nie są podstawą do przerwania egzaminu. W taki sposób osoba egzaminowana po zakończeniu egzaminu wie dokładnie czego jeszcze musi się nauczyć. Wpływa to bezpośrednio na jakość wyszkolenia takiej osoby, a tym samym na poprawę brd.

1.1.2.5. *Udział przedstawicieli polski w pracach nad „trzecią” dyrektywą w sprawie praw jazdy zakończony ostatecznym przyjęciem dyrektyw przez Parlament Europejski*

Dyrektywa ta przewiduje między innymi:

- ujednoczenie wzoru prawa jazdy we wszystkich krajach Unii Europejskiej i wymianę wszystkich wydanych dotychczas praw jazdy na nowy wzór; przyczyni się to bezpośrednio do wyeliminowania z obiegu wszystkich fałszywych praw jazdy a poprzez to osób posługujących się nimi stanowiących poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- wprowadzenie administracyjnego okresu ważności obejmującego nowe prawa jazdy; będzie to związane z okresową wymianą prawa jazdy na nowe i także ograniczy ilość dokumentów fałszowanych oraz pozwoli na wprowadzenie okresowych badań lekarskich (dla kat B co 15 lat);
- uszczegółowienie zasad wydawania praw jazdy, a w szczególności wprowadzenie nowych przepisów dotyczących minimalnych wymagań dla osób przeprowadzających egzaminy państwowe; narzucono sposób prowadzenia nadzoru nad tymi osobami; przewidziano także konieczność odbywania okresowych szkoleń;
- rozbudowanie zasady stopniowego dostępu do prowadzenia różnego rodzaju motocykli; podwyższono także minimalny wiek niezbędny do bezpośredniego dostępu do prawa jazdy umożliwiającego prowadzenie najcięższych motocykli – 24 lata;

- wprowadzenie nowej kategorii prawa jazdy – AM – kategoria prawa jazdy upoważniająca do prowadzenia motorowerów;
- szczegółowe kategorie prawa jazdy jakie uprawniają do prowadzenia poszczególnych rodzajów pojazdów typu QUAD;
- szczegółową definicję kategorii B prawa jazdy w zakresie możliwości ciągnięcia przyczep i naczep.

1.1.2.6. Organizacja i przeprowadzenia szkolenia dla pracowników i szefów wydziałów komunikacji w zakresie prowadzenia nadzoru nad szkoleniem kandydatów na kierowców

Dwa szkolenia dla blisko 150 starostw powiatowych miały na celu zaprezentowanie osobom odpowiedzialnym za nadzór nad szkoleniem kandydatów na kierowców sposobów i zasad prowadzenia nadzoru nad przedsiębiorcami prowadzącymi szkolenie oraz nad instruktorami. Jednym z najważniejszych celów tych szkoleń było uświadomienie osobom wykonującym ten nadzór, że są odpowiedzialni nie tylko za to czy dany przedsiębiorca wykonuje swoją działalność zgodnie z przepisami, ale przede wszystkim za poziom kształcenia poszczególnych kierowców, a tym samym za poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego na ich terenie.

1.1.2.7. Przygotowanie zmiany bazy pytań egzaminacyjnych stosowanych na egzaminie dla kandydatów na kierowców w zakresie pierwszej pomocy w oparciu o nowe wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji

W 2006 r. Polska Rada Resuscytacji w porozumieniu z Europejską Radą Resuscytacji ogłosiła w Polsce nowe zasady udzielania pierwszej pomocy. Przedstawione zmiany dotyczą także podstawowych zachowań niezbędnych w trakcie udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych. W trakcie kursów dla kandydatów na kierowców obowiązkowym elementem szkolenia jest nauka udzielania pierwszej pomocy. Także w trakcie egzaminu dla kandydatów na kierowców, podczas egzaminu teoretycznego, dokonuje się sprawdzenia znajomości podstawowych zasad resuscytacji. Takie wymaganie stawia przed nami dyrektywa Rady Unii Europejskiej w sprawie praw jazdy. Baza pytań egzaminacyjnych stosowanych na egzaminie dla kandydatów na kierowców zawiera 20 pytań egzaminacyjnych w tym zakresie. Pytania te zostały przygotowane w oparciu o wytyczne Polskiej i Europejskiej Rady Resuscytacji z 2000 r. i wymagały korekty.

Bardzo ważne jest aby wszystkie osoby zamierzające uzyskać prawo jazdy znały zasady udzielania pierwszej pomocy. Ważne jest także aby te zasady były jak najbardziej aktualne i w jak najlepszym stopniu odzwierciedlały stan wiedzy medycznej na temat pierwszej pomocy.

1.1.2.8. Przygotowanie polskiej wersji zmian do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. z 2005 r. Nr 178, poz. 1481), a następnie jej tekstu jednolitego wg stanu prawnego na dzień 1 stycznia 2007 r.

- cel: dostosowanie krajowych przepisów o przewozie towarów niebezpiecznych do ratyfikowanej umowy międzynarodowej oraz do dyrektywy 94/55,
- istota: podniesienie poziomu bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych,
- efekty: podanie do publicznej wiadomości zmian do umowy ADR wchodzących w życie w roku 2007, a następnie publikacja w Dzienniku Ustaw RP jej tekstu jednolitego.

1.1.2.9. Udział przedstawicieli polski w pracach Komisji Europejskiej dot. dyrektywy ramowej w sprawie lądowego przewozu towarów niebezpiecznych

- cel: harmonizacja wymagań w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych w transporcie drogowym, kolejowym i śródlądowym,
- istota: scalenie dotychczasowych przepisów unijnych dotyczących przewozu towarów

niebezpiecznych w transporcie drogowym i kolejowym oraz uzupełnienie ich o część dotyczącą transportu śródlądowego,

- efekty: ujednoczenie i uproszczenie systemu regulacji.

1.1.2.10. Działania w zakresie warunków technicznych pojazdów

Przedstawiciele polski brali udział w licznych posiedzeniach grup roboczych EKG ONZ i UE, których prace skupiały się na tworzeniu wymagań technicznych dla pojazdów (podstawowy cel to poprawa brd oraz ograniczenie szkodliwego oddziaływania na środowisko). Efektem tych prac było opracowanie nowych dyrektyw określających warunki techniczne pojazdów niezbędne do bezpiecznego ich użytkowania. W ciągu 2006 r. opracowano przepisy wdrażające postanowienia 210 dyrektyw, a także monitorowano wejście tych przepisów w życie, jak również około 124 regulaminów EKG ONZ. Opracowano także nowe wymagania w zakresie wyposażenia i warunków lokalowych stacji kontroli pojazdów, przez co jakość badań technicznych została znacznie podniesiona.

Prace skupione były również na opracowaniu wykazu przedmiotów wyposażenia i części wymontowanych z pojazdów, których ponowne użycie zagraża brd lub negatywnie wpływa na środowisko. Było to wykonanie delegacji zawartej w ustawie o recyklingu pojazdów, która przewidywała ponadto opracowanie listy istotnych elementów pojazdu kompletnego.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że w opracowaniu jest szereg zmian do ustawy – *Prawo o ruchu drogowym*, których głównym celem jest podniesienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Ponadto, równoległe z pracami nad projektem ustawy o kierujących pojazdami opracowano szereg projektów aktów wykonawczych do ustawy, które zakładają nowe modele szkoleń dla kierowców jak również nowe zasady przebiegu egzaminów. Projekty te zostaną przekazane do Sejmu po przyjęciu ustawy o kierujących pojazdami przez Radę Ministrów.

1.1.3. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Sieć dróg krajowych, dla których organem zarządzającym ruchem jest Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad wynosiła na koniec 2006 r. ok. 17 tys. km (w tym 210 km odcinków autostrad zarządzanych przez koncesjonariusza). Długość ta stanowi jedynie około 5 % długości wszystkich dróg w Polsce, ale realizowanych jest na niej ponad 40% pracy przewozowej wykonywanej na wszystkich drogach publicznych.

Od 1998 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w ramach ustawowych działań, finansowanych z wydzielonej puli środków, realizuje kompleksowe działania na rzecz poprawy brd, w tym:

- program poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- program budowy chodników,
- zadania realizowane w ramach SPO-T,
- bieżące utrzymanie i przebudowę dróg,
- monitorowanie dróg,
- audyt brd.

W 2006 r. ze względu na znaczne ograniczenie wielkości krajowych środków budżetowych dla GDDKiA, program poprawy brd oraz program budowy chodników zostały znacznie ograniczone i sprowadziły się głównie do sfinansowania zadań kontynuowanych z roku 2005 w ramach ww. programów oraz niewielkich zadań nieinwestycyjnych.

Z uwagi na trudności wynikające z wprowadzenia od lipca ubr. przez Policję nowego systemu ewidencji wypadków i kolizji, w chwili obecnej GDDKiA nie jest w stanie podać wiarygodnej liczby wypadków i ich ofiar na drogach krajowych w roku 2006.

Podstawowe grupy tematyczne, w ramach których realizowane były działania kompleksowego programu poprawy brd w 2006 r. to :

1.1.3.1. *Przygotowania do realizacji Programu bezpieczeństwa ruchu drogowego dla dróg krajowych na lata 2007 – 2013 „GAMBIT – Drogi Krajowe”*

Realizowane przez GDDKiA w sposób systematyczny i konsekwentny od wielu lat działania, o szerokim spektrum, mające na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach krajowych przynoszą wymierne, pozytywne efekty w miejscach realizacji poszczególnych zadań, zwłaszcza w miejscach szczególnie niebezpiecznych, w postaci znaczącego zmniejszenia liczby wypadków i ich ofiar. Jednakże efekty te w stosunku do potrzeb wynikających z nadal wysokiego stopnia zagrożenia brd i przyjętych zobowiązań Polski co do redukcji liczby osób zabitych w wypadkach drogowych, są nadal niewystarczające. Wzrastające ciągle natężenia ruchu, wzrastający udział w ruchu pojazdów ciężarowych, wyższe prędkości rzeczywiste pojazdów na drogach krajowych oraz zjawisko migracji wypadków, utrudniają uzyskanie jednoznacznej i trwałej poprawy brd oraz utrzymanie trwałych trendów spadku wskaźników wypadkowych. Wobec tych zjawisk i konieczności osiągnięcia w najbliższych latach 50% spadku liczby ofiar zabitych wypadków drogowych, a dla dróg krajowych 75% spadku zabitych w wypadkach drogowych, GDDKiA poddaje aktualnie wszechstronnej analizie dotychczas realizowany system działań w zakresie brd i przygotowuje nowy, długofalowy program poprawy brd na drogach krajowych do 2013 r., w którym odchodzi się wyłącznie od likwidacji czarnych punktów na rzecz eliminowania zjawisk i przyczyn wypadków drogowych na najbardziej niebezpiecznych odcinkach dróg krajowych.

W roku 2006 prowadzono intensywne przygotowania, konsultacje i ustalenia w celu podpisania z Politechniką Gdańską, Politechniką Krakowską i Fundacją Rozwoju Inżynierii umowy na opracowanie *Programu bezpieczeństwa ruchu drogowego dla dróg krajowych na lata 2007 – 2013 GAMBIT – Drogi Krajowe*. Celem opracowania jest przygotowanie szczegółowego programu brd jako narzędzia do ochrony życia uczestników ruchu drogowego na drogach krajowych. Działania te powinny wynikać z diagnozy obecnego i prognozowanego stanu brd na drogach krajowych. Program *GAMBIT- Drogi Krajowe* będzie bazował na założeniach wynikających z *Krajowego Programu BRD GAMBIT 2005* i realizował jego zadania priorytetowe w zakresie infrastruktury drogowej dotyczącym dróg krajowych.

W pierwszym okresie realizacji *Programu GAMBIT 2005* bardzo duże oczekiwania związane są z działaniami dotyczącymi infrastruktury drogowej. Bardzo wysoki udział dróg krajowych w liczbie ofiar śmiertelnych, a przede wszystkim duża gęstość ofiar śmiertelnych pozwala na skupienie efektywnych działań na stosunkowo małej długości dróg. Nałożenie na zarząd dróg krajowych obowiązku zmniejszenia liczby ofiar śmiertelnych do roku 2013 o 75 % jest trudnym zadaniem, ale możliwym do realizacji. Wymaga ono jednak zastosowania systemowego podejścia gwarantującego osiągnięcie założonego celu przy równoczesnej racjonalizacji nakładów finansowych. W celu szczegółowego określenia potrzeb oraz skutecznego zarządzania procesem zmian, jak również monitorowania skuteczności wdrażanych działań, konieczne jest opracowanie programu brd dla dróg krajowych, uwzględniając wszystkie upoważnione do realizacji tego zadania podmioty. Program taki umożliwi bowiem konsekwentne wdrażanie wieloletniej strategii brd na drogach krajowych. Konieczność opracowania takiego programu wynika z zadań nałożonych na Ministra Transportu przez *Krajowy Program BRD na lata 2005-2007-2013 GAMBIT 2005* oraz *Program Realizacyjny BRD na lata 2006 – 2007* (karta zadania KZ-13-60).

Istnieje także konieczność stałego monitorowania realizacji programu brd oraz ocena efektywności i skuteczności podejmowanych działań. Wyniki tych prac posłużą do systematycznych korekt kolejnych programów realizacyjnych. Przedstawione zagadnienia nie wchodzą w zakres niniejszego projektu natomiast powinny być zadaniem dla oddzielnego wieloletniego projektu monitorowania i aktualizacji programu brd dla dróg krajowych.

1.1.3.2. *Wydzielony program likwidacji miejsc szczególnie niebezpiecznych*

GDDKiA, na podstawie analizy policyjnych danych o wypadkach drogowych, w miejscach koncentracji wypadków uznanych za szczególnie niebezpieczne planuje i wykonuje zabiegi inżynierskie, polegające na przebudowie odcinków dróg i skrzyżowań lub zmianie organizacji ruchu w postaci budowy: rond, sygnalizacji świetlnej, zmiany geometrii skrzyżowań, azyli dla pieszych, chodników, ścieżek rowerowych, elementów rozdzielających ruch pieszki od ruchu pojazdów itp.

W 2006 r. nadal kontynuowany był, podobnie jak w okresie czterech ostatnich lat, podział programu poprawy brd na dwie grupy zadań:

- zadania inwestycyjne (wymagające pozwolenia na budowę),
- zadania wykonywane na tzw. "zgłoszenie" (nieinwestycyjne).

W 2006 r. ze względu na znaczne ograniczenie krajowych środków budżetowych dla GDDKiA w ramach tego programu na sieci dróg krajowych, zaplanowano jedynie realizację 6 zadań inwestycyjnych, kontynuowanych z 2005 r., za kwotę 6,6 mln. zł. Natomiast wykonanie w tej grupie zadań wyniosło 7 zadań za kwotę 8 mln. zł.

W grupie zadań nieinwestycyjnych na tzw. "zgłoszenie", na które zaplanowano 6 mln. zł, zrealizowano w 2006 r. 44 zadania o wartości 7,5 mln. zł.

Łącznie w ramach tego programu zrealizowanych zostało 51 zadań za kwotę 15,5 mln. zł.

1.1.3.3. *Wydzielony program budowy chodników*

W celu odseparowania i ochrony najsłabszych uczestników ruchu drogowego tj. pieszych i rowerzystów od ruchu pojazdów, od 2002 r. z wydzielonej puli środków finansowych, we współpracy z Samorządami – realizowany jest przez GDDKiA program budowy chodników. Z uwagi na znaczne ograniczenie krajowych środków finansowych w 2006 r., w ramach tego programu, na sieci dróg krajowych zaplanowano jedynie realizację 46 zadań w większości kontynuowanych z 2005 r. za kwotę 5 mln. zł. W 2006 r. wybudowano lub częściowo przebudowano chodniki, ciągi pieszo-rowerowe i ścieżki rowerowe o łącznej długości ok. 30 km za kwotę 6,9 mln. zł.

1.1.3.4. *Zadania realizowane w ramach SPO – T, współfinansowane z funduszu strukturalnego ze środków EFRR*

W ramach działania nr 2.3 SPO-T *Wdrażanie i monitoring środków poprawy brd współfinansowanych z funduszu strukturalnego ze środków EFRR* znalazł się projekt pn.: *Przebudowa szczególnie niebezpiecznych skrzyżowań na sieci dróg krajowych* – o liczbie 25 skrzyżowań. Wszystkie zadania zostały zrealizowane, z tym że 24 zadania zostały odebrane w 2006 r., natomiast odbiór 1 zadania (Oddział GDDKiA w Szczecinie) nastąpił 13.01.2007 r.

1.1.3.5. *Bieżące utrzymanie i przebudowa dróg*

W ramach statutowych działań, GDDKiA wykonuje corocznie wiele robót o charakterze utrzymaniowym, poprawiających w bezpośredni lub pośredni sposób bezpieczeństwo ruchu drogowego. W 2006 r. wykonywano następujący zakres robót:

- odnowy, regeneracje oraz remonty cząstkowe w celu likwidacji zagrożeń związanych ze stanem technicznym nawierzchni drogowych,
- modernizacje skrzyżowań, korekta łuków poziomych i budowa zatok autobusowych
- uzupełnianie i odnowy oznakowania poziomego, oraz wymianę zniszczonych znaków pionowych w celu poprawy widoczności i organizacji ruchu,
- modernizacje sygnalizacji świetlnej, ustawianie i wymiana drogowych barier ochronnych oraz

- słupków kierunkowych dla podniesienia warunków bezpieczeństwa uczestników ruchu,
- wzmocnienie, naprawa, uzupełnianie i ścinanie poboczy,
- wycinka drzew i krzewów, w celu poprawy widoczności na drogach.

1.1.3.6. *Monitorowanie dróg*

Służby GDDKiA dokonują codziennych objazdów dróg oraz zbierają informacje pochodzące z automatycznych stacji pomiarowych: liczników natężenia ruchu, stacji pogodowych, kamer zainstalowanych w newralgicznych punktach.

Informacje te pozwalają określić warunki poruszania się po drogach krajowych, w zakresie :

- wielkości natężeń ruchu drogowego i prędkości,
- warunków pogodowych, w tym zagrożenia gołoledzią, opadami śniegu, deszczu ze śniegiem i deszczu.
- warunków przejazdu w okresie zimowym,
- utrudnień w ruchu spowodowanych robotami drogowymi, karambolami, blokadami, kataklizmami i innymi przyczynami.

W Oddziałach i Centrali GDDKiA funkcjonują punkty informacji drogowej przekazujące na bieżąco te informacje drogą telefoniczną, e-mailową, faksową oraz internetową.

1.1.3.7. *Szkolenia, spotkania i wspólne przedsięwzięcia na rzecz poprawy stanu brd*

- a) W okresie styczeń – luty 2006 r. 6-ciu przedstawicieli Centrali GDDKiA oraz przedstawiciele wszystkich Oddziałów GDDKiA wzięło udział w kursie brd, organizowanym przez Sekretariat KRBRD w Otwocku k/Warszawy. Celem kursu było poszerzenie i zdobycie wiedzy w szerokim aspekcie tematyki związanej z brd.
- b) 24 i 25 stycznia 2006 r. w Wiedniu odbył się *High Level Expert Meeting on Infrastructure Safety*. W spotkaniu, wśród reprezentantów 25 krajów Unii Europejskiej oraz 2 krajów spoza, uczestniczyła delegacja polska złożona z 4 przedstawicieli GDDKiA.
- c) W dniach 23 – 24.02.2006 r. w Przebrnie, odbyło się spotkanie robocze poświęconemu sprawom brd i zarządzania ruchem. Celem tego spotkania było omówienie efektów dotychczasowych działań GDDKiA na rzecz poprawy brd, opracowanie założeń do nowego procesu planowania programu poprawy brd na drogach krajowych, przygotowanie zasad organizacji corocznych narad w zakresie zarządzania ruchem i brd, problematyka oznakowania turystycznego, wycinki drzew przydrożnych oraz sprawy audytu brd w strukturach GDDKiA.
- d) Na zaproszenie szwedzkiej administracji drogowej Vagverket, zgodnie z ustaleniami I misji w Przebrnie z 2005 r., w dniach 24 - 26 kwietnia 2006 r., odbył się wyjazd służbowy delegacji GDDKiA do Szwecji. Miejscem pobytu był Okręg Scania. Głównym celem wyjazdu była bezpośrednia wymiana doświadczeń oraz zapoznanie się ze strukturami organizacji zarządzania drogami i mostami w Szwecji.

Jedna z grup zajmowała się zagadnieniami z zakresu brd, inżynierii ruchu oraz specyfiką działalności szwedzkiej administracji na poziomie Okręgu i Centrali Vagverket w tym zakresie. Zapoznano się, głównie w terenie, ze szwedzkimi rozwiązaniami dotyczącymi następujących tematów:

- przejścia dla pieszych poza obszarami zabudowanymi,
- implementacja przekrojów 2+1,
- oznakowywanie robót drogowych.

- e) Z inicjatywy GDDKiA podjęte zostało wspólne przedsięwzięcie w sprawie opracowania nowych wytycznych stosowania drogowych barier ochronnych implementujących obowiązujące w Polsce normy europejskie EN 1317. Przyjęto założenie opracowywania tego rodzaju wytycznych zespołowo przy udziale różnych instytucji, takich jak Państwowa Straż Pożarna, Policja, IBDiM, biura projektowe, uczelnie techniczne, producenci barier, firmy instalujące bariery. Celem tych działań jest opracowanie szczegółowych warunków stosowania drogowych barier ochronnych. Prace w tym zakresie są nadal intensywnie prowadzone i znajdują się końcowej fazie.
- f) W dniach 17 – 19 maja 2006 r. w Międzynarodowym Seminarium GAMBIT 2006 w Gdańsku wzięło udział 10 przedstawicieli GDDKiA.
- g) W czerwcu 2006 r. zakończył się III kurs dla audytorów brd organizowany przez Politechnikę Krakowską, we współpracy z Politechniką Gdańską. W kursie tym uczestniczyło 24 pracowników GDDKiA.
- h) W lipcu 2006 r. na polecenie Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, grupa 7 pracowników GDDKiA – członków Komisji Oceny Projektów Organizacji Ruchu dla autostrad i dróg ekspresowych zorganizowała oraz przeprowadziła wyjazd szkoleniowy. Celem wyjazdu było:
- zgromadzenie wiedzy, niezbędnej dla wprowadzenia w Polsce na sieci autostrad oraz dróg ekspresowych możliwe najlepszych, sprawdzonych już w innych krajach, rozwiązań z zakresu organizacji ruchu, zarządzania ruchem i brd, a także stosowanie ich w jednolity sposób w projektach organizacji ruchu w Polsce,
 - zapoznanie się z rozwiązaniami organizacji ruchu stosowanymi na autostradach i drogach ekspresowych innych krajów, w tym na odcinkach koncesyjnych, szczególnie w obrębie węzłów, MOP-ów i punktów poboru opłat,
 - sporządzenie dokumentacji fotograficznej i filmowej,
 - dokonanie wyboru najlepszych rozwiązań do wykorzystania po powrocie do kraju w Polsce.
- W ramach wyjazdu odbyły się również spotkania z przedstawicielami niektórych administracji drogowych tj. Austrii, Szwajcarii i Niemiec w celu przedyskutowania stosowanych w tych krajach rozwiązań, wymiany doświadczeń oraz dyskusji na temat działań poprawiających brd na autostradach oraz drogach ekspresowych.
- Trwają prace nad przygotowaniem pakietu propozycji zmian do rozporządzenia w sprawie znaków i sygnałów drogowych wynikających ze zdobytego doświadczenia podczas tego wyjazdu.

1.1.3.8. Audyt bezpieczeństwa ruchu drogowego

Na podstawie Zarządzenie nr 12 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad w sprawie audytu brd, wprowadzono procedury pilotażowego audytu brd w GDDKiA, w ramach których w 2005 r. wykonano 64 audyty brd wytypowanych wcześniej projektów drogowych. W 2006 r. rozpoczęto prace związane z podsumowaniem przeprowadzonych dotychczas audytów brd w celu określenia ich poziomu merytorycznego, kwalifikacji osób przeprowadzających audyty, ustalenia listy podstawowych i najczęściej występujących błędów wykazywanych w raportach audytu oraz efektywności wynikającej z przeprowadzanych audytów.

Kompleksowe podsumowanie przez Politechnikę Krakowską i Politechnikę Gdańską wykonanych audytów brd w GDDKiA oraz ocena pilotażowego wdrożenia audytu brd w strukturach GDDKiA dokonane zostanie w trakcie Seminarium *Wdrażanie audytu BRD*, które odbyło się w Krakowie w dniach 14-16.02.2007r.

1.1.3.9. Współpraca GDDKiA z partnerami, w zakresie brd

Kontynuowana jest wszechstronna współpraca z następującymi partnerami :

- Krajową Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- Policją,
- Szwedzką administracją drogową (w ramach MoU),
- Austriacką administracją drogową (ASFINAG),
- Szwajcarską administracją drogową (ASTRA),
- Niemiecką administracją drogową,
- Państwowym Niemieckim Instytutem Drogownictwa – BASt,
- Instytutem Badawczym Dróg i Mostów,
- Instytutem Transportu Samochodowego,
- Politechnikami: Gdańską, Krakowską, Warszawską,
- biurami projektowymi,
- samorządami lokalnymi.

1.1.4. Główny Inspektorat Transportu Drogowego

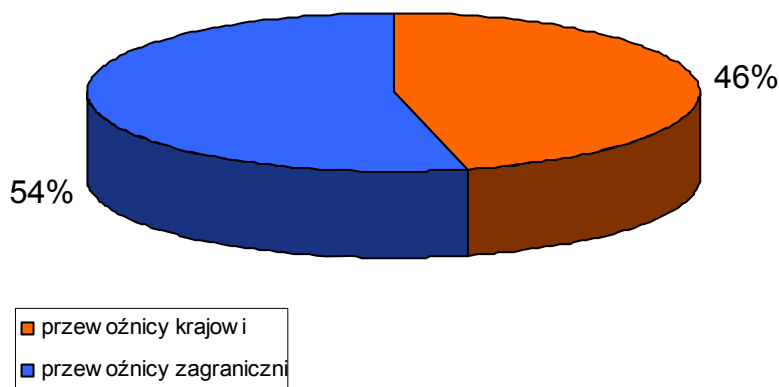
Z początkiem 2006 r. Główny Inspektorat Transportu Drogowego (GITD) rozpoczął piąty rok swojej działalności oraz organizacji Inspekcji Transportu Drogowego (ITD) w Polsce. Na początku 2006 r. kontrole drogowe oraz w przedsiębiorstwach prowadziło 270 inspektorów transportu drogowego, co zostało odzwierciedlone w przygotowanym z początkiem 2006 r. „*Ramowym Planie Kontroli Inspekcji Transportu Drogowego w roku 2006*”. W 2006 r. GITD przeprowadził piątą edycję kursu specjalistycznego dla kandydatów na inspektorów. Pozwoliło to na uzupełnienie wakatów kadrowych oraz powiększenie liczby inspektorów transportu drogowego zgodnie z przyznaną dla ITD zwiększoną liczbą etatów. Dodatkowe postępowanie kwalifikacyjne i szkolenie wstępne pozwoliło w końcu roku na powiększenie kadry inspektorów realizujących zadania kontrolne do 316 osób.

Kontroli ITD podlegają kierowcy i przedsiębiorcy wykonujący przewozy w ramach krajowego i międzynarodowego transportu drogowego oraz krajowego i międzynarodowego niezarobkowego przewozu drogowego, z wyłączeniem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony przy przewozach rzeczy oraz konstrukcyjnie przeznaczonych do przewozu najwyżej 9-ciu osób łącznie z kierowcą w niezarobkowych przewozach osób na potrzeby własne. Wyłączeniu podlegają także pojazdy zespołów ratownictwa medycznego i transportu sanitarnego oraz pojazdy przewożące wartości pieniężne w rozumieniu przepisów o ochronie osób i mienia.

W trakcie prowadzonych działań inspektorzy ITD dokonują kompleksowych kontroli drogowych z uwzględnieniem sprawdzenia przestrzegania przepisów w zakresie:

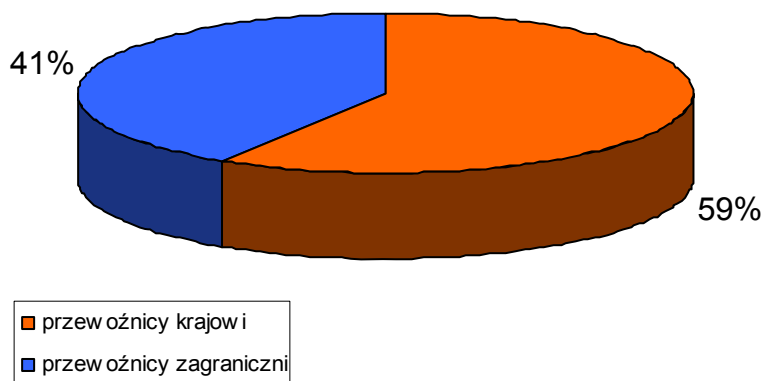
- dokumentów uprawniających do wykonywania transportu drogowego lub niezarobkowego przewozu drogowego,
- dokumentów przewozowych,
- prawa o ruchu drogowym,
- norm czasu prowadzenia pojazdu oraz obowiązkowych przerw i odpoczynków dla kierowców,
- transportu drogowego żywych zwierząt,
- zasad i warunków dotyczących przewozu drogowego towarów niebezpiecznych,
- transportu drogowego odpadów,
- spełniania wymagań w zakresie masy, nacisków na osie i wymiarów pojazdów,
- stanu technicznego pojazdów, w tym w zakresie wymagań dotyczących ochrony środowiska,
- rodzaju używanego paliwa w pojazdach samochodowych.

W 2006 roku inspektorzy transportu drogowego przeprowadzili **160 267** kontroli drogowych, z czego **73 682** dotyczyły przewoźników krajowych, zaś pozostałe **86 585** przewoźników zagranicznych.

Rys. 1. Stosunek liczby kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych.

W wyniku działalności kontrolnej Inspekcji wydanych zostało **38 958** decyzji administracyjnych o nałożeniu kary pieniężnej, na łączną kwotę około **71 501 tys. zł.** Z ogólnej liczby wydanych w tym okresie decyzji – **18 490** wydanych kar administracyjnych, na łączną kwotę **42 030 tys. zł** dotyczyło przewoźników krajowych, a **20 468**, na kwotę **29 472 tys. zł** – przewoźników zagranicznych. Stosunek wydanych decyzji o nałożeniu kary pieniężnej do liczby skontrolowanych pojazdów wyniósł **24,3%** (w zakresie kontroli pojazdów krajowych – **25,1%**, w zakresie kontroli pojazdów zagranicznych – **23,6%**).

Rys. 2. Udział procentowy kar nakładanych przewoźników krajowych i zagranicznych.

Realizacja zadania związanego z poprawą bezpieczeństwa ruchu drogowego przez ITD odbywa się poprzez działalność kontrolną skierowaną na zagadnienia mające bezpośredni lub pośredni wpływ na stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym:

- szczegółową kontrolę autokarów wycieczkowych, autobusów rejsowych oraz autokarów przewożących dzieci w ramach akcji *Bezpieczny Autokar* prowadzonej całorocznie, ze szczególnym nasileniem w okresie ferii zimowych oraz wzmożonych kontroli w ramach walki z „szarą strefą” w transporcie osób;
- kontrolę przestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierowców wykonujących przewozy w ramach transportu drogowego lub niezarobkowego przewozu na potrzeby własne;
- ograniczenie liczby przemęczonych kierowców zawodowych, uczestniczących w ruchu drogowym poprzez kontrolę przestrzegania przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, przerw i odpoczynków kierowcy – w transporcie międzynarodowym na podstawie umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR),

w transporcie w granicach Wspólnoty Europejskiej – zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (EWG) nr 3820/85/EWG w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego;

- ograniczenie ryzyka przewozu towarów niebezpiecznych poprzez kontrolę przewozu drogowego towarów niebezpiecznych zgodnie z przepisami ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych oraz umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR);
- eliminację z ruchu drogowego nietrzeźwych kierowców poprzez kontrolę stanu trzeźwości kierowców w transporcie drogowym;
- kontrolę dokumentów uprawniających do prowadzenia samochodów ciężarowych i autobusów zgodnie z przepisami ustawy *Prawo o ruchu drogowym* oraz ustawy o *transporcie drogowym*.
- eliminowanie z ruchu drogowego pojazdów niesprawnych technicznie, nieprawidłowo oznakowanych i wyposażonych oraz przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg wpływającemu na pogorszenie brd poprzez kontrolę masy i nacisków osi pojazdów ciężarowych;
- udział ITD w międzynarodowych działaniach kontrolnych w celu poprawy brd.

1.1.4.1. Szczegółowa kontrola autobusów i autokarów w ramach akcji *Bezpieczny Autokar* oraz walki z „szarą strefą” w transporcie osób

W okresie ferii zimowych, a następnie wakacji letnich Inspekcja przeprowadziła wzmożone kontrole, w trakcie których szczególną uwagę poświęcono kontroli autokarów turystycznych, wycieczkowych i rejsowych, a także przewożących dzieci, w ramach akcji pn. *Bezpieczny Autokar*. W trakcie kontroli inspektorzy transportu drogowego zwracali szczególną uwagę na stan techniczny kontrolowanych pojazdów, uprawnienia oraz trzeźwość kierowców, a także przestrzeganie przez nich przepisów w zakresie norm czasu prowadzenia pojazdu, wymaganych przerw i odpoczynków.

W 2006 r. w ramach akcji *Bezpieczny Autokar* inspektorzy ITD przeprowadzili **9 103** kontrole drogowe autokarów (w tym **6 823** kontrole dotyczyły przewoźników krajowych, a **2 280** – przewoźników zagranicznych). W wyniku przeprowadzonych kontroli inspektorzy wydali **1 811** decyzji administracyjnych o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenia przepisów, na łączną kwotę ok. **3 552 tys. zł**, a także nałożyli **664** mandaty karne na kierowców za naruszenia przepisów ruchu drogowego.

Kontrola przewozu osób jest jednym z priorytetowych zadań Inspekcji, mającym na celu, oprócz zwiększenia bezpieczeństwa na drogach, wyeliminowanie z rynku usług transportowych przewozów wykonywanych w tzw. „szarej strefie”, ze szczególnym uwzględnieniem przewozów wykonywanych bez wymaganej licencji lub niezgodnie z nią oraz przewozów wykonywanych bez wymaganego zezwolenia lub z naruszeniem warunków w nim określonych. Należy podkreślić przy tym, że przewozy wykonywane z naruszeniem przepisów transportowych wykonywane są bardzo często pojazdami, które nie spełniają wymogów w zakresie warunków technicznych, natomiast kierowcy nie posiadają wymaganych kwalifikacji. Od końca marca 2006 r. Inspekcja prowadziła wzmożone kontrole przewozu osób z nastawieniem na walkę z nieuczciwą konkurencją. Szczegółowe zestawienie wyników tych kontroli przedstawia tabela nr 3.

Łącznie w ramach kontroli przewozu drogowego osób inspektorzy ITD przeprowadzili w 2006 r. **23 164** kontrole drogowych.

Kontrola przewozu osób
Inspekcja Transportu Drogowego
 Zestawienie za okres: od 27.03.2006 do 31.12.2006

Liczba skontrolowanych pojazdów					
Rok	Autokar	Bus	TAXI	Gimbus	Razem
krajowe	7202	1237	3714	346	12499
zagraniczne	3115	33	13	0	3161
suma	10317	1270	3727	346	15660

Liczba decyzji administracyjnych					
Rok	Autokar	Bus	TAXI	Gimbus	Razem
krajowe	1356	232	349	49	1986
zagraniczne	881	15	5	0	901
suma	2237	247	354	49	2887

Liczba mandatów karnych					
Rok	Autokar	Bus	TAXI	Gimbus	Razem
krajowe	685	135	214	22	1056
zagraniczne	504	6	0	0	510
suma	1189	141	214	22	1566

Liczba zatrzymanych dowodów rejestracyjnych					
Rok	Autokar	Bus	TAXI	Gimbus	Razem
krajowe	543	152	107	41	843
zagraniczne	55	3	1	0	59
suma	598	155	108	41	902

Liczba stwierdzonych naruszeń wg załącznika ustawy					
Naruszenie ¹	Autokar	Bus	TAXI	Gimbus	Razem
1.1	83	32	4	3	122
1.2	73	21	0	6	100
1.3	3	5	82	4	94
2.1	74	23	0	20	117
2.2	40	13	2	1	56
2.3	10	4	0	1	15
2.4	7	6	0	0	13
2.5	72	38	0	5	115
2.6	8	1	0	0	9
2.9	20	2	0	8	30
inne	7335	346	371	66	8118
suma	7725	491	459	114	8789

Tabela 1. Wyniki akcji wzmożonych kontroli w zakresie transportu drogowego osób prowadzonej od dnia 27 marca 2006r. (Autokary – turystyczne i rejsowe; BUS – przewozy publiczne i niepubliczne, regularne i regularne specjalne; TAXI – kontrole transportu osób wykonywane taksówkami; GIMBUS – przewóz dzieci i młodzieży do szkół).

¹ Naruszenia zgodnie z załącznikiem do ustawy o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004r. Nr 204, poz. 2088 z późn. zm.):

- 1.1. Wykonywanie transportu drogowego bez wymaganej licencji, z wyłączeniem taksówek,
- 1.2. Wykonywanie transportu drogowego pojazdem niezgłoszonym do licencji,
- 1.3. Wykonywanie transportu drogowego taksówką bez wymaganej licencji Wykonywanie przewozu drogowego towarów,
- 2.1. Wykonywanie transportu drogowego osób bez wymaganego zezwolenia,
- 2.2. Wykonywanie transportu drogowego osób z naruszeniem warunków określonych w zezwoleniu dotyczących: a) dni; b) godzin odjazdu i przyjazdu; c) ustalonej trasy przejazdu lub wyznaczonych przystanków,
- 2.3. Wykonywanie transportu drogowego osób przez posiadającego odpowiednie zezwolenie bez obowiązującego rozkładu jazdy,
- 2.4. Wykonywanie transportu drogowego osób w zakresie przewozów regularnych pojazdem innym niż autobus,
- 2.5. Wykonywanie transportu drogowego osób autobusem, który nie odpowiada warunkom technicznym autobusu przeznaczonego dla danego rodzaju przewozu osób,
- 2.6. Pobieranie należności za przejazd niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości przy wykonywaniu transportu drogowego osób,
- 2.9. Wykonywanie przewozów okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą z naruszeniem zakazu: a) umieszczania lub używania w pojeździe taksometru; b) umieszczania na pojeździe oznaczeń z nazwą, adresem lub telefonem przedsiębiorcy; c) umieszczania na dachu pojazdu lamp lub innych urządzeń technicznych.

1.1.4.2. Kontrola przestrzegania przepisów ruchu drogowego

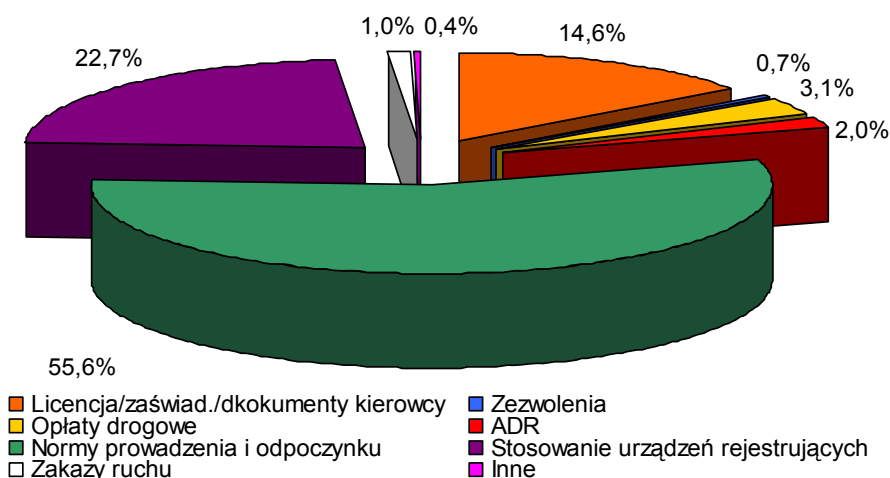
Inspektorzy ITD zgodnie z przypisanymi uprawnieniami, określonymi w ustawie *Prawo o ruchu drogowym*, sprawują kontrolę ruchu drogowego w stosunku do kierowców, wykonujących przewozy w ramach transportu drogowego lub niezarobkowego przewozu drogowego. Wszelkie przypadki naruszania przepisów ruchu drogowego, które mają wpływ na zagrożenie brd są sankcjonowane karami pieniężnymi w postępowaniu mandatowym. W wyniku kontroli podejmowanych przez inspektorów ITD w 2006 r. wystawiono **11 843** mandaty karne, z czego **5 222** dotyczyło przewoźników krajowych, a **6 621** – przewoźników zagranicznych. Łączna kwota nałożonych kar w drodze mandatu wyniosła około **1 431 tys. zł** (przewoźnicy krajowi – **596 tys. zł**; przewoźnicy zagraniczni – **835 tys. zł**).

1.1.4.3. Kontrola przestrzegania norm czasu prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw i odpoczynków kierowców.

Kondycja psychofizyczna kierowców poruszających się po drogach ma fundamentalny wpływ na bezpieczeństwo ich własne, jak również pozostałych użytkowników sieci drogowej. Dlatego też bardzo istotne jest, aby zapewnić stosowanie przez kierowców zawodowych określonych norm czasu prowadzenia pojazdu, wymaganych przerw w jeździe oraz odpoczynków. Problem ten wydaje się być jeszcze ważniejszy w zestawieniu z faktem, że większość kierowców, którzy podlegają kontroli ITD, kieruje, albo wielotonowymi samochodami ciężarowymi, albo autobusami, czy autokarami przewożącymi dziesiątki osób i każdy błąd kierowcy spowodowany obniżeniem zdolności prawidłowego reagowania na sytuacje drogowe, które jest spowodowane zmęczeniem wynikającym ze zbyt długiego przebywania za kierownicą, jest zazwyczaj tragiczny w skutkach.

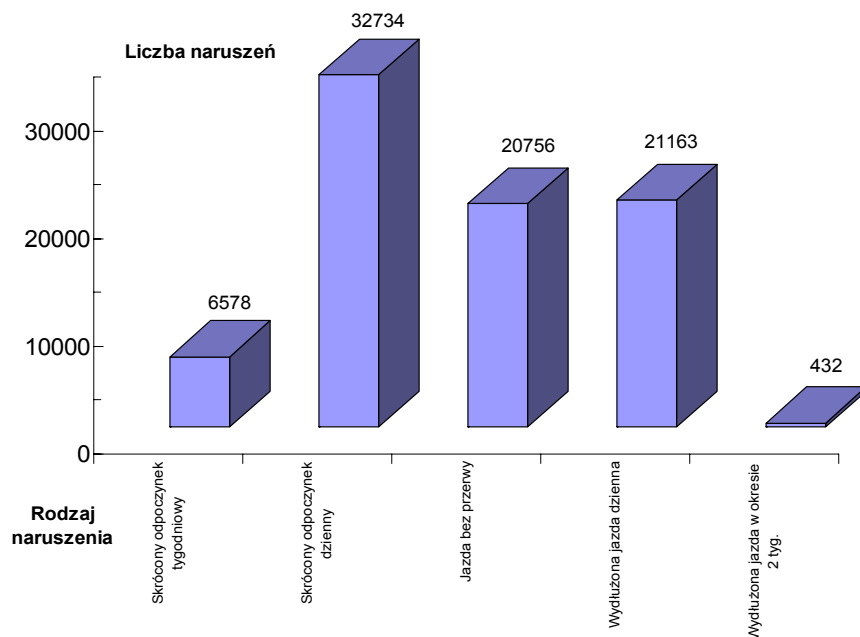
W ramach realizacji zadania zmniejszenia liczby przemęczonych kierowców uczestniczących w ruchu drogowym inspektorzy transportu drogowego podczas każdej kontroli drogowej dokonują kontroli zapisów z urządzenia rejestrującego i sprawdzają zachowanie przez kierowcę norm czasu prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw i odpoczynków.

W wyniku przeprowadzonych kontroli drogowych inspektorzy transportu drogowego stwierdzili około **147 tys.** naruszeń przepisów sankcjonowanych zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2088 z późn. zm.). Około **55%** stwierdzonych naruszeń dotyczyło nieprzestrzegania przez kierowców przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdów oraz obowiązkowych przerw i odpoczynków, około **23%** naruszeń związanych było z nieprawidłowym używaniem urządzeń rejestrujących, (szczegółowy wykaz struktury naruszeń przedstawia rys. 3).

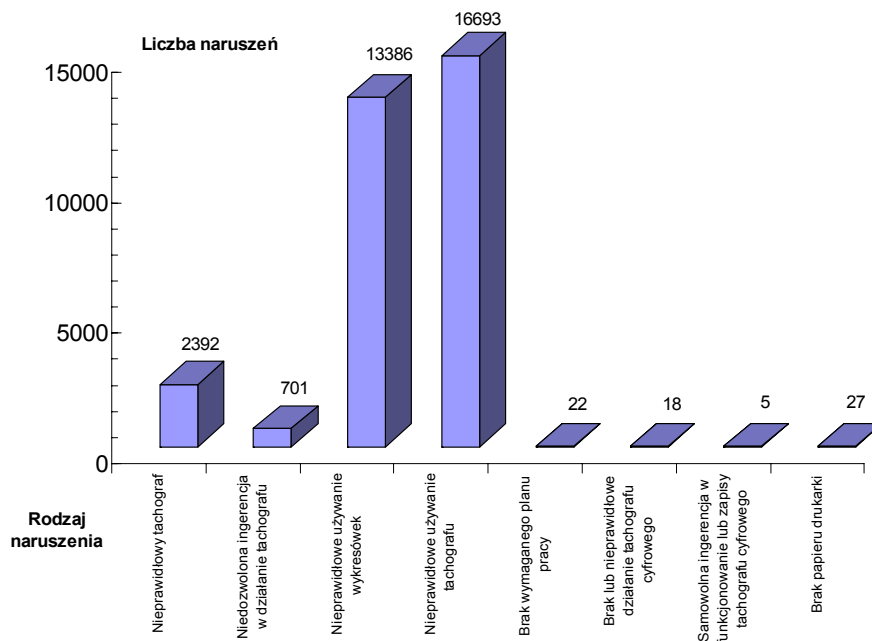
Rys. 3. Struktura naruszeń przepisów stwierdzanych podczas kontroli Inspekcji Transportu Drogowego.

Z ogólnej liczby ponad **81 tys.** naruszeń związanych z nieprzestrzeganiem przepisów w zakresie czasu pracy kierowców najczęściej spotykane jest niedozwolone skrócenie dziennego czasu odpoczynku, wydłużenie czasu jazdy bez wymaganej przerwy oraz czasu jazdy dziennej. Szczegółowy wykaz liczby stwierdzanych naruszeń w zakresie czasu pracy kierowców przedstawia rys. 4.

Rys. 4. Struktura naruszeń przepisów w zakresie czasu prowadzenia, przerw i odpoczynków kierowców

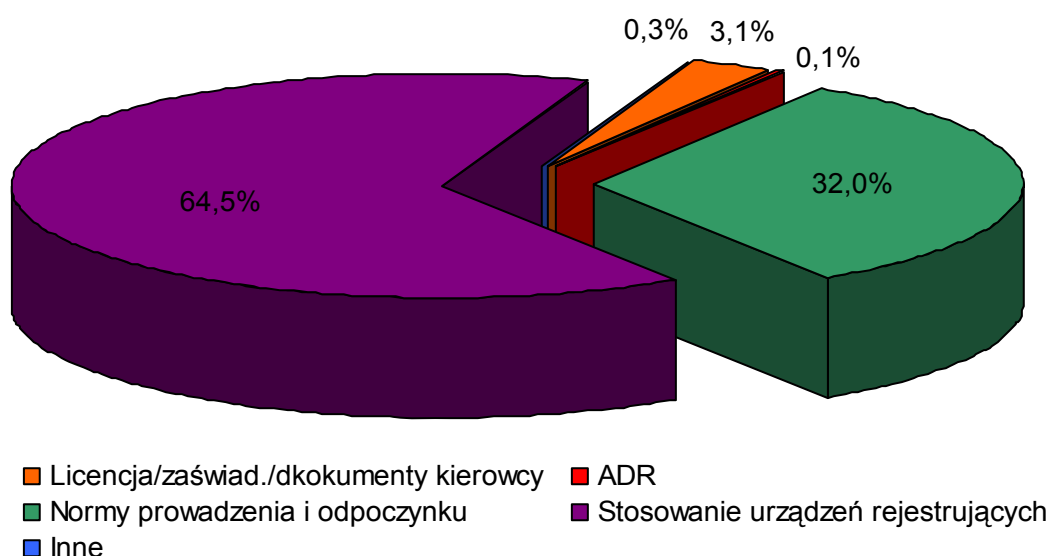
W zakresie przestrzegania przez kierowców i przedsiębiorców przepisów dotyczących stosowania urządzeń rejestrujących bardzo często spotykane są przypadki nieprawidłowego użytkowania przyrządu kontrolnego lub nieprawidłowego posługiwania się wykresówkami, które stanowią zapisy z urządzenia rejestrującego. Szczegółowy wykaz liczby stwierdzanych naruszeń w zakresie stosowania urządzeń rejestrujących przedstawia rys. 5.

Rys. 5. Struktura naruszeń przepisów w zakresie stosowania urządzeń rejestrujących.

Ponadto inspektorzy wydali **5 746** mandatów (**3 022** – przewoźnicy krajowi, **2 724** – przewoźnicy zagraniczni) za naruszenia stwierdzone na podstawie przepisów ustawy o *transporcie drogowym*, większość tych naruszeń dotyczyła stosowania norm czasu prowadzenia pojazdów, wymaganych przerw i odpoczynków. Łączna wysokość kar nałożonych z tego tytułu wyniosła **657 tys. zł** (**326 tys. zł** – przewoźnicy krajowi, **331 tys. zł** – przewoźnicy zagraniczni).

Na polecenie Głównego Inspektora oraz na podstawie samodzielnie sporządzanych przez Wojewódzkie Inspektoraty Transportu Drogowego planów kontroli inspektorzy przeprowadzili **493** kontrole w przedsiębiorstwach wykonujących przewozy drogowy, w wyniku czego wydano decyzje administracyjne o nałożeniu kar pieniężnych na łączną kwotę **5 341 tys. zł**. W wyniku kontroli przeprowadzonych na terenie przedsiębiorstw inspektorzy transportu drogowego stwierdzili ponad **30 tys.** naruszeń przepisów sankcjonowanych zgodnie z załącznikiem do ustawy o *transporcie drogowym*. Ponad **64%** stwierdzonych naruszeń dotyczyło nieprawidłowego używania urządzeń rejestrujących, **32%** naruszeń związanych było z nieprzestrzeganiem przez kierowców przepisów dotyczących czasu prowadzenia pojazdów oraz obowiązkowych przerw i odpoczynków (szczegółowy wykaz struktury naruszeń przedstawia rys. 6).

Rys. 6. Struktura naruszeń przepisów stwierdzanych podczas kontroli w siedzibach przedsiębiorstw

W stosunku do przedsiębiorców, u których stwierdzone naruszenia mają charakter rażący, może zostać zastosowana inna sankcja, w postaci cofnięcia licencji na wykonywanie transportu drogowego. W rezultacie stwierdzenia rażących naruszeń w trakcie przeprowadzonych kontroli, w stosunku do **211** firm z wnioskami do organów wydających licencje o wszczęcie procedury określonej w art. 15 ust. 2² ustawy o *transporcie drogowym*, z tego **31** wniosków dotyczyło firm wykonujących międzynarodowy transporty drogowy.

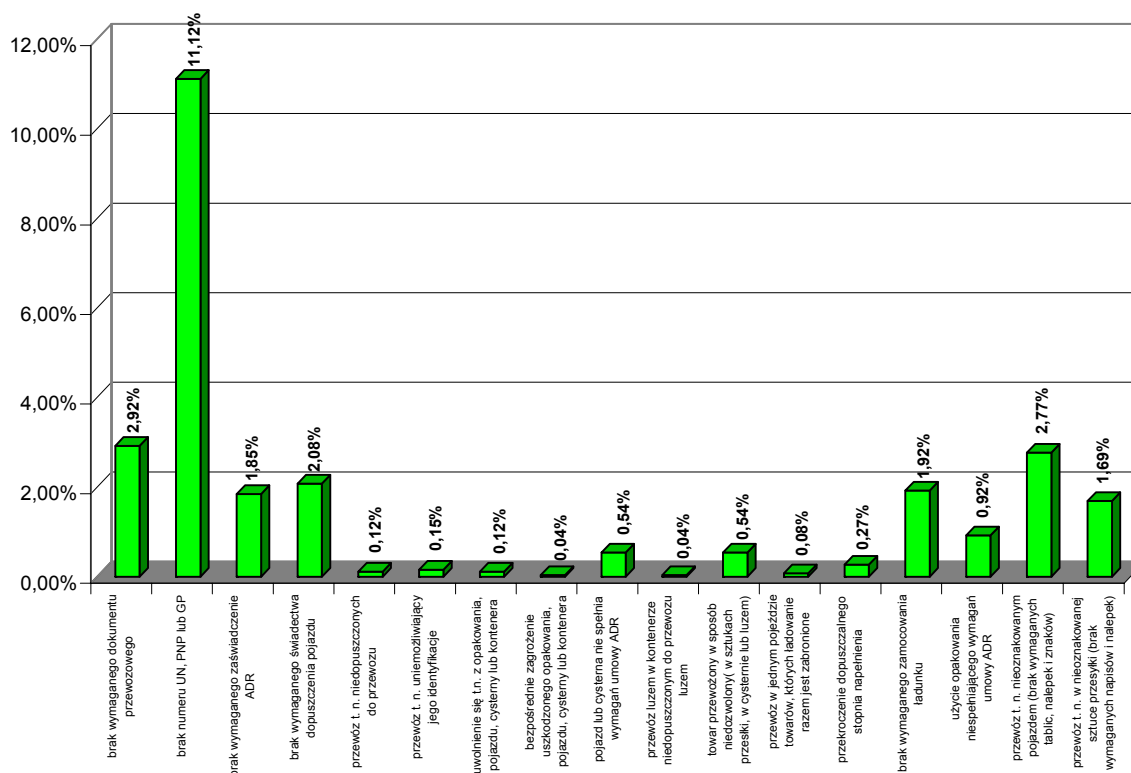
1.1.4.4. Kontrola przepisów w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych.

Innym zagadnieniem o szczególnym znaczeniu dla brd, na które jest skierowana szczególna uwaga inspektorów ITD jest kontrola przestrzegania przez przewoźników przepisów w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych. Jak wynika ze statystyki wypadków z udziałem pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne, w sytuacji gdy przewóz odbywa się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach, prawdopodobieństwo uwolnienia towaru niebezpiecznego i spowodowania poważnego zagrożenia dla bezpieczeństwa uczestników ruchu lub dla środowiska jest niewielkie.

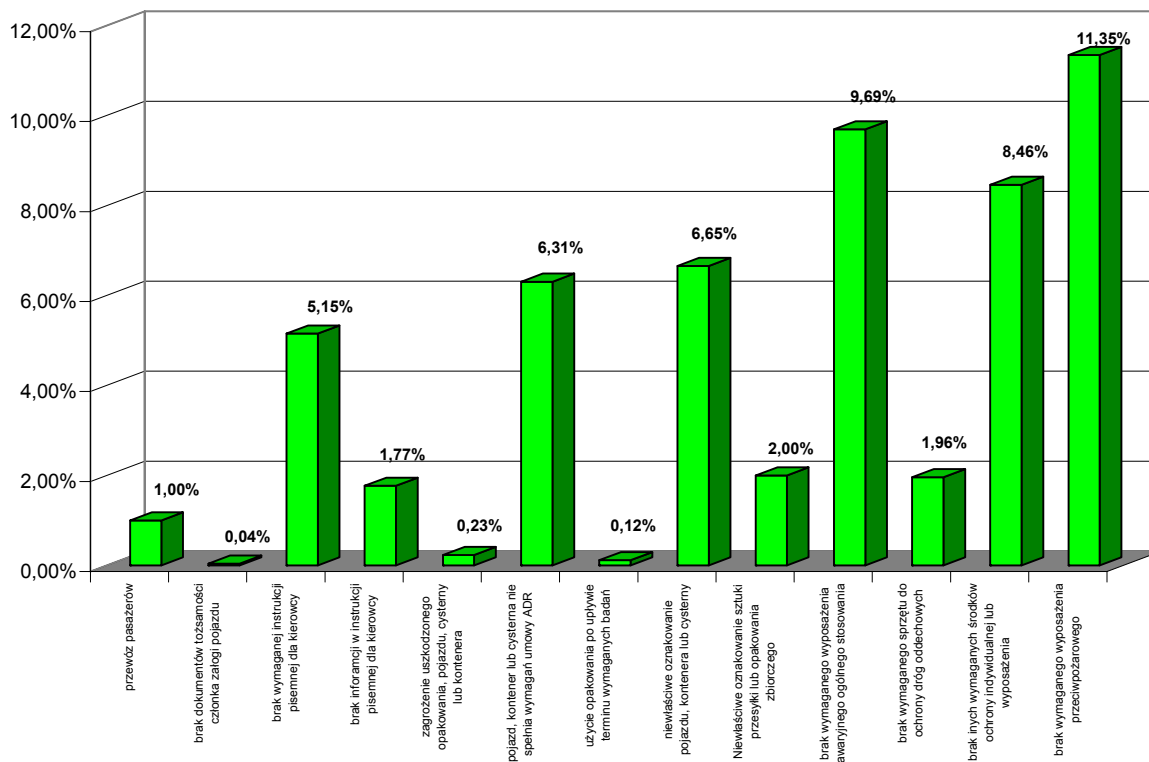
² „Cofnięcie licencji w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 lit. a, b, d oraz lit. e poprzedza się pisemnym ostrzeżeniem przedsiębiorcy, że w przypadku ponownego stwierdzenia naruszenia tych przepisów wszczyna się postępowanie w sprawie cofnięcia licencji.”

Jeżeli jednak normy te nie zostaną zachowane to skutki takich zdarzeń drogowych mogą przybrać katastrofalne rozmiary. Kontrole Inspekcji w tym zakresie obejmują zarówno sprawdzenie czy dany towar jest dopuszczony do przewozu drogowego, czy zastosowany rodzaj przewozu jest odpowiedni dla przewożonego towaru oraz czy zastosowano odpowiedni rodzaj opakowań, jak i sprawdzenie wyposażenia oraz instrukcji dla kierowcy na wypadek wystąpienia awarii. Inspektorzy w trakcie czynności kontrolnych sprawdzają również dokumenty potwierdzające odbycie przez kierowcę specjalistycznych szkoleń oraz dokumenty przewozowe określające rodzaj oraz ilość przewożonego towaru niebezpiecznego, które mogą być niezbędne dla służb ratowniczych w celu szybkiego zniwelowania zagrożenia. Szczegółowej kontroli podlega również sposób rozmieszczenia i zabezpieczenia, a także oznakowanie przewożonego ładunku.

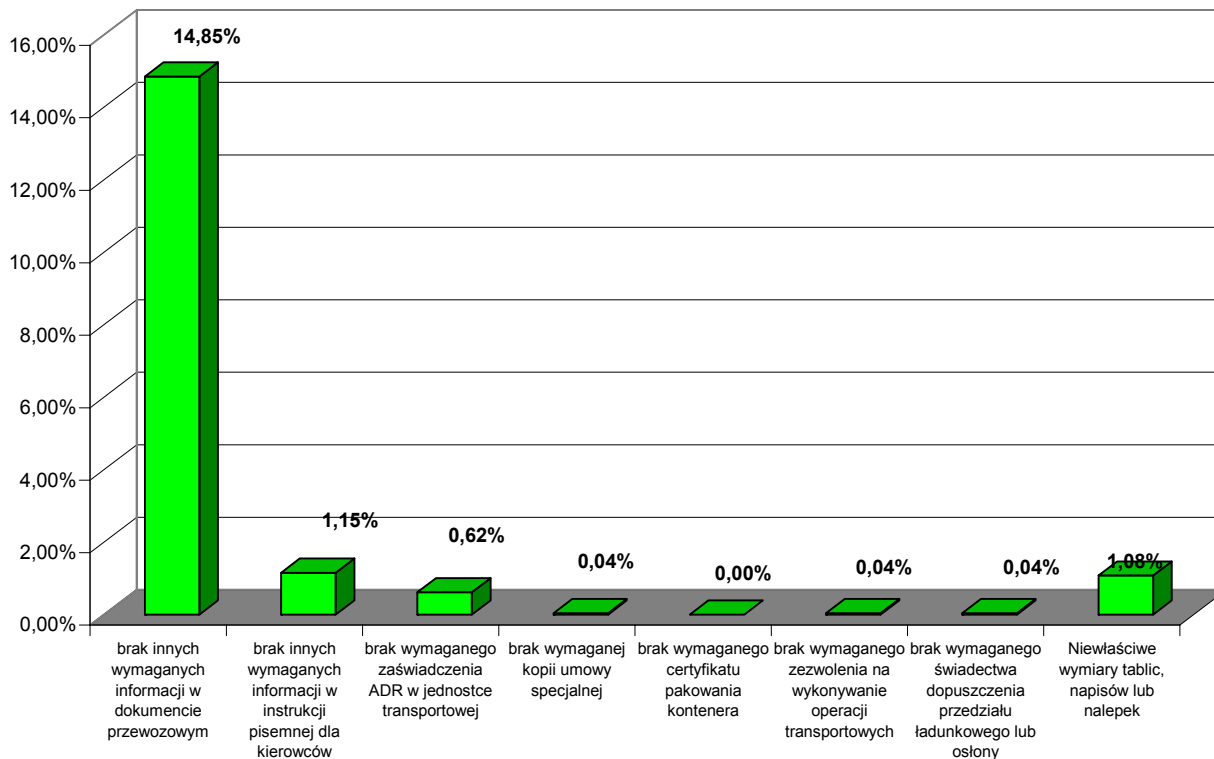
W ramach realizacji zadania związanego z kontrolą szczegółowych warunków przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, inspektorzy transportu drogowego w 2006 r. skontrolowali **15 552** pojazdy przewożące towary niebezpieczne. W trakcie kontroli przeprowadzonych w tym zakresie inspektorzy transportu drogowego stwierdzili ok. **2,8 tys.** naruszeń przepisów Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR). Szczegółową strukturę stwierdzonych naruszeń według kategorii zagrożeń, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 września 2005 r. w sprawie formularza listy kontrolnej przedstawiono na rys. 7.1, 7.2 oraz 7.3.

Rys. 7.1. Struktura naruszeń przepisów w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych I kategorii zagrożeń

Rys. 7.2. Struktura naruszeń przepisów w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych II kategorii zagrożeń.

Rys. 7.3. Struktura naruszeń przepisów w zakresie przewozu drogowego towarów niebezpiecznych III kategorii zagrożeń.

Innym zadaniem realizowanym przez ITD jest prowadzenie egzaminów dla doradców do spraw bezpieczeństwa, a więc osób sprawujących bezpośredni nadzór nad przewozem drogowym towarów niebezpiecznych w firmach transportowych. W związku z tym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671), Wojewódzkie Inspektoraty Transportu Drogowego organizują egzaminy na doradców przy przewozie drogowym towarów niebezpiecznych. W 2006 r. zorganizowano **41** postępowań egzaminacyjnych, z czego przeprowadzono **30** egzaminów po zgłoszeniu się odpowiedniej liczby kandydatów. Do egzaminów przystąpiło **480** osób, z czego **201** zdało egzamin z wynikiem pozytywnym. Obecnie uprawnienia doradcy do spraw przewozu drogowego towarów niebezpiecznych posiada **1 945** osób zarejestrowanych w ewidencji prowadzonej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego i około **160** osób, które uzyskały uprawnienia w ramach programu pilotażowego i nie zarejestrowały się w prowadzonej ewidencji.

1.1.4.5. *Kontrola uprawnień do kierowania pojazdem i stanu trzeźwości kierowców.*

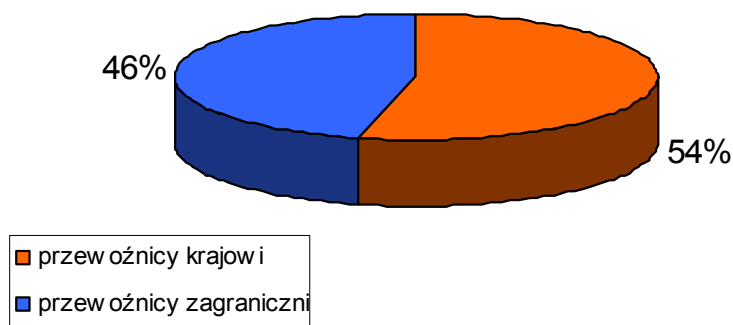
Innym czynnikiem który może powodować zagrożenia w ruchu drogowym są umiejętności, stan zdrowia oraz trzeźwość kierujących pojazdami. Dlatego też inspektorzy w trakcie prowadzonych kontroli w każdym przypadku sprawdzają uprawnienia kierowców do kierowania właściwą kategorią pojazdów zgodnie z przepisami *Prawa o ruchu drogowym*, a także weryfikują na podstawie przedstawianych do kontroli dokumentów, czy kierowcy zawodowi pojazdów ciężarowych i autobusów spełniają wymagania określone przepisami ustawy o transporcie drogowym, w tym wymagania ukończenia kursów doształcających w zakresie przewozu osób lub rzeczy oraz uzyskania pozytywnych świadectw badań lekarskich i psychologicznych (w 2006 r. stwierdzono łącznie **5 097** naruszeń w tym zakresie). Część pojazdów specjalistycznych ITD jest również wyposażona w urządzenia do pomiaru zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu i kierowcy poddawani są wyrwykowemu badaniu stanu trzeźwości. W przypadkach uzasadnionego podejrzenia, że kierujący pojazdem znajduje się w stanie po użyciu alkoholu powiadamiana jest najbliższa jednostka Policji.

1.1.4.6. *Eliminowanie z ruchu drogowego pojazdów niesprawnych technicznie, nieprawidłowo oznakowanych i wyposażonych oraz przeciwdziałanie procesowi degradacji dróg poprzez kontrolę masy, nacisków osi i wymiarów pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym.*

Znaczący wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym ma również stan techniczny użytkowanych pojazdów. W związku z powyższym w trakcie każdej kontroli inspektorzy dokonują szczegółowego sprawdzenia stanu technicznego pojazdu, pod względem spełniania wymogów określonych w przepisach *Prawa o ruchu drogowym*. W 2006 r. inspektorzy transportu drogowego, w wyniku stwierdzenia złego stanu technicznego kontrolowanych pojazdów, zatrzymali **8 952** dowody rejestracyjne (w tym **6 768** – pojazdy krajowe oraz **2 184** – pojazdy zagraniczne), kierując niesprawne pojazdy na dodatkowe badania techniczne.

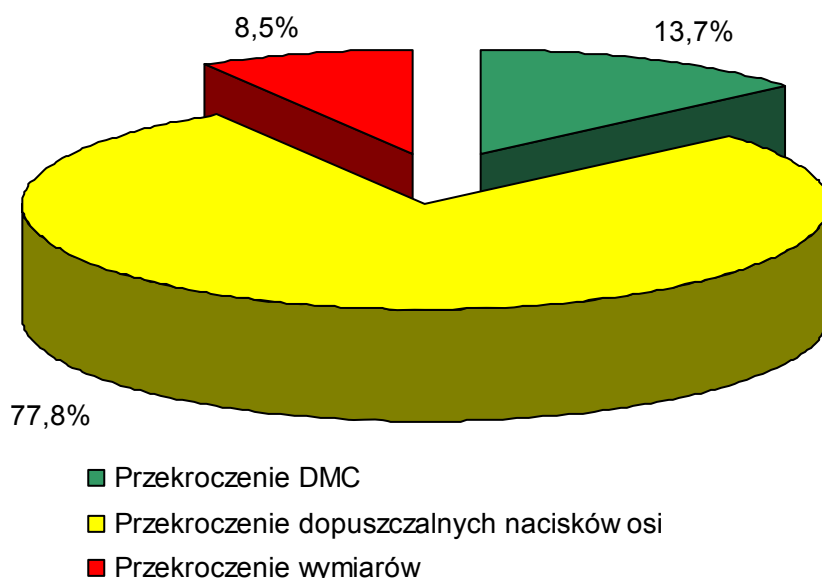
Niezaprzeczalny wpływ na warunki i brd ma również stan infrastruktury drogowej. ITD realizując zadanie kontroli masy, nacisków na osie i wymiarów pojazdów ma tym samym podwójny wpływ na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Po pierwsze poprzez kontrolę w tym zakresie ogranicza liczbę pojazdów przekraczających dopuszczalne normy, które poruszając się po drogach, stwarzają większe zagrożenie w ruchu. Po drugie przyczynia się do powstrzymania procesu degradacji dróg, wywołwanego przez poruszanie się po nich przeladowanych pojazdów, wpływając pośrednio na poprawę bezpieczeństwa ruchu.

W ramach realizacji powyższego zadania w 2006 r. inspektorzy ITD skontrolowali **9 587** pojazdów, w tym **5 172** pojazdy przewoźników polskich oraz **4 415** pojazdów przewoźników zagranicznych.

Rys. 8. Stosunek liczby kontroli przewoźników krajowych i zagranicznych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **1 687** decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na łączną kwotę **4 490 tys. zł** (**1 166** decyzji na kwotę **3 866 tys. zł** na przewoźników krajowych i **521** decyzji na kwotę **624 tys. zł** – na przewoźników zagranicznych). Z około **3,7 tys.** stwierdzanych naruszeń najczęściej spotykanym jest przekroczenie dopuszczalnych na danej drodze nacisków na osie pojazdów, a następnie przekroczenie dopuszczalnej masy całkowitej oraz wymiarów pojazdu wraz z ładunkiem. Strukturę stwierdzonych naruszeń w zakresie kontroli parametrów pojazdów na drogach przedstawia rysunek 9.

Rys. 9. Struktura naruszeń przepisów w zakresie kontroli parametrów pojazdów.

Ponadto Inspekcja prowadziła do momentu zmiany przepisów ustawy o drogach publicznych kontrole wnoszenia przez przewoźników wykonujących przewozy międzynarodowe opłat dodatkowych za jednokrotny przejazd pojazdu o nacisku osi pojedynczej powyżej 10t do 11,5t na wyznaczonych głównych drogach tranzytowych. W wyniku tej kontroli stwierdzono **217** przypadków przejazdu pojazdów bez wniesienia wymaganej opłaty dodatkowej. Zadanie to było realizowane pomimo bardzo dużych, problemów z dystrybucją kart opłat dodatkowych.

1.1.4.7. *Udział Inspekcji Transportu Drogowego w międzynarodowych działaniach kontrolnych w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.*

ITD jest również członkiem organizacji **Europejskiej Kontroli Drogowej (Euro – Controle – Route/ECR)**, która zrzesza europejskie inspekcje kontroli drogowej. Obecnie **ECR** zrzesza **10** państw członkowskich (Holandia, Belgia, Luksemburg, Anglia, Francja, Irlandia, Niemcy, Austria, Hiszpania, Polska) oraz **2** państwa posiadające status tzw. aktywnych obserwatorów, tj. Rumunia i Bułgaria. Do wejścia do tej organizacji przymierzają się także Węgry, Litwa, Słowenia, Czechy, Malta oraz Szwajcaria. ITD w ramach swojego członkostwa w tej organizacji bierze czynny udział w międzynarodowych kontrolach organizowanych w ramach **ECR-u**:

- w dniach 3 – 9 kwietnia, kontrola ze szczególnym uwzględnieniem problematyki kabotażu w transporcie towarów,
- w dniach 15 – 21 maja kontrola czasu pracy kierowców w transporcie drogowym osób,
- w dniu 12 lipca br. razem z TISPOLEM w międzynarodowej kontroli *BUS*,
- w dniach 2 – 8 października kontrola przewozu towarów niebezpiecznych w cysternach.

1.2. **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji**

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wychodząc naprzeciw aktualnym zagrożeniom przestępczym na terenie kraju oraz m.in. sytuacji w obszarze ruchu drogowego, w 2006 r. zainicjowało prace nad rządowym programem profilaktycznym pn. *Razem Bezpieczniej*. W dniu 18 grudnia 2006 r. Premier Rządu RP, Pan Jarosław Kaczyński podpisał Uchwałę nr 218 wprowadzającą do realizacji program.

Program *Razem bezpiecznie* ma ograniczyć skalę zjawisk i zachowań, które budzą powszechny sprzeciw i poczucie zagrożenia. Jest on zgodny z przyjętym przez Radę Ministrów dokumentem *Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015*. Jednym z jego priorytetów jest *Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa*, w której realizację w pełni wpisuje się program *Razem bezpiecznie*. W dokumencie tym wskazuje się, że „przy współpracy z lokalnymi społecznościami należy dążyć do tworzenia efektywnych lokalnych systemów bezpieczeństwa oraz wspierać działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa lokalnego, w szczególności mając na celu ograniczenie najbardziej dokuczliwej dla obywateli przestępczości pospolitej”. Jednym z obszarów wskazanych w programie, zakwalifikowanych do przeprowadzenia zintensyfikowanych działań w omawianym zakresie jest bezpieczeństwo w ruchu drogowym. W obszarze tym wskazano następujące problemy:

- dużą liczbę wypadków drogowych, szczególnie ze skutkiem śmiertelnym,
- dużą ilość przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka,
- nadmierną prędkość pojazdów i liczne przypadki nieużywania pasów bezpieczeństwa.

Niezbędnymi zadaniami do ograniczenia skali występujących zagrożeń i nieprawidłowości, a także sposobami ich wsparcia, wyszczególnionymi do ich realizacji są:

- zwiększenie liczby i aktywności patroli policyjnych na drogach, szczególnie w rejonie dużych miast (zintensyfikowanie wykrywania substancji psychoaktywnych u kierowców, intensyfikacja kontroli prędkości pojazdów wraz z ciągłym wdrażaniem nadzoru automatycznego),
- usprawnienie działań z zakresu kontroli technicznej pojazdu,
- intensyfikacja kontroli przewoźników pod względem przestrzegania przepisów ustawy o transporcie drogowym (współpraca Policji z ITD),
- edukacja w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego,

- respektującego prawo i szanującego prawa innych uczestników tego ruchu,
- upowszechnianie zasad ratownictwa drogowego oraz z zakresu udzielania pierwszej pomocy,
 - promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
 - zaostrenie przepisów prawa w stosunku do sprawców łamiących przepisy ruchu drogowego, których naruszanie jest przyczyną lub skutkiem najcięższych i najczęstszych wypadków drogowych (np. tych, którzy kierują pojazdem pod wpływem alkoholu lub środków odurzających, nie używają pasów bezpieczeństwa),
 - usprawnienie systemu ściągalności mandatów karnych w celu wykształcenia w kierowcach przeświadczenia o surowości i nieuchronności kary za naruszanie przepisów,
 - włączenie *Wychowania komunikacyjnego* do Programu *Edukacji dla bezpieczeństwa*,
 - realizacja programów profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
 - opracowanie i wdrożenie zasad kształtowania bezpiecznej przestrzeni w ruchu drogowym.

Ponadto zgodnie z Zaleceniami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie organizacji działań administracji rządowej na rzecz poprawy bezpieczeństwa podczas wypoczynku w okresie letnim w 2006 r. pn. *Bezpieczne Wakacje 2006*, wojewodowie podjęli działania zmierzające do aktywizacji służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, organów samorządowych oraz administracji zespolonej w województwie, a także innych jednostek, które mają wpływ na warunki letniego pobytu i wypoczynku, jak i na bezpieczny dojazd do miejsc, gdzie był on organizowany.

Bezpieczne wakacje były realizacją wspólnych inicjatyw z podmiotami pozarządowymi (organizacjami społecznymi i kościołami) oraz wszelkimi innymi instytucjami, organizującymi wypoczynek dzieciom i młodzieży w następujących obszarach:

- **bezpieczeństwo na drogach (do i z miejsc wypoczynku),**
- bezpieczeństwo w miejscu wypoczynku,
- bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania.

Realizacji określonych w zaleceniach zadań w powyższych obszarach towarzyszyły zintegrowane działania wszystkich formacji nadzorowanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (w szczególności Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej) wsparte działaniami administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Partnerem współpracy była m.in. Żandarmeria Wojskowa, Straż Ochrony Kolei, a także straże gminne/miejskie.

Wspólne działania miały na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w różnorodnych, zorganizowanych i innych formach wypoczynku. W części województw zadania koordynował bezpośrednio wojewoda, bądź też do koordynacji upoważniał podległe sobie służby, tj. centra zarządzania kryzysowego lub kuratoria oświaty. Scedowanie zadań podczas *Bezpiecznych Wakacji 2006* na wojewodów, polegało na zobowiązaniu m.in. do:

- ustalania najistotniejszych problemów na terenie województwa dotyczących bezpieczeństwa w czasie wakacji;
- aktywizowania współpracy Policji z samorządem terytorialnym;
- organizowania współpracy Policji z harcerstwem, organizacjami społecznymi, kościołami na rzecz poprawy bezpieczeństwa;
- organizowania współpracy Policji i innych formacji z organizatorami wypoczynku letniego;
- promowania akcji, kampanii oraz działań edukacyjnych, propagujących bezpieczne zachowania w okresie wakacyjnym;
- wspierania działań prewencyjnych podejmowanych przez służby, mających na celu zapobieganie zjawiskom patologicznym w miejscu zamieszkania oraz wypoczynku,
- bieżącej wymiany informacji na temat istniejących potrzeb i problemów z przedstawicielami służb, inspekcji oraz z partnerami społecznymi zaangażowanymi w działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa wakacyjnego,

- tworzenia „turystycznych punktów informacyjnych” zlokalizowanych na dworcach kolejowych, autobusowych, szlakach turystycznych;
- współpracy z lokalnymi mediami celem rozpropagowania prowadzonych działań skierowanych na zapewnienie bezpiecznego letniego wypoczynku.

Działania wakacyjne pozytywnie wpłynęły m.in. na ograniczenie liczby wypadków drogowych, spowodowały zmniejszenie liczby osób, które poniosły w nich śmierć lub doznały obrażeń. Znacznie więcej wyeliminowano z ruchu drogowego nietrzeźwych kierujących pojazdami.

W wyniku podjętych działań polegających na zwiększeniu służb patrolowych Policji, Straży Granicznej oraz ITD dokonano **820 339** kontroli pojazdów (**682 719** w analogicznym okresie 2005 r.) – wzrost o 17 %. Na uwagę zasługuje fakt stwierdzenia dużej ilości niesprawnych technicznie pojazdów przewożących dzieci oraz młodzież do i z miejsca wypoczynku – **łącznie 692 autokary**.

Ponadto z informacji uzyskanych z KWP/KSP wynikało, że:

- liczba patroli na dworcach autobusowych i kolejowych oraz w środkach komunikacji kolejowej wyniosła 21 068,
- liczba skontrolowanych pojazdów – 487 747, w tym autokarów przewożących dzieci i młodzież – 10 424, z uwzględnieniem pojazdów niedopuszczonych do ruchu – 692,
- liczba skontrolowanych kierujących motocyklami 6 816, w tym ujawnionych naruszeń – 1 711,
- liczba spotkań profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach organizujących wypoczynek dzieci i młodzieży wyniosła 8 527.

W bieżącym roku podczas okresu ferii zimowych, związanego z możliwością wystąpienia zagrożeń przestępczych oraz specyficznych zdarzeń dla pory zimowej, MSWiA poleciło wojewodom analogiczną koordynację działań na rzecz brd, zbieżną z działaniami letnimi.

1.2.1. Komenda Główna Policji

Realizując cel strategiczny w zakresie poprawy brd, jakim jest zmniejszenie liczby osób zabitych w wypadkach drogowych w roku 2006 Policja ruchu drogowego podejmowała szereg działań kontrolno-prewencyjnych, wynikających z *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT2005*, rekomendacji Komisji Europejskiej, Harmonogramu działania na rok 2006 Europejskiej Organizacji Policji Ruchu Drogowego „TISPOL” oraz operacji „TRASA E-30” ukierunkowanej na poprawę bezpieczeństwa i przeciwdziałanie przestępczości, poprzez kompleksową kontrolę środków transportu drogowego na ciągu drogi E-30. Dodatkową formą realizacji tych zadań były prowadzone jednocześnie na terenie całego kraju działania ukierunkowane na ujawnianie i eliminowanie przestępstw oraz wykroczeń w ruchu drogowym będących głównymi przyczynami wypadków drogowych. W ramach tych działań policjanci ruchu drogowego prowadzili wzmożone kontrole m. in.:

- stanu trzeźwości kierujących – w związku z wysokim poziomem zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym ze strony nietrzeźwych kierujących oraz kierujących pod wpływem środka podobnie działającego do alkoholu podejmowane działanie zmierzało do ograniczenia tego zjawiska. Podstawowym celem operacji było wyeliminowanie nietrzeźwych kierujących z ruchu drogowego, a przez to zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych powodowanych przez tą kategorię uczestników ruchu drogowego. Istotnym elementem przedmiotowej operacji była współpraca z mediami w zakresie informowania o zagrożeniach i konsekwencjach wynikających z kierowania po użyciu alkoholu lub pod wpływem narkotyków,
- przestrzegania przepisów dotyczących prędkości jazdy – głównym celem operacji było ograniczenie stale rosnącego zagrożenia, które powodują pojazdy poruszające się z nadmierną prędkością. W trakcie działań została wykorzystana maksymalna ilość urządzeń do pomiaru prędkości i rejestracji naruszeń. W operacji *Prędkość* uczestniczyła maksymalna liczba policjantów wspierana przez Straż Miejską i Gminą, w zakresie automatycznego pomiaru prędkości. Pomiar prędkości były

dokonywane przy użyciu:

- radarowych ręcznych mierników prędkości;
- fotoradarów automatycznie rejestrujących wykroczenia;
- wideorejestраторów, będących na wyposażeniu pojazdów służbowych.

Policyjne patrole pełniły służbę na odcinkach dróg, na których najczęściej dochodzi do wypadków lub kolizji;

- stosowania się do obowiązku używania pasów bezpieczeństwa – jedną z podstawowych przyczyn śmiertelności i urazowości w wypadkach drogowych jest naruszenie obowiązku używania pasów bezpieczeństwa, dlatego powyższe działania ukierunkowane były na egzekwowanie obowiązku korzystania z pasów bezpieczeństwa i stosowanie urządzeń służących do bezpiecznego przewozu dzieci. Ograniczenie zjawiska nieskorzystania, wbrew obowiązkowi, z biernych środków bezpieczeństwa pojazdu, jak również wykształcenie nawyku korzystania z tych urządzeń, było głównym celem działań.

Powyższe obszary zagrożeń zostały ujęte w Europejskim Programie Działań BRD opracowanym przez Komisję Europejską. Dokument ten stanowi rekomendację dla wszystkich krajów europejskich do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia do roku 2010 liczby śmiertelnych ofiar wypadków drogowych o 50%.

Odrębnym zagadnieniem, realizowanym przez policjantów pełniących służbę na drodze jest kontrola stanu technicznego pojazdów i ich wyposażenia, szczególnie dotyczy to pojazdów wykorzystywanych do przewozu osób w transporcie drogowym.

Z uwagi na fakt, iż z podobnymi zagrożeniami w ruchu drogowym w większym lub mniejszym stopniu borykają się wszystkie kraje UE, a zdefiniowane obszary zagrożeń pokrywają się niemal w 100%, na drogach całej Europy podejmowane są wspólne międzynarodowe działania policyjne.

1.2.1.1. Współpraca za pośrednictwem Europejskiej Organizacji Policji Ruchu Drogowego TISPOL

Organizacja TISPOL została powołana do życia w 1997 r., dzięki poparciu Komisji Europejskiej przy współpracy Policji ruchu drogowego, w celu poprawy bezpieczeństwa drogowego i przestrzegania prawa na drogach Europy.

Rezultaty działań polskiej Policji ruchu drogowego z przeprowadzonych dotychczas operacji inicjowanych i koordynowanych przez TISPOL:

- Operacja **Pasy bezpieczeństwa** – (1 - 14 maja 2006 r.), w trakcie działań w Polsce ujawniono **18 183** kierowców i pasażerów nie korzystających z pasów bezpieczeństwa oraz **657** przypadków przewożenia dzieci poza fotelikiem ochronnym;
- Operacja **Alkohol i narkotyki** – (5 - 11 czerwca 2006 r.), w trakcie działań w Polsce: skontrolowano **53 596** pojazdów, ujawniono **3 095** kierujących pod wpływem alkoholu, skontrolowano pod kątem kierowania pod wpływem narkotyków **806** osób, ujawniono 4 kierujących pod wpływem działania narkotyków;
- Operacja **Bus** – *drogowy przewóz osób* (10 - 16 lipca 2006 r.), w trakcie działań w Polsce: skontrolowano **6 069** autobusów, ujawniono **1 311** naruszeń zwianych z przepisami ruchu drogowego;
- Operacja **Mermaid** – *kontrola transportu drogowego* (18 - 24 września 2006 r.), w trakcie działań w Polsce: skontrolowano **11 231** pojazdów ciężarowych, ujawniono **2 172** naruszeń zwianych z przepisami ruchu drogowego;
- Operacja **Prędkość** – (9 - 15 października 2006 r.), w trakcie działań w Polsce: ujawniono **18 153** pojazdów przekraczających dozwoloną prędkość przy pomocy radarowych ręcznych mierników prędkości i wideorejestраторów będących na wyposażeniu pojazdów służbowych, zarejestrowano przy pomocy urządzeń do automatycznego pomiaru prędkości **2 987** pojazdów przekraczających

dozwołoną prędkość jazdy.

- Operacja **Alkohol i narkotyki** – (18 - 24 grudnia 2006 r.), w trakcie działań w Polsce: przebadano na zawartość alkoholu ok. **19 tyś.** kierujących pojazdami, ujawniono **637** kierujących pod wpływem alkoholu, skontrolowano pod kątem kierowania pod wpływem narkotyków 728 osób, ujawniono jednego kierującego pod wpływem działania narkotyków.

1.2.1.2. Inne działania Policji

Podkreślić należy, że w swojej działalności Policja nie ograniczała się tylko do prowadzenia czynności na drogach, lecz również prowadziła szeroką działalność edukacyjno-profilaktyczną. Realizacja tych zadań odbywała się zarówno w ramach współpracy z właściwymi organami i instytucjami państwowymi, środkami masowego przekazu oraz innymi organizacjami zaangażowanymi w poprawę bezpieczeństwa na drogach naszego kraju.

Działania prewencyjno-edukacyjne prowadzone przez Policję ruchu drogowego w ostatnim roku skierowane były w dużej mierze na zmniejszenie liczby wypadków drogowych i ich skutków wśród dzieci oraz młodzieży oraz podniesienie ich świadomości motoryzacyjnej w zakresie najczęściej występujących zagrożeń.

Ogólnopolskie akcje policyjne:

- **Bezpieczne ferie** – akcja o charakterze edukacyjnym, prewencyjnym oraz kontrolnym. W czasie akcji policjanci kontrolowali autobusy przewożące dzieci i młodzież na wypoczynek zarówno wyruszające w trasę, jak też będące już na drodze. Ponadto policjanci przeprowadzali spotkania w miejscach pobytu dzieci na feriach.
- Działania **Bezpieczny weekend** – ukierunkowane były na zapewnienie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym podczas wzmożonych przejazdów wynikających z tzw. długich weekendów. W zakresie działań w maksymalnym stopniu wykorzystano policyjne statki powietrzne do dynamicznego nadzoru nad ruchem drogowym.
- Inne akcje to m.in.: **Bezpieczny powrót**, **Bezpieczne wakacje** działania były ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym podczas wzmożonych przejazdów wakacyjnych. W trakcie ich realizacji uwzględniano, w znacznym stopniu prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktyczno-propagandowych ukierunkowanych na poprawę brd, przy współpracy z lokalnymi środkami masowego przekazu.

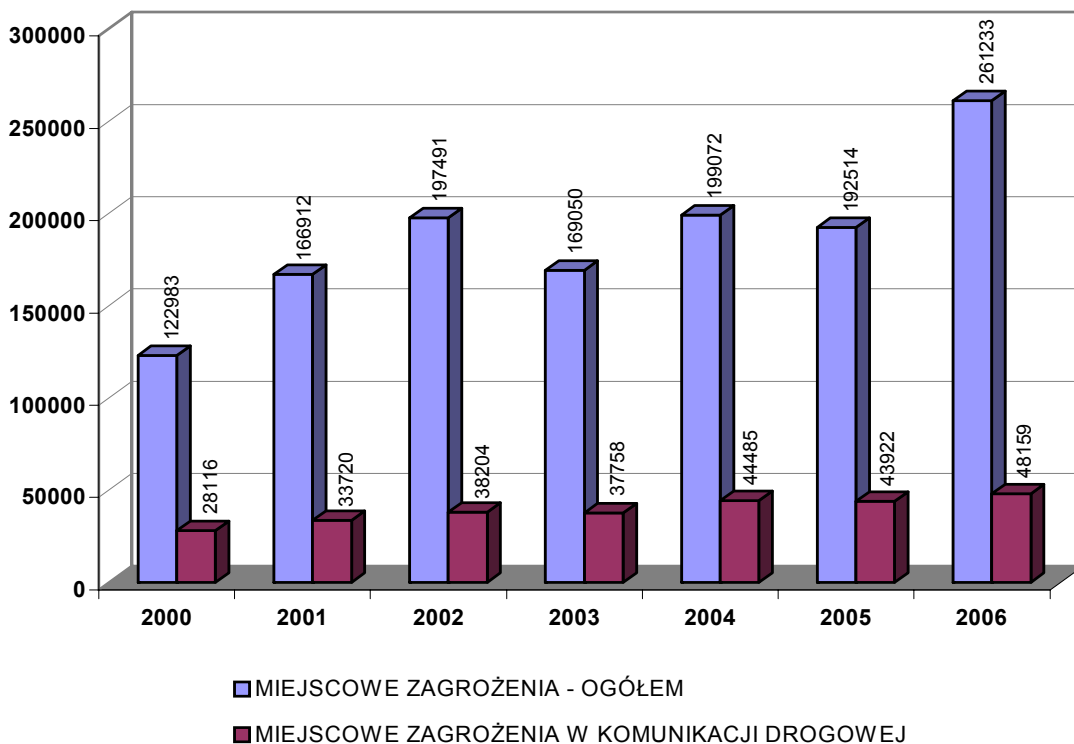
Ponadto policjanci ruchu drogowego uczestniczyli, w programach i audycjach radiowo-telewizyjnych poświęconych bezpieczeństwu w ruchu drogowym.

1.2.2. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

1.2.2.1. W zakresie operacyjnym

Rok 2006 w statystyce drogowych zdarzeń niebezpiecznych, wymagających interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej pozostanie jako okres gwałtownego wzrostu liczby zdarzeń. Analiza danych statystycznych pokazuje, że w ślad za gwałtownym „skokiem” ogólnej liczby miejscowych zagrożeń w 2006 r. wzrosła także liczba miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej. W porównaniu do 2005 r. liczba miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej w 2006 r. wzrosła o 9,6 % (przybyło ponad 4,2 tys. zdarzeń).

MIEJSCOWE ZAGROŻENIA W KOMUNIKACJI DROGOWEJ
W LATACH 2000 ÷ 2006

Miejscowe zagrożenia w komunikacji drogowej są najliczniejszą grupą spośród wszystkich rodzajów miejscowych zagrożeń. W 2006 r. było ich ponad 48 tys. co stanowi 18,4 % wszystkich miejscowych zagrożeń w skali kraju i prawie 11% ogółu interwencji jednostek ochrony przeciwpożarowej. Wzrost liczby miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej w 2006 r. nie był na szczęście tak dynamiczny jak ogólny przyrost liczby miejscowych zagrożeń. W związku z powyższym procentowy wskaźnik akcji z zakresu ratownictwa na drogach na tle ogółu miejscowych zagrożeń w skali kraju spadł o 4,5 punktu procentowego poniżej granicy 20-procent (w okresie lat 2000 ÷ 2005 odsetek ten oscylował w granicach 20 ÷ 23%). W ujęciu wieloletnim można zaryzykować stwierdzenie, że rokrocznie wśród miejscowych zagrożeń co piąte zdarzenie związane jest z ruchem drogowym. W przypadku utrzymania się tendencji wzrostowej, statystyczne prognozy pokazują, że w 2007 r. liczba interwencji podczas miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej może być dwukrotnie wyższa niż ta z 2000 r.

Statystycznie, w skali 2006 r., do wypadku drogowego jednostki straży pożarnej wyjeżdżały co 11,5 minuty i jest to pół minuty częściej niż w 2005 r.

Biorąc pod uwagę rodzaj środków transportu, największy udział w wypadkach drogowych tradycyjnie mają samochody osobowe – 32 780 zdarzeń (wzrost o 13% w porównaniu do 2005 r.) oraz samochody ciężarowe – 6 301 zdarzeń (wzrost w tym samym stosunku co samochody osobowe). Drastycznie, bo aż o ponad 30 % wzrosła liczba zdarzeń z udziałem motocykli. Jedynym wyjątkiem, wśród pojazdów poruszających się po polskich drogach, wśród których odnotowano spadek liczby zdarzeń w 2006 r. były maszyny rolnicze.

Szczegóły w tabeli poniżej.

		Ilość miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej w rozbiu na grupy środków transportu					razem
		małe	lokalne	średnie	duże	gigantyczne	
Motocykle		361	214	69	0	0	644
Autobusy		347	298	44	4	0	693
Samochody ciężarowe		3135	2864	295	7	0	6301
Samochody osobowe		16618	13994	2157	11	0	32780
Maszyny rolnicze		76	66	8	0	0	150
Zdarzenia drogowe z udziałem	pociągów pasażerskich	9	7	4	0	0	20
	pociągów towarowych	8	5	2	0	0	15
	tramwajów	21	20	3	0	0	44

W 2006 r. największą ilość miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej, podobnie jak w 2005 r. odnotowano w województwach:

- mazowieckim - 5 460 interwencji,
- małopolskim - 4 626 interwencji,
- śląskim - 4 546 interwencji.

Najmniej zdarzeń wystąpiło w województwach:

- opolskim - 1 422 interwencji,
- lubuskim - 1 560 interwencji,
- podlaskim - 1 585 interwencji.

Działania jednostek PSP podczas likwidacji miejscowych zagrożeń w komunikacji drogowej najczęściej polegały na:

1. zabezpieczeniu miejsca zdarzenia - 47 736 przypadków
2. zbieraniu, neutralizowaniu i usuwaniu substancji chemicznych - 34 201 "
3. rozcinaniu, podnoszeniu i przemieszczaniu pojazdów - 17 361 "

Równocześnie jednostki ochrony przeciwpożarowej wykonywały szereg czynności mających na celu ratowanie ludzi i opiekę nad rannymi. Do najczęściej powtarzanych należą:

1. uwalnianie ludzi z rozbitych pojazdów - 3 587 przypadków,
2. opatrywanie ran - 1 107 "
3. unieruchamianie złamań - 1 040 "
4. zabezpieczanie przed utratą ciepła - 1 034 "

W 2006 r. podczas zdarzeń niebezpiecznych w komunikacji drogowej, w likwidacji których brały udział jednostki ochrony przeciwpożarowej, odnotowano 2 050 ofiary śmiertelne (w tym 54 dzieci) i 27 521 rannych (w tym 2 111 dzieci). Podczas interwencji 64 ratowników odniosło obrażenia.

Realizacja powyższych zadań przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej dokonywana jest na bazie posiadanej przez nią sprzętu:

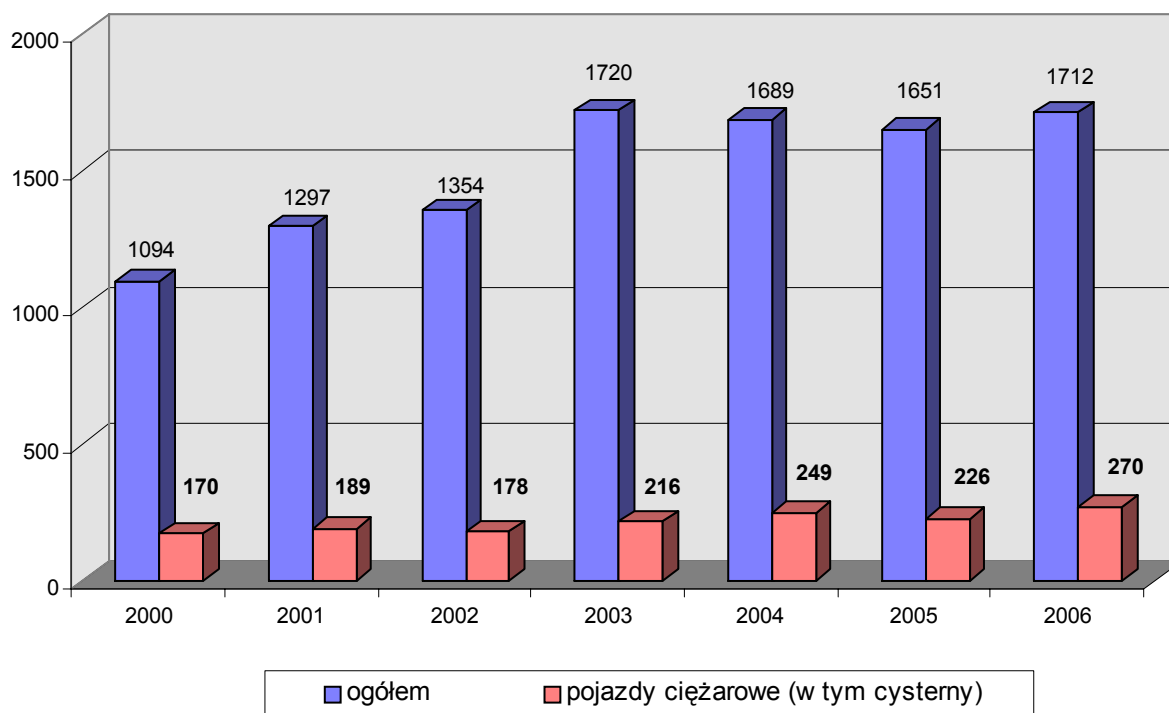
- lekkich samochodów ratownictwa drogowego - w 4 771 przypadkach,
- średnich i ciężkich samochodów ratownictwa technicznego oraz żurawi samojezdnych i ciężkich, samochodów ratownictwa drogowego typu "Mega City" - ogółem w 22 327 przypadkach,
- samochodów ratownictwa chemiczno-ekologicznego różnych klas - w 666 przypadkach.

Łącznie w działaniach z zakresu ratownictwa drogowego Państwowa Straż Pożarna wykorzystwała 204 016 strażaków i 61 453 różnego typu pojazdów. Wśród tej ostatniej liczby ponad 44 % (27 098 samochodów) stanowiły specjalistyczne zastępy ratownictwa drogowego i technicznego.

Ratownictwo chemiczno-ekologiczne podczas zdarzeń w komunikacji drogowej.

Ogólna liczba zdarzeń drogowych o charakterze chemiczno-ekologicznym na przestrzeni ostatnich lat jest dość nieregularna i waha się w granicach 1 ÷ 1,8 tys. akcji rocznie. Jednak od 2003 r. możemy zaobserwować, że liczba tego typu zdarzeń pozostaje na porównywalnym poziomie. W 2006 r. liczba miejscowych zagrożeń chemiczno-ekologicznych w komunikacji drogowej wyniosła 1 712 zdarzeń. Oznacza to ok. 3,7-procentowy wzrost liczby zdarzeń w porównaniu do 2005 r., co koreluje ze wzrostem ogólnej liczby zdarzeń na drogach. Wzrosła także liczba zdarzeń z udziałem pojazdów ciężarowych. W tym przypadku wzrost jest większy bo wyniósł ok. 19%, jednak skala zjawiska pozostała podobna. Szczegóły przedstawia poniższy wykres.

MIEJSCOWE ZAGROŻENIA CHEM-EKOL. W KOMUNIKACJI DROGOWEJ
W LATACH 2000 ÷ 2006

1.2.2.2. W zakresie szkoleniowym

W 2006 r. w szkołach i ośrodkach szkolenia Państwowej Straży Pożarnej przeszkolono 2 970 osób według programu szkolenia strażaków PSP w zakresie kierowania ruchem drogowym podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczych, oraz 3 310 osób w zakresie ratownictwa medycznego.

Ponadto tematyka brd jest elementem programu edukacyjnego *Bezpieczne życie*, realizowanego od 2000 r. przez KG PSP i Szwedzką Ligę Obrony Cywilnej w placówkach oświatowych na terenie wybranych gmin w kraju, adresowanego do dzieci z klas I-III szkół podstawowych. Jeden z dwóch bloków tematycznych pt.: *Kicia i Ruffi*, uczy jak zapobiegać nieszczęśliwym wypadkom w domu, dotyka również bezpośrednio zasad bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym. Zawarte w nim zagadnienia, to:

- *Kask rowerowy może ratować życie,*
- *Ważny jest kształt kasku,*
- *Jazda na rowerze a zabawy na podwórku,*
- *Kaski dla małych dzieci,*
- *Dojrzałość do jazdy na rowerze,*
- *Rower dwukołowy.*

Program jest realizowany w placówkach oświatowych na podstawie, zatwierdzonych 24 maja 2005 r., przez Zastępcę Komendanta Głównego PSP, założeń programowych szkolenia nauczycieli kształcenia zintegrowanego w ramach programu edukacyjnego *Bezpieczne życie*. Wyżej wymieniony program w roku szkolnym 2005/2006 objął 14 986 dzieci z Piekar Śląskich, Chorzowa, Mikołajek, Piotrkowa Trybunalskiego, Gdyni, Warszawy oraz gmin Jeleśnia i Białobrzegi. Do jego realizacji zostało przygotowanych 699 nauczycieli z klas I– III, z 131 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2006/2007 program będzie kontynuowany w Warszawie na Białołęce i w Ursusie oraz Gdyni.

Poza tym, na wydawanych kalendarzach plakatowych PSP, popularyzowane są wśród dzieci i młodzieży zasady związane z zachowaniem się w czasie wypadku, udzielaniem pierwszej pomocy oraz bezpieczną zabawą, w tym również bezpiecznym korzystaniem z dróg.

1.2.2.3. W zakresie kwatermistrzowskim

W 2006 r. zakupiono i wprowadzono do eksploatacji:

- 2 sztuki ciężkich samochodów ratownictwa technicznego (drogowego) do usuwania skutków wypadków drogowych przy współudziale środków Banku Światowego;
- 2 sztuki ciężkich samochodów ratownictwa chemicznego przy współudziale środków z programu SPOT;
- 22 sztuki lekkich samochodów ratownictwa technicznego (drogowego) przy współudziale środków z PZU S.A.;

Podejmowano także działania zmierzające do utworzenia ośrodka doskonalenia zawodowego kierowców PSP.

1.3. Ministerstwo Edukacji Narodowej

W 2006 r. odbyły się turnieje dla szkół związane z brd. Turnieje organizuje się na mocy porozumienia z dnia 31 stycznia 2003 r zawartego między Ministerstwem Edukacji Narodowej i Sportu, Ministerstwem Infrastruktury, Komendą Główną Policji, a Polskim Związkiem Motorowym.

W 2006 r. *Finał XXIX Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym* dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów odbył się w Wiechlicach w woj. lubuskim, natomiast *Finał X Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego* dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych odbył się w Lublinie. Turnieje na każdym szczeblu organizacyjnym przebiegały sprawnie dzięki zaangażowaniu wszystkich instytucji. Ministerstwo Edukacji Narodowej wsparło organizację finałów kwotą 60 000 zł.

W ostatnich latach obserwuje się stały spadek zainteresowania uczniów szkół ponadgimnazjalnych *Turniejem Motoryzacyjnym*. Przyczyną jest mały procent uczniów, którzy spełniają wymogi uczestnictwa tzn. posiadają prawo jazdy kat. B. W celu zapewnienia większego udziału młodzieży w turnieju Komitet Organizacyjny podjął decyzję o wprowadzeniu istotnych zmian regulaminowych.

Dokonano szczegółowej analizy aktów prawnych dotyczących realizacji treści programowych związanych z *Wychowaniem Komunikacyjnym*. Opracowano projekt zmian rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie *podstawy programowej wychowania*

przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458). Projekt przewiduje poszerzenie treści programowych dotyczących brd oraz ratownictwa medycznego.

We współpracy z Centrum Metodycznym Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej opracowano (na podstawie badań ankietowych) raport dotyczący bezpieczeństwa w szkołach i w okolicach szkół. Opinie nauczycieli dotyczące oceny fizycznego bezpieczeństwa szkoły obejmowały m.in. lokalizację szkoły i zagrożenia związane z najbliższym jej sąsiedztwem, bezpieczeństwo drogi, jaką pokonują dzieci z domu do szkoły.

Od 2000 do 2003 r. liczba dzieci w Polsce w wieku od 7 do 13 lat spadła z 3 789,8 tys. do 3 403,8 tys., a ponieważ dzieci w tym przedziale wieku są uczniami szkół podstawowych zmniejszyła się liczba uczniów 3 330,6 tys. w roku szkolnym 2000/1 do 2 855,6 tys. w roku 2002/3. Spadek liczby uczniów spowodował zamknięcie wielu szkół małych, których koszty utrzymania, przy znacznie zmniejszonej liczbie uczniów, okazały się przekraczające możliwości finansowe samorządów. I tak liczba szkół podstawowych z 16 766 w roku szkolnym 2000/1 spadała do 15 344 w roku 2002/3.

Likwidacja 1 422 szkół podstawowych znacznie wydłużyła drogę wielu dzieci do szkoły, ponieważ jednak szkoły mają obowiązek zapewnienia uczniom, zamieszkałym ponad 3 km od szkoły, bezpłatnego dojazdu do niej, droga do szkoły nie musiała stać się przez to mniej bezpieczna.

Dzieci w drodze do szkoły na skutek nieznamomości lub lekceważenia przepisów drogowych często narażają się na niebezpieczeństwo wypadków, zwłaszcza że wielu kierowców również lekceważy przepisy drogowe nakazujące im zmniejszenie prędkości i zachowanie szczególnej ostrożności w pobliżu szkół i miejsc, gdzie przebywają dzieci.

Poprzez System Informacji Oświatowej zebrano i podsumowano dane (za ubiegły rok szkolny) dotyczące uczniów, którzy uzyskali kartę rowerową i motorowerową.

Województwo	Liczba uczniów, którzy w poprzednim roku szkolnym uzyskali kartę		Liczba absolwentów		Karty rowerowe / liczba absolw. szkół podst.	Karty motorowerowe / liczba absolw. gimnazjów
	rowerową	motorowerową	szkół podstaw.	gimnazjów		
Dolnośląskie	17 019	2 519	44 055	37 526	38,63%	6,71%
Kujawsko – Pomorskie	15 887	2 984	32 841	30 637	48,38%	9,74%
Podlaskie	18 792	4 573	41 414	35 453	45,38%	12,90%
Łódzkie	7 677	1 449	14 307	14 436	53,66%	10,04%
Lubelskie	18 809	4 396	34 193	35 111	55,01%	12,52%
Małopolskie	26 838	4 258	54 694	50 866	49,07%	8,37%
Mazowieckie	36 100	6 339	75 127	68 332	48,05%	9,28%
Opolskie	8 280	1 802	15 380	14 465	53,84%	12,46%
Podkarpackie	18 067	3 944	40 234	37 176	44,90%	10,61%
Pomorskie	10 632	2 045	18 613	18 035	57,12%	11,34%
Śląskie	16 405	2 461	32 558	32 317	50,39%	7,62%
Świętokrzyskie	30 880	6 202	64 757	63 581	47,69%	9,75%
Lubuskie	8 800	2 034	27 554	20 028	31,94%	10,16%
Warmińsko – Mazurskie	12 961	1 822	23 176	22 390	55,92%	8,14%
Wielkopolskie	31 913	7 980	57 568	50 604	55,44%	15,77%
Zachodniopomorskie	10 117	1 525	25 169	23 235	40,20%	6,56%
RAZEM	289 177	56 333	601 640	554 192	48,06%	10,16%

We współpracy ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego oraz Stowarzyszeniem Wspierania Bezpieczeństwa Obywateli TARCZA zainicjowano Ogólnopolską Kampanię pn. *Bezpieczne dzieci na*

polskich drogach. Tegoroczna kampania propaguje treści związane z udzielaniem pierwszej pomocy medycznej.

Ponadto Minister Edukacji Narodowej zalecił do użytku szkolnego następujące środki dydaktyczne związane z bezpieczeństwem i higieną pracy i nauki:

- **2006 rok**

- EDUROM *Vademecum rowerzysty. Kurs bezpieczeństwa ruchu drogowego* – wersja poprawiona (Young Digital Planet S.A.);
- *BHP dla najmłodszych* cz. III wideokaseta (SF „Nauka”);
- Program multimedialny *Droga i ja* (Renault Polska sp. z o.o.).

- **2005 rok**

- *Bądź bezpieczny na drodze. Karta rowerowa* (program komputerowy WSiP S.A.);
- *Uczeń w ruchu drogowym* (przyrządy - Elbox Bernas Spółka Jawna);
- *Budujemy znaki drogowe* (model - Elbox Bernas Spółka Jawna);
- *BERDE – znaki drogowe i pierwsza pomoc* (program multimedialny - Elbox Bernas Spółka Jawna).

Kuratorzy Oświaty sprawują nadzór pedagogiczny nad realizacją podstawy programowej w zakresie wychowania komunikacyjnego, wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne. Nadzór pedagogiczny obejmuje mierzenie jakości szkół i placówek w zakresie zapewnienia dzieciom zdrowych, bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i wypoczynku.

Kuratorzy Oświaty i dyrektorzy szkół ściśle współpracują z instytucjami oraz organizacjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne, w tym bezpieczeństwo na drogach i realizują liczne przedsięwzięcia (akcje, kampanie, konkursy, konferencje, szkolenia). Z danych zebranych od kuratorów wynika, że w ubiegłym roku objęto różnymi formami szkoleń ok. 3,9 tys. nauczycieli – koordynatorów *Wychowania Komunikacyjnego*. W większości szkolenia finansowane były ze środków Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego.

1.4. Ministerstwo Finansów

Resort finansów nie realizował działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w 2006 r.

1.5. Ministerstwo Obrony Narodowej

Analiza dyscypliny w ruchu drogowym pojazdów wojskowych za 2006 r., wykazała zmniejszenie ilości wypadków i kolizji z udziałem żołnierzy i pracowników wojska w stosunku do ubiegłego roku:

- ilości wypadków o około 27% (67 w 2005 r., **49** w 2006 r.),
- ilości kolizji o około 20% (359 w 2005 r., **285** w 2006 r.),
- ilość zdarzeń na drogach spowodowanych pod wpływem alkoholu o około 25% (37 w 2005 r., **28** w 2006 r.).

Na stan ten wpłynęły przedsięwzięcia podejmowane przez odpowiedzialne organa resortu Obrony Narodowej i Sztabu Generalnego WP, dowództw Rodzajów Sił Zbrojnych, Okręgów Wojskowych i jednostek wojskowych, wsparte oddziaływaniem jednostek Żandarmerii Wojskowej.

Podkreślić również należy, że na poprawę brd pojazdów wojskowych miał istotny wpływ zwiększający się sukcesywnie stopień uzawodowienia kierowców pojazdów w jednostkach wojskowych SZ RP, w szczególności o wysokiej złożoności technicznej, uprzywilejowanych i przewożących towary niebezpieczne.

W 2006 r. w Ministerstwie Obrony Narodowej i Siłach Zbrojnych RP realizowano szereg przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w tym:

1. Przeprowadzono w Rodzajach Sił Zbrojnych (Wojska Lądowe, Siły Powietrzne, Marynarka Wojenna) i w Garnizonie Warszawa konferencje bezpieczeństwa w ruchu drogowym z udziałem przedstawicieli instytucji centralnych MON, Sztabu Generalnego WP, instytucji i organizacji cywilnych oraz ośrodków akademickich. Wydano i rozkolportowano do jednostek wojskowych biuletyny informacyjne z ww. konferencji zawierające materiały pomocnicze do prowadzenia pracy profilaktycznej w jednostkach wojskowych.
2. Zorganizowano w Rodzajach Sił Zbrojnych i w Garnizonie Warszawa oraz Żandarmerii Wojskowej wieloszczeblowe konkursy o tytuł najlepszego kierowcy, których głównym celem było doskonalenie kierowców w zakresie znajomości przepisów ruchu drogowego oraz techniki jazdy samochodem. W konkursach uczestniczyli wszyscy etatowi kierowcy (żołnierze zasadniczej służby wojskowej, żołnierze zawodowi oraz pracownicy wojska). Każdy etap konkursu obejmował testy ze znajomości przepisów ruchu drogowego, zasad eksploatacji pojazdów, zasad udzielania pomocy przedlekarskiej oraz testy praktyczne z jazdy sprawnościowej pojazdem i z udzielania pomocy przedlekarskiej ofiarom wypadków drogowych. Wyloniono kandydatów do finału *Konkursu o miano najlepszego kierowcy Sił Zbrojnych RP w 2006 r.*, który odbył się w 2 Bazie Lotniczej w Bydgoszczy w dniach 28 – 30 czerwca 2006 r.
3. Przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, Policji, Prokuratury Wojskowej przeprowadzili w jednostkach wojskowych **2 082** różnego rodzaju czynności profilaktycznych, w tym **1 772** pogadań, **121** spotkań środowiskowych oraz **189** innych form, których tematem była dyscyplina ruchu drogowego żołnierzy - kierowców wojskowych i prywatnych pojazdów mechanicznych.
4. Opracowano i wydano w nakładzie 3 000 egzemplarzy oraz rozkolportowano do jednostek wojskowych mapę samochodową Polski zawierającą materiały z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
4. Opracowano i wydrukowano w nakładzie 2350 egzemplarzy *Informatora kierowcy*. Wydawnictwo rozkolportowano do jednostek wojskowych.
5. Opracowano scenariusz i wykonano film profilaktyczny pt. *Alkohol i narkotyki – jednakowo groźne*. Kasety z filmem rozkolportowano do jednostek wojskowych.
6. Zaprojektowano, wykonano i rozkolportowano do jednostek wojskowych kalendarz planszowy na 2007 r. zawierający treści o tematyce bezpieczeństwa ruchu drogowego.
7. W celu zwiększenia bezpieczeństwa transportu towarów niebezpiecznych:
 - opracowano mapę głównych i zapasowych dróg przemieszczania towarów niebezpiecznych na terenie kraju, którą przekazaną do wszystkich Wojskowych Komend Transportu, służb dyżurnych i Komendy Głównej Żandarmerii Wojskowej;
 - określono obszary szczególnie newralgiczne (duże aglomeracje miejskie), przez które przejazd jest zabroniony lub podlega szczególnym ograniczeniom.
8. Popularyzowano problematykę bezpieczeństwa ruchu drogowego w prasie wojskowej (miesięcznik *Wojska Lądowe* i *Wiraze*, dwutygodnik *Przegląd Wojsk Lądowych*).
9. W ramach okresowych analiz dyscypliny organa dowodzenia SZ RP i dowództwa jednostek wojskowych prowadziły ocenę działalności profilaktycznej w zakresie zapobiegania powstawaniu wypadków drogowych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na skuteczność form i metod oddziaływania na żołnierzy w celu wyeliminowania przypadków kierowania pojazdami, w tym prywatnymi, pod wpływem alkoholu.
10. Jako stałe zadanie prewencyjne utrzymywane jest wysyłanie do jednostek wojskowych komunikatów o zagrożeniach i niesprzyjających warunkach drogowych na podstawie informacji meteorologicznych.

11. Kontynuowano współpracę z Generals Motors Polska w zakresie doskonalenia techniki jazdy w ramach wieloszczeblowych konkursów o tytuł najlepszego kierowcy.
12. Zorganizowano centralne zawody techniczno – bojowe inspektorów ruchu drogowego Żandarmerii Wojskowej, których celem było poszerzenie, doskonalenie oraz sprawdzenie wiedzy, umiejętności i sprawności żołnierzy realizujących zadania inspektorów ruchu drogowego zwłaszcza w zakresie znajomości przepisów ruchu drogowego oraz kierowania pojazdami.
13. Kontynuowano współpracę w obszarze profilaktyki bezpieczeństwa ruchu drogowego z MIVA Polska i Fundacją KRZYS.

Zrealizowane przedsięwzięcia, jak również poprawa poziomu brd pojazdów wojskowych są wynikiem doceniania tej problematyki w resorcie Obrony Narodowej i Siłach Zbrojnych RP. Należy podkreślić, że oprócz działań podejmowanych na rzecz wojsk własnych, prowadzone były także działania związane z zabezpieczeniem przemieszczania wojsk obcych na obszarze kraju – organizowane i koordynowane przez organa transportu i ruchu wojsk SZ RP wspólnie z Żandarmerią Wojskową i Policją.

1.6. **Ministerstwo Zdrowia**

Ministerstwo Zdrowia przygotowując projekt ustawy o *Państwowym Ratownictwie Medycznym* położyło wielki nacisk na zapisy dotyczące w szczególności powszechnej edukacji w zakresie ratownictwa, tak aby każdy potrafił udzielić pomocy przed przyjazdem wykwalifikowanej pomocy medycznej. Zapisy przywołanej ustawy z dnia 8 września 2006 r. (Dz. U. Nr 191 poz. 1410), która weszła w życie od 1 stycznia 2007 r. pozwala na kształcenie dzieci i młodzieży w ramach edukacji szkolnej jak również dorosłych (np. uczestnicy kursów na prawo jazdy) na przygotowanie świadków zdarzenia do udzielenia pomocy, która może okazać się niezbędną dla podtrzymania funkcji życiowych człowieka potrzebującego pomocy (optymalizacja działań ratowniczych według tzw. *Łańcucha przeżycia*).

Ponadto Minister Zdrowia przeznaczył w roku bieżącym – podobnie jak w latach ubiegłych - kwotę 4 730 tys. zł. na koszty pozapłacowe przeznaczone dla istniejących centrów powiadamiania ratunkowego (CPR), które są jednym z podstawowych składników funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce (środki te zostały przekazane do poszczególnych województw). W 2006 r. został wznowiony Program *Zintegrowane Ratownictwo Medyczne* i przewidziano w ramach niego wydatkowanie środków w wysokości 40 mln zł. na doposażenie szpitalnych oddziałów ratunkowych, centrów powiadamiania ratunkowego oraz na zakup ambulansów ratunkowych (zakupiono około 60 ambulansów). Dysponentami środków pochodzących z rezerwy celowej byli wojewodowie.

Dodatkową kwotę 29 986 086 zł. pochodzącą z niewykorzystanych środków na zakup śmigłowców dla Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (w ramach ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego *Wymiana śmigłowców SP ZOZ Lotnicze Pogotowie Ratunkowe w latach 2005-2010*) przeznaczono na finansowanie zakupów wyrobów medycznych na potrzeby szpitalnych oddziałów ratunkowych znajdujących się w strukturach szpitali klinicznych. Na działalność SP ZOZ LPR w 2006 r. wydatkowano kwotę 29 mln. zł. W pierwszej połowie 2006 r. przygotowana została specyfikacja istotnych warunków zamówienia, która stała się podstawą do przeprowadzenia postępowania przetargowego na zakup 23 śmigłowców na rzecz LPR, a obecnie trwa dalszy ciąg postępowania przetargowego.

1.7. Ministerstwo Sprawiedliwości

W Prokuraturze Krajowej, poza stałym monitorowaniem realizacji przez podległe prokuratury nałożonego w roku ubiegłym obowiązku wykorzystywania instytucji sygnalizacji określonej w art. 19 k.p.k., w każdym przypadku zgłoszenia (w publikacji prasowej, bądź skierowanym do Prokuratury Krajowej piśmie obywatela) zastrzeżeń co do przebiegu toczącego się postępowania karnego dotyczącego przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, każdorazowo podejmowano działania zmierzające do zbadania przez jednostkę nadrzędną prawidłowości przebiegu postępowania, zalecając wyeliminowanie ewentualnie stwierdzonych uchybień. W ramach toczących się postępowań karnych w sprawach o przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, prokuratury w 2006 r. w 25 przypadkach skorzystały z instytucji sygnalizacji określonej w art. 19 k.p.k.

Niezależnie od powyższego prokuratury podejmowały również inne działania mające na celu poprawę brd, poprzez m.in. zgłaszanie do właściwych instytucji potrzeby poprawy oznakowania oraz odpowiedniego zabezpieczenia miejsc szczególnie niebezpiecznych, jak np. przejazdów kolejowych, czy też naprawy uszkodzonej nawierzchni jezdni. Ponadto prokuratorzy brali udział w spotkaniach z młodzieżą szkół średnich, podczas których omawiano problem dużej liczby postępowań przygotowawczych o przestępstwa z art. 178a § 1 i 2 k.k. (prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego), a także zapoznawano uczestniczącą w spotkaniach młodzież ze skutkami prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości.

W dniu 20 czerwca 2006 r. Prokurator Generalny skierował do podległych prokuratorów wytyczne w sprawach dotyczących nietrzeźwych osób kierujących pojazdami, zalecając potrzebę podjęcia bardziej skutecznych i jednocześnie możliwych - w ramach obowiązujących przepisów - działań zmierzających do wyeliminowania, a w każdym razie znacznego ograniczenia, tych niewątpliwie wysoce szkodliwych społecznie zachowań. W wytycznych tych zwrócił uwagę, że według obowiązującego stanu prawnego, poza możliwością orzeczenia samoistnej kary grzywny na podstawie art. 178a k.k. lub art. 71 § 1 k.k., w przypadku zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności bądź ograniczenia wolności, istnieje również możliwość orzeczenia środka karnego przewidzianego w art. 44 § 2 k.k., tj. przepadek pojazdu jako narzędzia służącego do popełnienia przestępstwa. W związku z tym polecił prokuratorom m.in.:

- w każdym przypadku zaistnienia przestępstwa zakwalifikowanego z art. 177 § 2 k.k. w zw. z art. 178 k.k. (spowodowanie w stanie nietrzeźwości wypadku ze skutkiem śmiertelnym albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu) niezwłocznie wydać postanowienie o przedstawieniu zarzutu i dokonać zabezpieczenia samochodu, którym poruszał się sprawca, na poczet grożących mu majątkowych środków karnych;
- takie same działania wdrożyć w każdym przypadku zaistnienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. (prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości) wobec kierującego samochodem, którego stan nietrzeźwości przekroczył 1 ‰ alkoholu we krwi;
- w postępowaniu przed sądem, wobec sprawców przestępstw z art. 178a k.k. w pierwszej kolejności rozważać wnioskowanie kar majątkowych, a wobec sprawców uprzednio skazanych za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości bezwzględnie wnioskować przepadek samochodu oraz maksymalny okres zakazu prowadzenia pojazdu, zaś wobec sprawców przestępstw kwalifikowanych z art. 178 i 178a k.k. wnioskować podanie wyroku do publicznej wiadomości łącznie z opublikowaniem nazwiska skazanego, a wobec sprawców uprzednio karanych za tego rodzaju czyn każdorazowo rozważać celowość złożenia wniosku o opublikowanie wizerunku sprawcy.

Prokuratura Krajowa na bieżąco czuwała nad prawidłowym wdrożeniem powyższych wytycznych, badając efekty podejmowanych w tym zakresie działań. Analiza przekazywanych przez prokuratury apelacyjne co dwa miesiące danych i informacji, wykazała postępujące efekty działań wskazanych w wytycznych

Prokuratora Generalnego. Zmniejszyła się bowiem liczba wypadków drogowych spowodowanych przez kierowców będących w stanie nietrzeźwości (co dwa miesiące, do końca 2006 r. odpowiednio: 399, 385, 370).

W drugim półroczu 2006 r. zabezpieczono ponad 10 000 pojazdów mechanicznych, którymi poruszali się nietrzeźwi kierowcy. W ostatnich dwóch miesiącach 2006 r. znacznie wzrosła również liczba skierowanych do sądów aktów oskarżenia, jak też liczba osób oskarżonych o spowodowanie wypadku drogowego w stanie nietrzeźwości (odpowiednio: 189, 112 i 305 osób). Nadto w tym okresie (ostatnich 2 miesięcy 2006 r.) 10 067 osób, których stan nietrzeźwości przekraczał 1 ‰ alkoholu we krwi (0,5 mg alkoholu na 1 dcm³ wydychanego powietrza), oskarżono o kierowanie pojazdem mechanicznym w stanie nietrzeźwości, zaś o kierowanie w takim stanie innymi pojazdami, oskarżono 13 764 osoby. Także inne dane, w tym dotyczące wniosków prokuratora składanych przed sądem o wymierzenie kary i orzeczenie środka karnego zakazu prowadzenia pojazdu, potwierdziły, iż wytyczne Prokuratora Generalnego, dotyczące zwalczania przestępstw popełnianych przez nietrzeźwych kierowców, realizowane były z pełną konsekwencją.

Prokuratura Krajowa, dostrzegając potrzebę dalszego zintensyfikowania działań na rzecz zwalczania omawianej przestępczości, przygotowała zalecenia dla wszystkich prokuratorów apelacyjnych, aby na kanwie prowadzonych postępowań przygotowawczych o najgroźniejsze zdarzenia w ruchu drogowym, skutkujące śmiercią lub ciężkim uszkodzeniem ciała jego uczestników, z większą wnikliwością oceniać rzeczywisty zamiar sprawcy, również pod kątem możliwości kwalifikowania niektórych zachowań sprawców takich zdarzeń z art. 148 § 1 k.k. lub art. 148 § 1 k.k. i art. 173 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., tj. jako zabójstwo lub zabójstwo w związku ze spowodowaniem katastrofy w ruchu lądowym.

Ponadto Ministerstwo Sprawiedliwości przeprowadziło dwa szkolenia dla sędziów, dotyczące działań na rzecz brd. Były to szkolenia organizowane we współpracy z Instytutem Ekspertyz Sądowych w Krakowie na temat: *Alkohol oraz środki podobnie działające do alkoholu – problemy analityczne i orzecznicze*. W szkoleniach tych wzięło udział łącznie 90 sędziów z terenu całego kraju.

1.8. Ministerstwo Środowiska

Działania Narodowego Funduszu na rzecz poprawy stanu brd realizowane w 2006 r. koncentrowały się głównie na doprowadzeniu do przekazania do eksploatacji sprzętu zakupionego w ramach umów zawartych w IV kwartale 2005 r. i I kwartale 2006 r. dla wyposażenia jednostek Policji oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w sprzęt służący ochronie środowiska przed skutkami awarii i zdarzeń m. in. na drogach. Działania te stanowiły realizację zestawienia sprzętu przewidzianego do zakupu ze środków NFOŚiGW w 2005 r. stanowiącego załącznik do aneksu nr 2 z dnia 5 lipca 2004 r. do Porozumienia Ministrów Środowiska oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 lutego 2003 r. w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska.

- Komenda Główna Policji w ramach realizacji umowy zawartej w 2005 roku na dofinansowanie zakupu za kwotę 2 mln. zł. przekazała do eksploatacji 8 specjalizowanych samochodów furgon 4x4 – Mobilnych Laboratoriów Ratownictwa Ekologicznego wyposażonych m.in. w sprzęt do ograniczania rozprzestrzeniania się substancji ropopochodnych oraz sorbenty do ich likwidacji, wieloskładnikowy analizator spalin silników o zapłonie iskrowym, przyrząd do pomiaru i kontroli emisji zadymienia pojazdów o zapłonie samoczynnym, rzutki ratunkowe, bosaki, środki ochrony cieplnej dla ochrony osób, które uległy wypadkom, agregat prądowórczy i sprzęt oświetleniowy;
- dla potrzeb Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP) za kwotę 1,95 mln. zł. zakupiono 39 lekkich samochodów pożarniczych oraz za kwotę 1.95 mln. zł. dofinansowano karosację 15 samochodów na podwoziu Star 266, 22 ciężkich i średnich oraz 4 lekkich samochodów pożarniczych. Wszystkie pojazdy zostały przekazane do eksploatacji jednostkom OSP na terenie kraju.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska nie prowadził w 2006 r. bezpośrednich działań na rzecz brd. Natomiast kierowcy zatrudnieni w Głównym Inspektoracie byli na bieżąco informowani o zmianach w przepisach ruchu drogowego.

Inspektorzy wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska (wioś) w Białymstoku, Gdańsku, Olsztynie, Opolu, Rzeszowie i Zielonej Górze w 2006 r. brali udział w inicjowanych przez różne organy kontrolach, dotyczących spełniania wymagań przez środki transportu przewożące materiały niebezpieczne, poruszające się po drogach publicznych:

- inspektorzy WIOŚ w Białymstoku uczestniczyli wspólnie z przedstawicielami Państwowej Straży Pożarnej, Urzędu Dozoru Technicznego, ITD i Państwowej Inspekcji Pracy w trwających łącznie 22 dni kontrolach organizowanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Białymstoku,
- inspektorzy WIOŚ w Gdańsku przeprowadzili wspólne, trwające 3 dni, kontrole z przedstawicielami Policji i ITD,
- inspektorzy WIOŚ w Olsztynie uczestniczyli, w trwających łącznie 5 dni, kontrolach zainicjowanych przez Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie,
- inspektorzy WIOŚ w Opolu uczestniczyli w trwających łącznie 8 dni kontroli zainicjowanej przez Komendę Wojewódzką Policji w Opolu,
- przedstawiciele WIOŚ w Rzeszowie uczestniczyli w 1-dniowej kontroli dokonanej wspólnie z przedstawicielami Służby Celnej i ITD,
- przedstawiciele WIOŚ w Zielonej Górze wzięli udział, wspólnie z przedstawicielami Służby Celnej, Straży Granicznej i ITD, w kontrolach na przejściach granicznych, trwających łącznie 3 dni,
- inspektorzy WIOŚ w Katowicach pozostawali, w dniach wzmożonych kontroli przewozu materiałów niebezpiecznych - prowadzonych przez Policję, w stałej gotowości do natychmiastowego wyjazdu na telefoniczne zgłoszenie oficerów dyżurnych Policji oraz Wojewódzkiego Stanowiska Koordynacji Ratownictwa Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach.

Niezależnie od udziału w kontrolach przewozów drogowych materiałów niebezpiecznych, dyżurni inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska współdziałali - w 39 przypadkach zdarzeń o znamionach poważnej awarii, spowodowanych przez środki transportu drogowego przewożące materiały niebezpieczne - z Państwową Strażą Pożarną i innymi organami właściwymi do prowadzenia akcji ratowniczej oraz prowadzili nadzór nad usuwaniem długotrwałych skutków tych zdarzeń. Podejmowanie takich działań umożliwia system całodobowych dyżurów i system łączności pomiędzy organami Inspekcji Ochrony Środowiska i odpowiednimi dla nich terenowo organami Państwowej Straży Pożarnej..

Tematyka poprawy stanu brd i przyjaznego dla środowiska transportu była upowszechniana m.in. w trakcie tegorocznych obchodów Światowego Dnia Ochrony Środowiska w Gdańsku (3 czerwca 2006 r.). Jednym z wydarzeń towarzyszących tym obchodom było otwarcie kolejnego odcinka ścieżek rowerowych w Trójmieście. Również w przygotowanej przez resort środowiska kampanii Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu oraz Europejski Dzień bez Samochodu (16 – 22 września 2006 r.) poruszane były kwestie związane z brd.

1.9. Ministerstwo Gospodarki

Ministerstwo Gospodarki przygotowało dla Rady Ministrów *Informację o realizowanych i planowanych do realizacji działaniach w obszarze przemysłu motoryzacyjnego*, w której wskazano na konieczność współdziałania resortów gospodarczych w pracach legislacyjnych związanych z poprawą brd i ochrony środowiska.

1.9.1. Autobusy

Przemysłowy Instytut Motoryzacji (PIMOT) i AUTOSAN pracują nad stworzeniem systemu ocen niezawodności i podatności obsługowej wyrobów na wszystkich etapach ich tworzenia i użytkowania. System niezawodności i podatności obsługowej obejmuje m.in.:

- ustanowienie celów niezawodnościowych i planowanie fazy cyklu życia wyrobu,
- określenie kryteriów i metod dotyczących oszacowania niezawodności, oceny i zatwierdzania wyrobu.

Proces remontu i modernizacji autobusów H-9 został udoskonalony i poszerzony o ich recykling. Remontowane autobusy mają wdrażane w tym procesie aktualne rozwiązania stosowane w produkcji nowych autobusów tej grupy i udzielana jest na nie gwarancja jak na nowe autobusy. Wdrożono zmiany modernizujące autobusy rodziny H10 i H6 oraz konstrukcji i procesu wytwarzania autobusów turystycznych A10-12T *LIDER* oraz A404T *CEZAR*.

W maksymalnym stopniu wyeliminowane zostały komponenty nie spełniające wymagań jakościowych, zastosowano:

- Zespoły jezdne: Fabryka Osi Napędowych S.A. Radomsko, Meritor i LAF,
- Silniki spalinowe: RENAULT Francja, CUMMINS W. Brytania.

PIMOT prowadzi modernizację stanowisk i urządzeń badawczych umożliwiających przeprowadzanie badań według nowej serii poprawek do Regulaminu EKG ONZ 66.01 – badania wytrzymałości nadwozia przy pełnym obciążeniu pasażerami. Przeprowadzono próby wytrzymałościowe autobusów JELCZ O81 MB, SOLBUS SN11M i SOLBUS SN11L, wykonano badania prototypowego autobusu z AMZ w Kutnie.

PIMOT wykonał badania homologacyjne (na zgodność z Regulaminem EKG ONZ nr 80) nowych, wzmocnionych konstrukcji siedzeń z mocowanymi do nich pasami bezpieczeństwa AUTOMET 520, INTAP Ergobus, ASTROMAL. Przebadano na zgodność z Regulaminem EKG ONZ nr 79-01 autobusy: AUTOSAN 1010T, A0909L, A0808T, H7; SOLBUS SN11M; JELCZ C6420.35. Przeprowadzono badania układów hamulcowych autobusów: URBINO 15, URBINO 18.01; AUTOSAN A1010T, A0909L, A1012T.

1.9.2. Samochody ciężarowe.

Wykonano badania układów hamulcowych pojazdu DEBEN 2500K i 3500K, podwozia DS. 18, FTE 13-404892, T5-2, T5-3, WIELTON NS30. Przeprowadzono badania na zgodność z Regulaminem EKG ONZ nr 79-01 pojazdu WIELTON NJ52.

1.9.3. Samochody osobowe.

W samochodach FSO i FIAT prowadzono prace nad dostosowaniem nadwozi pojazdów do wymagań Dyrektywy UE nr. 2003/102/WE (ochrona pieszych). Firmy wraz z PIMOT podjęły działania dla uzyskania certyfikatów homologacyjnych na zgodność z Dyrektywami UE nr. 96/79/WE i 96/27/WE. Samochód Leopard firmy Leopard Automobile Mielec badano w PIMOT w zakresie bezpieczeństwa biernego – spełnił wymagania badań homologacyjnych Reg. EKG ONZ nr 12 i 14. Rozpoczęto badania wg Reg. EKG ONZ nr 21 i 26.

1.9.4. Urządzenia zabezpieczające przed wjechaniem z boku pojazdu – Regulamin EKG ONZ nr 73.

Firmy produkujące pojazdy kategorii N2, N3, O3 i O4 lub wykonujące zabudowy na tych pojazdach stosują urządzenia zabezpieczające przed wjechaniem z boku spełniające wymagania Regulaminu EKG ONZ nr 73, które po przebadaniu w PIMOT uzyskują kolejne certyfikaty homologacyjne.

1.9.5. Urządzenia zabezpieczające przed wjechaniem pod tył pojazdu – Regulamin EKG ONZ nr 58.

W sposób ciągły są w PIMOT prowadzone badania homologacyjne pojazdów kategorii N i O w zakresie urządzeń zabezpieczających przed wjechaniem samochodu osobowego pod tył ww. pojazdów. Pozytywny wynik badań i uzyskanie świadectwa homologacji jest jednym z warunków uzyskania świadectwa dopuszczenia do ruchu.

1.9.6. Urządzenia zabezpieczające dla dzieci- Regulamin EKG ONZ nr 44.

PIMOT prowadzi na bieżąco badania kontrolne produkowanych w Polsce urządzeń zabezpieczających dla dzieci.

1.9.7. Badania ambulansów do przewozu chorych.

W PIMOT przeprowadzono liczne badania wyposażenia ambulansów do przewozu chorych na zgodność z normą EN 1789. PIMOT jako jedyna w Polsce jednostka badawcza przeprowadza próby dynamiczne wyposażenia na przeciążenia 10g. Podobne badania przeprowadzono na pojazdach przeznaczonych dla ITD, Służby Celnej i Straży Pożarnej.

1.9.8. Certyfikacja wyrobów przemysłu motoryzacyjnego na znak bezpieczeństwa.

W sposób ciągły są w PIMOT prowadzone badania wyrobów przemysłu motoryzacyjnego firm krajowych i zagranicznych objętych dobrowolną certyfikacją na znak bezpieczeństwa „B”. PIMOT wprowadza nowe metody badań wytrzymałościowych i trwałościowych pasów transportowych ściągających.

PIMOT rozszerzył zakres akredytacji o normy PN-EN 12195, PN-EN 12640 i PN-EN 12642 (Bezpieczeństwo – mocowanie ładunków na pojazdach drogowych).

2. Działania podejmowane na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego przez inne podmioty oraz organizacje społeczne

2.1. Instytut Badawczy Dróg i Mostów

W 2006 r. w Instytucie Badawczym Dróg i Mostów na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego były wykonywane (kontynuowane) niżej wymienione prace:

2.1.1. Prace naukowo-badawcze:

- Analiza i ocena zadań z zakresu poprawy brd zrealizowanych na drogach różnych klas technicznych w latach 1998-2003 w celu likwidacji miejsc szczególnie niebezpiecznych;

Wynikiem pracy jest stworzenie *Banku Zadań Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego* o inwestycjach wykonanych w ramach programu poprawy brd na terenie kraju co m.in. umożliwi administracji drogowej kontrolować stan infrastruktury drogowej, jak również planować w sposób racjonalny fundusze na modernizację dróg uwzględniając potrzeby poprawy bezpieczeństwa ruchu,

- Modernizacja Laboratorium Technik Komunikacyjnych w celu rozwoju Centralnej Bazy Danych o Transporcie i jego Bezpieczeństwie; praca współfinansowana jest ze środków funduszy strukturalnych Sektorowego Programu Operacyjnego – Transport;

Wynikiem pracy jest utworzenie Centralnej Bazy Danych o Transporcie i jego Bezpieczeństwie jako kompleksowej bazy danych o transporcie, spełniającej potrzeby informacyjne resortu transportu - w tym pozwalającej na monitorowanie polityki transportowej i wspomaganie procesów decyzyjnych.

Integralną częścią Centralnej Bazy Danych o Transporcie i jego Bezpieczeństwie są drogowe Laboratoria Mobilne. Laboratoria są przystosowane do realizacji funkcji badawczych. Podstawą wyposażenia drogowych laboratoriów mobilnych są pojazdy pomiarowe wyposażone w stacje robocze, do których podłączony jest system kamerowy. Dodatkowe wyposażenie stanowią urządzenia do zapisu cyfrowego obrazów z kamer, zestawów GPS, video-radarów, foto-radarów oraz radarów pistoletowych. Ze względu na ilość zbieranego materiału zapisanego w postaci cyfrowej (wyniki pomiarów, zdjęcia, filmy), stacje robocze zostały wyposażone w moduły macierzy dyskowej. Moduły takie pozwalają na przyśpieszenie pracy. Tak oprzyrządowane mobilne laboratoria mogą służyć m.in. do:

- rejestrowania i diagnozowania miejsc wypadków drogowych,
- rejestrowania i diagnozowania ruchu, w tym natężenia ruchu, prędkości pojazdów,
- zachowań uczestników ruchu,
- rejestracji parametrów drogi i jej wyposażenia oraz otoczenia,
- rejestracji zachowań uczestników ruchu.

Zebrane materiały przy pomocy aparatury i urządzeń, w które wyposażone jest laboratorium mobilne pozwolą m.in. na wykonanie prawidłowych projektów organizacji ruchu z zastosowaniem urządzeń bezpieczeństwa ruchu. W efekcie działania te powinny wpłynąć na poprawę brd.

- Analiza i opracowanie zaleceń w zakresie dopuszczania umieszczania reklam w pasie drogowym.

Praca zawiera m.in.:

- przegląd i analizę aktualnie obowiązujących przepisów prawnych w Polsce w zakresie umieszczania reklam w pasie drogowym,
- analizę zasad umieszczania reklam w pasie drogowym w wybranych dużych aglomeracjach miejskich w Polsce,

- analizę doświadczeń zagranicznych w zakresie stosowania informacji przydrożnej,
- ocenę i analizę umieszczania reklam w pasie drogowym na przykładzie m.st. Warszawy.

Wynikiem pracy było opracowanie zaleceń w sprawie likwidacji reklam umieszczonych w pasie drogowym.

2.1.2. *Udział w realizacji projektów badawczo-wdrożeniowych UE:*

- *INTRO* (Intelligent Roads) – program badań zastosowania rozwiązań Inteligentnych Systemów Transportu w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- *COST 352* (In-vehicle Information Systems) – program badań wpływu systemów informacji stosowanych wewnątrz pojazdów (GPS, tel. komórkowe, radio) na bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- *COST 353* (Winter Service Strategies for Increased European Road Safety) – program badań strategii i standardów zimowego utrzymania dróg w Europie i ich wpływu na poprawę brd,
- *COST 355* – Opracowanie standardów bardziej bezpiecznych zachowań komunikacyjnych w ruchu drogowym z wykorzystaniem transportu intermodalnego,
- *PEPPER* – Opracowanie europejskich standardów dla policyjnych programów realizacji polityki wymuszania bezpiecznych zachowań kierowców na drogach europejskich,
- *CAST* – Wytyczne prowadzenia i oceny skuteczności kampanii uświadamiających i strategii poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- *SUPREME* – Analiza doświadczeń krajów członkowskich UE, waloryzacja najlepszych praktyk w zakresie podnoszenia poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- *CONNECT* – Koordynacja wdrażania Inteligentnego Systemu Transportu w krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Instytut jest głównym wykonawcą i pełni funkcję koordynatora krajowego); celem pracy jest uruchomienie, a następnie rozwój w Polsce kompleksowych systemów inteligentnego transportu (telematyki drogowej) w pierwszej kolejności na sieci dróg krajowych. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących tematów badawczo-wdrożeniowych (domen):
 - Centra informacji i zarządzania ruchem.
 - Zarządzanie ruchem, w tym m.in.:
 - o bezpieczeństwo ruchu drogowego,
 - o plany zarządzania ruchem,
 - o obsługa wypadków drogowych,
 - o zastosowanie znaków zmiennej treści,
 - o elektroniczny system poboru opłat.
 - Systemy informacji dla podróżnych, obejmujące: systemy nawigacji w pojazdach samochodowych oraz usługi internetowe i telekomunikacyjne.

2.2. Instytut Transportu Samochodowego

W Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Instytutu Transportu Samochodowego (CBRD ITS) w 2006 r. prowadzono prace w następujących obszarach:

- opracowania naukowo-badawcze,
- działalność edukacyjno-popularyzatorska oraz szkoleniowa,
- współpraca międzynarodowa,
- współpraca z instytucjami rządowymi i pozarządowymi oraz organizacjami społecznymi.

2.2.1. Prace naukowo-badawcze wykonane w 2006 r.

a) Prace statutowe:

- *Stan bezpieczeństwa na polskich drogach w 2005 r.*,
- *Analiza wybranych problemów bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce*,

b) Udział w realizacji projektów badawczych UE:

- *The SEC – SAFETY BELT* – program poprawy brd dla krajów z Europy Południowej, Wschodniej i Centralnej;
- *PIN Road Panel* – system oceny realizacji 3 Programu działań w brd w krajach UE;
- *SAFETY NET* – Europejskie Obserwatorium BRD;
- *EUCHIRES* – europejska kampania społeczna popularyzująca urządzenia zabezpieczające w pojeździe wśród dzieci;
- *DRUID* - Prowadzenie pojazdu pod wpływem narkotyków, alkoholu i lekarstw.

2.2.2. Działalność edukacyjno-popularyzatorska

- Wydanie 4 numerów Kwartalnika *BRD* (numer 4 poświęcony problemom osób niepełnosprawnych w ruchu drogowym został wydany wspólnie z Sekretariatem KRBRD)
- Prowadzenie strony internetowej www.cbr.home.pl;
- Przeprowadzenie, przy współpracy Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Komend Wojewódzkich Policji drugiej edycji kampanii *Klub pancernika klika w fotelikach* popularyzującej urządzenia zabezpieczające dzieci w pojeździe w ramach europejskiej kampanii *EUCHIRES*, w tym:
 - Przygotowanie i rozpowszechnienie materiałów kampanii, w tym:
 - spot TV (film animowany),
 - spot radiowy (melodia z wykorzystaniem melodii do filmu *Cztery pancerni i pies*),
 - gadżet zabawka *Pancernik*,
 - bilbordy (1 000 na terenie większych miast przez dwa miesiące),
 - plakaty,
 - gra-ulołka (700 000 - insert do *Gazety Wyborczej* – wydanie z 1 września 2006 r.),
 - strony internetowej WWW.klubpancernika.pl (zawierające materiały dla dzieci, dla rodziców, dla nauczycieli, dla prasy),
 - przeprowadzenie badań ilościowych oceniających kampanię,
 - zorganizowanie konferencji prasowej;
- Organizacja w Polsce Międzynarodowego Konkursu VOICE skierowanego do studentów wydziałów technicznych zajmujących się brd polegającego na przygotowaniu projektu modernizacji organizacji ruchu pod kątem ograniczenia zagrożenia niechronionych uczestników ruchu (organizatorem konkursu na terenie Europy jest Europejska Rada ds. Transportu (ETSC));

- Organizacja konferencji *Wysoka jakość szkolenia kierowców to bezpieczeństwa ruchu drogowego* podczas Targów Ratownictwo i Bezpieczeństwo, Gdańsk, 31 maja 2006 r.;
- Organizacja seminarium *Możliwości finansowania projektów badawczych z funduszy europejskich w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego*, Kiermusy, 3 czerwca 2006 r.;
- Organizacja w ITS uroczystego zakończenia konkursu *VOICE* z udziałem laureatów oraz przedstawicieli ETSC, Warszawa, 20 listopada 2006 r.;
- Opracowanie biuletynu informacyjnego *Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w krajach OECD*;
- Rozpowszechnienie ulotek propagandowych:
 - *Pieszym bywa każdy*,
 - *Nie ryzykuj – bądź widoczny*,
 - *Nie zabijaj – zwolnij*,
 - *Odważ się być mądrym* – skierowanej do młodych ludzi – grupy największego ryzyka,
 - *Czy wiesz, że* – skierowanej do rodziców rowerzystów,
 - *Czy wiesz, że na polskich drogach* – skierowanej do rodziców młodych kierowców,
 - *Szacunek to bezpieczeństwo – jazda defensywna*,
 - *Szacunek to bezpieczeństwo – stop agresji na drodze*.

Ulotki były sfinansowane przez ITS i rozpowszechniane poprzez WORD-y, Ośrodki Szkolenia Kierowców pod patronatem ITS, nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz organizatorów programów edukacyjnych.

- Popularyzacja broszur z serii Biblioteka ITS
 - *Mierzenia jakości pracy OSK – instrukcja* - zeszyt nr 2,
 - *Standardy kwalifikacji zawodowych dla zawodów: instruktor nauki jazdy, egzaminator osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami* – zeszyt nr 3,
 - *Jakość i ewaluacja w szkoleniu kierowców* – zeszyt nr 1.
- Prowadzenie zajęć dydaktycznych w zakresie brd w przedszkolach i szkołach podstawowych przez pracowników CBRD wg opracowanego w ITS scenariusza;
- Współpraca przy organizacji imprez popularyzujących brd jak konkursy, seminaria, happeningi;
- Współpraca z mediami;
- Przygotowanie artykułów do prasy krajowej i zagranicznej;
- Wygłaszanie referatów na konferencjach krajowych i międzynarodowych.

2.2.3. *Współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej oraz pozarządowymi*

- Współpraca z Sekretariatem Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
- Udział w pracach Mazowieckiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego;
- Współpraca z Gminą Warszawa – Bielany przy zorganizowaniu i przeprowadzeniu IV edycji Bielańskiego Konkursu: *Chodzę i jeżdżę bezpiecznie* dla szkół podstawowych i gimnazjów;
- Współpraca z firmą Renault w ramach wprowadzenia do szkół programu edukacyjnego *Bezpieczeństwo dla wszystkich* oraz konkursu dla szkół;
- Współpraca z organizacjami skupiającymi instytucje zajmujące się szkoleniem i egzaminowaniem kierowców (Ośrodki Szkolenia Kierowców, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego) między innymi w ramach Rady Konsultacyjnej ds. Szkolenia i Egzaminowania Kierowców przy Dyrektorze ITS;
- Współpraca z Ośrodkami Szkolenia Kierowców pod patronatem ITS.

2.2.4. Współpraca międzynarodowa

- Współpraca w ramach OECD IRTAD jako koordynator krajowy ze strony Polski w międzynarodowej bazie danych z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- Udział w pracach grupy roboczej Unii Europejskiej przy tworzeniu i eksploatacji Europejskiej Bazy Danych o Wypadkach CARE;
- Udział w pracach grup eksperckich European Enhanced Vehicle-safety Committee EEVC;
- Udział w pracach Prevention Routiere Internationale PRI;
- Udział w pracach grup eksperckich European Transport Safety Council ETSC;
- Współpraca przy tworzeniu międzynarodowych projektów badawczych.

2.3. Polski Związek Motorowy

W ramach imprez organizowanych w dniu 8.01.2006 r. przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy promujących zasady udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków drogowych Polski Związek Motorowy (PZM) podjął m.in. następujące działania:

- Automobilklub Polski wspólnie z Urzędem Dzielnicy Bemowo m. st. Warszawy i Automobilklubem Rzemieślnik zorganizował w ramach 14 Finału piknik motoryzacyjny na terenie Ośrodka Automobilklubu na Bemowie z udziałem najlepszych kierowców rajdowych i sprintu samochodowego. Uczestnicy pikniku mieli możliwość wylicytowania przejazdów samochodem wyposażonym w troleje w ramach doskonalenia techniki jazdy, wzięcia udziału w symulowanym egzaminie na prawo jazdy, uczestnictwa w kursie pierwszej pomocy medycznej oraz licytacji gadżetów i pamiątek ofiarowanych przez kierowców rajdowych. W wyniku przeprowadzonych licytacji przekazano na rzecz Wielkiej Orkiestry kwotę ok. 35 000,-zł.
- Zarząd Okręgowy PZM w Lublinie wspólnie z Automobilklubami w Biłgoraju, Chełmie i Lublinie zorganizował i przeprowadził szkolenie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, naukę jazdy na śliskiej powierzchni promując zasady brd. Zebraną przez wolontariuszy kwotę w czasie trwania imprez przekazano na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- Automobilklub Wielkopolski zorganizował w stacji kontroli pojazdów w Poznaniu akcję bezpłatnych przeglądów technicznych ze szczególnym uwzględnieniem stanu układu hamulcowego, zawieszenia i regulacji świateł. Instruktorzy Ratownictwa Drogowego PZM przeprowadzili dla wszystkich chętnych bezpłatne szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Od dnia 1.01.2006 r. realizowany jest przez Stowarzyszenie Zmotoryzowanych Autoklub PZMot konkurs pt. *Znaki do zdjęcia* mający na celu poprawę brd. Przedmiotem konkursu są prace polegające na wskazaniu przykładów niewłaściwego oznakowania drogi publicznej przez wykonanie fotografii oraz sporządzenie towarzyszącego jej opisu. Przez niewłaściwe oznakowanie rozumie się takie, które jest niejednoznaczne, nieczytelne, niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa, zagraża bezpieczeństwu ruchu drogowego. Konkurs z nagrodami trwał do 6 września 2006 r. i ogłoszony był na stronach internetowych PZM www.pzmot.pl. Wobec dużego zainteresowania tematyką konkursu ostateczny termin rozstrzygnięcia i ogłoszenia wyników został przedłużony do końca września 2007 r.

W pierwszej połowie 2006 r. przeprowadzone zostały eliminacje do turniejów - *Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym i Motoryzacyjnego* na etapie szkolnym, gminnym i powiatowym oraz 16 wojewódzkich finałów oddzielnie dla obu turniejów. W dniach 2-4 czerwca 2006 r. w Wiechlicach odbył się *XXIX Ogólnopolski Finał Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym* z udziałem 16 reprezentacji wojewódzkich – zwycięzców eliminacji ze szkół podstawowych i 16 reprezentacji wojewódzkich zwycięzców eliminacji ze

szkół gimnazjalnych. Turniejowi towarzyszyły imprezy turystyczne i inne atrakcje związane z regionem i historią ziemi lubuskiej. Zakończenie imprezy odbyło się na terenie Ośrodka OHP, gdzie zorganizowano koncert w wykonaniu uczniów szkół z Wiechlic. Impreza odbyła się z bardzo dużym zaangażowaniem organizacji samorządowych i administracyjnych województwa. W pełni zrealizowano założenia programowe oraz zadania wynikające z regulaminu tj. odbyła się jazda rowerem w miasteczku ruchu drogowego, po torze sprawnościowym oraz rozwiązywanie testów z przepisów ruchu drogowego.

W dniach 9-11 czerwca 2006 r. przeprowadzono *X Ogólnopolski Młodzieżowy Finał Turnieju Motoryzacyjnego* w Lublinie. Finał odbył się pod patronatem Marszałka Województwa Lubelskiego i Prezydenta Lublina. W finale uczestniczyło 16 reprezentacji wojewódzkich zwycięzców eliminacji ze szkół ponadgimnazjalnych. W trakcie trwania turnieju oprócz zadań regulaminowych tj. między innymi bezpiecznej jazdy motocyklem i samochodem organizowane były także imprezy towarzyszące. Turnieje te zostały zorganizowane przy współpracy Komendy Głównej Policji, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Transportu i KRBRD przy udziale i wsparciu Krajowego Stowarzyszenia Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego oraz WORD-ów wspierających turnieje zarówno organizacyjnie jak też i finansowo.

W lutym 2006 r. PZM uczestniczył w organizacji programu *Oszczędne tankowanie* prowadzonym przez firmę Shell. W ramach tego programu m.in. opracowany został poradnik oszczędnej jazdy dostępny na stacjach zawierający zestaw zasad ekonomicznej jazdy oraz przeprowadzono jazdę testową. Wskazówki dotyczyły przede wszystkim czynników związanych zarówno ze stylem jazdy kierowcy jak i utrzymaniem samochodu.

Polski Związek Motorowy w dniu 18 kwietnia 2006 r. zgłosił deklarację współpracy z Krajową Agencją Poszanowania Energii S.A. przy realizacji projektu Unii Europejskiej w zakresie promocji zasad eko-jazdy. Projekt skierowany jest do kierowców samochodów osobowych, ciężarowych i komunikacji miejskiej.

W dniach 18 – 20 maja 2006 r. w Krakowie PZM zorganizował szkolenie dla rzeczoznawców samochodowych na temat problematyki rekonstrukcji wypadków drogowych i brd.

W miesiącach marzec/czerwiec 2006 r. Zarząd Okręgowy PZM w Lublinie zorganizował dla młodych kierowców z grupy szczególnego ryzyka powodujących najczęściej wypadków drogowych imprezy, w czasie których młodzież wykonywała próby sprawnościowe z elementami bezpiecznej jazdy na suchej i śliskiej nawierzchni pod okiem instruktora oraz uczyła się udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych. Pokazy przeprowadzali instruktorzy oraz ratownicy drogowi PZM.

W dniu 10 czerwca 2006 r. w Lublinie odbyła się inauguracja ogólnopolskiej kampanii *Pomyśl zanim pojedziesz* prowadzonej przez Międzynarodową Federację Samochodową (FIA Foundation) i zrzeszone z nią związki w poszczególnych krajach całego świata. Celem kampanii jest poprawa bezpieczeństwa na drogach poprzez m.in. promowanie czterech podstawowych czynności zanim zostanie uruchomiony silnik samochodu tj.

- przewożenie dziecka w specjalnym, odpowiednio zamocowanym foteliku,
- zapinanie pasów bezpieczeństwa,
- odpowiednie ustawienie zagłówka,
- kontrola stanu ogumienia i ciśnienia w oponach.

Polski Związek Motorowy aktywnie włączył się w propagowanie idei kampanii poprzez szereg imprez organizowanych przez Automobilklubu i Kluby oraz Zarządy Okręgowe PZM.

Fundacja *Bezpieczni w Ruchu Drogowym*, której PZM jest członkiem założycielem, realizowała w 2006 r. program edukacyjny w przedszkolach dla najmłodszych uczestników ruchu drogowego p.n. *Bezpieczny Krok Naprzód* na terenie województwa pomorskiego. W ramach tego programu prowadzone jest szkolenie nauczycieli, przedszkola są wyposażane w elementy związane z brd oraz zestawy odblaskowe.

Jednocześnie fundacja wspiera szkoły przy budowie i wyposażaniu miasteczek ruchu drogowego oraz sal wychowania komunikacyjnego.

Działacze Automobilklubu Wielkopolskiego i Zarządu Okręgowego PZM w Poznaniu uczestniczyli w akcji kontroli pojazdów przeprowadzonej przez Policję w pierwszym półroczu 2006 r., która miała przede wszystkim charakter instruktażowy. W czasie tej akcji kierowcy otrzymywali bezpłatnie kamizelki ostrzegawcze oraz byli instruowani o sposobie właściwego pakowania bagażu i zapinania pasów itp.

W pierwszym półroczu 2006 r. w ramach prowadzonej przez Automobilklub Wielkopolski poradni kierowców z pomocy skorzystało łącznie 186 osób. Ich problemy dotyczyły najczęściej spraw ubezpieczeń, kolizji drogowych oraz interpretacji zagadnień technicznych i przepisów ruchu drogowego.

Polski Związek Motorowy aktualnie uczestniczy:

- a) w kampanii organizowanej przez Stowarzyszenie Dystrybutorów Części Motoryzacyjnych pod nazwą *Akademia Bezpiecznego Samochodu* skierowanej do wszystkich kierowców na rzecz bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym poprzez uświadomienie kierowcom istotnego wpływu stanu technicznego pojazdu na eksploatację i bezpieczeństwo jazdy,
- b) w kampanii p.n. *Budujemy razem bezpieczny dom misia ratownika* organizowanej na terenie całej Polski przez LINK PR & Marketing Projects oraz Stowarzyszenie *Misie Ratują Dzieci*, której celem jest zbieranie funduszy na budowę Centrum Terapeutycznego dla dzieci poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych oraz kształtowanie postawy najmłodszych, dbałości o swoje bezpieczeństwo na drodze. Udział PZM polega na pomocy organizacyjnej naszych działaczy w przygotowywanych koncertach na terenie całej Polski oraz pokazach ratownictwa przedmedycznego,
- c) w koalicji pod przewodnictwem KRBRD na rzecz jazdy na światłach przez cały rok, aktywnie promując tą ideę wśród polskich kierowców oraz działając na rzecz wprowadzenia ustawowego obowiązku w tym zakresie; celem koalicji jest budowanie wśród opinii publicznej oraz mediów świadomości i wiedzy na temat korzyści wynikających z wprowadzenia takiego obowiązku,
- d) w ogólnopolskiej akcji pomocy kierowcom *Krzyś - trzeźwy i życzliwy kierowca*, organizowanej przez Fundację Krzyś i MIVA Polska promującej działania na rzecz brd.

W dniu 26 sierpnia 2006 r. Automobilklub Łódzki w ramach imprez towarzyszących IV rundy Rajdowych Mistrzostw Polski Samochodów Terenowych zorganizował i przeprowadził liczne konkursy rowerowe dla dzieci i młodzieży oraz testy ze znajomości kodeksu drogowego z nagrodami dla najlepszych, a także szkolenia i pokazy na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanym w wypadkach drogowych. Impreza cieszyła się dużym uznaniem uczestników i widzów.

W dniach 8-10 września 2006 r. odbyły się na terenie Gdyni i Sopotu IX Mistrzostwa Ratowników Drogowych Polskiego Związku Motorowego, których organizatorem był Bałtycki Automobilklub. W zawodach wzięło udział 37 załóg, w tym 33 załogi reprezentujące Automobilkluby i Kluby zrzeszone w PZM oraz Zarządy Okręgowe PZM. Rywalizację na trasie Mistrzostw poprzedziło sympozjum na temat najnowszych metod stosowanych w ratownictwie drogowym, prowadzone m.in. przez specjalistów z Katedry Katastrof Akademii Medycznej w Gdańsku. Sympozjum odbyło się w przeddzień zawodów i wzbudziło duże zainteresowanie uczestników. Na trasie zawodów zainscenizowano trzy wypadki drogowe oraz próbę sprawności kierowania samochodem. Ze względu na lokalizację pozorowanych wypadków drogowych w najbardziej odwiedzanych przez mieszkańców i turystów miejscach osiągnięty został efekt promowania ratownictwa drogowego. Zawody cieszyły się również dużym zainteresowaniem lokalnych mediów. Relację z przebiegu Mistrzostw Polski Ratowników Drogowych PZM zamieściła regionalna TVP 3, *Dziennik Bałtycki* i *Gazeta Wyborcza*, a także przekazano w ogólnopolskim programie TVP 2.

W dniu 17.09.2006 r. Zarząd Okręgowy PZM w Lublinie wspólnie z Automobilklubem Chełmskim oraz przy współpracy z Wydziałem Ruchu Drogowego KW Policji w Lublinie, Szkołą Ratownictwa Medyczno-Sanitarnego w Lublinie i WORD w Lublinie zorganizował III Ogólnopolski Samochodowy Rajd Pań.

W imprezie startowały panie za kierownicą. W odczuciu uczestniczek rajdu, organizatorów jak i obserwatorów rajd spełnił zakładane cele tj. przyczynił się do popularyzacji zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

PZM realizując jeden z celów statutowych naszej organizacji tj. działanie na rzecz poprawy brd, w dniu 18.09.2006 r. podpisał *Europejską Kartę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*. W ramach realizacji programu PZM będzie podejmował działania na rzecz poprawy brd, szczególnie w zakresie:

- wychowania komunikacyjnego dzieci i młodzieży;
- szkolenia ratowników drogowych w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej ofiarom wypadków komunikacyjnych;
- doskonalenia techniki jazdy kierowców pojazdów motorowych;
- kształtowania regulacji prawnych związanych z brd
- promowania *Europejskiej Karty Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego*.

We wrześniu 2006 r. Automobilklub Polski przeprowadził imprezy szkoleniowo-edukacyjne *Moje pierwsze prawo jazdy* dla dzieci i młodzieży na kartę rowerową oraz motorowerową. Do sprawdzianu przystąpiło 210 uczniów, w tym egzamin zdało 135 uczniów uzyskując kartę rowerową lub motorowerową.

PZM patronował aktywnie promując zorganizowaną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji Ogólnopolskiej *Kampanii Parkingowej* mającej na celu nakłonienie sprawnych kierowców do nie zajmowania miejsc przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. W ramach działań, które rozpoczęły się 15 września i trwały do końca października 2006 r. zajmowaliśmy się dystrybucją materiałów promującą ideę kampanii w prowadzonych przez PZM ośrodkach szkoleniowych, stacjach kontroli pojazdów, sklepach, a także na imprezach sportu motorowego np. ogólnopolskich eliminacji Rajdu Młodych w dniach 16-17 września 2006 r.

We wrześniu i październiku 2006 r. PZM brał udział w Ogólnopolskiej Kampanii pt. *Świecę przykładem, jestem widoczny*, której celem było zwrócenie uwagi na bezpieczeństwo dzieci na drodze w warunkach ograniczonej widoczności i zmniejszenie zdarzeń drogowych z udziałem dzieci. Ze statystyk wynika, że jedną z głównych przyczyn wypadków z udziałem dzieci – idących pieszo lub jadących na rowerze jest nieodpowiednie zachowanie się na drodze.

W ramach odbywającego się w dniach 4 – 6.10.2006 r. I Polskiego Kongresu Drogowego *Lepsze drogi – lepsze życie 2006* PZM podpisał deklarację Polskiego Kongresu Drogowego inicjującego powołanie *Koalicji na rzecz Lepszych Dróg*, której celem jest przyczynienie się do zwiększenia tempa zmian na polskich drogach, przyspieszenia ich rozwoju i modernizacji, angażując się w czynne uczestnictwo.

PZM w dniu 13.10.2006 r. uczestniczył w Ogónoeuropejskim Seminarium organizowanym przez ADAC oraz Niemiecki Instytut Badań Drogowych BAST., której tematem była m.in. ocena poziomu prac prowadzonych na rzecz poprawy brd w krajach Unii Europejskiej. Na sympozjum zaprezentowana została informacja o działalności PZM – partnera *Krajowego Programu GAMBIT 2005* – na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce.

W dniach 19-22.10.2006 r. odbył się Ogólnopolski Kurs Instruktorów Ratownictwa Drogowego PZM, który został zorganizowany przez Automobilklub Kielecki w Krajowym Centrum Szkolenia Ratowników Drogowych PZM w Miedzianej Górze. Program kursu obejmował wykłady i ćwiczenia praktyczne z zakresu organizacji ratownictwa medycznego, postępowania w wypadku miejscowych zagrożeń, podstawy reanimacji BLS, postępowania w obrażeniach ciała, zasady postępowania w wypadkach drogowych, masowych i katastrofach, zabezpieczenia miejsca wypadku, współdziałania ze służbami ratowniczymi, funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego, obowiązujących przepisów prawnych, aspektów pedagogiki, psychologii, metodyki nauczania, organizacji kursów szkoleniowych, sprawdzianów i egzaminów. Zajęcia prowadzone były zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, instrukcją szkolenia PZM oraz wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji 2005.

W dniach 18 – 19.11.2006 r. Zarząd Okręgowy w Lublinie zorganizował IV Ogólnopolskie Warsztaty Szkoleniowe dla Instruktorów Ratownictwa Drogowego PZM. Warsztaty prowadzili doświadczeni lekarze i inni pracownicy ze Szkoły Ratownictwa Medyczno-Sanitarnego oraz przedstawiciele Zawodowej Straży Pożarnej z Lublina. Bez wątplenia przyczyniły się one do pogłębienia wiedzy nie tylko teoretycznej instruktorów, ale przede wszystkim wiedzy praktycznej podczas ćwiczeń.

W dniu 9.12.2006 r. na Placu Zamkowym w Warszawie odbył się wielki koncert finałowy akcji *Budujemy razem bezpieczny Dom Misia Ratownika*, którą to akcję PZM aktywnie wspierał organizując pokazy ratownictwa drogowego. Na trwającej rok trasie koncertowej znalazły się największe miasta w Polsce: Łódź, Kraków, Lublin, Sopot i Poznań. Głównym celem akcji jest uświadomienie dzieciom i ich rodzicom zagrożeń wynikających z niewłaściwego poruszania się na drodze, kształtowanie wśród pieszych i kierowców postawy dbałości o swoje bezpieczeństwo oraz promowanie projektu Stowarzyszenia *Misie Ratują Dzieci* – budowy Centrum Terapeutycznego *Dom Misia Ratownika*.

W ramach organizowanego Konkursu Inicjatyw Bezpieczne Drogi realizowanego w ramach programu ORLEN. *Bezpieczne drogi* PZM w grudniu zgłosił do konkursu organizowany od 30 lat *Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym* dla dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz od 11 lat *Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny* organizowany dla dzieci szkół ponadgimnazjalnych.

W ramach pomocy dla zmotoryzowanych Automobilklub Wielkopolski przeprowadził bezpłatne akcje – sprawdzania układu hamulcowego, emisji spalin i np. oceny płynów hamulcowego i chłodniczego. Z dokonanej analizy wynika, że co trzeci pojazd miał 3 i więcej usterek wymagających interwencji naprawczej. W grudniu umożliwiono zmotoryzowanym sprawdzenie przygotowania pojazdu do jazdy w tym trudnym okresie. Bezpłatnie sprawdzano stan ogumienia, zawieszenia i pasy bezpieczeństwa. Na Terenie Toru Poznań prowadzona jest Akademia Jazdy, która stworzona jest dla kierowców chcących podnieść swoje umiejętności za kierownicą. Zainteresowanie tego typu szkoleniem wzrasta późną jesienią i zimą, jest determinowane przez warunki pogodowe. Rocznie szkoli się tu kilkaset osób. Na Torze Poznań zimą „otwieramy drzwi” dla zmotoryzowanych, którzy są zapraszani na naukę jazdy w warunkach zimowych.

W ramach szeroko pojętej akcji szkoleniowej w zakresie ratownictwa drogowego i udzielania pomocy przedmedycznej w Automobilklubach i Klubach PZM w 2006 r. zostało przeszkolonych łącznie ok. 4 500 osób/kierowców.

Ponadto informujemy, że w dniu 16 maja 2006 r. Prezes Polskiego Związku Motorowego A. Witkowski przekazał Ministrowi Sprawiedliwości - Prokuratorowi Generalnemu RP Panu Zbigniewowi Ziobro postulaty środowiska zmotoryzowanych, członków PZM dotyczące konieczności podjęcia zdecydowanych przedsięwzięć na rzecz poprawy brd w obszarze zwalczania nietrzeźwości wśród kierowców oraz polityki wobec tzw. młodych kierowców. Postulaty te znalazły zrozumienie i odzwierciedlają się w podejmowanych aktualnie inicjatywach legislacyjnych, a także w wytycznych Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego.

Przedstawione działania podejmowane na rzecz poprawy brd dotyczą imprez i przedsięwzięć realizowanych centralnie. Ponadto w poszczególnych Zarządach Okręgowych PZM, Automobilklubach i Klubach realizowane są zadania idące w podobnym kierunku.

2.4. Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej

Od lat wzrasta liczba interwencji, w których biorą udział strażacy. Dla przykładu w 2005 r. strażacy uczestniczyli w ok. 400 000 akcji, a w 2006 r. – w 440 000. Z roku na rok zwiększa się ich udział w interwencjach podczas wypadków drogowych. W 2006 r. strażacy brali udział w likwidacji prawie 48 000 wypadków drogowych a w styczniu 2007 – 7 048.

Strażacy ochotnicy tzw. czynni (tj. biorący udział w akcjach ratowniczych, a jest ich ok. 450 000) – uczestniczą średnio rocznie (samodzielnie lub wspólnie z PSP) w likwidacji ok. 30 – 50 % pożarów, oraz ok. 25 – 35 % miejscowych zagrożeń, w tym również wypadków drogowych. W pracy ratownika drogowego ważne jest przestrzeganie standardowych procedur postępowania i wykonywanie poleceń wydawanych przez dowódców akcji ratowniczych i ich przełożonych. Każdy wypadek z udziałem pojazdów samochodowych jest inny. Różne są typy i ilości pojazdów biorących udział w wypadku, ich rozmieszczenie, liczba i stan ofiar wypadku oraz zagrożenia zewnętrzne. Wszystko to ma istotny wpływ na decyzje dotyczące wymaganych działań i ich kolejności.

Akcja ratownicza jest sama w sobie niebezpieczna. Osobiste bezpieczeństwo ratownika zależy od odbytego przeszkolenia, korzystania ze sprzętu ochrony osobistej oraz wiedzy w zakresie użytkowania sprzętu ratowniczego będącego w posiadaniu jednostki ratowniczej. Ciągłemu doskonaleniu tych umiejętności służą prowadzone od 1999 r. szkolenia strażaków ochotników w zakresie ratownictwa medycznego. Są one oparte o Wytoczne *Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej*. Odbývają się w ośrodkach szkolenia PSP, szkołach pożarniczych bądź w komendach PSP. Związek Ochotniczych Straży Pożarnych wspomaga finansowo i organizacyjnie szkolenia recertyfikacyjne. W 2006 r. na kursach podstawowych przeszkolono – 2 000 strażaków ochotników, a 950 strażaków ratowników z Ochotniczych Straży Pożarnych odnowiło swoje kwalifikacje na kursach recertyfikacyjnych. Łącznie w ciągu ośmiu lat przeszkolono 13 200 ratowników OSP.

Związek OSP RP jest jednym ze współorganizatorów Mistrzostw Polski w Ratownictwie Medycznym i Drogowym. W II Mistrzostwach Polski w Ratownictwie Medycznym i Drogowym Podmiotów Tworzących i Wspierających Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, które odbyły się w dniach 30 czerwca – 2 lipca 2006 r. w Suchoj Beskidzkiej – Kurów, brało udział sześć Zespołów Ratowniczych z Ochotniczych Straży Pożarnych.

Za pośrednictwem Działu Handlowo-Administracyjnego Zarządu Głównego ZOSP RP OSP z własnych środków zakupiły niżej wymieniony sprzęt będący podstawowym narzędziem wykorzystywanym w akcjach ratowniczych:

1. nożyce – wykorzystywane do przecinania elementów pojazdu w celu wyjęcia określonych części konstrukcji – 4 szt.,
2. rozpieracze – mają trzy główne funkcje: rozpieranie, ściskanie i cięcie – 2 szt.,
3. narzędzia kombi – są to uniwersalne narzędzia łączące w sobie funkcje nożyc i rozpieracza – 1 szt.,
4. pompy hydrauliczne lekkie – pompy o napędzie spalinowym; ich mobilność umożliwia stosowanie w obszarach trudnodostępnych lub pozbawionych innych źródeł energii (zakupywane w zestawie z nożyco-rozpieraczem i węzami hydraulicznymi) – 17 kpl.;
5. pacholki ostrzegawcze drogowe fluorescencyjne – 348 szt.;
6. zestawy lamp z efektem fali świetlnej – 4 kpl.;
7. walizkowe zestawy do oznakowania miejsc wypadków dla straży pożarnej (komplet) z lampą diodową – 1 kpl.;
8. bariery rozkładane harmonijkowe – 4 szt.;
9. lizaki podświetlane – 33 szt.;

10. lizaki z tarczą bez podświetlania – 112 szt.;
11. taśmy ostrzegawcze biało-czerwone – 88 szt.;
12. kamizelki odblaskowe – 349 szt.;
13. środki ochrony ekologicznej:
 - Sorbent Kompakt - paliw, kwasów i zasad. Niepalny granulak mineralny. Pochłania szybko, nie oddając substancji absorbowanych, pozostawiając suchą nawierzchnię – 760 kg;
 - SINTAN jest roztworem wodnym związków powierzchniowo czynnych. Przenika i rozbija cząsteczki olejowe. Zastosowanie SINTAN-u poprawia warunki działania bakterii glebowych, ponieważ ułatwia dostęp tlenu i substancji odżywczych do strefy skażenia olejowego. Zwiększa to aktywność bakterii i przyspiesza biologiczny rozkład skażenia oraz samego SINTAN-u – 77,5 litrów.

Zarząd Główny Związku OSP RP w 2006 r. wykorzystując środki MSWiA, NFOŚiGW, WFOŚiGW, firm ubezpieczeniowych, samorządów gminnych i OSP doposażył Ochotnicze Straże Pożarne w sprzęt do ratownictwa drogowego:

- 87 lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych;
- 56 średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych;
- 18 skarosowanych lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych;
- 59 skarosowane średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych.

Ponadto centralnie dokonano zakupu 223 szt. agregatów prądotwórczych, 69 walizek do ratownictwa przedlekarskiego, 154 kpl zestawów PSP R1, 843 kpl ubrań specjalnych, 242 szt. pił do drewna, 176 pił do betonu i stali, 471 radiotelefonów GP 360, 210 radiotelefonów samochodowych, 50 zestawów sprzętu do ratownictwa technicznego. Potrzeby wyposażenia OSP w samochody oraz sprzęt specjalistyczny do ratownictwa są wielokrotnie większe.

Związek OSP RP prowadzi również pracę wychowawczą z dziećmi i młodzieżą zrzeszoną w Młodzieżowych Drużynach Pożarniczych. Do sprawdzonych form popularyzujących profilaktykę bezpieczeństwa należą:

- Prowadzony od 30 lat Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej *Młodzież Zapobiega Pożarom*. Turniej odbywa się co roku. Eliminacje przeprowadzane są od szczebla lokalnego do szczebla centralnego w trzech grupach wiekowych:
 - I grupa – uczniowie szkół podstawowych,
 - II grupa – uczniowie gimnazjów,
 - III grupa – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

Szacujemy, że w roku 2006 w eliminacjach do Turnieju na wszystkich szczeblach brało udział 10.000 dziewcząt i chłopców. Zakres tematyczny Turnieju obejmuje szeroko rozumiane bezpieczeństwo, w tym organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczej, znajomość działania sprzętu ratowniczo-gaśniczego, zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej. Umiejętności w wymienionym zakresie są wykorzystywane nie tylko w sytuacji zagrożenia pożarem, ale również podczas wypadków drogowych. Warto podkreślić, że uczestnicy Turnieju muszą wykazać się zarówno teoretyczną, jak i praktyczną znajomością problemu.

- Również co roku odbywa się Ogólnopolski Konkurs Plastyczny *Zapobiegajmy Pożarom*. Uczestnikami konkursu są dzieci, młodzież i osoby dorosłe w sześciu grupach wiekowych. Tematyka nadsyłanych na konkurs prac jest ściśle związana z aktualnymi zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych i wynika z obserwacji młodych artystów. Oprócz akcji związanych z gaszeniem pożarów, na pracach przedstawiane są również działania ratownicze podczas wypadków drogowych. Wybrane prace wydawane są w postaci plakatów, kart pocztowych i kalendarzyków.
- Ratownictwo jest ważną częścią szkolenia Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Zasady udzielania pierwszej pomocy są nieodłącznym elementem letnich obozów szkoleniowo-wypoczynkowych,

organizowanych w całym kraju od szczebla gminnego do wojewódzkiego. W 2006 r. w ok. 290 obozach wzięło udział ok. 8 600 dziewcząt i chłopców.

- Ważnym działaniem na rzecz brd jest umieszczanie na umundurowaniu Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych elementów odblaskowych. Obecnie Wytwórnia Umundurowania Strażackiego w Brzezinach opracowuje projekty różnego wykorzystania odblasków.
- Tematyka ratownictwa jest również poruszana w czasopiśmie Związku OSP RP *Strażak*. W 2005 r. została wydana płyta CD z filmem instruktażowym.
- Ochotnicze Straże Pożarne podejmują współpracę z organizacjami działającymi na rzecz brd i pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach. Jej wynikiem jest pozyskanie środków na sprzęt ratownictwa drogowego, akcje informacyjne, wspólne obozy dla członków MDP.

3. Działania podejmowane przez Wojewódzkie Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

We wszystkich województwach istnieją Wojewódzkie Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (WRBRD) podejmujące i realizujące działania na rzecz poprawy brd. WRBRD prowadziły w 2006 r. działania wynikające z *Krajowego Programu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego GAMBIT 2005* oraz programów lokalnych (m.in. *GAMBIT Lubelski*, *GAMBIT Warmińsko – Mazurski*, *GAMBIT Pomorski*, *GAMBIT Podlaski*, *GAMBIT Świętokrzyski*). Ponadto WRBRD dążą do poprawienia brd przez skoordynowaną realizację ustawowych i statutowych zadań podmiotów będących członkami tych rad. Na niektórych obszarach powstają również powiatowe centra i rady bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz opracowywane są programy zapobiegania wypadkom drogowym na obszarach powiatów.

Wszystkie WRBRD w trakcie wykonywanych zadań szczególną wagę przykładają do współpracy z różnymi mediami oraz organizacjami społecznymi i instytucjami. Współpracują z nimi w trakcie inicjowanych akcji, szkoleń i konkursów. Szczególnie intensywne jest współdziałanie z Wojewódzkimi Ośrodkami Ruchu Drogowego, automobilklubami, lokalnymi stacjami radiowymi i telewizyjnymi oraz prasą. Starają się w jak największym stopniu informować społeczeństwo o zagrożeniach i sposobach przeciwdziałania im.

W programach wojewódzkich wiele miejsca poświęca się edukowaniu dzieci i młodzieży oraz kształcenia u nich nawyków bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawa uczestnictwa w ruchu drogowym. Wykorzystuje się wiele form dla przekazania koniecznej wiedzy. Są to konkursy plastyczne, literackie i muzyczne, których tematem jest bezpieczeństwo w ruchu drogowym, a także organizowane na poziomie gmin, powiatów i województw *Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego* dla dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz *Ogólnopolski Turniej Motoryzacyjny* dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Formą wpływania na poziom wiedzy dzieci oraz młodzieży jest również organizowanie i współorganizowanie seminariów dla nauczycieli, którzy prowadzą zajęcia *Wychowania Komunikacyjnego*.

Szczegółowe informacje na temat działań podejmowanych przez WRBRD są dostępne w *Załączniku nr 2 do sprawozdania Krajowej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego pt. „Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce oraz działania realizowane w tym zakresie w 2006 r.”*.

**STAN BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO
ORAZ DZIAŁANIA REALIZOWANE W TYM ZAKRESIE
W WOJEWÓDZTWACH
W 2006 R.**

**ZAŁĄCZNIK NR 2 DO SPRAWOZDANIA PT.:
STAN BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO
ORAZ DZIAŁANIA REALIZOWANE W TYM ZAKRESIE
W 2006 R.**

Warszawa, marzec 2007

Spis treści

1. Stan brd w poszczególnych województwach w 2006 r.	3
1.1. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa dolnośląskiego	3
1.2. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa kujawsko – pomorskiego	4
1.3. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa lubelskiego	5
1.4. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa lubuskiego	6
1.5. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa łódzkiego	6
1.6. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa małopolskiego	8
1.7. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa mazowieckiego	9
1.8. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa opolskiego	11
1.9. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa podkarpackiego	12
1.10. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa podlaskiego	13
1.11. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa pomorskiego	14
1.12. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa śląskiego	15
1.13. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa świętokrzyskiego	16
1.14. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa warmińsko – mazurskiego	16
1.15. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa wielkopolskiego	18
1.16. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa zachodniopomorskiego	19
2. Działania podejmowane na rzecz poprawy brd w poszczególnych województwach w 2006 r.	20
2.1. Województwo dolnośląskie	20
2.2. Województwo kujawsko – pomorskie	24
2.3. Województwo lubelskie	28
2.4. Województwo lubuskie	28
2.5. Województwo łódzkie	38
2.6. Województwo małopolskie	42
2.7. Województwo mazowieckie	46
2.8. Województwo opolskie	49
2.9. Województwo podkarpackie	53
2.10. Województwo podlaskie	56
2.11. Województwo pomorskie	61
2.12. Województwo śląskie	69
2.13. Województwo świętokrzyskie	72
2.14. Województwo warmińsko – mazurskie	75
2.15. Województwo wielkopolskie	80
2.16. Województwo zachodniopomorskie	83

1. Stan brd w poszczególnych województwach w 2006 r.

1.1. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa dolnośląskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	3022
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	Brak danych
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	Brak danych
1.1.3 Potrącenia pieszych	1007
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	Brak danych
1.1.5 Inne	-
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	344
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	189
1.2.2 Piesi	106
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	36
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	12
1.2.5 Inni	1
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem	3951
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	2285
1.3.2 Piesi	901
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	453
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	202
1.3.5 Inni	110
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	38 388
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	22 468
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	18 396
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	307
1.8 Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	66
1.9 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18 – 24 lat	560
1.10 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18 – 24 lat	66
1.11 Liczba zabitych w wypadkach pieszych wieku 7 – 14 lat	3
1.12 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	-
1.13 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.14 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spadek liczby: <ul style="list-style-type: none"> - wypadków drogowych o 4% - ofiar śmiertelnych wypadków o 6% - rannych o 3% 2. wzrost liczby: <ul style="list-style-type: none"> - kolizji zgłoszonych o 2,5% - ujawnionych kierujących pod wpływem alkoholu o 8% 3. Spadek zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym niechronionych uczestników ruchu drogowego (pieszych, rowerzystów i motorowerzystów). Wskaźnik ich udziału wśród ogółu ofiar wypadków wynosi 33% i jest niższy od wskaźnika uzyskanego w roku 2005 o 1%

1.2. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa kujawsko – pomorskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	2 045
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	279
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	308
1.1.3 Potrącenia pieszych	658
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	404
1.1.5 Inne	396

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	345
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	189
1.2.2 Piesi	74
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	57
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	22
1.2.5 Inni	3

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	2 554
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 450
1.3.2 Piesi	584
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	347
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	120
1.3.5 Inni	53

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	26 684
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	5 828
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	9 235
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	174
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	19
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	368
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	76
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	0
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	3 014
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan nawierzchni jezdni - na drogach pozamiejskich bardzo mała ilość utwardzonych poboczy z których korzystać mogliby piesi
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	<ul style="list-style-type: none"> - częste przypadki nie usuwania znaków po robotach drogowych - bardzo mała ilość dróg dla rowerów

1.3. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa lubelskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	2 211 (2 257)*
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	940
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	1 141
1.1.3 Potrącenia pieszych	703
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	535
1.1.5 Inne	77

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	341
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	126
1.2.2 Piesi	158
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	43
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	9
1.2.5 Inni	5

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	2 754
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 524
1.3.2 Piesi	590
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	462
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	88
1.3.5 Inni	90

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	18 855
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	7 722
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	12 802
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	259
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	27
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	463
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	33
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	6
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	2 257
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	Stan techniczny zdecydowanej większości dróg oceniany jest jako zły lub niezadowalający. Brak segregacji ruchu pojazdów i pieszych oraz nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny jest przyczyną wysokiego udziału niechronionych uczestników ruchu w wypadkach drogowych i wysokiego wskaźnika zabitych na 100 wypadków wynoszącego 13.1

* - dane z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie

1.4. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa lubuskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	835
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	301
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	212
1.1.3 Potrącenia pieszych	226
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	79
1.1.5 Inne	17

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	147
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	80
1.2.2 Piesi	39
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	13
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	12
1.2.5 Inni	3

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	1 125
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	689
1.3.2 Piesi	195
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	141
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	64
1.3.5 Inni	36

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	11 539
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	6
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	7 838
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	93
1.8 Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	13
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	166
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	19
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	2
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	1 586
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększająca się sukcesywnie liczba pojazdów - niedostosowana do potrzeb infrastruktura (szczególnie dot. dróg) - stan techniczny pojazdów
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	<p>Stan Brd w województwie w dużym stopniu zależy będzie od:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umiejętnym, wykorzystującym różnorodne metody, wyeliminowaniu niepożądanych (nieprawidłowych) zachowań u kierujących pojazdami, jak i u pieszych użytkowników dróg.

1.5. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa łódzkiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	4 551
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	2 356
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	2 105
1.1.3 Potrącenia pieszych	1 570
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	846
1.1.5 Inne	91
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	414
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	184
1.2.2 Piesi	155
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	67
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	7
1.2.5 Inni	1
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	5 621
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	2 920
1.3.2 Piesi	1 414
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	779
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	245
1.3.5 Inni	263
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	25 784
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	19 500
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	12 965
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	264
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	21
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	728
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	49
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	2
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	2 290
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak miejsc do prowadzenia kontroli masy pojazdów i nacisków na osie, 2. Brak parkingów dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne, 3. Brak miejsc gwarantujących odpowiedni poziom bezpieczeństwa podczas prowadzenia kontroli pojazdów ciężarowych (wnioski Nr 1, 2, 3, zgłoszone zostały przez Wojewódzkiego Inspektora Transportu Drogowego w Łodzi)
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.6. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa małopolskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	4 428
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	2 064
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	770
1.1.3 Potrącenia pieszych	1 420
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	-
1.1.5 Inne	174
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	305
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	100
1.2.2 Piesi	145
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	39
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	9
1.2.5 Inni	12
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	5 676
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	3 043
1.3.2 Piesi	1375
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	672
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	180
1.3.5 Inni	406
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	29 723
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	37 320
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	12 787
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	277
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	20
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	849
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	43
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	8
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	4 012
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.7. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa mazowieckiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem	6 627
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	–
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	–
1.1.3 Potrącenia pieszych	2 254
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	729
1.1.5 Inne	–
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	850
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	336
1.2.2 Piesi	335
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	123
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	54
1.2.5 Inni	12
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem	8 197
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	4 453
1.3.2 Piesi	2 007
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	1 097
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	372
1.3.5 Inni	267
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych Policji	65 853
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	25 829
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	21 510
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	417
1.8 Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	42
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	723
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	Brak danych
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	3
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	5 489
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	<p>Do najważniejszych należy zaliczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ brawurowa i agresywna jazda młodych początkujących kierowców, ▪ gwałtowny wzrost uczestników ruchu na drogach, ▪ nieskuteczna współpraca służb ratowniczych wpływająca na wysoką ofiarochłonność.
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	<p>1. Nieprawidłowości w infrastrukturze drogowej mającej wpływ na brd.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak systemów do automatycznej kontroli prędkości umożliwiających praktyczne ograniczenie prędkości kierujących, - brak segregacji ruchu (zbyt małe ilości ścieżek rowerowych, chodników, bezpiecznych przejść przez jezdnię, barier ochronnych),

	<ul style="list-style-type: none">- zły stan nawierzchni dróg,- niezabezpieczone drzewa przy jezdniach na głównych ciągach komunikacyjnych, <ol style="list-style-type: none">2. Mało skuteczna współpraca służb ratowniczych wpływająca na wysoką ofiarochłonność.3. Brawurowa i agresywna jazda młodych początkujących kierowców,4. Lekceważenie przepisów ruchu drogowego przez wszystkich użytkowników dróg,5. Małe zaangażowanie samorządów w finansowanie przedsięwzięć zmierzających do poprawy brd.6. Małe doświadczenie w kierowaniu pojazdami przez osoby w wieku do lat 24 oraz słaba znajomość przepisów ruchu drogowego przez pieszych, rowerzystów i motorowerzystów.
--	--

1.8. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa opolskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	1 043
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	Brak danych
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	Brak danych
1.1.3 Potrącenia pieszych	258
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	243
1.1.5 Inne	
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	127
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	58
1.2.2 Piesi	30
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	29
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	7
1.2.5 Inni	3
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	1 321
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	787
1.3.2 Piesi	228
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	214
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	70
1.3.5 Inni	22
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	9 040
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	b/d
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	6 921
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	97
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	11
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	228
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	25
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	0
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	1 444
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.9. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa podkarpackiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	2 216
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	1 055
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	388
1.1.3 Potrącenia pieszych	674
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	529
1.1.5 Inne	59
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	259
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	116
1.2.2 Piesi	100
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	30
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	8
1.2.5 Inni	5
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	2 855
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 618
1.3.2 Piesi	646
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	453
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	99
1.3.5 Inni	39
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	17 510
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	24 510
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	9 846
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	181
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	16
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	442
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	42
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	2
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	3 714
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.10. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa podlaskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	1 149
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	527
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	131
1.1.3 Potrącenia pieszych	347
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	125
1.1.5 Inne	19

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	208
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	109
1.2.2 Piesi	51
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	15
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	14
1.2.5 Inni	19

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	1 438
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	901
1.3.2 Piesi	301
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	103
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	75
1.3.5 Inni	58

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	12 955
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	3 760
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	6 939
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	92
1.8 Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	17
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	271
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	51
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	1
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	1 589
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	Wypadek drogowy w dniu 26.04.06 r. m. Downary Wypadek drogowy w dniu 24.08.06 r. m. Szczebra
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.11. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa pomorskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	2 751
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	1 161
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	1 276
1.1.3 Potrącenia pieszych	887
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	237 tylko sprawca
1.1.5 Inne	314
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	256
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	129
1.2.2 Piesi	86
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	29
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	9
1.2.5 Inni	3
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	3 534
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 974
1.3.2 Piesi	852
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	443
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	156
1.3.5 Inni	109
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	19 091
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	8 100
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	11 193
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	185
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	24
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	693
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	44
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	1
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	3 348
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.12. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa śląskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	6 178
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	2 839
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	874
1.1.3 Potrącenia pieszych	2 185
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	Brak danych
1.1.5 Inne	280
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	427
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	171
1.2.2 Piesi	172
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	65
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	18
1.2.5 Inni	1
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	7 742
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	3 919
1.3.2 Piesi	2 217
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	1 070
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	295
1.3.5 Inni	241
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	49 918
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	16 126
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	18 495
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	427
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	23
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	998
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	59
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	3
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	Brak danych
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.13. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa świętokrzyskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	1 879
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	854
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	355
1.1.3 Potrącenia pieszych	606
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	241
1.1.5 Inne	63

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	222
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	78
1.2.2 Piesi	98
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	25
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	13
1.2.5 Inni	1

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	2 323
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 301
1.3.2 Piesi	542
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	241
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	123
1.3.5 Inni	79

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	11 988
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	66
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	744
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	190
1.8 Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	23
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	343
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	24
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	2
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	1 664
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.14. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa warmińsko – mazurskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	1 640
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	645
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	946
1.1.3 Potrącenia pieszych	468
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	131
1.1.5 Inne	49

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	245
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	133
1.2.2 Piesi	62
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	29
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	15
1.2.5 Inni	6

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	2 105
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 274
1.3.2 Piesi	453
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	228
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	102
1.3.5 Inni	48

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	16 410
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów <i>(nie prowadzi się odrębnej statystyki tego rodzaju wykroczeń)</i>	11 057
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	9 223
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	173
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	33
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	372
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	43
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	1
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	2 475
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.15. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa wielkopolskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	4 495
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	2 330
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	Brak danych
1.1.3 Potrącenia pieszych	1 162
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów	Brak danych
1.1.5 Inne	1 003

1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	511
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	279
1.2.2 Piesi	116
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	79
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	31
1.2.5 Inni	6

1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	5 702
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	3 272
1.3.2 Piesi	1 180
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	741
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	355
1.3.5 Inni	254

1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	32 448
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	41 067
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	17 929
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	262
1.8 Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	31
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	884
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	85
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 7-14 lat	2
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	4 294
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

1.16. Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa zachodniopomorskiego

1.1 Liczba wypadków drogowych ogółem:	1 759
1.1.1 Zderzenia pojazdów w ruchu	587
1.1.2 Wypadki z udziałem jednego pojazdu	283
1.1.3 Potrącenia pieszych	569
1.1.4 Potrącenia rowerzystów, motocyklistów i motorowerzystów - ofiary	131
1.1.5 Inne	
1.2 Liczba osób zabitych w wypadkach drogowych ogółem	232
1.2.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	117
1.2.2 Piesi	68
1.2.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	22
1.2.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	11
1.2.5 Inni	14
1.3 Liczba osób rannych w wypadkach drogowych ogółem:	2 156
1.3.1 Kierowcy i pasażerowie samochodów osobowych	1 224
1.3.2 Piesi	556
1.3.3 Rowerzyści, motorowerzyści i motocykliści	202
1.3.4 Kierowcy i pasażerowie samochodów ciężarowych	72
1.3.5 Inni	102
1.4 Liczba kolizji zgłoszonych policji	17 065
1.5 Liczba ujawnionych kierowców i pasażerów pojazdów jadących bez zapiętych pasów	21 252
1.6 Liczba ujawnionych przypadków kierowania pojazdem pod wpływem alkoholu	10 662
1.7 Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu	216
1.8. Liczba zabitych w wypadkach z udziałem kierowców pod wpływem alkoholu	42
1.8 Liczba wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat	319
1.9 Liczba zabitych w wypadkach kierowców i pasażerów w wieku 18-24 lat	49
1.10 Liczba zabitych w wypadkach pieszych w wieku 6-14 lat - sprawcy	7
1.11 Liczba interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych	1 890
1.12 Inne sytuacje lub zdarzenia mające istotny wpływ na stan brd na terenie województwa	
1.13 Uwagi, spostrzeżenia i problemy dotyczące brd na terenie województwa	

2. Działania podejmowane na rzecz poprawy brd w poszczególnych województwach w 2006 r.

2.1. Województwo dolnośląskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	WRD KWP we Wrocławiu	Dane dotyczące stanu brd w województwie dolnośląskim
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	WORD Jelenia Góra	Program prewencyjny poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym - Zgorzelecka Rada Prewencyjna
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	WORD Wrocław, Dolnośląskie Kuratorium Oświaty	„Zapewnij bezpieczną podróż każdemu dziecku”
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	WORD Jelenia Góra	Szkolenie nauczycieli szkół podst. wychowania komunikacyjnego-karty rowerowe i motorowerowe
		<i>Szkolenie kadry kierowniczej z zakresu BRD</i>
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	WORD Jelenia Góra	Szkolenie i konkurs w trakcie festynu BRD z okazji Dnia Policji w Zgorzelcu
	WORD Wrocław	„Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny” – etapy: powiatowy, strefowy, wojewódzki, ogólnopolski.
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	WORD Jelenia Góra	Szkolenie połączone z konkursem w ramach programu „Bezpieczna Droga do Szkoły” oraz "Bezpieczne Ferie" - cykl imprez w szkołach i imprez ogólnodostępnych realizowanych w regionie wspólnie ze strażą miejską, policją, Automobilklubem, stowarzyszeniami i samorządami.
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego	Realizacja programu telewizyjnego - Jeździsz Bezpiecznie
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD Legnica	Szkolenie dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD Wrocław	„Bezpieczne dziecko w drodze do szkoły” – finał konkursu
	Polski Związek Motorowy, Komenda Główna Policji, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Krajowa Rada BRD, Krajowe Stowarzyszenie Dyrektorów WORD, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego	„Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym” – etapy: powiatowy, strefowy, wojewódzki, ogólnopolski
	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Legnicy, Jeleniej Górze, Wałbrzychu i Wrocławiu, KWP, KMP, Automobilklub, Kuratorium Oświaty	Ogólnopolski Turniej Wiedzy o BRD dla Szkół Podst. i Gimnazjów poprzedzony cyklem szkoleń - cykl imprez
	WORD Jelenia Góra	Druk i zakup materiałów szkoleniowych
	WORD Jelenia Góra, Straż Miejska	Cykl imprez promujących zasady bezpieczeństwa wśród młodzieży i dzieci organizowane wspólnie ze Strażą Miejską

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Legnicy, Jeleniej Górze, Wałbrzychu i Wrocławiu, KWP, KMP, Automobilklub, Kuratorium Oświaty	Szkolenie i Konkurs Parafialny BRD w Parafii Rzymsko - Katolickiej Matki Bożej Królowej Polski i Św Franciszka z Asyżu
	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Legnicy, Jeleniej Górze, Wałbrzychu i Wrocławiu, KM Policji	Imprezy edukacyjne z cyklu promocji BRD wśród dorosłych
	WORD Jelenia Góra, KM Policji	Szkolenie i konkurs w trakcie festynu BRD z okazji Dnia Policji na lotnisku w Jeleniej Górze
	WORD Wrocław	„Autochodzik” – zestaw edukacyjny
	WORD Wrocław, Dolnośląskie Kuratorium Oświaty	„Kodeks młodego rowerzysty”, „Kodeks młodego motorowerzysty” wraz z płytą CD
	WORD Wrocław	Materiały edukacyjne dla szkół z zakresu BRD
	WORD Wałbrzych, Urząd Miejski, Straż Miejska w Wałbrzychu, Rada Wspólnoty Samorządowej Podzamcze	Konkurs rowerowy „Widzę i jestem widoczny”
	WORD Wałbrzych, Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu, Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, PZMOT	Ogólnopolski Turniej BRD dla szkół podstawowych i gimnazjalnych
	Hipermarket AUCHAN, WORD Wałbrzych, Urząd Miejski w Wałbrzychu, Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu	Konkurs rowerowy Miasteczko Ruchu Drogowego Auchan
	Komenda Wojewódzka Policji we Wrocławiu	Pilotażowy program centralizacji służby ruchu drogowego jednostek organizacyjnych Policji woj. dolnośląskiego na poziomie Komendy Wojewódzkiej Policji
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	WRD KWP we Wrocławiu, MPK we Wrocławiu	Kampania społeczna promująca bezpieczną prędkość z MPK Wrocław
	WRD KWP we Wrocławiu, WORD we Wrocławiu,	Kampania społeczna promująca bezpieczną prędkość – „Życie jest piękne - Jedź wolniej”
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	WRD KWP we Wrocławiu, MPK Wrocław	Kampania społeczna promująca stosowanie pasów bezpieczeństwa - wspólnie z MPK Wrocław
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	WRD KWP we Wrocławiu, MPK Wrocław	Kampania społeczna uświadamiająca działanie i rolę alkoholu w wypadkach drogowych - wspólnie z MPK Wrocław
	WORD Wrocław	Zakup okularów „Alkogogle”
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	WORD we Wrocławiu	Promocja bezpiecznych zachowań wśród kierowców.
	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Jeleniej Górze, Legnicy, Wałbrzychu i Wrocławiu	Nagranie cyklu programów pod hasłem „Jeździć bezpiecznie”
	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego w Jeleniej Górze, Legnicy, Wałbrzychu i Wrocławiu	Szkolenia dla kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	

2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	Zarząd Dróg i Komunikacji we Wrocławiu	Budowa azyli na al. Słowackiego oraz na ulicach: Skwierzyńskiej, Jagiellończyka/ Niemcewicz, Kościuszki, Gajowickiej/Sztabowej, Grochowej, Skarbowców przy szkole, Prusa, na skrzyżowaniu Bezpiecznej /Jugosłowiańskiej
		Budowa progów spowalniających na ul. Ślicznej.
	GDDKiA Oddział we Wrocławiu	Budowa chodników przy drogach nr 36 w m. Turów, nr 15 w m. Dziadkowo, nr 15 w m. Miłochowice, nr 94 w m. Golanka Dolna, nr 39 w m. Karczyn, nr 36 w m. Złoty Stok
		Budowa sygnalizacji świetlnej przy drogach nr 30 w m. Białogórze, nr 4 w m. Brzeźnik
		Azyle dla pieszych w ciągach dróg nr 35 w m. Wałbrzych, nr 8 w m. Kudowa Zdrój, nr 39 w m. Strzelin
	INTERTRANS PKS S.A. Głogów, WORD Legnica	Program profilaktyczno – wychowawczy „Bezpieczna Droga do Szkoły” dla uczniów gimnazjów i szkół podstawowych
	Gimnazjum w Świerzawie, WORD Legnica	Budowa Miasteczka Ruchu Drogowego
	Dolnośląski Zarząd Dróg Wojewódzkich	Budowa chodnika i zatoki autobusowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 363 wraz z kanalizacją deszczową w m. Łaziska , gm. Bolesławiec
		Budowa dwóch zatok autobusowych i chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 347 w m. Sadkówek
		Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 451 wraz z kanalizacją deszczową w m. Solniki Wielkie
		Budowa chodnika oraz zatoki autobusowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 297 wraz z odwodnieniem w m. Suszki Górne, gm. Bolesławiec
	Zarząd Dróg i Komunikacji we Wrocławiu	Strefa ograniczonej prędkości obejmująca ulice: <ul style="list-style-type: none"> • Stalową – Mosiężną – Brązową – Spiżową – Manganową; • Wyszyńskiego – Nowowiejską – Piastowską – Sienkiewicza; • Ślężną – Armii Krajowej – Borowską – nasypem kolejowym; • Ślężną – Sudecką – Wiśniową; • Mielecką – Kruczą – Hallera – torami kolejowym
		Ograniczenie prędkości dla samochodów ciężarowych na ulicach: Słowiańskiej, Kutrzeby, Janowskiej, Strachocińskiej, Grabiszyńskiej.
		Odcinkowe ograniczenie prędkości na m. Szczytnickim.
		Odcinkowe ograniczenie prędkości na al. Karkonoskiej.
		Odcinkowe ograniczenie prędkości na ul. Miłoszyckiej, Mokronoskiej, Królewieckiej, Poprzecznej

2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	WORD Wrocław	Doskonalenie techniki prowadzenia pojazdów w trudnych warunkach drogowych
	GDDKiA Oddział we Wrocławiu	Przebudowa skrzyżowania drogi nr 3 z drogą powiatową w m. Kaźmierzów
		Przebudowa skrzyżowania dróg nr 8, 39 i 384 w m. Łagiewniki
		Budowa sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu drogi nr 8 w m. Syców
	GDDKiA Oddział we Wrocławiu	Wprowadzono zakaz ruchu dla pojazdów ciężarowych na osiedlu Kleczków .
		Wprowadzono zakazy ruchu dla pojazdów ciężarowych na ulicach: Kutrzeby, Dekarskiej, Kurkowej, Sokolej, Kutnowskiej, Słowiczej, Waryńskiego, Manganowej, Korzykarzy, Paczkowskiej, Gajowickiej, Giżyckiej, Rodzinnej, Zaporoskiej, Mieleckiej.
	<p>Ponieważ bezpieczeństwo ruchu drogowego zależy nie tylko od stanu dróg oraz pojazdów ale przede wszystkim od świadomości i odpowiedzialności wszystkich uczestników ruchu drogowego WORD w Legnicy, chcąc dotrzeć do wszystkich użytkowników dróg i ukształtować model "bezpiecznego zachowania na drodze", prowadzi szeroko zakrojoną działalność edukacyjno - prewencyjną, której celem jest propagowanie i sprawdzanie wiedzy motoryzacyjnej oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego.</p> <p>Podstawowym warunkiem zmniejszenia liczby wypadków i ich ofiar jest właściwe przygotowanie społeczeństwa do bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym, oraz zaszczepienie od najmłodszych lat zasad bezpiecznego współistnienia na drodze - odpowiedzialności za własne czyny, poszanowania i respektowania praw innych uczestników ruchu drogowego WORD w Legnicy w przyszłym roku planuje swoją działalność profilaktyczną skierować także do przedszkolaków.</p>	

2.2. Województwo kujawsko – pomorskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	KWP Bydgoszcz	Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach województwa
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	WORD Toruń	Konferencja dla dyrektorów szkoły Przystąpienie do II etapu tworzenia Centrum Edukacji
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	WORD Bydgoszcz	Młodzieżowy turniej motoryzacyjny Turniej wiedzy o BRD, finał okręgowy i wojewódzki
	WORD Toruń	„29 ogólnopolskiego turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym”
	WORD we Włocławku	Szkolenie dla nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz kształcenia zintegrowanego realizujących treści z wychowania komunikacyjnego Warsztaty dla nauczycieli „projektowanie i realizacja ścieżki edukacyjnej z wychowania komunikacyjnego Szkolenie dla nauczycieli realizujących zajęcia z wychowania komunikacyjnego w klasach IV-VI i gimnazjum
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD Toruń	Współdział w org. i przepr. eliminacji Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Motoryzacyjnego V edycja konkursu plastycznego pt. „ Chcę być bezpieczny na drodze IV Wojewódzki przegląd Scenek Dramowych „Jestem bezpieczny”
	WORD Bydgoszcz	Dzień Otwarty WORD
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD Bydgoszcz, KWP Bydgoszcz	Zakup urządzeń testujących (1000 szt. narkotestów)
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	

2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	WORD we Włocławku	Cykl imprez samochodowych – Włocławski Mistrz Kierownicy
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	WORD we Włocławku	Lekcje wychowania komunikacyjnego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych na Sali wychowania komunikacyjnego WORD połączone z zajęciami praktycznymi na miasteczku ruchu drogowego
		Dzień Otwarty WORD we Włocławku
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	WORD we Włocławku	Organizacja sprawdzania kwalifikacji uczniów ubiegających się o kartę rowerową i motorowerową
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD we Włocławku	Międzyskolny konkurs plastyczny „Bezpieczny Pierwszak”
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Urząd Miasta Grudziądz	Budowa zatoki autobusowej przy ulicy Konstytucji 3 Maja w Grudziądzu
		Budowa ul. Kulerskiego w Grudziądzu
		Przebudowa ul. Nauczycielskiej w Grudziądzu na odcinku od ulicy Ikara do ulicy Parkowej i ul. Kustronia w obrębie skrzyżowania z ul. Nauczycielską

	Urząd Miasta Grudziądz	<p>Przebudowa ulicy Paderewskiego na odcinku od ulicy Poniatowskiego do ulicy Kwidzyńskiej</p> <p>Przebudowa ul. Warszawskiej w Grudziądzu na odcinku od ulicy Nauczycielskiej do ulicy Rydygiera wraz z infrastrukturą towarzyszącą</p> <p>Budowa ścieżki rowerowej od ulicy Wiejskiej do Alei 23 Stycznia w Grudziądzu</p> <p>Budowa chodnika na ulicy Waryńskiego od ulicy Droga Przechodnia do ulicy Łyskowskiego</p> <p>Budowa oświetlenia ulica Jaworowa</p> <p>Remont przejścia dla pieszych przy ul. Korczaka</p> <p>Budowa chodnika na ulicy Paderewskiego w Grudziądzu od ulicy Dębowej do ulicy Modrzewiowej</p> <p>Przebudowa ulicy Podlaskiej</p> <p>Przebudowa nawierzchni ul. Łęgi</p> <p>Budowa ścieżki rowerowej od ulicy Wiejskiej do Alei 23 Stycznia</p> <p>Modernizacja ul. Chełmińskiej na odcinku od ul. Kraszewskiego do ul. Południowej</p> <p>Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi</p>
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy	<p>Przebudowa skrzyżowań w Gminie Dąbrowa Chełmińska droga nr 551 oraz w m. Belno na drodze woj. nr 239</p> <p>Przebudowa dróg nr: 251 Kaliska – Inowrocław, 543 Paparzyn – Szabda, 246 Paterek – Dąbrowa Biskupia, 254 Brzoza – Wylatowo, 550 Chełmno – Unisław, 552 Różankowo – Lubicz, 551 Strzyżawa – Wąbrzeźno, 589 Grzywna – Chełmża, 237 Czersk – Mąkowsko, 270 Brześć Kuj. – Koło, 558 Lipno – Dyblin, 245 Gruczno – Chełmno.</p>
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Miejski Zarząd Dróg w Toruniu	<p>Przebudowa dróg</p> <p>Przebudowa sygnalizacji świetlnej</p> <p>Budowa sygnalizacji świetlnej</p>
	Miejski Zarząd Dróg we Włocławku	System wspomagania zarządzania ruchem na drodze

	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Bydgoszczy	Budowa sygnalizacji świetlnej na drodze krajowej nr 15 w Wierchosławicach
		Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 15 z drogą powiatową w miejscowości Wielka Łąka
		Budowa sygnalizacji świetlnej dla pieszych droga krajowa nr 15 w Inowrocławiu
		Spowolnienie ruchu na przejściu droga krajowa nr 15 w miejscowości Gniewkowo
		Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 1 z drogą wojewódzką nr 551w Kończewicach.
	Zarząd Dróg Wojewódzkich Oddział w Bydgoszczy	Budowa chodników w ciągu dróg wojewódzkich
		Wykonanie oznakowania poziomego na drogach wojewódzkich.
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.3. Województwo lubelskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	WRD KW Policji	Dane dotyczące stanu Brd w województwie lubelskim
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie	Prowadzenie obsługi Sekretariatu WR BRD, utrzymywanie strony internetowej WR BRD,
	WORD Chełm, Komenda Miejska Policji w Chełmie, Automobilklub Chełmski	„Porozumienie Chełmskie Na Rzecz Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego”.
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Chełmie	Szkolenie liderów edukacji motoryzacyjnej. Pierwsza pomoc przedmedyczna
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zamościu	Szkolenie instruktorów nauki jazdy.
		Reedukacja kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego.
		Szkolenie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na kartę rowerową i motorowerową.
		Szkolenie kandydatów na kierowców w zakresie doskonalenia techniki jazdy samochodem
	Komenda Wojewódzka, Komendy Powiatowe (Miejskie) Państwowej Straży Pożarnej	Kursy z zakresu ratownictwa medycznego dla podmiotów KSRG
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zamościu	Szkolenie instruktorów nauki jazdy
		Reedukacja kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego
		Szkolenie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na kartę rowerową i motorowerową
		Szkolenie kandydatów na kierowców w zakresie doskonalenia techniki jazdy samochodem
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie	Szkolenie Liderów Szkolnej Edukacji Motoryzacyjnej (SEM)
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Komendy Miejskie / Powiatowe PSP	Doposażenie jednostek PSP w sprzęt ratownictwa drogowego.
		Zakup samochodów ratownictwa drogowego
		Doposażenie jednostek PSP w sprzęt medyczny
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	

2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	WORD Chelm, KM Policji w Chelmie	Szkolenie instruktorów nauki jazdy
	WORD Biała Podlaska i KMP w BP	Akcja „Napęd Na Kulturę” na polskich drogach
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Policja	Propagowanie jazdy zgodnej z przepisami poprzez automatyczne monitorowanie zachowań kierujących pojazdami (przekraczanie dozwolonej prędkości jazdy). Wzmoczone działania prewencyjno – kontrolne z wykorzystaniem videorejestratorów
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	Policja	Egzekwowanie obowiązku używania pasów bezpieczeństwa i prawidłowego przewożenia dzieci w pojazdach
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Chelmie	Nadprogramowe szkolenie kandydatów na kierowców przed przystąpieniem do egzaminu państwowego na prawo jazdy
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Chelmie	Reedukacja kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie	Nadprogramowe szkolenia na tematy brd, kierowców uczestników kursów doszkalających na przewóz rzeczy i osób
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białej Podlaskiej	Szkolenie Kierowców Zawodowych
		Szkolenie kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego
Szkolenie Instruktorów		
		Szkolenie Egzaminatorów
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie	Promocja bezpieczeństwa ruchu drogowego wśród dzieci, młodzieży, kierowców i osób dorosłych w ruchu drogowym poprzez organizowanie konkursów o tematyce brd, fundowanie nagród, wyposażanie w elementy odblaskowe
		Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, Ogólnopolski Turniej BRD
		Doposażenie infrastruktury drogowej w środki bezpieczeństwa ruchu drogowego – darowizna kwoty pieniężnej na zakup masztu do montażu fotoradaru dla Gminy Kraśnik
		Doposażenie infrastruktury drogowej w środki bezpieczeństwa ruchu drogowego – darowizna kwoty pieniężnej na zakup masztu do montażu fotoradaru dla Komendy Powiatowej Policji w Janowie Lubelskim
		„Akcja Znicz 2006” - druk ulotek „kierowco pamiętaj” rozdawanych kierowcom w okresie dnia „Wszystkich Świętych”
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zamościu	Spotkania z rodzicami uczniów szkół podstawowych i gimnazjów nt. „Dziecko widoczne dziecko bezpieczne
Policja	Kształtowanie roli rodzica w aspekcie odpowiedzialności za bezpieczeństwo dziecka przewożonego w pojeździe	
	Nadzór nad nieprawidłowym wyprzedzaniem pojazdów na wyznaczonych obszarach zagrożonych wypadkami drogowymi	

	Policja	Kształtowanie świadomości społecznej w przedmiocie bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym
		Wzmoczone działania Policyjne ukierunkowane na eliminowanie z ruchu nietrzeźwych jego uczestników „Pomiar”
		Wzmoczone działania Policyjne „Prędkość”
		Nadzór nad odcinkami dróg szczególnie zagrożonymi wypadkami na skutek nadmiernej prędkości
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zamościu	Organizacja konkursów podczas festynów poświęconych brd
		Finały powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy BRD
		V Lubelska Wojewódzka Konferencja - „Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego – Ochrona Niechronionych Uczestników Ruchu Drogowego”
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białej Podlaskiej	Szkoła bezpiecznej jazdy
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	Policja	Nadzór nad szczególnie niebezpiecznymi przejściami dla pieszych
	WORD Chelm	Finał Powiatowy Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Motoryzacyjnej
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
	WRBRD, WORD Chelm, Lublin, Biała Podlaska, Zamość.	V Lubelska Wojewódzka Konferencja BRD.
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie	Budowa chodników w ciągu dróg wojewódzkich
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	WORD-y woj. Lubelskiego WR BRD	V Lubelska Wojewódzka Konferencja Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego - „Ochrona niechronionych uczestników ruchu drogowego”
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zamościu	Spotkania z rodzicami uczniów szkół gminy Tamawatka oraz nauczycielami tych szkół w ramach porozumienia patronackiego na temat „Dziecko widoczne dziecko bezpieczne”
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białej Podlaskiej	Lekcja Bezpieczeństwa w ramach Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Białej Podlaskiej
		Konkurs Wiedzy Prewencyjnej „ Jestem Bezpieczny” w Białej Podlaskiej
		Festyn z okazji Dnia Dziecka w Białej Podlaskiej
		Konkurs „Chcę być bezpieczny w ruchu drogowym” w Białej Podlaskiej
		Wykłady na temat: „Bezpieczeństwo Ludzi w Ruchu Drogowym” w SP nr.4 w Białej Podlaskiej
		Festyn integracyjno-prewencyjny „Zawsze Bezpieczny” Parczewie
		Festyny i wykłady w Szkołach Podstawowych
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	

2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej w ciągu drogi woj. nr 801 w Dęblinie
	Policja, WORD Lublin	Popularyzowanie znajomości przepisów ruchu drogowego i tematyki BRD
	WORD Zamość	Wyposażenie – w ramach porozumienia patronackiego - uczniów placówek oświatowych z terenu gminy Tarnawatka biorących udział w programie w programie edukacyjnym w elementy odblaskowe
		Zakup nagród dla uczestników konkursu plastycznego „Mój znaczek odblaskowy”
	WORD Chełm	Finale Powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy BRD „Jestem bezpieczny na drodze
		Organizacja sprawdzianów teoretycznych i praktycznych na kartę rowerową i motorowerową
	WORD Biała Podlaska	Regionalne Eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym Gimnazjów, Szkół Podstawowych i Ponadgimnazjalnych
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Zamościu	Wyposażaniu uczniów szkół podstawowych i gimnazjów w elementy odblaskowe.
		Zakup nagród dla uczestników konkursów plastycznych o tematyce BRD.
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie	Remont i regeneracja nawierzchni na drogach wojewódzkich
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie	Przebudowa oraz rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 812 na odcinku Biała Podlaska – Wisznice
		Przebudowa dróg wojewódzkich nr 824, nr 801 w m. Puławy
		Budowa kanalizacji deszczowej i separatora ścieków oraz budowa i remont chodników, remont nawierzchni ul. Puławskiej w Bochochnicy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 824

	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie	Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 698 z drogą wojewódzką nr 811
		Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 812 z drogą powiatową nr 0096L w m. Łyniew
		Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 813 (ul. Staszica, ul. Lubelska) z drogami powiatowymi i gminnymi (ul. 11 Listopada, ul. Rudnickiego, ul. Krótka) w m. Komarówka Podlaska
		Rozbudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 819 z drogą powiatową nr 0624L w m. Hańsk
		Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 824 w m. Karczmiska Pierwsze
	Policja	Inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do rozbudowy infrastruktury technicznej dróg mającej wpływ na poziom bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	Komenda Wojewódzka PSP w Lublinie	Tworzenie CPR-ów
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Lublinie	Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przed medycznej

2.4. Województwo lubuskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	<p>Na stan brd wpływ mają takie czynniki jak sukcesywne zwiększanie się liczby pojazdów, niedostosowana do potrzeb infrastruktura, stan techniczny pojazdów oraz predyspozycje kierujących.</p> <p>Statystycznie w 2006 roku w woj. lubuskim odnotowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 835 wypadków drogowych: zabitych 147 osób, rannych 1125 osób • 11539 zgłoszonych kolizji drogowych • 7838 przypadków kierowania pod wpływem alkoholu, w tym: 93 wypadki spowodowane przez osoby pod wpływem alkoholu, 13 osób zabitych. • 166 wypadków spowodowanych przez kierujących w wieku 18-24 lat, w tym 19 osób zabitych • 2 osoby zabite w wieku 7-14 lat • 1586 interwencji Straży Pożarnej przy wypadkach drogowych. <p>Stan brd w województwie w dużym stopniu zależy będzie od umiejętnego wykorzystania różnorodnych metod eliminujących niepożądane (nieprawidłowe) zachowania u kierujących pojazdami, jak i u pieszych użytkowników dróg.</p>
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	<p>„Stan bezpieczeństwa ruchu drogowego w woj. lubuskim oraz metody jego poprawy” – szkolenie skierowane do kadr w gminach, powiatach i innych instytucji samorządowych woj. lubuskiego zajmujących się brd. Miało na celu min. uświadomienie problemów dot. infrastruktury drogowej, przygotowanie uczestników do efektywnego wdrażania środków poprawy brd.</p>
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	<p>Cykliczne szkolenia (spotkania, pogadanki) dla dzieci i młodzieży z zakresu przepisów ruchu drogowego (szczególnie pieszych, rowerów i motorowerów)</p> <p>Szkolenie „Uprawnienia z zakresu kontroli ruchu drogowego posiadane przez organy ruchu drogowego. Kontrola ruchu drogowego, kierowanie ruchem drogowym”. Jednostki przeszkolone to: Straż Pożarna, Straż Gminna, Straż Leśna, pracownicy zarządów dróg.</p>
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	<p>Policja prowadzi ewidencje wypadków i kolizji drogowych (system ewidencji wypadków i kolizji drogowych SEWIK) Baza ta służy również do stałego monitorowania tendencji występujących w brd na terenie woj. lubuskiego w porównaniu do innych regionów kraju.</p>

2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD Zielona Góra, WORD Gorzów Wlkp.	Przygotowanie nauczycieli szkół podstawowych do przeprowadzania zajęć z tematyki wychowania komunik. i przygotowania uczniów do egzaminu na kartę motorowerową
		Wyposażenie bazy dydaktycznej szkół podstawowymi z zakresu wychowania komunikacyjnego
		Szkolenie „Ratujemy i uczymy ratować” przeprowadzone przez WOŚP przygotowujące nauczycieli szkół podstawowych do prowadzenia zajęć w zakresie udzielania pierwszej pomocy z uczniami kl. I-IV.
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	WORD Zielona Góra	Doposażenie instytucji biorących udział w działaniach na rzecz brd m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • KPP w Świebodzinie – zakup zestawu komputerowego i aparatu fotograficznego przeznaczonych do działań na rzecz poprawy brd • Zarząd Wojewódzki OSP w Zielonej Górze – zakup sprzętu specjalistycznego do ratownictwa drogowego.
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	KWP – Gorzów Wlkp.	Działania profilaktyczne na rzecz poprawy brd mające na celu oddziaływanie na uczestników szkoleń, turniejów, quizów o tematyce brd (m.in. Turniej Bezpieczeństwa w ruchu drogowym, Turniej Motoryzacyjny, Turniej BRD dla dzieci niepełnosprawnych) do poprawnego zachowania się podczas korzystania z dróg. W szczególności skierowane do dzieci szkół podstawowych i gimnazjów.
		Współdziałania z lokalnymi mediami – stałe, bieżące przekazywanie przez media informacji o stanie BRD.
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	KWP – Gorzów Wlkp.	Działania prewencyjne, skierowane do określonej grupy użytkowników dróg pod kątem występujących nieprawidłowości pn. „Prędkość”, „Kaskada” – kontrola prędkości na dużych odcinkach”
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
2.2.3	Udoskonalanie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	

2.2.5	<p>Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego</p> <p>KWP – Gorzów Wlkp. WORD Zielona Góra Szkoły Podstawowe, Gimnazja, Przedszkola woj. lub. Związek Harcerstwa Polskiego w Zielonej Górze WORD Gorzów Wlkp. Stowarzyszenie na rzecz pomocy i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży Centrum Wychowania Komunikacyjnego i Politechnicznego w Zielonej Górze Auto-Best – Zielona Góra PZM – Zielona Góra Kuratorium Oświaty – Gorzów Wlkp. Automobilklub – Gorzów Wlkp. Auto- Klub – Zielona Góra</p>	<p>Wzmoczone działania kontrolne w okresach wydłużonych świąt czy dni wolnych od pracy mające na celu zapewnienie brd w związku ze wzrostem natężenia ruchu pojazdów.</p> <p>Organizacja i współorganizacja konkursów, turniejów i akcji prewencyjnych w zakresie brd obejmujące dzieci, młodzież jak również dorosłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działania mające na celu poprawę brd, wsparcie szkół i ośrodków wychowawczych w pomoce dydaktyczne, integrację dzieci i nauczycieli, wzrost wiedzy i umiejętności, pomoc wychowawczą młodzieży • działania mające na celu naukę udzielania pomocy przedlekarskiej • działania mające na celu przekazanie wiedzy związanej z przepisami ruchu drogowego oraz techniki kierowania pojazdem.
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	<p>KWP – Gorzów Wlkp. Kuratorium Oświaty – Gorzów Wlkp. WORD – Zielona Góra WORD – Gorzów Wlkp. Zarząd Dróg Wojewódzkich – Zielona Góra Rejony Dróg Wojewódzkich woj. lubuskiego Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze</p>	<p>Realizacja przedsięwzięć polegających na tworzeniu ścieżek rowerowych i ciągów pieszych w miejscowościach oraz między miejscowościami w woj. lub.</p> <p>Organizacja cyklicznych spotkań, konkursów, szkoleń, quizów, zajęć wychowania komunikacyjnego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Przedsięwzięcia związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów m.in.: remonty i budowa chodników, remonty i budowa balustrad ochronnych, wyznaczanie przejść dla pieszych, remonty zatok parkingowych, remonty zatok autobusowych, budowa sygnalizacji świetlnej, budowa ścieżek rowerowych, budowa wysepek dzielących jezdnię, oświetlenie przejść dla pieszych i oznakowanie pionowe i poziome.</p>

2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
	KWP – Gorzów Wlkp.	Przeprowadzanie stałych i okresowych lustracji dróg pod kątem prawidłowego oznakowania i funkcjonowania infrastruktury drogowej – wnioski przekazywane są do właściwych zarządów dróg. Analizowanie i opiniowanie zmian stałej i czasowej organizacji ruchu, uczestniczenie w fazie projektowania rozwiązań komunikacyjnych, wnioskowanie zmian organizacji ruchu w miejscach zagrażających bezpieczeństwu ruchu.
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Zielonej Górze	Działania mające wpływ na poprawę wyposażenia dróg: ustawianie lusterek drogowych w celu poprawienia widoczności na drodze, oznakowanie dróg, wprowadzenie pasów akustycznych, wprowadzenie ograniczeń prędkości.
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	KWP – Gorzów Wlkp. Zarząd Dróg Wojewódzkich – Zielona Góra Rejony Dróg Wojewódzkich woj. lubuskiego	Działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej zrealizowane na terenie woj. lubuskiego: <ul style="list-style-type: none"> • remont i przebudowa dróg wojewódzkich • naprawa i konserwacja krawężników dróg woj. • naprawa barier ochronnych • odnowa nawierzchni dróg • budowa stacji wczesnego ostrzegania • budowa obwodnicy Międzyrzecza • budowa obwodnicy Sulechowa w ciągu drogi krajowej nr 32 • budowa północnej jezdni drogi Olczyzna-Golnice
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad – Zielona Góra	Zrealizowano m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie zakazu wyprzedzania przez zmianę oznakowania poziomego i pionowego na drodze krajowej nr 32 • likwidacja lewoskrętu na drodze krajowej nr: 2, 27, 32 • przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 22 z drogą wojewódzką nr 160 i powiatową nr F1371 – budowa małego ronda
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	KWP – Gorzów Wlkp.	Doskonalenie systemu nadzoru nad ruchem drogowym oraz ulepszanie zasad współdziałania pomiędzy służbami dyżurnymi Policji i innymi służbami ratowniczymi. Działania te mają wpływ na skrócenie czasu od otrzymania informacji o zdarzeniu drogowym do czasu przybycia na miejsce Policji i innych służb ratowniczych.

2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	KWP – Gorzów Wlkp.	Doszkalanie policjantów mających pierwszy kontakt ze zdarzeniami drogowymi w udzielaniu pierwszej pomocy ofiarom.

2.5. Województwo łódzkie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	KWP w Łodzi	W ramach programu Gambit udział naczelników i kierowników sekcji/ogniw Ruchu Drogowego KPP/KMP woj. łódzkiego w szkoleniu powiatowych kadr brd
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	KWP w Łodzi	Informowanie społeczeństwa poprzez Internet o statystyce wypadków i kolizji oraz ich ofiar w województwie oraz okresowo występujących zagrożeniach na drogach podstrona uruchomiona na stronie internetowej KWP w Łodzi
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	Kuratorium Oświaty w Łodzi	III Wojewódzka Konferencja „Wychowanie komunikacyjne w praktyce szkolnej”
		Badanie wycinkowe realizacji wychowania komunikacyjnego oraz edukacji dla bezpieczeństwa w szkołach podległych Kuratorium Oświaty w Łodzi
		Test diagnostyczny dla klas II szkół ponadgimnazjalnych „Pierwsza pomoc przedmedyczna”
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	KWP w Łodzi	W ramach programu zatwierdzonego przez WR BRD rozpowszechnienie wśród uczestników ruchu drogowego poruszających się po drodze krajowej nr 1 7 tysięcy ulotek/breloków zawierających materiały dydaktyczne dotyczące zasad resuscytacji
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD – Łódź, Sieradz, Piotrków, Skierniewice	Opracowanie II-części PP BRD Gambit „Diagnoza bezpieczeństwa ruchu drogowego w woj. łódzkim
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	Kuratorium Oświaty w Łodzi	Nadzór pedagogiczny nad realizacją programów nauczania
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	KWP w Łodzi	uruchomienie okresowych 100 punktów automatycznej kontroli prędkości umiejscowionych w każdym z powiatów na drogach krajowych i wojewódzkich w okresie wakacji; rozpowszechnienie informacji na ten temat w środkach masowego przekazu w ramach przedsięwzięcia „Bezpieczne wakacje”

2.2.3	Udoskonalanie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	KWP w Łodzi, WORD-y województwa łódzkiego	Rozpowszechnienie wśród kierujących 10 tysięcy ulotek dotyczących zagrożeń wynikających z kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu w ramach działań KWP pod nazwą „Pomiar”
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	KWP w Łodzi	Wzmoczone kontrole prędkości w ramach realizowanego planu taktycznego przy wykorzystaniu fotoradarów, wideorejestраторów, fotorejestраторów oraz radarowych mierników prędkości w ramach działań KWP pod nazwą „Prędkość”
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	WORD w Łodzi	Promocja brd za pomocą cyklicznych audycji „Bezpieczna Jazda” w telewizji regionalnej TOYA.
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
	KWP w Łodzi	W ramach działań KWP pod nazwą „Niechronieni” wprowadzenie okresowo nasilonych kontroli widoczności i prawidłowego poruszania się po drogach niechronionych uczestników ruchu drogowego (piesi, rowerzyści, motorowerzyści)
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	WORD-y, KWP w Łodzi	Współrealizacja przedsięwzięcia „Mikołaj na drodze” rozpowszechnianie wśród uczniów elementów odblaskowych, kamizelek oraz kompletów oświetleniowych do rowerów
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	Szkoły podstawowe, gimnazja, Kuratorium Oświaty w Łodzi, WORD w Łodzi, Sieradzu, Piotrkowie Trybunalskim, Skierniewicach, Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego oraz inne ośrodki doskonalenia współpracujące ze szkołami	Konkurs plastyczny dla szkół podstawowych i gimnazjów, w tym również kategoria dla szkół specjalnych „Bezpieczeństwo na drodze”; konkurs dla klas I-III szkoły podstawowej „Przygoda z przepisami ruchu drogowego”
	KWP w Łodzi, Kuratorium Oświaty, WORD-y	Wspieranie teoretycznych i praktycznych zajęć wychowania komunikacyjnego w szkołach w ramach uzgodnień pomiędzy KWP w Łodzi, Kuratorium Oświaty, WORD-y
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
	KWP w Łodzi	Wzmoczone kontrole autobusów i gimbusów przewożących dzieci i młodzież do szkół oraz na zimowy/letni wypoczynek, przeprowadzenie raz w kwartale kompleksowych kontroli jakości przewozów pasażerskich dokonywanych przez gimbusy oraz inne pojazdy grupowo dowożące dzieci do szkół; niezależnie od powyższego, wzmoczone kontrole przewozów autobusowych prowadzone w okresie wakacji i ferii zimowych
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	WORD w Łodzi, Skierniewicach, Sieradzu, Piotrkowie	Fundowanie nagród – we wszystkich konkursach, które poprawiają bezpieczeństwo dzieci, w postaci kasków ochronnych, zestawów oświetlenia do rowerów, odblasków

2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	Polski Związek Motorowy, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Komenda Wojewódzka Policji, Wojewódzka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego	Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym – etap wojewódzki, regionalny, powiatowy, szkolny Ogólnopolski Turniej Motoryzacyjny – etap wojewódzki etap wojewódzki, regionalny, powiatowy, szkolny
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
	KWP w Łodzi	W ramach programu „Widoczny rowerzysta” realizowanego przez KWP w Łodzi działania ukierunkowane na ujawnienie nieoświetlonych rowerzystów poruszających się po zmierzchu; przekazywanie kompletów oświetleniowych do rowerów i zapraszanie w/w na pogadanki
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD-y województwa łódzkiego	Wręczanie uczestnikom imprez brd – smyczy, naklejek odbłaskowych, zestawów oświetlenia rowerów
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
	KWP w Łodzi	W ramach Rozp. Ministra Infrastruktury - nadzór nad drogami wojewódzki, powiatowymi i gminnymi prowadzenie wspólnych z przedstawicielami Urzędu Marszałkowskiego, GDDKiA oraz Urzędu Wojewódzkiego przeglądów dróg mających na celu usunięcie nieprawidłowości w oznakowaniu i organizacji ruchu
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	Budowa chodnika w m. Brzustowiec - dr. woj. 728
		Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 726 Opoczno -Bukowiec Opoczyński
		Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 584 w m. Kiernozia
		Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 702 Konary - Piątek
		Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 702 Kutno - Konary wraz z budową mostu
		Przebudowa chodnika w m. Kwiatkowiec droga woj. Nr 710
		Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 703, ul. Kaliska w Łęczycy z budową wiaduktu nad torami PKP
		Przebudowa chodnika w m. Łyszkowice - droga woj. Nr 704
		Budowa chodnika w ciągu drogi woj. Nr 703 - ul. Łęczycka w Piątku
		Przebudowa chodnika w m. Przerdbórz - droga woj. Nr 742
		Budowa chodnika w m. Raciszyn - droga woj. Nr 491
		Budowa chodnika w ciągu drogi woj. Nr 707 - ul. Zamkowa Wola, Rawa Mazowiecka
		Przebudowa skrzyżowania w Rawie Maz. , ul. Krakowska i ul. Konstytucji 3-go Maja -droga woj. Nr 726
Budowa prawoskrętu w Tomaszowie Maz. , ul. Św. Antoniego - droga woj. Nr 713		

	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	Przebudowa drogi woj. Nr 713 Przebudowa chodnika ze wzmocnieniem nawierzchni w m. Ujazd - droga woj. Nr 713 Przebudowa wiaduktu na PKP w m. Wielka Wieś - droga woj. Nr 710 wraz z przebudową dojazdów, Budowa chodnika w m. Wyszaków, ul. Mikorska - droga woj. Nr 450 Wykonanie remontów cząstkowych nawierzchni bitumicznych Powierzchniowe utrwalenie nawierzchni bitumicznych Wykonanie nakładek bitumicznych w ramach robót utrzymaniowych,
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
	KWP w Łodzi	Powołanie Komisariatu Autostradowego Policji nadzorującego porządek i bezpieczeństwo na nowo oddanym odcinku autostrady A1
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Łodzi	Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego Wykonanie oznakowania poziomego Wykonanie oznakowania pionowego
	KWP w Łodzi	W ramach programu operacyjnego nr 8 KWP w Łodzi „Ograniczenie wypadków drogowych i ich ofiar na drogach województwa łódzkiego przeprowadzenie wiosennej i jesiennej lustracji dróg oraz kontroli oznakowania dróg w rejonach szkół”
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadomienia o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	KW Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi	Wdrożenie i wprowadzenie telefonu 112
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
	KW Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi	Zakup nowych samochodów ratownictwa technicznego
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	KW Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi	Szkolenia ratowników w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy

2.6. Województwo małopolskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	Komenda Wojewódzka Policji	Dane dotyczące stanu brd w województwie małopolskim
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	WRBRD	Inicjowanie powołania powiatowych rad brd.
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	WRBRD, Policja, Kuratorium Oświaty, Małopolskie Ośrodki Ruchu Drogowego	Przeprowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje: - policjantów ruchu drogowego - zarządców dróg - nauczycieli wychowania komunikacyjnego
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	WRBRD, Małopolskie Ośrodki Ruchu Drogowego	Szkolenia o tematyce brd dla: - instruktorów szkolących kierowców - przewoźników materiałów niebezpiecznych ADR - kierowców
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
	Małopolska Policja, Zarządcy Dróg: ZDW, KZD	Tworzenie baz danych i ich przetwarzanie w Policji i w jednostkach zarządzających drogami
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
	WRBRD, Towarzystwa Ubezpieczeniowe	Przedstawianie programu rządowego GAMBIT 2005 na spotkaniach w starostwach powiatowych (dostarczanie publikacji GAMBIT 2005)
		Prowadzenie prezentacji zagadnień o tematyce brd na spotkaniach w starostwach powiatowych
		Finansowe zaangażowanie instytucji do współpracy z WRBRD
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WRBRD, Kuratorium Oświaty, Małopolska Policja, PZMoT, Małopolskie Ośrodki Ruchu Drogowego	Systematyczne szkolenie kadr nauczycielskich w przedmiocie wychowanie komunikacyjne
		Organizowanie corocznych turniejów motoryzacyjnych dla dzieci i młodzieży
		Udział Policji w szkoleniach, konkursach, pogadankach
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Krakowskie Pogotowie Ratunkowe, Straż Pożarna, Inspekcja Transportu Drogowego, Samorzady Małopolska Policja	Utworzenie Centrum Powiadamiania Ratunkowego
		Tworzenie Rozsrodkowanych Zespołów Ratowniczych
		Organizacja wspólnych ćwiczeń dla wszystkich podmiotów ratownictwa medycznego
		Doposażenie w sprzęt ratowniczy
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	

2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	Małopolska Policja WRBRD	Akcje małopolskiej Policji Produkcja programu TV i audycji radiowej, podnoszących zagadnienia brd, w tym promowanie bezpiecznej prędkości
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Zarządcy Dróg w Małopolsce, Policja	Prowadzenie ukierunkowanych przeglądów dróg
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	Małopolska Policja, WRBRD	Akcje policji Produkcja programu TV i audycji radiowej, podnoszących zagadnienia brd, w tym promowanie zapinania pasów bezpieczeństwa i używania fotelików dla dzieci
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	Małopolska Policja, WRBRD, Marszałek Województwa Małopolskiego Małopolskie Ośrodki Ruchu Drogowego	Akcje policji – każdy zatrzymany do kontroli kierujący, zostaje poddany badaniu na zawartość alkoholu
		Produkcja programu TV i audycji radiowej, podnoszących zagadnienia brd, w tym problem trzeźwości kierujących
Wspólny program współdziałania Małopolskich Ośrodków Ruchu Drogowego z Pełnomocnikiem Zarządu Województwa ds. Uzależnień, skierowany do instruktorów, egzaminatorów i kierujących (szkolenia, seminaria, akcje medialne)		
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	WRBRD, Kuratorium Oświaty Małopolskie Ośrodki Ruchu Drogowego	Systematyczne prowadzenie szkoleń dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego, podnoszące ich wiedzę w zakresie brd
		Policja, jako propagator właściwych postaw wśród uczestników ruchu drogowego
		Prowadzenie szkoleń i seminariów dla instruktorów kształcących kierowców
		Prowadzenie szkoleń kwalifikacyjnych dla kierowców zawodowych
Systematyczne prowadzenie różnorodnych kampanii w mediach (produkcja cyklicznego programu TV „Jedź bezpiecznie i audycje radiowej „Zapnij pasy”		
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
	Małopolska Policja	Prewencyjny program policyjny „Niechronieni uczestnicy Ruchu Drogowego”
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie Małopolska Policja, Zarządcy Dróg w Małopolsce	Prewencyjny program policyjny „Niechronieni uczestnicy Ruchu Drogowego” Stosowanie urządzeń drogowych dla ochrony i bezpieczeństwa pieszych

2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	WRBRD, Kuratorium Oświaty Małopolskie Ośrodki Ruchu Drogowego	Systematyczne prowadzenie szkoleń dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego, podnoszące ich wiedzę w zakresie brd
		Produkcja programu TV i audycji radiowej, podnoszących zagadnienia brd, w tym problem bezpieczeństwa dzieci na drogach
		Szkolenia instruktorów kształcących kierowców
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
	Małopolska Policja	Prewencyjny program policyjny „Niechronieni uczestnicy Ruchu Drogowego”
		Policyjne egzekwowanie prawidłowych zachowań kierujących
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	Małopolska Policja, Zarządcy Dróg w Małopolsce	Prewencyjny program policyjny „Niechronieni uczestnicy Ruchu Drogowego”
		Współdziałania Policji z Kuratorium Oświaty i Zarządcami Dróg
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	Małopolska Policja, WRBRD	Prewencyjny program policyjny „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”
		Produkcja programu TV i audycji radiowej, podnoszących zagadnienia brd, w tym problem bezpieczeństwa rowerzystów (trzy specjalne odcinki programu TV o charakterze vademecum)
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
	Małopolska Policja	Działania prewencyjne i kontrolne Policji
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
	Zarządcy Dróg w Małopolsce	Budowa ścieżek rowerowych
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	Małopolska Policja, WRBRD	Działania wynikające z programu Policji „Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego”
		Program radiowy i audycja telewizyjna, w których poruszane są problemy partnerstwa i wzajemnych relacji uczestników ruchu drogowego
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
	Politechnika Krakowska, WRBRD	Szkolenie audytorów przez Politechnikę Krakowską
		Szkolenie dla wykonujących przeglądy - wytyczne
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
	Zarządcy Dróg w Małopolsce: ZDW, KZD, inne jednostki powiatowe, WRBRD, Małopolska Policja	Tworzenie systemu bieżącego monitoringu przez Zarządców Dróg, uruchamianie specjalnego numeru telefonu, pod który można zgłaszać informacje

	Zarządcy Dróg w Małopolsce: ZDW, KZD, inne jednostki powiatowe, WRBRD, Małopolska Policja	Utworzenie adresu internetowego (forum) dla widzów programu TVP „Jedź bezpiecznie”, gdzie można zgłaszać uwagi na temat oznakowania i organizacji ruchu Współpraca WRBRD z Zarządcami w sprawie szybkiego reagowania na nieprawidłowości w oznakowaniu
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarządcy Dróg w Małopolsce	Budowa obwodnic na drogach województwa małopolskiego Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dróg w Małopolsce
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Zarządcy Dróg w Małopolsce	Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dróg w Małopolsce, w tym wprowadzanie urządzeń brd
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Zarządcy Dróg w Małopolsce	Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dróg w Małopolsce, z zastosowaniem nowoczesnych rozwiązań brd
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	Państwowa Straż Pożarna, Samorząd Województwa, Pogotowie Ratunkowe	Utworzenie Centrów Powiadamiania Ratunkowego z nr alarmowym 112
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
	Państwowa Straż Pożarna, Samorząd Województwa, Pogotowie Ratunkowe	Utworzenie na terenie województwa rozśrodkowanych zespołów ratowniczych (skracanie czasu dojazdu na miejsce wypadku)
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
	Państwowa Straż Pożarna, Samorząd Województwa, Pogotowie Ratunkowe	Utworzenie Szpitalnych Oddziałów Ratowniczych (SOR) Szkolenie służb ratowniczych (Ratownicy Medyczni)
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	Państwowa Straż Pożarna, Samorząd Województwa, Pogotowie Ratunkowe, Małopolska Inspekcja Transportu Drogowego	Współpraca i wspólne ćwiczenia różnych służb ratowniczych Koordynacja procesów ratowniczych (w wypadkach masowych, katastrofach) Doposażanie jednostek ratowniczych w specjalistyczny sprzęt ratowniczy

2.7. Województwo mazowieckie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	KWP z siedzibą w Radomiu, KSP Warszawa, Mazowiecka Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Samorządy, Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego, Zarządy Dróg,	prowadzenie statystyk dotyczących bezpieczeństwa ruchu drogowego
		podejmowanie działań zmierzających do poprawy stanu istniejącego
		opracowanie wojewódzkiego programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	Zarządy dróg, zarządzający ruchem na drogach, samorządy, inne instytucje zaangażowane w poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego.	Prowadzenie szczegółowej analizy stanu bezpieczeństwa na drogach przy wykorzystaniu bazy danych o wypadkach i kolizjach (SEWiK)
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	MRBRD, WORD-y, Kuratorium Oświaty w Warszawie	Opracowano system i programy szkolenia Dyrektorów szkół i nauczycieli wychowania komunikacyjnego.
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	Państwowa Straż Pożarna	
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	Zarządzający ruchem na drogach, Zarządy Dróg, Urząd Wojewódzki	Uruchomienie i ogłoszenie telefonów interwencyjnych do kontaktów z użytkownikami dróg w sprawach bezpieczeństwa ruchu drogowego.
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD-y	Tworzenie regionalnych centrów edukacji w zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
		Brak danych
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	MRBRD	Prowadzenie prac przygotowawczych do opracowanie wojewódzkiego programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Zarządy Dróg, Zarządzający Ruchem	Aktualizacja oznakowania obszarów zabudowanych , wprowadzenie lokalnych ograniczeń prędkości, weryfikacja ograniczeń prędkości na drogach po ich przebudowie.

2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	WRD KWP, WRDKSP	Usprawnienie i zintensyfikowanie kontroli stosowania pasów bezpieczeństwa i fotelików dla dzieci
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	Policja, WORD-y	Prowadzenie systematycznych kontroli trzeźwości kierujących. Prowadzenie szkoleń dla osób przekraczających przepisy ruchu drogowego.
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	KWP w Radomiu, KSP w Warszawie	Organizacja systemu automatycznej kontroli prędkości na drogach województwa. Na terenie garnizonu mazowieckiego ustawiono 14 masztów pod fotoradary. Szersze zastosowanie samochodów z videorejstratorami.
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Zarządy Dróg	Wyznaczanie przejść dla pieszych, przejazdów dla rowerzystów. Wprowadzanie nowoczesnych metod oznakowania przejść dla pieszych.
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	Kuratorium Oświaty w Warszawie, ZM PZM, WORD-y, Policja	Promowanie bezpiecznych zachowań w ruchu ulicznym poprzez organizację turniejów: Mazowiecki Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Mazowiecki Turniej Motoryzacyjny.
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
	Policja, Kuratorium oświaty w Warszawie	Program „Bezpieczna droga do szkoły”, Kontrola oznakowania w okolicach szkół.
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	Policja, WORD-y, Marszałek Województwa	Usprawnienie systemu nadzoru nad ruchem dzieci na obszarach szkolnych. Wyposażenie uczniów w elementy odblaskowe.
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	Policja, Mc Donald's	Wydanie kodeksu młodego rowerzysty, prowadzenie szkoleń i egzaminów na kartę rowerową
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	

2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Zarządy Dróg, Samorządy, Policja	Prowadzenie systematycznych kontroli oznakowania na drogach, bieżące uzupełnianie i usprawnianie oznakowania.
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarządy Dróg, Samorządy	Budowa nowych dróg, chodników ścieżek rowerowych, przebudowa skrzyżowań, przebudowa dróg.
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich	W miejscach niebezpiecznych wprowadzono aktywne tablice prowadzące.
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
		Brak danych
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
		Brak danych
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
		Brak danych
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.8. Województwo opolskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	KW Policji	Dane dotyczące stanu brd w województwie opolskim
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	Ośrodek szkolenia KW PSP Opole Komenda Miejska Policji w Opolu	Szkolenie strażaków PSP w zakresie kierowania ruchem drogowym podczas czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczej
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	Ośrodek szkolenia KW PSP Opole	Kurs I pomocy dla ratowników KSRG
	KR BRD	Szkolenie kadr brd na szczeblu powiatowym
	OWR BRD Zarząd Dróg Wojewódzkich – Politechnika Krakowska	Kurs – Audyt BRD
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	WORD Opole, PZM, Automobilkлуб Opole	Ratownik PZM
		Spółeczny Ratownik
	Automobilkлуб Opolski	Nauka jazdy z poślizgiem
	WORD Opole, Kuratorium Oświaty	Konferencja – wychowanie komunikacyjne (udział wzięło 130 osób)
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
	KW Policji	Policja posiada bazę danych
	GDDKiA, Zarząd Dróg Wojewódzkich	Baza danych o drogach
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	OWR BRD Opole	Strona internetowa o tematyce brd
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Automobilkлуб Opolski, WORD Opole	„Stop – wypadek na drodze”
		„Ratuj innych, uratują cię”
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	Politechnika Opolska, Polski Związek Motorowy	„Zielony Kierowca”
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Urząd Gminy Reńska Wieś	Ograniczenie prędkości – ustawiono znak B-20, B-33 „40km/h”
	Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle	Ograniczenie prędkości – oznakowano znakami drogowymi D-40 i D-1, ustawiono także próg zwalniający
2.2.3	Udoskonalanie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	

2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	WORD Opole, Kuratorium, Policja, PZM	Wojewódzki Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny
	WORD Opole, Naczelna Organizacja Techniczna w Opolu, PZM	Doskonalenie systemu szkolenia kierowców
	Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle	Ochrona dzieci
	Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu	
	Inspekcja Transportu Drogowego w Opolu	Bezpieczny Autokar
		Waga
		Przewóz Materiałów Niebezpiecznych
		Gimbus
		Taxi
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	PZM, Politechnika Opolska	„Wiosenne rajdy rodzinne”
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Zarząd Dróg Powiatowych Nysa	Budowa i remonty ciągów pieszych i rowerowych
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	Kuratorium, Automobilklub Brzeski Kuratorium, Automobilklub Kędzierzyńsko-Kozielski	„Mamo jestem bezpieczny”
		„Bezpieczna droga do szkoły”
		„Rajd Rodzinny”
	PZM, KWP, WORD Opole, Kuratorium	Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD Opole	Doskonalenie systemu szkół – edukacja
		Wspieranie rozwoju bazy techniczno-dydaktycznej i metodycznej szkół
		„Zdrowe i bezpieczne dziecko” – konkurs wiedzy o brd w przedszkolach miasta Opola (udział wzięło 80 dzieci)
	WORD Opole, PZM, Policja	Turniej BRD dla dzieci szkół specjalnych
	WORD Opole, Policja, Kuratorium	Szkolenie i egzaminowanie na kartę rowerową i motorowerową
	Policja, Kuratorium, WORD	„Bezpieczne ferie”
		„Bezpieczne Wakacje”
		„Bezpieczna droga do szkoły”
	Policja, Kuratorium, WORD	„Bądź widoczny, widocznym lepiej”

	Policja, Media Lokalne	„Klub Klika Pancernika”
	Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu	Zwiększenie bezpieczeństwa pieszych poprzez wykonanie progów spowalniających i wykonanie oznakowania pionowego i poziomego – dr. pow. nr 1516 i dr. gminna nr 104251
		Remont nawierzchni chodników w miejscowości: Karłowice, Zagwiździe, Stare Siolkowice, Ozimek.
		Przejścia dla pieszych w m. Schodnia – dr. pow. Nr 1706, w m. Gracze dr. pow. Nr 1184
	Polski Związek Motorowy	„Jestem widziany wieczorem”
	PZM, Sekcja Motorowa w Ozimku	„Kierowca przyjaciel dziecka”
	PZM, Automobilklub Brzeski	„Jestem widoczny”
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	ZDW Opole, UM Nysa	Budowa chodnika w m. Podkamień
	ZDW Opole, UM Kędzierzyn-Koźle	Budowa chodnika w m. Kędzierzyn-Koźle
	ZDW Opole + UG Olszanka, UG Łubniany, UG Lubsza, UG Popielów, UG Kietrz, UG Krapkowice	Budowa chodnika, zatoki autobusowej i kan. w m. Klisino, w m. Roźniątów, w m. Jankowice Wlk., w m. Jelowa, w m. Kościerzycy, w m. Stare Siolkowice, w m. Nowa Cerekwia, w m. Ściborowice
	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	Budowa węzła komunikacyjnego ul. Niemodlińska, wiaduktu klasy A nad linią PKP Opole – Wrocław wraz z infrastrukturą i oświetleniem
		Budowa obwodnicy północnej m. Opola na odc. od ul. Częstochowskiej do ul. Strzeleckiej
		Budowa zatok autobusowych w ciągu ul. Wrocławskiej w Opolu
	Urząd Miasta Kędzierzyn-Koźle	Wymiana nawierzchni na ul. Jana Pawła II, ul. Koszykowej w Kędzierzynie - Koźlu
	Starostwo Powiatowe w Kędzierzynie-Koźlu	Wymiana nawierzchni (Pawłowiczki – Ostroźnica), Stara Kuźnia, Kędzierzyn-Koźle na ul. 1 Maja i ul. Szpaków
		Mikrodywan na ul. Brzechwy w Kędzierzynie- Koźlu
	Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu	Odnowa nawierzchni bitumicznych w miejscowościach: Daniec, Karłowice-Popielów, Łubniany-Kolanowice, Murów-Kup, Dąbrowa-Skarbiszów, Ciepelowice-Przecza, Skarbiszowice-Szydłów, Schodnia, Chudoba-Zagwiździe, Wielopole, Łubniany-Kolanowice
	Oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Opolu	Poprawa brd w m. Jaworzno dk 42 i 43
		Budowa sygnalizacji świetlnej w m. Nysa dk 41 i w m. Kędzierzyn-Koźle dk 40
		Budowa chodnika w m. Smarchowice Wielkie dk 39, w m. Strojec dk 42, w m. Ujazd dk 40
		Przebudowa odcinka w m. Sidzina dk 46, w m. Skorogoszcz-Karczów-Wrzoski dk 94-46-94
	Zarząd Dróg Powiatowych w Nysie	Wzmocnienia nawierzchni dróg ul. Gierczaka-Kościuszki-Podolskiej w Nysie, w miejscowości Korfantów-Rudziczka

		Przebudowa skrzyżowania dróg w Nysie ul. Mickiewicza-Rodziewiczówny, przebudowa drogi w Nysie ul. Eichendorffa i ulicy Rodziewiczówny
	Zarząd Dróg Powiatowych w Namysławie	Przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej z dwoma gminnymi na małe rondo w Namysławie
		Przebudowa dr. pow. Namysłów-Przeczków
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu	Budowa obejścia w m. Biała
		Przebudowa drogi w m. Zalesie Śl. – Sławęcice, Głuchołazy-Granica Państwa, Przylesie-Grodków
		Budowa ronda w m. Gogolin i Świerczów
		Likwidacja „czarnego punktu” w m. Kocury
	SP+ UM Kędzierzyn-Koźle	Remont cząstkowy na drogach gminnych i powiatowych
	Miejski Zarząd Dróg w Opolu	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej ulic: Szarych Szeregów i Sosnkowskiego, ulic Goroszkiewicza – Sosnkowskiego, ulic Luboszyckiej, Chabrów, Konstytucji 3 Maja, Batalionów Chłopskich, ulic Piotrkowskiej, Solidarności, Koszalińskiej w Opolu
	Zarząd Dróg Powiatowych w Opolu	Wykonanie chodnika w m. Karłowice, Zagwizdzu, Starych Siolkowicach, Ozimku.
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad w Opolu	Przebudowa odcinka w m. Kluczbork i Olesno
		Budowa obwodnicy Dobrodzienia i Błachowa, Otmuchowa
Poprawa brd na skrzyżowaniu w m. Głubczyce		
Budowa miejsc obsługi podróżnych na autostradzie A-4 na odc. Wrocław - Katowice		
Wykonanie elementów brd na autostradzie A-4 na odc. Wrocław - Nogowczyce		
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadomienia o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.9. Województwo podkarpackie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	KW Policji	Statystyka
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	Starostowie i Prezydenci miast	Powiatowe (miejskie) Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	Krajowa rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	Szkolenie kadr szczebla powiatowego
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	Sekretariat Wojewódzkiej Rady BRD	Strona Internetowa
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
	Sekretariat Wojewódzkiej Rady BRD	Regionalny Program Poprawy BRD
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	Urząd Miasta i Gminy w Sędziszowie Małopolskim	Miasteczko Ruchu Drogowego
	WORD w Krośnie	„Kodeks Rowerzysty”
	WORD w Przemysłu	Wyposażenie pracowni wychowania komunikacyjnego
	WORD w Przemysłu	Kształcenie kadr oświatowych
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Polski Związek Motorowy	Szkolenie ratowników drogowych
	Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego	Doposażenie OSP w sprzęt do ratownictwa technicznego
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD w Przemysłu	Doposażenie klubów ratownictwa drogowego
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	Wydz. Ruchu Drogowego KW POLICJI	Kampania „Prędkość”
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Miejski Zarząd Dróg i Zieleni w Rzeszowie	Ograniczenia prędkości
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	Wydz. Ruchu Drogowego KW POLICJI	Kampania „Pasy bezpieczeństwa”
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	Wydz. Ruchu Drogowego KW POLICJI	Kampania „Trzeźwość”
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	Wydz. Ruchu Drogowego KW POLICJI, ITS	EUCHIRES
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	Współorganizatorzy Konkursów BRD	Ogólnokrajowe konkursy BRD dla szkół Podstawowych i gimnazjów

2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
	Miejski Zarząd Dróg i Zieleni w Rzeszowie	Przejścia dla pieszych
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	GDDKiA Oddział w Rzeszowie	Przejścia dla pieszych
	Starostwo Powiatowe w Dębicy Starostwo Ropczycko – Sędziszowskie Starostwo Powiatowe w Brzozowie Starostwo Powiatowe w Sanoku Starostwo Powiatowe w Krośnie Starostwo Powiatowe w Lubaczowie Starostwa Powiatowe w: Rzeszowie, Leżajsku i Mielcu	Chodniki
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	PZU, MEN, KW POLICJI w Rzeszowie, KR BRD	Bezpieczna droga do szkoły
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
	Zarządy Gmin	Osoby przeprowadzające dzieci na przejściach
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	Miejski Zarząd Dróg i Zieleni w Rzeszowie	Ogrodzenia U - 12
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
	Miejski Zarząd Dróg i Zieleni w Rzeszowie	Ścieżki rowerowe
	Urząd miasta Krosna	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD-y + Wydz. Ruchu Drogowego KW POLICJI	„PO-PO”
	Wydział Ruchu Drogowego KW POLICJI	Kampania „NIECHRONIENI”
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	GDDKiA Oddział w Rzeszowie	Przebudowa skrzyżowań
		Rehabilitacja nawierzchni
	Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich	Odnowa nawierzchni dróg
		Poprawa stanu nawierzchni dróg
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich	Przebudowa dróg wojewódzkich
	Zarząd Dróg Powiatowych w Dębicy	Przebudowa dróg
	Urząd Miejski w Dębicy	
	Urząd Miejski w Piłźnie	
	Starostwo Powiatowe w Mielcu	

	Starostwo Powiatowe w Krośnie	Przebudowa dróg
	Starostwo Powiatowe w Kolbuszowej	
	Starostwo Powiatowe w Lesku	
	Starostwo Powiatowe w Ustrzykach Dolnych	
	Starostwo Powiatowe w Brzozowie	
	Starostwo Powiatowe w Rzeszowie	
	Starostwo Powiatowe w Sanoku	
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Zarządcy dróg poszczególnych kategorii	Stosowanie konstrukcji podatnych
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	Pełnomocnik Wojewody ds. Ratownictwa Medycznego	Centra Powiadamiania Ratunkowego
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
	Pełnomocnik Wojewody ds. Ratownictwa Medycznego	Szpitalne Oddziały Ratunkowe
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
	Pełnomocnik Wojewody ds. Ratownictwa Medycznego	Szpitalne Oddziały Ratunkowe
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.10. Województwo podlaskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	KWP Policji	Stan bezpieczeństwa ruchu na drogach województwa
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	Globar Erisson Consulting Sp. Z O. O.	Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	Fundacja "Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy", WORD Suwałki	Pierwsza pomoc przedlekarska wraz z nauką obsługi defibrylatora i apteczek pierwszej pomocy WOŚP
	Ośrodek Doskonalenia Techniki Jazdy - Akademia Opel Warszawa	Promocja doskonalenia techniki jazdy
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białymstoku	Szkolenie nauczycieli wychowania komunikacyjnego
		Kierowanie ruchem drogowym
		Praktyczny kurs ratowania życia
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Białymstoku	Rozwój systemu informacji o brd
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białymstoku przy udziale Sekcji Prewencji i Sekcji Ruchu Drogowego KMP w Białymstoku oraz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej	Bezpieczny Uczeń
	PZM, Policja, WORD Suwałki, Starostwo powiatowe	Ogólnopolski turniej wiedzy o BRD
	WORD Suwałki	Krajowy Rejestr Gminnych Centrów BRD
		Zabezpieczenie szkół wiejskich w pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć z wychowania komunikacyjnego
		Gminne Centrum BRD
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Białymstoku, Zarząd Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP Województwa Podlaskiego.	Realizacja cyklicznych szkoleń ratowników w zakresie ratownictwa
	Komenda Wojewódzka PSP w Białymstoku	Doposażenie zespołów ratowniczych ochrony przeciwpożarowej w specjalistyczny sprzęt
		Przygotowanie bazy szkoleniowej z niezbędnym wyposażeniem dydaktycznym
	WORD w Białymstoku	Praktyczny Kurs Ratowania Życia
		Doposażenie jednostek OSP w sprzęt

2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku	Przeprowadzanie kontroli z zakresu zarządzania ruchem na drogach wojewódzkich
		Wydanie zaleceń w sprawie przeglądu oznakowania na przejazdach kolejowych
		Opracowanie oceny stanu organizacji ruchu
	Główny Inspektorat Transportu Drogowego, Polska Izba Turystyki, wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego	Bezpieczny Autokar
WORD Suwałki	Wydanie „Kodeksu Etycznego Instruktora Nauki Jazdy”	
	Koalicja na rzecz jazdy z zapalonymi światłami	
	Walka z agresją na polskich drogach.	
	Promowanie budowy w Gminach Miasteczek Ruchu Drogowego	
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białymstoku, Zespół Szkół Zawodowych Nr 4 w Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, ZDZ w Białymstoku, Sekcja Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku, Towarzystwa Ubezpieczeniowe, sponsorzy i inne instytucje.	BRAWURA 2006
	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku	Wprowadzanie ograniczeń prędkości na wnioski społeczności lokalnych
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Urząd Miasta Białegostoku	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości
	Miejska Dyrekcja Inwestycji w Suwałkach	"Akcja 30"
	Zarząd Dróg Powiatowych w Suwałkach	Weryfikacja ograniczeń prędkości
	Zarząd Dróg Powiatowych w Grajewie	Ustawienie oznakowania pionowego
Wykonanie progów zwalniających		
2.2.3	Udoskonalanie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Białymstoku, Sekcja Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku	Noga z gazu
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	Parafia Św. Krzysztofa Suwałki, WORD Suwałki, Policja, Motozbyt Suwałki	Akcja propagandowo – informacyjna „KRZYŚ”
	WORD Suwałki	Wykorzystanie Alkogogli” i filmu pt. „Eksperyment” jako pomocy dydaktycznej
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	WORD Suwałki	Ulotka / dyplom
		kolportaż broszury "Witamy w Polsce"
Policja, PSP, WORD Suwałki, Pogotowie Ratunkowe, WOPR, Wydział Oświaty UM Suwałki	Konkurs powiatowy : „Jak żyć bezpieczniej”	

	Suwalski Sztab Orkiestry, WORD Suwałki, Stowarzyszenie Przyjaciół Sportu Kartingowego „MOTOKART”	„Ślizgamy się bezpiecznie” – samochodem i gokartem
	Polski Związek Motorowy Stowarzyszenie Przyjaciół Sportu Kartingowego „Motokart”, WORD Suwałki	Zawody sportowe - Kartingowe Mistrzostwa Polski
	Urząd Miejski w Łomży, Komenda Miejska Policji w Łomży	weryfikacja ograniczeń prędkości
	KM Państwowa Straż Pożarna w Łomży, WORD Łomża	Turniej BRD
	WORD w Białymstoku	Transgraniczny kodeks drogowy
		Zielony Listek
		Policjant ruchu drogowego roku 2006
		KONFERENCJA „Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego na terenach przygranicznych”
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	Komenda Wojewódzka Policji w Białymstoku, WORD w Białymstoku	program edukacyjno-profilaktyczny pt. „Bezpieczny Przedszkolak”
	WORD w Białymstoku, Komenda Miejska Policji w Białymstoku	Bezpieczne Ferie 2006
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
	Straż Miejska Łomży	“Bezpieczna droga do, ze szkoły”
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Powiatowy Zarząd Dróg w Kolnie	Wdrażanie środków poprawy BRD
	Wszystkie jednostki w województwie	Remont chodników. Poprawa bezpieczeństwa i wygody ruchu pieszych.
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	Polski Związek Motorowy w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Wydział Ruchu Drogowego KWP w Białymstoku, Wojewódzki Ośrodek Ruchu, rogowego w Białymstoku, Łomży i Suwałkach	Wojewódzka Edycja Turnieju Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
	Polski Związek Motorowy w Białymstoku, Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Wydział Ruchu Drogowego KWP w Białymstoku	Wojewódzki Egzamin na Kartę rowerową/motorowerową
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	WORD w Białymstoku, SRD KMP, przedszkola	Projekt doposażenia podlaskich przedszkoli w materiały edukacyjno-profilaktyczne - PORADNIK PRZEDSZKOLAKA
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	WORD w Białymstoku, Komenda Miejska Policji w Białymstoku, Starostwo Powiatowe W Białymstoku, Urząd Miejski w Białymstoku, Towarzystwa Ubezpieczeniowe	Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	Miejska Dyrekcja Inwestycji w Suwałkach	Budowa ścieżek rowerowych w mieście Suwałki

2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	UM Suwałki., Policja, WORD Suwałki, MDK, OSIR	Cykl imprez „Tydzień bezpieczeństwa w mieście”
	GDDKiA Oddział w Białymstoku	Remonty chodników
	Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	
	Podlaski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Białymstoku, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 640
	Powiatowy Zarząd Dróg w województwie	Remonty chodników
	Straż Miejska w Suwałkach	Wychowanie komunikacyjne
	WORD w Białymstoku	Mini Miasteczko Ruchu Drogowego przy WORD w Białymstoku
Doposażenie Oddziału Chirurgii Urazowej		
Utworzenie sieci Gminnych Centrów BRD		
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Suwałkach	Usprawnienie systemu przeglądów dróg
	Urząd Miasta Białegostoku	Usprawnienie systemu przeglądów dróg
Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi		
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Wszystkie jednostki PZD i ZD w województwie	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
	Urząd Miasta Białegostoku	Budowa sygnalizacji akomodacyjnych
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Białymstoku	Ochrona degradacji dróg
	Straż Miejska Łomży	Kontrola oznakowania ruchu drogowego
	Miejska Dyrekcja Inwestycji w Suwałkach	Zmiany istniejących organizacji ruchu drogowego
	Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku	Koordinacja realizacji zadań w ramach Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Suwałkach	Zabezpieczenie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni
	Urząd Miasta Białegostoku	Zabezpieczenie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	PKP	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego
	Miejska Dyrekcja Inwestycji w Suwałkach	Budowa nowego i przebudowa istniejącego oświetlenia ulicznego
	Powiatowy Zarząd Dróg w Sejnach	Zabezpieczenie mostów i wysokich nasypów barierami ochronnymi
wycinka zadrzewienia przydrożnego		

2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Białymstoku	Przeprowadzanie kontroli w przedsiębiorstwach przewożących osoby i rzeczy

2.11. Województwo pomorskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	<p>W roku 2006 w porównaniu do roku 2005 nastąpiła poprawa stanu brd i tak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba wypadków – 89,9% • liczba osób zabitych – 96,2% • liczba osób rannych – 87,7% • liczba kolizji – 78% <p>Liczba ujawnionych przypadków kierowania pod wpływem alkoholu zmniejszyła się o 2,6% jest ona i tak bardzo duża – 11193 osób.</p> <p>Liczba wypadków spowodowanych przez kierowców pod wpływem alkoholu zmniejszyła się o 9,3%, jednak ilość zabitych w wyniku tych wypadków wzrosła o 9% (24 do 22).</p> <p>Niepokojący wzrost zanotowano w liczbie wypadków spowodowanych przez młodych kierujących (18 – 24 lata) – wzrost o 29%.</p> <p>Liczba potrąceń pieszych zmalała o 11% a rowerzystów i motorowerzystów o 20%</p>
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	Urząd Miasta Gdańska	<p>Opracowanie GAMBITU GDAŃSKIEGO i przyjęcie przez Radę Miasta Gdańska uchwały dot. realizacji „Miejskiego programu bezpieczeństwa ruchu drogowego w Gdańsku”.</p> <p>Powołanie Miejskiej Rady BRD.</p>
	Pomorska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	<p>Opracowanie „Przygotowanie zasad utworzenia i funkcjonowania Pomorskiego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego”</p>
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	Pomorska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego	<p>Współpraca i koordynacja w zakresie podejmowania różnych form działań na rzecz brd prowadzona jest w różnorodnych formach, przede wszystkim z KW Policji, KW Straży Pożarnej, PORD w Gdańsku, WORD w Słupsku, CEN w Gdańsku, Fundacją „Bezpieczni w Ruchu Drogowym”, Zarządami Dróg (krajowych, wojewódzkich i powiatowych), Politechniką Gdańską a także samorządami wszystkich szczebli.</p> <p>Pomorska Rada Powołała Liderów 5 obszarów zgodnie z Gambitem Pomorskim.</p> <p>Do zaktywizowania się władz samorządowych w zakresie działań na rzecz poprawy brd przyczyniło się rozpropagowanie Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na Drogach. Część wniosków, które nie zostały zakwalifikowane przez Sekretariat KRBRD, będzie realizowana ze środków samorządów, bo program uaktywnił potrzebę działań w tym zakresie.</p> <p>Współdziałanie i koordynację również usprawnia opracowanie Programów Poprawy BRD w powiatach – tzw. GAMBITÓW POWIATOWYCH.</p> <p>Już dla 6 powiatów zostały opracowane (w tym dla m. Gdańska), kolejny jest w opracowaniu.</p>

2.1.3	<p>Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)</p> <p>Pomorska Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, Centrum Edukacji Nauczycieli w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Ruchu Drogowego w Gdańsku</p> <p>C.E.N., Fundacja „Bezpieczni w Ruchu Drogowym” w Gdańsku, PZMot Zarząd w Gdańsku.</p>	<p>Szkolenie koordynatorów szkolnej edukacji komunikacyjnej przez zespół interdyscyplinarny przedstawicieli Politechniki Gdańskiej, CEN, Urzędu Marszałkowskiego, KW Policji, KW Straży Pożarnej, PORD. Szkoleniem objęto 107 dyrektorów i nauczycieli szkół powiatu człuchowskiego i chojnickiego. Forma szkolenia: I etap – zajęcia (wykłady), II etap – przygotowanie szkolnego programu brd. Szkolenie jest kontynuacją szkoleń obejmujących szkoły poszczególnych powiatów.</p> <p>Wykład i instruktaż przepisów obowiązujących procedur uzyskania karty rowerowej, metodyka prowadzenia zajęć, przygotowanie Pakietu Edukacyjnego „Karta rowerowa”. Przeszkolono 376 osób z 376 szkół podstawowych.</p>
2.1.4	<p>Inne szkolenia związane z brd</p> <p>C.E.N. w Gdańsku</p>	<p>Konferencja przedmiotowo – metodyczna promująca brd (aktualne przepisy w zakresie bezpieczeństwa z modulem brd, promocja brd i realizacja wych. komunikacyjnego w przedszkolach i szkołach). Udział 352 osób z 152 placówek oświatowych województwa (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja).</p> <p>Kurs instruktażowy „Bezpieczeństwo życia i zdrowia uczestników różnych form zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Organizacja form zajęć ze szczególnym uwzględnieniem brd w czasie wycieczek pieszych, rowerowych, autokarowych, przewozach zbiorowych dzieci i młodzieży. 7 różnych form zajęć (10 - 18 h), w których uczestniczyło 112 osób z 65 placówek.</p> <p>Szkolenie całych zespołów nauczycielskich zakresie wymagań formalno – prawnych dot. bezp. Życia i zdrowia dzieci m.in. w zakresie brd (wycieczki, przewozy autokarowe, bezpieczna droga do szkoły, odbłaski, pasy foteliki). Łącznie 11 placówek oświatowych i 410 dyrektorów i nauczycieli.</p> <p>Szkolenie kadr prowadzących wypoczynek dzieci i młodzieży – wymagania formalno – prawne, wprowadzenie do programu modułu brd (przepisy ruchu drogowego, prowadzenie wycieczek pieszych, rowerowych, kolumn, przewozów zbiorowych). Przeszkolono 56 osób z zainteresowanych placówek.</p>
2.1.6	<p>Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)</p> <p>Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej</p> <p>Pomorska Rada BRD</p>	<p>Opracowanie raportu o stanie brd w województwie za rok 2005. Statystyka, analiza, ocena (przyczyny, okoliczności sprawcy, ofiary), oraz podejmowane działania.</p> <p>Opracowanie przedstawione na posiedzeniu Pomorskiej Rady BRD oraz opublikowane na stronie internetowej Rady.</p> <p>Aktualizacja witryny internetowej Pomorskiej Rady BRD. Cel: informowanie społeczeństwa o stanie brd w województwie oraz o pracy PRBRD.</p>
2.1.8	<p>Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)</p> <p>PRBRD, PORD w Gdańsku, CEN</p>	<p>Konkurs dla szkół „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym” - konkurs dla szkół wydających własną gazetkę szkolną na specjalny numer promujący brd. Zainteresowanie wzrasta, gazetki bardzo ciekawie redagowane. Dyplomy i nagrody otrzymało 9 szkół, 19 nauczycieli i 81 dzieci.</p>

2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Pomorska Komenda Wojewódzka Straży Pożarnej, Zarząd Wojewódzki Ochotniczej Straży Pożarnej	Doposażenie jednostek ochotniczych straży pożarnej – zakupiono 11 lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych, przeznaczonych głównie do działań ratownictwa technicznego na drogach.
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	PRBRD, Powiatowy Zarząd Dróg w Kościerzynie, Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej	Opracowanie GAMBITU Kościerskiego – Program Operacyjny na lata 2007 – 2008. Jest to część III GAMBITU dla pow. Kościerskiego uszczegółwiająca strategię działania oraz wyznaczająca szczegółowe działania dla realizacji poprawy brd w powiecie.
	Powiatowy Zarząd Dróg w Kościerzynie, Fundacja Rozwoju Inżynierii Lądowej	Opracowanie GAMBITU Chojnickiego – zakres jw. dla działań na rzecz brd w powiecie chojnickim
	Pomorski Ośrodek Ruchu Drogowego w Gdańsku, Rescue Sernice	Szkolenie nauczycieli powiatu człuchowskiego w zakresie ratownictwa przedmedycznego – 40 uczestników.
	PRBRD, CEN	Popularyzacja działań edukacyjnych w mediach oraz na stronach internetowych, łącznie z możliwością pobrania plików.
	Wydz. Edukacji UM Gdańska	Szkolenie nauczycieli – szkół podstawowych klas I-III w ramach programu edukacyjnego „Ratujemy i Uczymy Ratować” Przeszkolono 40 szkół podstawowych.
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	PRBRD, KW Policji, media	Publikacje prasowe, lokalne radio, akcje policji nt. zagrożeń wynikających z prowadzenia pojazdów z nadmierną prędkością.
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Zarządy dróg, Policja	Przy komisyjnych przeglądach dróg (stan dróg, oznakowanie) analizowane są potrzeby w zakresie weryfikacji ograniczeń prędkości (m.in. widoczność, zdarzenia drogowe, wnioski użytkowników dróg).
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	KW Policji	Kampania społeczna i medialna oraz wzmożone działania prewencyjno-kontrolne dot. obowiązku jazdy w pasach bezpieczeństwa i stosowania urządzeń do przewozu dzieci.
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	KW Policji, PORD, Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień	Kampanie medialne, bilbordy, prelekcje w szkołach samochodowych.
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	WORD w Słupsku, Joannici w Słupsku, Służba Maltańska w Słupsku	Akcja „Pierwsza pomoc medyczna” <ul style="list-style-type: none"> • pokazy i ćwiczenia dla kierowców zawodowych – 324 uczestników, • pokazy i ćwiczenia – uczestniczyło 90 nauczycieli szkół podstawowych, • j. w. dla mieszkańców Gminy Kobylnica – 90 uczestników, • j. w. dla dzieci szkół podstawowych – 583 uczestników.
	PORD w Gdańsku	Szkolenie kierowców autobusów szkolnych i opiekunów dzieci dowożonych do szkół - przeszkolono 486 kierowców i opiekunów;

	PORD w Gdańsku	Szklenie instruktażowe nauczycieli wych. komunikacyjnego – karta rowerowa i motorowerowa – 42 nauczycieli; Propagowanie bezpiecznych zachowań na drogach, organizacja i współorganizacja 29 festynów i innych o tematyce brd; Konkursy plastyczne, wokalne i teatralne o tematyce brd – 5 konkursów; Turnieje motoryzacyjne i wiedzy o brd – uczestniczyło 369 dzieci i młodzieży.
	WITD przy współpracy z Policją, Strażą Graniczną, Izbą Celną w Gdyni, WIOŚ i Transport Dozoru Technicznego oraz Urzędem Miar	Kontrola 7560 pojazdów, w tym 1920 pojazdów zagranicznych przedsiębiorców, wydano 1968 decyzji administracyjnych, zatrzymano 617 dowodów rejestracyjnych; Akcja „Bezpieczny autokar” – kontrola 753 autokarów.
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	Wydz. Ruchu Drogowego KWP w Gdańsku, Fundacja „Bezpieczni w Ruchu Drogowym”	Długofalowy program skierowany do dzieci, rodziców i opiekunów przeplatający z zabawą najważniejsze informacje o bezpieczeństwie ruchu drogowego p.t. „Bezpieczny Krok Naprzód” „Autoriada” – kontynuacja przewidziana w 2007 r.
	Zarząd Komunikacji Miejskiej w Gdyni	„Wychowanie komunikacyjne” – zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym z punktu widzenia pieszego i pasażera pojazdu osobowego i komunikacji miejskiej. Uczestnicy – szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Urząd Miejski w Gdyni	Budowa azyli na skrzyżowaniach ulicy Świętojańskiej i Placu Kaszubskiego (centrum miasta) oraz ul. Hutniczej (dzielnica przemysłowa); Budowa sygnalizacji świetlnej na 6 skrzyżowaniach w centrum miasta oraz na 2 skrzyżowaniach dzielnicy przemysłowo-portowej; Wprowadzenie stref ograniczonej prędkości w dzielnicach Witomino i Dąbrowa; Budowa progów zwalniających na 11 ulicach osiedlowych.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Słupsku	Fizyczne uspokojenie ruchu na ul. Grunwaldzkiej w Ustce – I etap w 2006 r. – rondo z azyłami dla pieszych na wlotach.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie Gdańskim	Remonty chodników na 3 drogach powiatowych (przebieg dróg przez wsie)
	Starostwo Powiatu Kwidzińskiego Urząd Pracy Ryjewo	Budowa chodnika oraz zatoki autobusowej dla autobusów dowożących dzieci w m. Straszewo.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach współfinansowanie 5 gmin	Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych w 8 miejscowościach. Chodniki oddzielone od jezdni zielenią.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Bytowie, współfinansowanie 4 gmin	Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych w czterech miejscowościach.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Kościerzynie współudział gmin	Budowa chodników w ciągu dróg powiatowych (przebieg w miejscowościach wiejskich) oraz w mieście Kościerzynie
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lęborku, 2 gminy	Budowa chodników na drodze powiatowej nr 1322G i na drodze pow. nr 1304G
	Zarząd Dróg dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego	Budowa chodnika w Darzłubie w ciągu drogi pow. nr 1440G
	GDDKiA w Gdańsku	Budowa chodnika w ciągu drogi krajowej nr 6 w m. Bolesławice

	Zarząd Dróg Powiatowych w Chojnicach	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2638G
	Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku	Budowa sygnalizacji świetlnej na p. p. przez Trakt Św. Wojciecha (ciąg drogi kr. Nr 1) – dwa przejścia oraz w dzielnicy Gdańsk-Osowa;
		Wymiana sterowników na dwu p. p. w ciągu ul. Grunwaldzkiej (główny ciąg uliczny w Gdańsku);
		Budowa progów zwalniających na terenie miasta Gdańska w ilości 50;
		Budowa szykan w 10 miejscach na ulicach gminnych;
		Budowa azyli dla pieszych w 7 miejscach
	Samorząd Wojewódzki, Samorzady lokalne i E.F.R.R.	Przebudowa układu drogowego łączącego miasto Chojnice z m. Charzykowy – skrzyżowania skanalizowane i ronda, oświetlenie, zatoki autobusowe, chodniki i ścieżki rowerowe oraz azyle dla pieszych. Koszt 29 829 400 zł
	Samorząd Woj. Pomorskiego	Budowa chodników w ciągu dróg wojewódzkich nr 212, 664, 221, 532 i 224 (przejście przez miejscowości)
		Budowa zatok autobusowych z przejściami pieszymi i chodnikami w rejonie zatok na drogach nr: 224, 212, 209, 224, 211
		Budowa dwóch sygnalizacji świetlnych dla pieszych na dr. nr 211 i 214;
		Budowa skrzyżowania skanalizowanego z p. p. i azylami na drodze nr 188.
	Zarząd Dróg Powiatowych Nowy Dwór Gdański	Budowa chodników o dł.1,0 km na 5 drogach powiatowych (przejścia przez miejscowości);
		Budowa chodników na drodze pow. nr 2306G (w ramach drogi objazdowej przy modernizacji drogi krajowej nr 1)
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	Szkoła Policji w Słupsku, WORD w Słupsku	„Odkrywamy bezpieczeństwo” Poprawne zachowania - spacerzy z dziećmi klas II szkół podstawowych po niebezpiecznych okolicach szkół oraz rozdanie odbłasków. Uczestniczyło 900 dzieci.
	KM Policji w Słupsku, KM Policji w Chojnicach, WORD w Słupsku	„Bądź widoczny na drodze” Zabawa z dziećmi klas pierwszych w bezpieczne poruszanie się na drogach oraz rozdanie odbłasków. Uczestniczyło 1293 dzieci.
	PORD w Gdańsku, dyrektorzy szkół	Przeprowadzenie szkoleń i egzaminów na kartę rowerową i motorowerową. Przeegzaminowano 459 dzieci, przeszkolono 243 uczniów.
	PORD w Gdańsku, samorzady powiatowe, szkoły	Pomoc w organizacji miasteczek ruchu drogowego i w wyposażeniu sal komunikacyjnych – 2 miasteczka i 7 sal wych. komunikacyjnego.
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	Urząd Miejski w Gdyni	Montaż tablic ostrzegawczych na ulicach prowadzących dzieci do szkół – w obszarze rejonów szkół.
	Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku	Przebudowa sygnalizacji świetlnej na ul. Opackiej na przejściu dla pieszych do szkoły.

2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	WORD w Słupsku	„Bawimy się bezpiecznie i wesoło, aby na drogach było bezpieczniej”. Festyn z ćwiczeniami na rowerowym torze przeszkód i konkurs wiedzy o brd z nagrodami. Uczestniczyło 60 dzieci.
	WORD w Słupsku, Zarząd Rejonowy „Solidarność” w Słupsku	„Bezpiecznie i solidarnie” j.w.
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	Urząd Miejski w Gdyni	Budowanie ciągu pieszo-rowerowego w ciągu Al. Zwycięstwa – oraz projekt na dalszy odcinek
	Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Grunwaldzkiej
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	LINK PR, PORD w Gdańsku, PRBRD	„Budujemy Dom Misia Ratownika” Koncert w Sopocie z konkursami dla dzieci w tematyce brd. Nagrody i gadżety brd.
	PORD w Gdańsku	Wyposażenie w dzieci w odblaski klasy 0 i I całego województwa (oprócz Trójmiasta), a także w czasie konkursów i imprez organizowanych na temat brd.
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
	Zarządy Dróg	Komisyjne przeglądy dróg (2 razy w roku) i tak np.: <ul style="list-style-type: none"> • PZD w Stargardzie Gd.: <ol style="list-style-type: none"> 1. ścinka poboczy (odprowadzenie wód opadowych), 2. zabiegi pielęgnacyjne drzew i krzewów przydrożnych (wycinka odrostów); • Bieżąca aktualizacja systemu ewidencji dróg; • PZD Lębork – wycinka drzew przydrożnych. Uwaga: wycinka drzew ujęta również w działaniach 2.4.3
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego	Zalecenie Zarządu Woj. Pomorskiego wprowadzenia zasady komisyjnego odbioru zleconej dokumentacji projektowej (forma audytu), wzorem Oddziału Gdańskiego GDDKiA; Wstępna weryfikacja wniosków zadań Programu Poprawy Miejsc Niebezpiecznych na Drogach.
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Samorząd Województwa Pomorskiego (drogi wojewódzkie)	Przebudowa drogi woj. Nr 218 (wzmocnienie nawierzchni, poszerzenie jezdni, bariery sprężyste, wycinka drzew, oznakowanie);
		jw. , droga nr 228 (wzmocnienie nawierzchni, chodniki i ścieżki rowerowe, azyle dla pieszych, zatoki autobusowe);
		jw., droga nr 237 i 216
		jw., droga nr 211 wycinka drzew;
		jw., droga nr 212, bariery sprężyste, wycinka drzew;
		jw., droga nr 224, bariery sprężyste, wycinka drzew;
		jw., droga nr 221, zatoki autobusowe, chodniki;
jw., droga nr 216, 2 ronda, 1 skrzyżowanie skanalizowane, chodniki, zatoki autobusowe;		

	Samorząd Województwa Pomorskiego (drogi wojewódzkie)	Budowa 3 rond i 1 skrzyżowania skanalizowanego na drogach nr, nr 224, 235, 234, 211, 222.
	Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku	Budowa 2 rond z azyłami dla pieszych i p. p;
		Budowa 4 skrzyżowań z sygnalizacją świetlną;
		Przebudowa ulic w ciągu drogi krajowej nr 1 z modernizacją skrzyżowań i sygnalizacji świetlnej, chodników i ścieżek rowerowych – kontynuacja w 2007 r. środki miasta i E.F.R.R.
		Przebudowa ul. Spacerowej;
		Remont kapitalny 2 wiaduktów z wzmocnieniem nośności.
	Zarząd Dróg Miejskich w Słupsku	Przebudowa 5 ulic (nawierzchnia jezdni, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie). Łączny koszt – 30 mln zł.
	Powiatowy Zarząd Dróg w Chojnicach	Przebudowa nawierzchni na drodze pow. nr 2617G i ul. Ceynowy w Chojnicach
	Powiatowy Zarząd Dróg w Człuchowie	Przebudowa drogi pow. nr 2512G (udział starostwa i E.F.R.R.) oraz ulicy Długosza w Człuchowie (I etap);
		Przebudowa drogi powiatowej w m. Czarne;
		Przebudowa drogi pow. nr 2521G (współfinansowanie E.F.R.R.)
	Zarząd Dróg Powiatowych w Bytowie	Przebudowa dróg powiatowych nr, nr 1336G oraz 1335G
		Przebudowa dróg pow. w Bytowie
	Zarząd Dróg Powiatowych w Stargardzie Gd.	Wykonanie odwodnienia dróg pow. w m. Osiek, Klucówka i Leśna Jania;
		Ułożenie płyt drogowych na drodze pow. nr 2708G
	Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Dworze Gd.	Wzmocnienie drogi nr 2307G
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lęborku	Przebudowa skrzyżowania drogi nr 1328G z drogą gminną w m. Siemirowice.
	Zarząd Dróg dla Powiatu Puckiego i Wejherowskiego	Odnowa nawierzchni na drogach pow.
		Przebudowa drogi 1431G
	Zarząd Dróg Powiatowych w Kartuzach	Przebudowa skrzyżowania drogi powiatowej nr 1928G z drogą gminną w otoczeniu szkoły podstawowej – I etap.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lęborku	Odnowa i przebudowa drogi pow nr 1327G
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
	Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku	Montaż „Drogowych Stacji Pogodowych” na 4-ech głównych ciągach ulicznych miasta
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	GDDKiA Oddział w Gdańsku	Raport o stanie brd na drogach krajowych <ul style="list-style-type: none"> • przegląd zdarzeń, lista rankingowa miejsc niebezpiecznych, propozycje usprawnień, • przygotowanie do montażu kolejnych 5 masztów do fotorejestratorów.
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Zarządy dróg	Wycinka drzew i krzewów przydrożnych oraz zabezpieczenia (bariery ochronne) ujęto w działaniach 2.4.1 i 2.4.3
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Zarząd Dróg i Zieleni w Gdańsku	Projekt uspokojenia ruchu na ul. Kartuskiej i na skrzyżowaniu ulic Kościuszki – Legionów – realizacja w 2007 r.
	Zarząd Dróg Miejskich w Słupsku	Przebudowa dwu skrzyżowań typu rondo (oświetlenie, chodniki, ścieżki rowerowe)

	Powiatowy Zarząd Dróg w Chojnicach	Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ciągu drogi pow. nr 2610G
		Uwaga: kształtowanie pasa drogowego wynika również z działań opisanych w 2.3.3 i 2.4.3
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadomienia o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	WK Straży Pożarnych, Wydz. Zarządzania Kryzysowego Pomorskiego UW, KW Policji	Bieżące udoskonalenie systemu ratownictwa drogowego.
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
	WK Państwowej Straży Pożarnej, Wydz. Zarządzania Kryzysowego Pomorskiego UW, KW Policji	Bieżące udoskonalenie systemu ratownictwa drogowego.
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
	KW PSP	<p>Szkolenie strażaków Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z zakresu ratownictwa medycznego przeszkolono 1500 strażaków PSP a 900 przeszło recestyfikację dyplomu ratownika medycznego; • z zakresu ratownictwa medycznego przeszkolono 120 strażaków OSP a 250 przeszło recestyfikację dyplomu ratownika medycznego.

2.12. Województwo śląskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	KWP w Katowicach	statystyki
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Opracowanie porozumienia
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	WORD Katowice, Politechnika Śląska	Konferencja Telematyka i BRD
		Konferencja Telematyka Systemów Transportowych
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
	KWP w Katowicach	SEWIK
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD Katowice	Bezpieczne wakacje na obozach harcerskich
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	Woj. śląskie	Podjęcie inicjatywy ustawodawczej
	WORD Katowice	Miasteczka ruchu drogowego
		Promocja brd
		Szkolenie w zakresie egzaminowania i wydawania praw jazdy
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Weryfikacja lokalnych ograniczeń prędkości
		Weryfikacja oznakowania obszarów zabudowanych
2.2.3	Udoskonalanie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	Policja	Pasy
	Policja	Trzeźwość
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, Policja	Automatyczna kontrola prędkości jazdy na drogach

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

	WORD Katowice	Popularyzacja BRD i rozpowszechnianie wiedzy o negatywnych konsekwencjach jazdy po spożyciu alkoholu
	WORD Katowice, Kuratorium Oświaty, Policja, PZMot	Turnieje BRD Turnieje Motoryzacyjne
	WORD Katowice, Centrum Kształcenia Ustawicznego	Międzynarodowy konkurs o BRD
	WORD Katowice, Caritas Sosnowiec	Akcja z Caritas Sosnowiec
	WORD Katowice	Festyny Konkurs plastyczny Konkursowa jazda samochodem
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
	Policja	Pieszcy
	WORD Katowice, Policja	Bezpieczne poruszanie się po drogach
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa chodnika przy DW 791, 408, 919 Opracowanie projektu i budowa chodnika przy DW948 Opracowanie projektu i budowa chodnika w ciągu DW 930 i 939 Budowa chodnika w ciągu DW 921 i 933
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	WORD Katowice	Z Zebusiem na drodze
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	WORD Katowice	Egzaminy na kartę rowerową i motorowerową Bezpieczne poruszanie się na dwóch kołach
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Budowa ciągu rowerowo – pieszego przy DW 789 w m.Ligota i przy DW 792 Budowa ciągu rowerowo – pieszego przy DW w m. Woźniki Budowa ciągu rowerowo – pieszego wraz z kanalizacją deszczową DW 789
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	Kuratorium Oświaty	Festiwale, Turniej, doskonalenie nauczycieli
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, Policja	Poprawa brd w rejonach szkół
	WORD Katowice	Regionalny Turniej Komunikacyjno – Zdrowotny Tacy sami
	WORD Katowice, KMP Tarnowskie Góry	Zebry, kaski i odblaski
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	

2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Poprawa jakości nawierzchni drogowych
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Przebudowa na małe rondo skrzyżowania DW 925 i DW 924
		Przebudowa skrzyżowania DW 929
	Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Śląskiego	Akcja zima
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach	Likwidacja osuwiska przy DW 948 w m. Międzybrodzie i w m. Tresna
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
	Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Śląskiego	Uruchomienie telefonu interwencyjnego
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
	Wojewódzkie Pogotowie Ratunkowe w Katowicach, Krakowie Pogotowie Ratunkowe, Szpital Powiatowy w Chrzanowie, Rejonowe Pogotowie Ratunkowe w Sosnowcu, Stalexport Autostrada Małopolska S.A., GDDKiA w Krakowie	Koordinacja współpracy w zakresie Planu Działań Ratowniczych dla odcinka autostrady A-4 Kraków - Katowice
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.13. Województwo świętokrzyskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach	Kurs z zakresu ratownictwa medycznego stosownie do programu obowiązującego w MSWiA
	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Kielcach	Szkolenie strażaków PSP w zakresie kierowania ruchem drogowym podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem akcji ratowniczych
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WRD KWP Kielce, Fundacja VIVE Serce Dzieciom	Wademekum rowerzysty i motorowerzysty
	PZM Zarząd Okręgowy w Kielcach, WORD Kielce	Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny dla szkół średnich i Turniej wiedzy o brd dla szkół podstawowych i gimnazjalnych.
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	WRD KWP Kielce, WORD Kielce, PZU S.A., dziennik „Słowo Ludu”	„Jedź z uczuciem”
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Kielcach	Kontrole w transporcie drogowym

2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Miejski Zarząd Dróg w Kielcach	Budowa chodnika oraz azylu dla pieszych Przebudowa ul. Jagiellońskiej w Kielcach
	Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach	Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych
	ŚZDW Kielce	Poprawa bezpieczeństwa pieszych
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	GDDKiA O/Kielce	Budowa chodnika
		Budowa ścieżki rowerowej w ciągu drogi krajowej nr 78 od skrzyżowania z drogą nr 42
		Budowa azylu dla pieszych w rejonie skrzyżowań, zatok autobusowych wraz z dojściami w ciągu drogi krajowej nr 42 w Stąporkowie, w ciągu drogi krajowej nr 7 w Podchojnach, w ciągu drogi krajowej nr 7 w Ignacówce w ciągu drogi krajowej nr 7 w Miąsowej.
		Teatr Lalki i Aktora „KUBUŚ”, WRD KWP Kielce, WORD Kielce
	WRD KWP Kielce, Świętokrzyski Urząd Wojewódzki	Zawsze widoczny, zawsze bezpieczny
	Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	„Życie jest zbyt cenne, nie zostawiaj go na drodze”
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	GDDKiA O/Kielce	Budowa małego ronda – skrzyżowanie droga krajowa nr 73 i 79 - Słupia
		Przebudowa skrzyżowania na skanalizowane droga krajowa nr 9 i 42 – Rudnik.

	GDDKiA O/Kielce	Przebudowa skrzyżowania na małe rondo droga krajowa nr 9 – Kunów
		Przebudowa skrzyżowania na małe rondo droga krajowa nr 74 i 42 – Ruda Maleniecka
		Przebudowa skrzyżowania na małe rondo droga krajowa nr 74 i 728 – Krzyżówki Radoszyckie
		Uspokojenie ruchu na przejściu przez miejscowość Ostojów – droga krajowa nr 7
		Uspokojenie ruchu na przejściu przez miejscowość Skarżysko Kamienna – droga krajowa nr 7
		Montaż barier w pasie rozdziału – droga krajowa nr 74 Sandomierz
		Oznakowanie przejścia dla pieszych znakami D-6 na wysięgniku – droga krajowa nr 42 – Płaczków i Górki oraz droga krajowa nr 7 Podchojny
	ŚZDW Kielce	Poprawa bezpieczeństwa ruchu na skrzyżowaniu dróg
Starostwo Powiatowe w Kielcach	Przebudowa drogi powiatowej 0355T i 0332T	
Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Św.	Przebudowa skrzyżowania Al. Jana Pawła II z ul. Sienkiewicza w Ostrowcu Świętokrzyskim	
Samorząd Województwa Świętokrzyskiego	Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 762 z drogą powiatową nr 0378T i osiedlową nr 254/2	
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	GDDKiA O/Kielce	Oznakowanie przejść dla pieszych przy szkołach znakami na tle folii fluorescencyjnej – kontynuacja
	ŚZDW Kielc	Poprawa bezpieczeństwa ruchu na skrzyżowaniu
		Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadamiania o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.14. Województwo warmińsko – mazurskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Grupa IMAGE	II Szkolenie „Nadzór starosty nad szkoleniem osób ubiegających się o wydanie uprawnień do kierowania pojazdami”
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
	Politechnika Gdańska Katedra Inżynierii Drogowej, WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie	Wdrożenie bazy wypadków i kolizji SZLAK II Etap
	Urząd Miasta w Elblągu	Baza danych o zdarzeniach drogowych opracowana na podstawie danych Policji i firm ubezpieczeniowych.
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	Politechnika Gdańska Katedra Inżynierii Drogowej	Sporządzenie raportu o stanie brd w województwie warmińsko – mazurskim za lata 1999 - 2004
	WORD – Regionalne Centrum BRD	Udostępnianie wiedzy o stanie bezpieczeństwa ruchu drogowego, metod jego poprawy oraz dobrych praktyk na stronach internetowych Wojewódzkiej Rady BRD
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie	Szkolenia dla nauczycieli wychowania komunikacyjnego
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie. Komenda Miejska PSP w Olsztynie	Zwiększenie skuteczności akcji ratowniczych poprzez wyposażenie jednostek PSP i OSP w sprzęt z zakresu ratownictwa technicznego i medycznego
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Komenda Wojewódzka PSP Olsztyn, ZO PCK Olsztyn, ZW WOPR	Szkolenie I pomocy przedmedycznej
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie	Final wojewódzki turnieju „Policjant ruchu drogowego 2006”
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Warmińsko Mazurski Urząd Marszałkowski, Biuro Wymiany Informacji i Pomocy Technicznej Komisji Europejskiej TAIEX	III Regionalna Konferencja Naukowo – Techniczna „Edukacja i nadzór – najbardziej efektywne działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego”
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Fundacja BRD, Uniwersytet Warmińsko Mazurski, Automobilklub, PZMot w Olsztynie	Ogólnopolskie Ekologiczne Jazdy Oszczędnościowe o Puchar Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego – Regionalnego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie „EKO 2006”

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie Współorganizatorzy: Fundacja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie. Komenda Wojewódzka Policji. Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Polski Czerwony Krzyż. Automobilklub Olsztyński. Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Właścicieli Ośrodków Szkolenia Kierowców w Olsztynie.	Warmińsko – Mazurski Młodzieżowy Turniej Motoryzacyjny 2006
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4) Miejski Zarząd Dróg, Mostów i Zieleni w Olsztynie	Weryfikacja lokalnych ograniczeń prędkości
2.2.3	Udoskonalanie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2) Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie – Wydział prewencji i ruchu drogowego wraz z wszystkimi Komendami Powiatowymi Policji.	Nadzór nad ruchem drogowym. Akcja „Prędkość”, „Pomiar”, „Pasy”.
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2) WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, MIVA Polska, Fundacja Krzysztofa Hołowczyca	Akcja „trzeźwy i życzliwy kierowca”
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego Automobilklub Olsztyński. WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie Stowarzyszenie „BIKER”, WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Automobilklub Olsztyński. Zarząd Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Olsztynie, WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Kuratorium Oświaty, Państwowa Straż Pożarna Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Olsztynie WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, BIG Autohandel, Radio Olsztyn	KJS o puchar Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego – Regionalnego Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie Turniej „Policjanci-Motocykliści” o puchar Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego VIII Wojewódzkie Mistrzostwa Pierwszej Pomocy Przedmedycznej Polskiego Czerwonego Krzyża IV Otwarte Mistrzostwa Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz II Regionalne Mistrzostwa Polski Północnej w Ratownictwie Medycznym „Autotour” z Radiem Olsztyn
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4) Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z/s w Kurzętniku Gmina Biskupiec Urząd Miasta Braniewo Powiatowy Zarząd Dróg w Iławie Starostwo Powiatowe - Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie, Urząd Gminy Piecki oraz Urząd Gminy Miasta Mrągowo Zarząd Dróg Powiatowych w Ostródzie Miejski Zarząd Dróg, Mostów i Zieleni w Olsztynie	Remonty i budowa chodników w ciągach dróg wojewódzkich Remonty i budowa chodników w ciągach dróg powiatowych Budowa progów zwalniających i szykan poziomych

	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	Spowolnienie ruchu poprzez ustawienie progów zwalniających Wprowadzenie strefy zamieszkania przy ul. Pięknej w Lidzbarku Warmińskim
	GDDKiA Oddział w Olsztynie	Remonty i budowa chodników w ciągach dróg krajowych
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Wydz. Ruchu Drogowego KWP w Olsztynie,	Prezentacja systemu edukacji najmłodszych „AUTOCHODZIK”
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Komenda Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, PCK w Olsztynie, LOK Olsztyn, Automobilklub Warmińsko-Mazurski, Komenda ZHP w Olsztynie, Kuratorium Oświaty w Olsztynie, Gazeta Olsztyńska.	Akcja „Bezpieczne wakacje 2006”
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	MZDMiZ Olsztyn	Montaż progów zwalniających ul. Lengowskiego oraz montaż progów zwalniających wraz z barierami chodnikowymi ul. Moniuszki przy szkole Przebudowa przejścia dla pieszych i zatok postojowych w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 29 ul. Iwaszkiewicza
	ZDP Giżycko	Poprawa bezpieczeństwa ruchu w obrębie skrzyżowania ul. Jagiełły i ul. Wodociągowej w Giżycku
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Elblągu. Współorganizatorzy: Fundacja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Olsztynie. Komenda Wojewódzka Policji. Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Polski Czerwony Krzyż. Automobilklub Elbląski. Automobilklub Olsztyński. Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Właścicieli Ośrodków Szkolenia Kierowców w Olsztynie.	Warmińsko-Mazurski Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego 2006
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	MZDMiZ Olsztyn	Wybudowanie ścieżek rowerowych na ul.: Synów Pułku, Tuwima, Jarocka, Warszawska
	Urząd Miasta w Elblągu – Zarząd Dróg	Wykonanie ścieżek rowerowych ulic: Fromborskiej, Al. Piłsudskiego – od odcinka Robotniczej do Plk. Dąbka
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD – Regionalne Centrum BRD w Olsztynie, INTER SA, Wydawnictwo Fotopress, Edytor SA	Propagowanie działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego w prasie
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, GDDKiA Olsztyn	Wiosenne i jesienne przeglądy dróg pod względem brd
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	

2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia dróg wojewódzkich
	Zarząd dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z/s w Kurzętniku	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia dróg powiatowych
	Powiatowy Zarząd Dróg w Iławie	
	Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Ostródzie	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia dróg miejskich
	MZDMiZ Olsztyn	
UM Elbląg		
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
	Miejski Zarząd Dróg, Mostów i Zieleni w Olsztynie	Rozbudowa systemu sterowania ruchem drogowym Cester
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
	UM Elbląg	Rozbudowa systemu transportu publicznego – trakcja tramwajowa w Elblągu + Przebudowa ul. Ogólnej
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	Dokumentacja projektowa kompleksowej przebudowy ulic we wsiach: Żegoty, Krekole. Instalacja lustra drogowego
	UM Elbląg	Modrzewina: budowa systemu infrastruktury drogowej dla nowych terenów inwestycyjnych
		Przebudowa ul. Nowowiejskiej ze skrzyżowaniami ulic Nowowiejska – Traugutta – Górnośląska (budowa ronda)
		Budowa wiaduktu nad torami kolejowymi w ul. Akacyjnej wraz rondem na skrzyżowaniu ulic Grunwaldzka- Rawska - Pastecka oraz budową pętli tramwajowej na ul Druskiej (budowę pętli realizowało miasto Elbląg)
		Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej Nr 500 - Al. Grunwaldzkiej z drogą wojewódzką Nr 509 - ul. Grottera i drogą powiatową Nr 2018N - ul. Dębowa"- zadanie realizowane w ramach II edycji Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych Na Drogach
		Przebudowa skrzyżowania drogi nr 7 Gdańsk – Warszawa z budową sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu z drogą wojewódzką nr 545 Działdowo – Nidzica – Jedwabno w Nidzicy
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie	Modernizacja skrzyżowania dróg 505 i 513 w Pasłęku oraz 527 i 530 w Łukcie
	GDDKiA	Przebudowa skrzyżowania ulicy Suwalskiej z ulicą Łukasiewicza drogi krajowej nr 16 w Elku
		Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 51 Granica Państw. – Olsztyn – Olsztynek z drogami powiatowymi nr 1370N Tomaszkowo – Gietrzwałd i nr 1376N Bartąg – Tomaszkowo
		Remont drogi krajowej nr 53 (ul. Polska) ze skrzyżowaniem z ul. Wileńską/Leyka i w Szczytnie
		Budowa zatoki autobusowej i chodnika przy drodze krajowej nr 59 po prawej stronie - ulica Mrongowiusza w Mrągowie

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie	Przebudowa niebezpiecznych odcinków dróg wojewódzkich
		Zmiana organizacji ruchu w Świętej Lipce w ciągu drogi 594
	Urząd Miasta Braniewo	Przebudowa niebezpiecznych odcinków dróg powiatowych
	Zarząd Dróg Powiatowych w Ostródzie	Remonty mostów
	Starostwo Powiatowe - Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	
	Zarząd Dróg Powiatowych w Ostródzie	Przebudowa ulicy powiatowej Aleja Wojska Polskiego w Morągu
	UM Elbląg	Remonty mostów
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	Zmiana organizacji ruchu przy ul. Gdańskiej w Ornece
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie	Ustawienie barier energochłonnych w ciągach dróg wojewódzkich.
		Wycinka drzew rosnących na poboczach dróg wojewódzkich
		Wykoszenie poboczy dróg wojewódzkich
	Zarząd dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z/s w Kurzętniku	Wycięcie drzew zagrażających bezpieczeństwu
	Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie	Prześwietlenie koron i wycinka drzew oraz wycinka krzaków w pasie drogowym.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	Wycinka drzew rosnących przy drogach i ulicach powiatowych
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie	Wykonanie oznakowania poziomego przejść dla pieszych oraz wybranych odcinków dróg wojewódzkich
		Ustawienie znaków pionowych na sieci dróg wojewódzkich
	Zarząd Dróg Powiatowych w Lidzbarku Warmińskim	Wymiana zniszczonych lub uzupełnianie znaków drogowych w ciągu dróg i ulic powiatowych
		Ustawienie znaku d-3 „Droga jednokierunkowa”
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadomienia o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.15. Województwo wielkopolskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
	Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu	Załącznik 1 pkt 1
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
	WORD Piła, Starostwo Powiatowe, Policja	Zainicjowanie powołania Powiatowych Rad BRD, przygotowanie podstaw do działania Rady
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
	Komendy PSP	Ogólnokrajowe szkolenie kadr BRD
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	WORD-y	Szkolenia specjalistów ds. bezpieczeństwa ruchu drogowego, związane z programem GAMBIT
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	WORD-y, Kuratorium Oświaty	Szkolenie nauczycieli wychowania komunikacyjnego Pomoc szkołom w trakcie sprawdzianów na kartę rowerową i motorowerową, rozdawanie wśród dzieci i młodzieży szkolnej elementów odbłaskowych
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	
	WORD-y	Zakup sprzętu do ratownictwa drogowego
	Państwowa Straż Pożarna	Szkolenie ratowników, doskonalenie systemu ratownictwa
2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD-y, PZMot, Automobilklub, Policja Wojewódzka Rada BRD	Turnieje brd dla dzieci i młodzieży Wydawanie dodatków prasowych związanych z brd; współpraca WORD-ów, Policji, PSP, PZMot, Automobilklubu, Stowarzyszenia „Droga i Bezpieczeństwo” Stworzenie strony internetowej Wojewódzkiej Rady BRD w Poznaniu
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
	Policja, WORD-y, PZMot, Automobilklub	Społeczne kampanie promujące bezpieczeństwo na drodze, przygotowanie ulotek rozdawanych wśród kierowców
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
	Policja, WORD-y Stowarzyszenia, org. pozarządowe	Akcje plakatowe, informacyjne

2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	Policja, WORD-y, Stowarzyszenia, org. pozarządowe	Akcje plakatowe, informacyjne, promujące trzeźwość za kierownicą
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	WORD-y, Policja, Stowarzyszenia, org. pozarządowe Automobilklub, PZMot	Zakup narkotestów dla Woj. Inspektora Transportu Drogowego
		Festyny i imprezy masowe, połączone z propagowaniem bezpieczeństwa w ruchu drogowym
		Opracowanie i przygotowanie wydawnictw edukacyjnych
		Akcje i konkursy promujące kulturę jazdy zwłaszcza wśród młodych kierowców
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Budowa azyli na przejściach dla pieszych, oznakowanie przejść dla pieszych, budowa chodników
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Budowa chodników, budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	KWPolicji, WORD-y, Instytut Transportu Samochodowego	Popularyzacja idei stosowania pasów bezpieczeństwa, kontrole autokarów przewożących dzieci w czasie wakacji
		Akcje, pogadanki i spotkania z dziećmi i młodzieżą na początku roku szkolnego
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Budowa sygnalizacji świetlnej, budowa chodników, zmiana oznakowania
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Budowa chodników
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
	WORD-y, Policja Stowarzyszenia	Rajdy rowerowe, konkursy popularyzujące rower jako środek transportu, rozdawanie książeczek edukacyjnych oraz kamizelek i elementów odblaskowych dla rowerzystów.
		Pomoc szkołom w wyposażeniu pracowni wychowania komunikacyjnego
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Budowa ścieżek pieszo-rowerowych i rowerowych
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Budowa ścieżek rowerowych
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	

2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD-y, Policja, Kuratorium Oświaty, org. Pozarządowe	„Bezpieczne ferie” spotkania edukacyjne, konkursy brd, festyny i masowe imprezy, konkursy literackie, prasowe związane ze znajomością przepisów ruchu drogowego
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Budowa kładek dla pieszych
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Budowa rond i przebudowa skrzyżowań, odnowa nawierzchni dróg, wykonanie pkt. elementów odbłaskowych i linii akustycznych
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Przebudowa skrzyżowań na ronda, budowa wysepek, budowa sygnalizacji świetlnej, remonty dróg, budowa obwodnic Nowego Tomyśla i Kórnika, budowa zatok autobusowych, montaż barier sprężystych, łańcuchowych oraz energochłonnych, budowa ciągów pieszo-rowerowych
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
	WORD-y, Policja	Konkurs „Policjant Ruchu Drogowego 2006 roku”
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	
2.4.7	Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej	
	WORD Kalisz, Zarządy Miast i Powiatów	Współfinansowanie budowy chodników przy drogach powiatowych na odcinkach zlokalizowanych w pobliżu szkół, Współfinansowanie budowy sygnalizacji świetlnej
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Usuwanie drzew z korony drogi
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu	Ustawienie i wymiana drogowych barier sprężystych
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadomienia o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
	WORD-y	Zakup ambulansów medycznych typu reanimacyjnego oraz pojazdów do transportu chorych; zwiększenie skuteczności działania służb ratownictwa medycznego
	PSP	Dalsze tworzenie Centrów Powiadomienia Ratunkowego
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

2.16. Województwo zachodniopomorskie

Nr działania	Instytucja	Nazwa projektu
1.	Stan bezpieczeństwa	
2.	Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego	
2.1	Stworzenie podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
2.1.1	Usprawnienie struktur organizacyjnych instytucji regionalnych i lokalnych (GAMBIT 2005 - 1.1.2)	
2.1.2	Organizacja systemu współdziałania i koordynacji (GAMBIT 2005 - 1.2.1)	
	Komenda Wojewódzka Policji, Komenda Powiatowa Policji	Wprowadzanie danych o wypadkach i kolizjach drogowych
2.1.3	Organizacja systemu szkolenia profesjonalnych kadr brd (GAMBIT 2005 - 1.2.2)	
2.1.4	Inne szkolenia związane z brd	
	Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Szczecinie	Szkolenie dla kandydatów na instruktorów i instruktorów nauki jazdy
		Szkolenie dla kandydatów na egzaminatorów i egzaminatorów w zakresie wszystkich kategorii prawa jazdy
		Szkolenie dla kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego
		Szkolenie dla przewoźników drogowych – przygotowanie do egzaminu na certyfikat kompetencji zawodowych
		Kursy doszkalcające kierowców wykonujących transport drogowy
	Kuratorium Oświaty	Szkolenie specjalisty do spraw bezpieczeństwa ruchu drogowego
		Szkolenie kadr BRD
	ZORD Koszalin	Kurs dla kandydatów na egzaminatorów
		Kurs dla diagnostów i kandydatów na diagnostów
		Warsztaty szkoleniowe dla starostw „NADZÓR STAROSTY NAD OŚRODKAMI SZKOLENIA KIEROWCÓW”
		Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego
	ZZDW Koszalin	Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego
		Działania ogólnopolskie „Prędkość”
	Instytut Rozwoju Regionalnego „Pomerania”	„Złote pięć minut – szkolenie z ratownictwa medycznego”
	Global Erisson Consulting Sp. Z O.O. Szczecin	Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego
2.1.5	Usprawnienie systemu zbierania i gromadzenia danych o zdarzeniach drogowych (GAMBIT 2005 - 1.2.5)	
2.1.6	Stworzenie systemu informacji o brd (GAMBIT 2005 - 1.2.7)	
	WORD Szczecin	Założenie strony internetowej ZWR BRD
2.1.7	Wprowadzenie systemu standaryzacji i promocji efektywnych działań (GAMBIT 2005 - 1.2.10)	
2.1.8	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz brd (GAMBIT 2005 - 1.3.1)	
	Kuratorium Oświaty	Doskonalenie szkolnej edukacji na rzecz Brd
	ZORD Koszalin	Kodeks młodego rowerzysty
	Zachodniopomorski Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.	„Przyjaciele Gryfusia”
2.1.9	Rozwój systemu ratownictwa na drogach (GAMBIT 2005 - 1.3.7)	

2.1.10	Inne działania związane z tworzeniem podstaw do prowadzenia skutecznych i długofalowych działań na rzecz brd	
	WORD Szczecin	Organizacja i obsługa Biura Zachodniopomorskiej Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego
		Akcja „Bądź widoczny na drodze”
		Tworzenie systemów i programów brd
		Współpraca ze Stowarzyszeniem Powiatowa Straż Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Bernau (Niemcy)
		Promocja Zachodniopomorskiej Wojewódzkiej Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w czasie obchodów Dni Województwa Zachodniopomorskiego w 2006 r. (Mielno)
		Edukacja komunikacyjna – festyny, konkursy o BRD
		Edukacja komunikacyjna – Promocja BRD wśród dzieci, młodzieży oraz dorosłych uczestników ruchu drogowego
		Edukacja komunikacyjna – wydawanie miesięcznika „Twoja Bezpieczna Droga”
	Kuratorium Oświaty	Wojewódzki Turniej Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Turniej Motoryzacyjny
ZORD Koszalin	Bądź widoczny na drodze	
	Konkurs motoryzacyjny	
	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 – Cel 3, Priorytet 3.1, Działanie 4)	
Gmina Miasto Świnoujście	Analiza organizacji ruchu na terenie miasta Świnoujścia	
2.2	Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
2.2.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem promującej jazdę z bezpieczną prędkością (GAMBIT 2005 - 2.1.2)	
2.2.2	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości (GAMBIT 2005 2.1.4)	
	Zarząd Dróg Miejskich w Koszalinie	Powszechna weryfikacja ograniczeń prędkości
	Wydział Ruchu Drogowego KWP w Szczecinie	Zintegrowany System Pomiaru Prędkości
	Urząd Gminy Postomino	Wprowadzenie sezonowej organizacji ruchu w msc. Jarosławiec
	Zarząd Dróg Powiatowych z Sekcją Ruchu Drogowego Policji	Weryfikacja ograniczenia prędkości
	Straż Miejska w Koszalinie	Prowadzenie systematycznych badań prędkości ruchu pojazdów
2.2.3	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie używania pasów bezpieczeństwa (GAMBIT 2005 - 2.2.2)	
2.2.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem uświadamiających rolę alkoholu w wypadkach drogowych (GAMBIT 2005 - 2.3.2)	
	ZDP, POLICJA	Ograniczenie prędkości
2.2.5	Inne działania związane z kształtowaniem bezpiecznych zachowań uczestników ruchu drogowego	
	Polski Związek Motorowy w Szczecinie	Wychowanie komunikacyjne – Ogólnopolski Turniej Wiedzy o brd – eliminacje powiatowe i wojewódzkie
	WORD Szczecin	Wychowanie komunikacyjne dzieci i młodzieży – lekcje pokazowe
		Wychowanie komunikacyjne – Targi Motoryzacyjne AUTO-SERVICE

KRAJOWA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO

	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Policach	Wychowanie komunikacyjne – Turniej Wiedzy o brd dla dzieci niepełnosprawnych – eliminacje wojewódzkie
	Starostwo Powiatowe w Pyrzycach, Komenda Powiatowa Policji w Pyrzycach	Konkurs wiedzy o ruchu drogowym
	Wydział Ruchu Drogowego KWP w Szczecinie	Trzeźwy Poranek
		Bezpiecznie nad morze
		Program telewizyjny Motojazda
		Motostrony
		Bezpieczny prom
	KP Policji, KW Policji, Zarządy Dróg	Działania ogólnopolskie „Niebezpieczne przewozy” Działania ogólnopolskie „Trzeźwość”
	LOK, Policja	Turniej Wiedzy Prewencyjnej
	ZORD Koszalin	Konferencja na temat: „Rola samorządów terytorialnych w realizacji programu na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie zachodniopomorskim”
2.3.	Ochrona pieszych, dzieci i rowerzystów	
2.3.1	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.2)	
2.3.2	Zintensyfikowanie ochrony pieszych środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.1.3)	
	Policja, ZORD, szkoły	Pomarańcza i cytrynka
2.3.3	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych (GAMBIT 2005 - 3.1.4)	
	Zarząd Dróg Miejskich w Koszalinie	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony pieszych, dzieci i rowerzystów
2.3.4	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie ochrony dzieci w ruchu drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.2)	
	Kuratorium Oświaty	Doskonalenie edukacji dzieci i młodzieży
		Działania przeprowadzane w szkołach ponadgimnazjalnych, technikum oraz gimnazjum w ramach przedmiotu „Przepisy ruchu drogowego” - w wymiarze 1 godziny tygodniowo.
2.3.5	Zintensyfikowanie ochrony dzieci środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.2.3)	
2.3.6	Powszechne stosowanie drogowych środków ochrony dzieci (GAMBIT 2005 - 3.2.4)	
2.3.7	Udoskonalenie edukacji i komunikacji ze społeczeństwem w zakresie bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.2)	
2.3.8	Zintensyfikowanie ochrony rowerzystów środkami nadzoru nad ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 3.3.3)	
2.3.9	Powszechne stosowanie drogowych środków bezpieczeństwa rowerzystów (GAMBIT 2005 - 3.3.4)	
	Wydział Ruchu Drogowego KWP w Szczecinie	Kamizelki odblaskowe
	ZDP	Ochrona dzieci
	Gmina Miasto Świnoujście	Budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ulicy Karsiborskiej w Świnoujściu
		Budowa ciągu ścieżek rowerowych wzdłuż ulic: Konstytucji 3 Maja, Wojska Polskiego, Moniuszki i Prusa w Świnoujściu.

	Gmina Miasto Świnoujście	Budowa ścieżek rowerowych wzdłuż ulic: Barlickiego, Uzdrowskiej pomiędzy ulicami Trentowskiego i Chrobrego) oraz Krzywej w Świnoujściu wraz z oświetleniem
2.3.10	Inne działania związane z ochroną pieszych, dzieci i rowerzystów	
	WORD Szczecin	Wychowanie komunikacyjne dzieci i młodzieży – szkolenia i egzaminy na kartę motorowerową i rowerową
	Różne	Powiatowy i Ogólnopolskie Turnieje wiedzy o BRD
	ZORD Koszalin	Okładka na legitymacje szkolne Bezpieczne wakacje
	Wydział Ruchu Drogowego KWP w Szczecinie	Bezpiecznie na Roraty
	Komenda Powiatowa Policji w Wałczu i Gmina Człopa.	Montaż makiety policyjnej na terenie Człopy Montaż fotoradarów do pomiaru prędkości na terenie Człopy
	KPP i ZDP Łobez	Ochrona dzieci
	Gmina Miasto Świnoujście	Oznakowanie przejść dla pieszych
2.4.	Budowa i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury drogowej	
2.4.1	Usprawnienie systemu prowadzenia przeglądów istniejących dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.1)	
2.4.2	Wdrożenie audytu brd planowanych i projektowanych dróg (GAMBIT 2005 - 4.1.2)	
	Powiatowy Zarząd Dróg w Gryfinie	Projektowanie bezpiecznych dróg, wdrażanie drogowych środków poprawy brd
2.4.3	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 - 4.2.3)	
	Starostwo Powiatowe w Myśliborzu	Powierzchniowe utwardzenie nawierzchni emulsją i grysami wraz ze ścinką poboczy gruntowych.
	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim	Wykonanie cienkiej w-wy z mies. miner. emulsyjnej (slurry seal) na dr.1981Z Suchowo- Kalisz Pom
	Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie	Poprawa nawierzchni drogowej Poprawa oznakowania poziomego i pionowego drogi
	Zarząd Dróg Miejskich	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi
	Zarząd Dróg Powiatowych w Drawsku Pomorskim	1983Z remont nawierzchni asfaltowej drogi powiatowej Bralin – Stara Korytnica Remonty cząstkowe dróg powiatowych
	Gmina i Miasto Mirosławiec	Poprawa jakości nawierzchni drogowych i wyposażenia drogi (GAMBIT 2005 – Cel 4, Priorytet 4.2, Działanie 3)
	Gmina Miasto Świnoujście	Wymiana oznakowania pionowego Remonty ciągów jezdnych na terenie Miasta Remonty ciągów pieszych na terenie Miasta Budowa parkingu przy ul. Piastowskiej/Monte Cassino
2.4.4	Rozwój służb zarządzania ruchem drogowym (GAMBIT 2005 - 4.3.1)	
2.4.5	Wprowadzanie nowoczesnych środków zarządzania ruchem (GAMBIT 2005 - 4.3.2)	
2.4.6	Zarządzanie mobilnością (GAMBIT 2005 - 4.3.3)	

2.4.7	<p>Inne działania związane z budową i utrzymaniem bezpiecznej infrastruktury drogowej</p> <p>Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie</p>	<p>Przebudowa i organizacja dróg województwa zachodniopomorskiego oraz poprawa oświetlenia i budowa ciągów pieszych</p> <p>Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 102</p> <p>Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 105 i 109</p> <p>Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 108 i 152 w m. Płoty</p> <p>Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 144 – I etap</p> <p>Przebudowa ulicy Nowy Świat w m. Gryfice w ciągu dróg wojewódzkich Nr 109 i 110</p> <p>Budowa ciągów pieszych i kanalizacji deszczowej w m. Stare Łysogórki w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 126</p> <p>Remont drogi wojewódzkiej Nr 115 na odcinku Pilchowo – Tanowo – granica państwa</p> <p>Przebudowa przejścia przez m. Wysoka Kamieńska i Gadom w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 108.</p> <p>Przebudowa chodnika w m. Kobylanka w ciągu drogi wojewódzkiej nr 120</p> <p>Przebudowa chodnika w m. Gardno i Radziszewo w ciągu drogi wojewódzkiej nr 119</p> <p>Przebudowa chodnika w m. Rożnowo w ciągu drogi wojewódzkiej nr 121</p> <p>Przebudowa chodnika oraz budowa zatoki autobusowej</p> <p>Budowa chodnika w m. Cedynia w ciągu drogi nr 124</p> <p>Przebudowa chodnika i ciągu pieszo - rowerowego w m. Police wzdłuż ulic Piastów i Dworcowej w ciągu drogi nr 114</p> <p>Budowa chodnika w m. Konikowo w ciągu drogi nr 167</p> <p>Budowa chodnika i zatoki autobusowej w m. Barwice w ciągu drogi nr 172</p> <p>Przebudowa chodnika w m. Grzmiąca w ciągu drogi nr 171</p> <p>Budowa chodnika w m. Stary Chwalim w ciągu drogi nr 171</p> <p>Budowa chodnika w m. Trzesieka w ciągu drogi nr 172</p> <p>Budowa chodnika i zatoki autobusowej w m. Pieńkowo w ciągu drogi nr 203</p> <p>Przebudowa chodnika i zatoki autobusowej w m. Postomino w ciągu drogi nr 203</p> <p>Budowa chodnika w m. Bobolin w ciągu drogi nr 203</p> <p>Przebudowa chodników w m. Darłowo, ul. Sowińskiego, Wyspiańskiego i Skłodowskiej w ciągu drogi nr 203</p> <p>Przebudowa chodnika w m. Bobolice w ciągu drogi nr 205</p> <p>Budowa chodnika w m. Maszewo, ul. Stargardzka w ciągu drogi nr 106</p> <p>Przebudowa chodnika w m. Radowo Wielkie w ciągu drogi nr 147</p> <p>Przebudowa chodników w m. Dobra, ul. Ofiar Katynia, Kościuszki, Piłsudskiego ciągu dróg 146 i 144</p>
-------	--	--

	Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie	Budowa chodnika w m. Ińsko, ul. Sienkiewicza w ciągu drogi nr 151
		Budowa ścieżki pieszo – rowerowej w m. Stargardzie Szcz., ul. Broniewskiego w ciągu drogi nr 106
		Przebudowa ciągu pieszo - rowerowego w m. Nowogard, ul. Bohaterów Warszawy w ciągu drogi nr 144
2.5.	Zmniejszenie ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	
2.5.1	Zabezpieczanie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni (GAMBIT 2005 - 5.2.1)	
	Zachodniopomorski Zarząd Dróg Powiatowych	Usuwanie niebezpiecznych obiektów
	Zarząd Dróg Miejskich w Koszalinie	Zabezpieczenie lub usuwanie niebezpiecznych obiektów w bezpośrednim sąsiedztwie jezdni
	Zarząd Dróg Powiatowych w Kołobrzegu	Usuwanie niebezpiecznych obiektów z sąsiedztwa jezdni
2.5.2	Kształtowanie bezpiecznego pasa drogowego (GAMBIT 2005 - 5.2.2)	
	Miejski Zarząd Dróg i Zieleni w Sławnie	Poprawa bezpieczeństwa pieszych
	Gmina miasto Świnoujście	Przebudowa skrzyżowania ulic Grunwaldzkiej, Wilków Morskich i Steuera w Świnoujściu.
2.5.3	Skrócenie czasu wykrycia i powiadomienia o zdarzeniu drogowym (GAMBIT 2005 - 5.3.1)	
2.5.4	Skrócenie czasu dojazdu na miejsce wypadku i transportu poszkodowanych do najbliższego szpitala ratunkowego (GAMBIT 2005 - 5.3.2)	
2.5.5	Rozwój wyspecjalizowanych jednostek medycznych (GAMBIT 2005 - 5.3.4)	
2.5.6	Inne działania związane ze zmniejszaniem ciężkości i konsekwencji wypadków drogowych	

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
